

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ369348	ImageGroup:	I4CZ369648
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། ངག་དབང་ཚེས་གྲགས། gsung 'bum/ ngag dbang chos grags/
Author:	ངག་དབང་ཚེས་གྲགས། ngag dbang chos grags
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada. TI306-5837
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Taiwan
Publisher:	The corporate body of the buddha educational foundation
Date:	2006
Volume:	1
Total Volumes:	8
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཚེས་གསུམ་གྱི་པོ་ད་ཆེན་ཏུག་གི་
འབྲེལ་པ་ཕྱོགས་ལྗོགས་པོ་ད།
། ཀ།

THE COLLECTION WORKS OF
MIKYEN-CHEN NGAG-DWANG CHOS-GRAGS
VOLUME - I

༡༡༥། ཅན་ཏ་ར་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བྱས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཆན་ལས་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གཤམ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོ། ། ཆད་མ་རིགས་གཏེར་སྒྲོར་༥

༡༩ ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་ལག་དང་རག་གི་དཔལ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

၂၅၆၈၄၀၈၄၃

TI301 - 002

༥				
གཞི		༡༡། ཁོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །		—

༄༅། །མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་ཐུགས་རྗེས་བརྒྱན་པའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུག་ཀྱི། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩིས་ཟེན་ཐབས་མང་ཆུ་ཡིས་གྲངས་མེད་གསུམ་
 དུ་བསྐྱུངས་པ་ལས། །སྤང་རྟོགས་བདེ་གཤེགས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་བདེན་བཞིའི་ལམ་བཟང་དང་པོར་གསུངས་མཁས་སྦྱོབ་པ་མཆོག་ བསྐྱུ་མེད་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྦྱེས་བུ་ཉི་མའི་གཉིན་གྱུར་ཐུབ་དབང་
 ཞབས་གྱི་པརྫོར་འདུད། །གང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དམར་སེར་འཕྲོ་འདུ་ཡིས། །རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི། །སློབ་སྦྱོར་སྤྱད་བསྐྱེད་མཁས་ལྷན་པའི་ལྷ། །འཇམ་པའི་དབྱུངས་གྱིས་དུས་
 ཀུན་འབྲལ་མེད་སྦྱོངས། །ཡང་དག་རིགས་པའི་དབྱུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས། །ཕྱི་རོལ་རྒྱལ་བམིང་གི་ལྷན་མར་བུས། །ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྷོད་ན་བརྟུང་། །རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྒྱུ་ལྷོད་ན་བརྟུང་། །རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྒྱུ་ལྷོད་ན་བརྟུང་། །

[illegible]

དབང་ཕུག་དཔལ་བཟང་ཞབས་པད་གཙུག་ན་རྒྱུ་། འིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་གནད། མདོ་ཙམ་སྒྲིང་པོར་དེལ་བ་འདིར་འཆད་ལ། འདྲོད་ལྡན་གཟུར་གནས་དགའ་བས་ཉན་པར་
 གྱིས། སྤྱང་མའི་དབང་པོས་དུས་ཀུན་འཕྲིན་ལས་སྒྲེལ། འདི་ལ་འདིར་མཁས་པ་འཇུག་སྒྲོལ་ས། དེ་ཡུལ་བར་སྤྱོད་རྟོག་གོ་དང་། ཁམས་བཅིན་རིག་ཅེས་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར། མཁས་པས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལས། རྟོག་གོའི་ཆོད་མ་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱིར་ནང་པའི་རྟོག་གོ་པ་ལ་སྤྱི་གཉིས་བྱུང་བའི་སྤྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་
 དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ནི་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ནས་དེང་སང་གི་བར་གྱི་རྟོག་གོ་པ་རྣམས་སོ། སྤྱི་མའི་ལུགས་ལ་ཆོད་མ་ལ། མདོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་ཆོད་མ་དང་

	༡༡། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་ཚེད་གསུམ་དུ་སྦྱད་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་བདག་ཅིག་དང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་གཞན་འདོད་པ་དང་། སྐབ་ངག་འགོད་པ་ན་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་འགོད་པ་སོགས་དོན་ལ་འབྱུལ་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཚིག་ལ་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། རྟོག་གོ་པ་ཕྱི་མའི་ལུགས་ལ་ལུང་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས། ཚད་མ་ལ་མ་དོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བྱད་པར་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་ཅུང་དུ་བསྐྱུས་ནས་འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་ཚེད་གསུམ་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། སྐབ་ངག་འགོད་པ་ན་ཚིག་ཅུང་ལ་དོན་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་འགོད་པ་སོགས་རྟོག་གོ་པ་སྒྲུ་མ་ལས་བཤད་སྟོལ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། རང་སྟེས་ངས་རྒྱས་	5
--	--	----------

ཚད་མར་འཛིན། །དེ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྱི་མ་དབྱིག་གཉིན་ལེགས་ལྡན་སོགས། །དོན་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། །དབྱེ་བསྒྱུར་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་དང་། །བཟྃ་དཔེ་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད། །ཕྱི་མ་ཕྱོགས་གྲང་ཆོས་གྲགས་སོགས། །
 གྲངས་དང་དབྱེ་བསྒྱུར་བྱེད་པ་དང་། །བཟྃ་དཔེ་ཚུལ་ལ་ཉུང་ཆུས་སོགས། །སྤྱི་མ་དེ་ཚུལ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལུགས་ཕྱི་མ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་བཤད་སྟེན་འཛིན་པ་ལ་ཡང་གངས་རིའི་བྱོད་འདིར་སྡེ་བདུན་
 མདོ་དང་བཅས་པའི་བཟྃ་དབྱེ་གོང་འོག་འབྲུགས་བསྡེབས་ནས། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སོགས་བཟྃ་དབྱེ་ཕྱོགས་རེ་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་འཆད་པ་དང་། །ལྷ་སྐུ་རྒྱུ་མ་ཐན་པོ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སོ་སོའི་ལེགས་ཆ་བསྒྱུས་
 རྣམས་འཆད་པ་དང་། །སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དང་ཡིད་དཔྱོད་པ་སོགས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་དན་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཆད་པ་དང་གསུམ་བྱུང་བའི་ནང་ནས། །འདིར་འཆད་ཚུལ་དང་པོ་འཇམ་དབྱུངས་ཐུགས་ཀྱི་མ་ཕྱེན་པ་མངའ་བ་དཔལ་ལྡན་སྐུ་པ་རྟེན་ཏུ་མཛོད་
 པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་འདི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ །འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས། །བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཇུག་གི་དོན་དང་
 གསུམ། །དང་པོ་ལ། །མཚན་དོན། །མཚོད་བཟྃ། །རྩིས་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །བཤད་བྱ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། །རྒྱ་གར་ལེགས་སྤྱར་ཀྱི་སྐད་དུ་བྲམ་ཆ་ནི། །བོད་སྐད་དུ་ཚད་མ། །ལུགས་ཉི་མེ་རིགས་པ། །མི་རྒྱུ་ནི།

ལྟེན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་བཞེད། ཅུ་བའི་བླ་མ་ལ་མཆོད་བཞེད། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ལ་མཆོད་བཞེད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
 སོགས་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་ དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱུ་དང་དང་པོས་མ་བྱོན་པའི་ཡོན་ཏན། གཉིས་པས་བསྟེ་བའི་ཡོན་ཏན། གསུམ་པས་རུས་པའི་ཡོན་ཏན། བཞི་པས་མ་བྱོན་བསྟེ་རུས་གསུམ་དང་ལྷན་
 པའི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་བསྟན་ནོ། །འདིར་ཇེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི། ས་པར་གྱི་སྒྲེབ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བར་དུ་ཆོད་མ་རིགས་པ་སོགས་སོགས་མེད་མ་བྱོན་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲེབ་
 བྱེད་གྱི་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་པོ་ནི། ཇེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་གཏེར་རྩེ་པའི་སོག་མར་ཡང་ཅུ་བའི་བླ་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པའོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གདུང་རབས་སོགས་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་
 ལས། ས་སྒྲེབ་པ་རྩེ་ཏར་སྒྲེབ་ཆོས་གསུང་བའི་ནམ་མཁའ་ཇེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་བྱོན་ནས། བྱོད་མི་ནས་མིར་གྱུར་པའི་སྒྲེབ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བར་དུ་ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་མཁའ་པའི་པ་རྩེ་ཏར་གྱུར། དེའི་བར་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་
 ད་ཡིན། ད་ལས་གཞན་བྱོད་སུས་ཀྱང་འདུལ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕྱགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ཅུ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་འཇམ་པའི་དབྱེད་ས། །དགོ་བསྟེན་མཆོག་གི་སྒྲུར་བསྟན་

ནས། བདག་གི་འབྲུག་པའི་དྲ་བ་བཅད། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་འདི་ཉིད་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས། །ཁ།ཁའ་ལ་དེ་ལྟའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཇི་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཉིད་ས་པམ་ལ་ཆོད་མ་རིགས་པའི་ཆོས་དངོས་སུ་གསུང་བ་པོ་མིན་པས་རིགས་གཏེར་གྱི་དབྱེ་འདིར་དེ་ལ་མཆོད་པར་བཟོད་པ་མི་དགོས་སམ་སྒྲམ་པའི་རྟོག་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སློ་བྲོས་སྒྱིག་ཅུག་ཅེས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་ དེ་ཡང་
 རྒྱལ་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་བྱས། གང་རྒྱལ་ན་ཁྱུད་གཞི་སློ་གསལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་ཆོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དཔལ་ལྷན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྒྱམ་གཉིས་སྒྱའི་དབང་པོའི་གཟུགས་སུ་འམ་དེ་བོར་བཀོད་པ་དེ་རྒྱལ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་རམ། ཁྱུད་ཆོས་གང་གི་
 སློ་ནས་རྒྱལ་ན། བསྟོད་ལུལ་གཉིས་པོ་དེའི་སློ་བྲོས་སྒྱིག་ཅུག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་དང་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་མོར་བདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་
 གསུང་རོ་འཛིན་ནམ་ལྟེ་དབང་གི་དོ་བོར་བཀོད་པ་དེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕུད་སྒྲའི་སྒྲ་ཆེར་སྒྲོགས་པ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པ་དང་བཅུ་བའོད་ཟེར་དང་གཟི་བཟིང་གྱི་དོ་བོར་བཀོད་པ་དེ་ཡས་ཆོལ་སྒྱུ་བོ་ཀུན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཁྱུད་ཆོས་
 གསུམ་གྱི་སློ་ནས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་པོར་བྲིས་ན། སློ་གསལ་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་སྒྲམ་ར་གྱུར་པའི་དཔལ་ལྷན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྒྱམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱུད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་རྒྱལ་ཞིང་བསྐྱགས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྒྱའི་ཡོན་ཏན་སྟོ་

३ ॐ । གྲོས་ཀྱི་ལུས་འཕགས་པའི་འོར་བདུན་གྱིས་སྤྲུལ་གྱིང་མཛེས་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོག་གསལ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་
 བཟོད་པར་མི་རུས་པའི་བྱུང་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཆོག་པ་བཅད་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཆོས་རྣམས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱར་བ་སྒྲོན་ཆད་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་མི་སྤྱང་ཡང་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་
 གྲོས་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་རོ་འཛིན་ཅེས་དང་། མཁུན་བཅེ་འི་ལྷ་ཟེར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་སྤྱང་ས་ན་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བསྟན་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་མཛེད་པ་པོ་ཀུན་གྱིས་བདེན་གཉིས་རོ་འཛིན་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལུང་སྒྲོ་
 སྒྲོགས་པ་གཉིས་བྱུང་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ། སྒྲོ་གསལ་རྒྱུ་མཆོའི་རྒྱན་གྱུར་ཡང་བྱུང་ཆོས་ལ་སྤྱར་ནས། བྱུང་ཆོས་ལྟའི་སྒྲོན་སྒྲོང་རྒྱལ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དགོངས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་སྒྲུབས་
 སུ་ཡང་བྱུང་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་པར་ཐལ། གཉིས་པ་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་ཆོས་ལྟལ་ས་ལྟག་པ་བྱུང་ཆོས་བདུན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོང་རྒྱལ་ཞེས་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་མ་བྱུང་ན། བདེན་གཉིས་རོ་འཛིན་ཞེས་
 པས་བྱུང་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཅིག་བསྟན་ལ། སྒྲོ་གྲོས་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པས་བྱུང་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཅིག་མ་བསྟན་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཁུན་བཅེ་འི་ལྷ་ཟེར་ལ་ཡང་མཆུང་ས་སོ། །སྒྲོ་གསལ་རྒྱུ་མཆོའི་རྒྱན་གྱུར་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་གཞི་

ཡིན་ཏེ། སློག་སལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་མཆོ་ལྟ་བུ་རིམ་གོ་ན་དུ་གྱུར་པ་འཇམ། སྒྲམ་ར་གྱུར་པ་རིགས་པ་རི་དབང་ཕུག་གཉིས་པོ་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱུང་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་རི་སྒྲམ་སལ་ཡིན་པ་རི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འཇམ་མ་གོ་ན་སྒྲམ་རི་ཞེས་པ་ཡང་བྱུང་གཞི་ཕུག་འཆོལ་
 ཡུལ་སློབ་པ་རི་སྒྲམ་སལ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བྱུང་ཆོས་ཡོན་ཏན་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རི་སྟོན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི། གངས་རིའི་བྲོད་འདིར་ཞེས་སོགས་ཆོག་སལ་བཅད་གཉིས། དེ་ཡང་ཆོག་སལ་བཅད་དང་པོས་རྩོམ་པ་རི་རྒྱ་
 མཆོན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་རི་རྒྱ་ཤེས་རབ། ཤེས་ལྡན་གཟུ་བོར་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གངས་རིའི་བྲོད་འདིར་རྩོག་ལོ་དང་། ཆག་ཅང་ལ་
 སོགས་པ་རི་མཁའ་པ་རྒྱ་སྒྲར་བྱེད་པ་ཕུག་བྱུང་སློབ་གྲོས་ཀྱི་འོད་འཕྲེང་གིས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་རི་གསུང་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་པ་ཅུ་ཕྱེ་མོད། འོན་ཀྱང་ས་པར་གང་གི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་བསམ་བྱུང་པ་དེ་སྤིང་དུ། གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་སྤྱིར་པོ་
 ལེགས་བཤད་པ་རྩོམ་པ་གིས་རྩོད་པོ་གསལ་བར་མ་རུས་པས། དེ་གསལ་བར་བྱ་བ་རི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གངས་རིའི་ཞེས་སོགས་ཆོག་སལ་བཅད་གཉིས་བྱུང་། འདི་ལ་
 རྒྱུ་པ་བཤད་མཛད་པ་པོ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྟོན་བྱེད་མཁའ་པ་རི་རྒྱ་སྒྲར་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རི་གསུང་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་པ་ཕྱེ་བར་རྩོམ་མོད། ཅས་པ་རི་འབྲུ་སྟོན་མཛད་པ་ནི། ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་པ་རི་སྟོན་ཡིན་གྱིས་དོན་ལ་མི་གནས་ཏེ། འོན་རྩོག་ལོ་

སེམས་སྤྱོད་པོ་གསལ་པར་མ་ཕྱི་སྟེ། སྟེ་བདུན་གྱི་ལོགས་བཤད་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པོ་དེ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ས་བཅད་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་ལ་པར་བློ་འཁུར་པ་དང་། གེ་སེམས་སྤྱོད་པོ་གཉིས་བཤད་པས་དོན་ལ་ཡང་གཞུང་གི་
 དདོས་བསྟན་ལ་མ་མེད་དང་། གཞུང་དོན་གྱི་ལོགས་བཤད་སྤྱོད་པོ་ཡུལ་ཕྱིན་གཉིས་ཡོད་པ་རྟོགས་ན་ལྟ་བུ་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་དདོས་ལ། སེམས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་བྱེད་ཆད་མའི་རང་བཞིན་
 དེས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ཐོག་མར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སེམས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་བྱེད་ཆད་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་
 སྤྱོད་ལ་བཤད་པ་ལ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སེམས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐོག་མར་བཤད་ནས། དེ་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ན་ད་བཟོད་སེམས་བྱེད་ཆད་མའི་རང་བཞིན་ལ་དེས་པ་རྒྱུད་སྒྲིལ་ཆད་མ་ཉིད་བྱེད་བཤད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་གོ་ན་ཀུན་མ་ཕྱིན་བོདོང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སྤྱང་ལས། ཕྱིར་བ་གྱི་རྟོག་གོ་པའི་མིང་ཅན་འདི་དག་ནི་ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་གོ་རིམ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་ཁས་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཆད་མ་ལས་
 གཙོ་བོར་བཅུ་མས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་རིགས་པ་ལས། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཆད་མ་ནི་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུར་བཀྲལ་བར་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རིགས་གཏེར་ལས་སེམས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ཐོག་མར་བཤད་པ་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་

མཛེད་པ་ཡང་འབྲུག་པ་གཞི་མེད་དུ་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐོག་མར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཛེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡན་ཅེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པ་དེ་བྱེད་བྱ་བྱེད་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱིས། ཡུལ་ཤེས་བྱ་རང་དོས་ནས་སྤྲོད་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འབྲུག་པ་འགོག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཡུལ་སོ་སོའི་འཛིན་ཚུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ལ་འཕྲོས། མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའི་བྱེད་པར་བྱེད་པུ་ཡུལ་སྤྱི་ལྡན་ནས་བཤད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡན་ཅེས་བྱའོ། །སློབ་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བྱེད་བྱ་ནས་བཛེད་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་བར་རབ་བྱེད་བཞི་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡན་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྲོད་སྤྲོད་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཡུལ་བརྟག་པར། ཡུལ་གྱི་མཚན་གྱི་སློབ་རིག་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས། འོ་ན་སློབ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ་སློབ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། ཡུལ་སོགས་སློབ་ནས་དུ་མར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སློབ་རྟག་པའི་
 གཞུང་ཚོགས་དང་། སློབ་རྟག་པར། སློབ་རྟག་པ་དང་རྟག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་འཕྲོས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རྟག་པས་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱི་དང་བྱེད་བྱ་གི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་
 མཚན་འཛིན་པ་རྟག་མེད་དེ། སྤྱི་མཚན་པ་ནི་རྟག་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྤྱི་བྱེད་བྱ་བརྟག་པའི་གཞུང་ཚོགས་དང་། སྤྱི་བྱེད་བྱ་བརྟག་པར། རྟག་པ་དང་རྟག་མེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས། དེ་གཉིས་འཛིན་བྱང་སྤྲོད་སེལ་གང་གི་

སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་པ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། འཇུག་བྱ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྟོག་མེད་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ །སྒྲིག་ཐམས་
 ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན། ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་གཞུང་ཚོགས་དང་། རབ་བྱེད་བཞི་པར་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་གཞན་སེལ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་
 བ། རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་གཞན་སེལ་དང་སྒྲིམ་ཚན་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་རྣམས་རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱར་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་
 མཚན། བརྫོང་བྱ་ཡིན་ཞེས་འག་འཁྱིལ་སྒྲ། ཞེས་སོགས། བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་བརྟག་པའི་གཞུང་ཚོགས་རྣམས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོན་འདི་དག་ནི་སྟོན་ཆ་དག་གཞན་གྱིས་བཤད་པར་མི་སྤང་ཡང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ན་ལེགས་
 པར་གསལ་ལོ། འབྲེལ་པ་དང་འགལ་བ་བརྟག་པ་གཉིས་ནི། རབ་བྱེད་སྤྲུལ་དག་གི་འཕྲོས་དོན་མ་ཡིན་ཡང་། བར་འདིར་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ཏུ་བཤད་ན་ལེགས་ཤིང་། འཆད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོས་པ་དང་། མི་འོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འགལ་འབྲེལ་ལ་གྱེས་པས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྤྲོ་རྣམ་དུ་འགལ་འབྲེལ་བཤད་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་གཞུང་ལས། དགག་

གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་། རྗེས་དཔག་རང་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཞི་རྟགས་ཡང་
 དག ཡང་དག་གི་ལོག་ཕྱོགས་རྟགས་ལྟར་སྤྲང་། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་བཅས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་གི་མཚན་ཉིད། དག
 སྤྱི་བ་པོའི་གང་ཟག་སྤྱོད་ལ་ཕྱི་ལོག་ལོག་གས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་རབ་དབྱེ་ལ་རང་གི་འདོད་པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱབ་དག གཞན་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་དག་ཐལ་འགྱུར་དང་བཅས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་
 ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་དང་། རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ནི། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་བརྟག་པར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ཚད་
 མའི་དབྱེ་བ་མངོན་རྗེས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་བརྟག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་གཉིས་ནི་མཚོག་དམན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མཚོག་དང་། རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་དོན་
 སྤྱི་འཁུལ་དུ་རྟོགས་པས་མངོན་སུམ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་གཉིས་ནི་དངོས་བརྟགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དེ་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་རྗེས་དཔག་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་

༡༣། །པའི་ཕྱིར། འོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེ་ན། བཟློན་བྱའི་སྟོན་སྒྲུབ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རིགས་པའི་བཟློན་བྱུང་མས་བཟློན་བྱུང་སྟོན་སྒྲུབ་རེ་བར་གསེལ་ནས་གང་ས་དུར་འགྱུར་བརྟགས་ན། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བར་གྱི་གང་ས་གྱིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་གང་ས་མང་ཡང་མི་དགོས། ཉུང་ན་ཡང་མི་འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་དང་ལེན་འཁྱེད་ཀྱི་ཕྱད་པར་ཡང་བཟློན་བྱུང་སྟོན་སྒྲུབ་རེ་སྟོན་པ་དང་། བཟློན་བྱུང་མ་སྟོན་པའི་ཕྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དག་དུམ་འདུས་པ་ལས་བཟློན་བྱུང་སྟོན་སྒྲུབ་རེ་སྟོན་པ་ལ་རབ་བྱེད་དང་། བཟློན་བྱུང་སྟོན་སྒྲུབ་རེ་བ་དུམ་སྟོན་པ་ལ་ལེན་འཁྱེད་ཀྱི་ཕྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁའ་འཁྱུག་ལས། དེ་དག་ལ་ཚུན་འདུས་པ་ལས། །བཟློན་འདོད་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ་དག། །དེ་བས་གསལ་པ་ལས་རབ་བྱེད་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་བར་དུ་འགྱུག། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་སྒྱུ་ལྡན་དངོས་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ། སྟོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོས་རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྲུག་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐམས། སྟོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུག་འཛིན་རྟོག་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་

ཐལ། དེས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། རི་བོང་རུ་ཚེས་ཅན། རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པམ་ཚུངས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པ་དེར་དཔལ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དག་ག་ག་ཞག་སྤང་ག་སུ་མ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཚེས་མ་ཚོག་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་བོད་སྤྱར་བས་པ་རྣམས་སྤང་ཡུལ་དང་ག་ཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཞེན་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ག་ཟུང་ཡུལ་ལ། ག་ཟུང་ཡུལ་རང་མཚན། ག་ཟུང་ཡུལ་སྦྱི་མཚན། ག་ཟུང་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་བ་དང་ག་སུ་མ་དུ་ཕྱེ་ནས། རི་མ་བཞིན་བུ་མ་པ་དེ་ཚུར་མ་ཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་བུ་མ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ག་ཟུང་ཡུལ་དང་། བུ་མ་པའི་དོན་སྦྱི་དེ་བུ་མ་འཛིན་རྟོག་པའི་ག་ཟུང་ཡུལ་དང་། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་དེ་སྐྱེ་བཤད་འཇོག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ག་ཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ལ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བུ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་ཤད་

→

པུའུ་མཐུ་པ་

༡། འཛམ་གླིང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲུག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐམ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། རོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་སྤྱང་གཉིས། ཡུལ་ཡིན་ཞེན་དེ་འཛིན་གྱི། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་འབྲུག་པ་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་དེ། ཐག་བྲལ་སྤྱུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་འབྲུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་ན། དེ་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐག་བྲལ་སྤྱུལ་དུ་འབྲུག་པའི་ཆོ། དང་པོ་ཐག་བྲལ་མཐོང་པའི་དབང་ཤེས་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ནི་སྤྱུལ་ལོ་སྒྲམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་བལས། དབང་ཤེས་དེས་ཐག་བྲལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མ་འབྲུག་ཤེས་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེས་ཐག་བྲལ་གཟུང་ཡུལ་མི་བྱེད་པས་འབྲུག་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དཔྱད་པོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ་ལ། སྤྱུལ་འཛིན་བཞིན་དུ་འབྲུག་ཞེན། བྲལ་འཛིན་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་མ་འབྲུག། ཡུལ་མེད་པས་ན་སྤྱུལ་འཛིན་འབྲུག། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། མིག་རབ་རིག་ཅན་ལ་སྤྱང་པའི་སྤྱུ་ཤད་ཆོས་ཅན། མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་ག་ཞེན་གྱི་བཏྲས་པའི་ཆོ་བྱེད་མཐོང་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྤྱུ་ཤད་འཛམ་གླིང་གི་དབང་ཤེས་ལས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དཔེར་ན་བུམ་པ་

དག་ཆོས་རིགས་གཉིས་

དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ན་ནོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཡུལ་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ལས། མཐ་དད་ཡིན་ན་ཡུལ་རུང་བར། བཀའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟླ་ག་ཞུགས་ཀྱིས་གྱུང་། མཐོང་འགྱུར་བྱུང་པ་ལས་སོགས་བཞི་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་བོད་སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ སྤང་ཡུལ་ཤེས་པ་གུན་ལ་ཡོད། བཀའ་སྤྱོད་ཡུལ་དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་དབང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྒྲོས་ཆོས་ཡིན། འཇུག་ཡུལ་དོན་མཐུན་གུན་ལ་ཡོད། ཅེས་སྤྲོམ་དུ་བྱས་ནས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་
ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང། དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང། ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་
ལ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་མེད་
པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་ཐུབ་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མཛོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་མཛོན་དང་ཡིད་མཛོན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བཀའ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྤང་

⇒

འཕྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐམས། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐམས། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམས། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རུ་ཆོས་ཙན། བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་
 པར་ཐམས། བྱོད་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཐམས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་མེད་ངེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབྱུང་། བཞི་པ་ལ་རྩེ་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དཔང་
 མཛོན་གྱིས་བྱང་ས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐམས། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམས། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། འབྱུག་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐམས། ཆོད་མིན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཞེན་ཡུལ་ཙན་གྱི་
 སྟོན་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་དང་། ཀུན་མ་བྱེན་གཤམ་གཤམ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས། རྟོག་པ་ཡིན་ན་བྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྟོག་པ་ཐམས་ཙན་སྒྲུང་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་གང་ཞིག་བྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉེར་ལས། དེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་གཉིས། ཞེན་སྤང་བ་དང་ཕྱིར་ན་སེལ། ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བྱོད་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་དོན་སྤྱི་བྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཆོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་། རང་མཆོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉེར་ལས། རང་མཆོན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་

—

ཡུལ་ལོ་ལོ་

༡༣། གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲིའི་སང་ཁ་ཅིག་ རྟོག་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཚམ་བྱུར་རུང་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བྱོད་ཡིན་པ་བྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ཁོ་ནི་བྱུང་པ་སྤྲུལ་དེ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་མ་བྱུང་ཆེས་ཏེ། འོན་ཤེས་བྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐམས། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཤེས་བྱུ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐམས། ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཤེས་བྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ གཞི་གྲུབ་ན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་། གཞི་གྲུབ་ན་ཆེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་བྱོད་བྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། བྱོད་བྱོད་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐམས། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་སྐྱོར་ལ་རྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་བའི་ཆེས་སུ་འབྲང་རིགས་པར་ཐམས། རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་པ་ལ། ཆེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཆེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐམས། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆེས་དཔག་ལ་རྟོག་

གྱུར་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱུ་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ལ་མཛོད་གྱུར་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་ཡུལ་བཞིར་དབྱེ་བ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་མཛོད་རྒྱུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རི་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་སྒྲོན་རང་མཚན་གཅིག་པུར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྐྱབ་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་གྱུ་བ་ན། སྤྱང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་། གཞི་གྱུ་བ་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་མཛོད་སུམ་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྱུ་བ་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་ཆུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མཛོད་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་པོ་དེ་ཆུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མཛོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མཛོད་དེ་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མཛོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མཛོད་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་སྤྱང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མཛོད་སུམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་

མེད་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་དེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཞེན་ཡུལ་བདེན་བརྟན་གྱིས་མི་འཛོག་གི་ ཞེན་སྤངས་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱིས་འཛོག་པས་ཞེན་ ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཞེན་སྤངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པས་སྒྲོ་འདོགས་འབྱུང་པ་དང་། མཐུན་པས་ངེས་པམ་འབྱུང་པར་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་ཡང་། ཡུང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པ་དང་། ཞེན་ ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྩ་དངོས་མེད་དུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་རྩ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཅམ་མེད་ ཅིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཅམ་དང་། རི་བོང་རྩ་དངོས་མེད་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་དང་སྒྲེས་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང་ཏེ། གཞི་ གྲུབ་ན་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། སྒྲེས་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་དེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྐད་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་བོང་ རྩའི་དོན་སྒྲི་དེ་རི་བོང་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འོན་བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་དེ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་

ཐམ་། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐམ་། དེས་སྒྲུང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐམ་ལོ། རང་ལུགས་ནི། ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏང་པའི་སྒྲོན་མ་
 སྒྲུང་བ་དང་། རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ། སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་རྣམ་པ་གཏང་པའི་སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དང་། རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུང་ཡུལ་མཐའ་དག་
 ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏང་པའི་སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དོན་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་སྤྱིང་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་ཐམས་
 ཅད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་སྤྱི་མཚན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་མེད་རྟོག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྤྱི་མེད་རྟོག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུང་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་གཏང་པའི་སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བ་དང་། རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་

→

ལྟོན་

༡། ལྷ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱིས། ཡན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་དོན་རིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་ཆོ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་སྤྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་ཆོ། དེ་ལ་རྣམ་མཐོང་དུ་དངོས་སུ་སྤྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དེ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུང་ཡུལ་དང་། གཟུང་དོན་དང་། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དོན་གཅིག་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །འཕྱི་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཐོང་གྱི་རྩལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུང་བཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་འདྲ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་

དག་ཚེས་རིག་པ་གཏོར་

གྱི་དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་གྱིས་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པའི་རྩལ་ལྷན་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་དབང་མཛོན་ཅམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་ཡིད་མཛོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་གཟུང་འཛིན་དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་སྐད་འཛིན་དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་ལ་རིག་པ་འགྲོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། སྐད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་། སྐད་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དང་། སྐད་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། སྐད་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱའི་བར་ལ་ཡང་རིག་པ་འགྲོ་ཞིང་། དྲི་རོ་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མཛོན་ལ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ནས་ཤིས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་དབང་མཛོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་ཡིད་མཛོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་

པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསྐྱུ་ འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་དེ་ཡང་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལས་དངོས་རྒྱུ་སྐྱེས། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡང་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལས་དངོས་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
 དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། བྱིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་
 ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ། སྤོན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེར་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
 གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། གཟུགས་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། གཟུགས་སྐད་ཅི་རེ་རེ་བྱ་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔར་ངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་

→

ལྷ་པོ་

༡༡། གཟུགས་ཡིན་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་འགྲིམ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། སྒྲིབ་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཏེ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐམ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་བྱུར་ཐམ་ལོ། རང་ལུགས་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡང་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དེ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྱིར་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཆོད་མའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་རྟོག་པ་དེ། སྒྲིབ་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པོ་དེ་ཆུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་འཛིན་དབང་ལྡན་གྱིས་བྱང་མ་ནས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པོ་དེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ སྒྲིབ་དོར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་

ཐམས་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེམ་ཡིན་པར་ཐམས་མཚོན་ལ་སྒྲུབ་དོར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་ལ་ཐོག་གོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་རུས་པ་མ་
 ཡིན་ལ། དོན་གཏོར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དུམ་ཅན་དོན་མ་ཐུན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དུམ་དེ་འཇུག་པུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཞིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དུམ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཚད་
 མའི་འཇུག་པུམ་ལ། སྒྲེས་བུའི་འཇུག་པུམ་ལ། རྫོང་བྱེད་སྒྲེའི་འཇུག་པུམ་དང་གསུམ་ལ། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་པུམ་གཉིས་ལ། དང་པོ་ནི། བྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་
 དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲོན་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་
 པུམ་དང་། རྟོག་པ་དེ་རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་དེ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། སྒྱིར་འཇུག་པུམ་ཡིན་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་གྱི་འཇུག་པུམ་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་པུམ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་

ཨ་
ཧྲུག་
ཧྲུག་

༡༡། །བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཙོ་བོར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་རྟག་པ་ནི་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲིམ་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་དང་། རྒྱུ་མཁའ་ཁར་དངོས་མེད་དེ། དོན་བྱེད་རུས་སྒྲིམ་གི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་མཁའ་ཁར་དངོས་མེད་དུ་
རྟགས་པའི་རྩེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་གྲུབ་ན། རྩེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་བམི་འཐད་དེ། རྩེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐམ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐམ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། སྒྲེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལས་ལོགས་ན་མེད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན། སྒྲེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བྱེད་སྒྲེས་
འཇུག་ཡུལ་ནི། རང་བཟོ་དཔའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་བཟོ་དཔའི་སྒྲེས་འཇུག་ཡུལ་དང་། ཀ་བ་དེ་ཀ་བ་ཞེས་བཟོ་དཔའི་སྒྲེས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་
དང་། སྒྲེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མ་ཚན་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། མི་བསྐྱམ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རང་མ་ཚན་རྟག་པར་དོན་ལ་མ་ཐུན། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཁའ་ཁར་ལས། དེ་ནི་སྒྲིམ་དོར་འབྲས་ཅན་པས། སྒྲེས་བུ་
ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་བམི་འཐད་དེ། འོ་ན། རྒྱུ་མཁའ་ཁར་དངོས་མེད་དུ་རྟགས་པའི་རྩེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་མེད་པར་ཐམ། རྒྱུ་མཁའ་ཁར་དངོས་མེད་དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་

འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ལུང་གི་དོན་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ། མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་གཉིས་པོ་གང་ལཞག་གྱུང་། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་གྱུང་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་རྩ་བར་ཡང་། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཕྱིར་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེས་གྱུང་། སྤང་དོར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། གཞུང་གྱི་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་མཚན་དང་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞུང་གྱི་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། འཇུག་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་རང་སྐྱེ་
 གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་མཚན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྗེ་དབྱེད་སྐྱེའི་ཞེན་པའི་བརྗེད་བྱུང་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ མཚན་ཉིད་
 ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལུར་བསྐྱས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱི་ཐ་སྟོན་ལཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

→

ཆེན་པོ་

༡༣། སྤྱི་མཚན་དང་། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་དང་། འདྲ་བ་ཐུན་མེད་བའི་ཆོས་དང་། རྫོང་བྱེད་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་དང་། རྟོག་པའི་སྤྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐུན་མེད་བར་
 སྤྲུང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་ཏེ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་གསུམ་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཐ་སྲིད་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གཞན་དོན་ཡོད་པ་ན། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་མཚན་ཙན། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐམས། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཀ་བའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཙན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐམས། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསལ་ཞེས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་སྤྱུ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུམ་
 ཆོས་གསལ་ལས། ཚད་མ་སྤྱི་བའི་འདོད་པ་བཟོ་བྱ་བ་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ནི། རང་དང་སྤྱི་མཚན་མཚོན་བྱུང་བུས་ནས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱིས། མཚོན་པར་བྱ་བ་
 རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་སྤྱུ་བ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་པ་སྤྱོད་བཞི་བསྐྱུང་མི་དགོས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

རྟེན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་བྱེད་སྤྱུ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒོ་བཞི་ཐུབ་ཅིང་། མཚན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་ལ་འཛིན་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཆོས་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཆོས་དེ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་བཤད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་ནི། རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་གཙོ་བོར་ངོས་བཟུང་ནས། ཞར་ལ་མདོ་སྒྲེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅ་
 ཆེན་ཡམ་རྒྱུས། ཞར་ལ་ཐག་པ་ཐལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལ། ཆོག་ལ་འབྲི་བ་ཁ་ཅིག་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། འདྲ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་འདྲ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་མི་འདྲ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་
 ཐམས་ལེགས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་བཞག་ནས། སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམས་ལེགས་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་སུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་ཡམ་

—

ཉུ་ཐམས་པ་

༡༡། བཤམ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་སུམ། ཞེས་སྒྲུབ་ཡོད་དོ། རང་མཆོན་ལ་དབྱེན། རོན་རང་མཆོན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཆོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོན་དང་། བང་རོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན། གཉིས་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྡནོ། ཤེས་པ་རང་མཆོན་ལ་དབྱེན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྤྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དུག་ཡོད་དོ། འདི་ཡང་ཆོག་ལ་འབྲིན། བཅའ་པོ་རང་མཆོན་ཡིན་ན། བཅའ་པོ་ཡིན་པས་བྱལ་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་མཆོན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱལ་པ་གཉིས་ལ། རྟགས་བྱ་ཐང་ལ་གཏང་བའི་འཁོར་སུམ་བྱེད་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། སྤྱི་མཆོན་ལ་དབྱེན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། སྤྱི་ལ་དེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གང་ཞིག་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཆོན་དང་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེ་འང་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་སོ། བོད་སྤྲུལ་ཕལ་ཆེར། སྤྱི་དང་སྤྱི་མཆོན་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། བུམ་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་མཆོན་མ་ཡིད། ཤེས་བྱའི་ལྟོག་པ་དང་། བུས་པའི་ལྟོག་པ་སོགས་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུན་མོང་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུན་མོང་མ་ཡིན་

ཕར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ནི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཕྱད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ལྷོག་པ་
 ཚེས་ཅན། སྤྱིར་བསྟན་པར་ཐལ། འགྲེལ་པར། སྤྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བསྟེན་མཚམས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། བྱོད་བྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་མིན་པས་
 བྱུང་། གཞི་གྲུབ་ན། བྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་བྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། གཞི་གྲུབ་ན། བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་བྱུང་། ཞེས་པ་གསུམ་ནི། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་དག་གྲུང་མི་མཐུན་ཡང་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པས་ཁས་བླང་
 བར་བྱུང་། །དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟེ་མ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བདག་མེད་དེ་རང་མཚན་ཡིན་གྲུང་དངོས་པོ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་གྲུང་། རང་མཚན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཕྱད་དེ། བདག་མེད་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་དུས་རང་བཞིན་སྤྱོད་མོང་བར་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱོད་མོང་བའི་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

—

༡། །ཏེ། བདག་མེད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཆོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་རུས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲུབ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རུས་ན། དོན་དམ་པར་ལྷ་གྲུབ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷ་གྲུབ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་སོགས་ནི་ལྷ་གྲུབ་སོགས་ལ། །རུས་མཐོང་གཤམ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གྲུབ་སྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སེལ་ངོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དངོས་པོ་དང་རང་མཆོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་རུས་པ་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་རང་མཆོན་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ

ཕྱིར་གཅིག་

གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྐབ་འཆད་པ་ལ། རོན་བྱེད་རུས་དང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་མཚན་དང་རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རྟུལ་ཇུས་རགས་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་
 ཞིང་། རོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟུལ་ཇུས་རགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟུལ་ཕྱན་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་རྟུལ་ཇུས་རགས་པ་
 མ་ཡིན། རྟུལ་ཕྱན་མཐོང་བའི་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་རགས་པ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྟུལ་ཇུས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟུལ་ཇུས་ཡིན་གྱང་རགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟུལ་ཕྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རགས་པ་ཡིན་གྱང་རྟུལ་ཇུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་བ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྱུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་བ་ནི། གཞལ་བྱུལ་འཕྱུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་གྱུར་དང་རྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་གཞལ་བྱུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱུག་ཞན་ནི་ཡོད་
 མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མངོན་རྟོག་འགལ་མི་འགལ་དབྱུང་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཇེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་

॥ ॐ ॥ ॥ १॥ གློག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བམི་འཐད་དེ། མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་གྱུ་མངོན་འགྱུར་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བན། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། མངོན་གྱུར་མིན་པར་ཐལ། གློག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཤམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་གྱུ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། གློག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་གྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དོན་སྤྱི་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་དེ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་སྤྱིའི་སྟོན་ས་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་དེ་གློག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་དང་། དེས་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་རིམ་བཞིན་མངོན་
 གློག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་གློག་ནི་ཚུར་མཐོང་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་གྱུར་དང་ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་ གློག་གྱུར་དང་ཚུར་མཐོང་ལ་གློག་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་གློག་
 གྱུར་མེད་དེ། གཞི་གྱུ་བན། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་གྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། གློག་གྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་

ལམ་ངོན་གྱུར། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ལམ་ངོན་གྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་ངོན་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱ་གཉིས་
 དེ་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལམ་ངོན་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། རྟོག་པ་ལམ་ངོན་གྱུར་མེད་དམ་སྐམ་ན། ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ལམ་ངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྟོར་དང་ལམ་ངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཡོད་དེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་རྟོག་ས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་ལམ་ངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུང་ཡུལ་དང་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངོན་གྱུར་མཆོད་ཉིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་གྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དང་། སྒོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
 མངོན་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། རྩེས་དཔག་ལ་རྟོག་གྱུར། སྤྱད་ཤེས་ལ་རྟོག་གྱུར། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་གྱུར། ཐེ་ཆོམ་ལ་རྟོག་གྱུར་
 དང་བཞི། དང་པོ་ནི་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲུ་མི་རྟག་རྟོག་ས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒོ་ནས་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དང་ས་ནས་སྤྱེས་པའི། སྒོ་ནས་པོ་

༡༡། རེས་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་ལྷོག་གུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ཁ་སུམ་པ་ནི། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་ལ་ལྷོག་གུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རོ། །པའི་པ་ནི། སྒྲུ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དེ་སྒྲུ་རྟག་མི་རྟག་ཆམ་ཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལ་
 ལྷོག་གུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་ལྷོག་གུར་མེད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གུར་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་མངོན་གུར་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་། རྟག་པ་
 ལོག་ཤེས་ལ་ལྷོག་གུར་ཡིན་ན་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་དང་སྒྲུ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མེད་པས་བྱུང་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་རང་ལ་མངོན་གུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུ་རྟག་འཛིན་
 རྟག་པ་དེ། སྒྲུ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་ལ་མངོན་གུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ཁ་སུམ་སྒྲུ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ནི། བཅུ་མངོན་ལྷོག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་འགལ་ཡང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་མི་འགལ་
 ཏེ། དཔེར་ན་མེ་འམ་རྒྱ་དང་མེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་འགལ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་མངོན་ལྷོག་གཉིས་པོ་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་གུར་ཡིན་ལ་ལྷོག་གུར་མ་ཡིན་པ་
 མེད། ལྷོག་གུར་ཡིན་ལ་མངོན་གུར་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོག་སྟབས་ཀྱིས་ཏེ། ལྷོ་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་མངོན་གུར་ཡིན་ན་ཡང་མངོན་གུར་ཡིན་པས་བྱུང་། ལྷོ་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷོག་གུར་ཡིན་ན་ཡང་ལྷོག་གུར་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་ལས། རང་ལྷགས་ནི། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག་ དེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་རྟོག་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཏམ་
 ཆོག་ས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས། །ཆེས་འགོ་ལྗོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་ཡུལ་
 དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་མངོན་གྱུར་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སྟགས་ནང་
 གི་བཅའ་པོ་དང་། །འཕགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་མཆོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་སྤྱིང་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ཞིག་ བཞི་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་ནི། གཞལ་
 བྱུང་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་
 ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་། །ཞེས་སྟགས་ཆོག་རྒྱུ་དང་། གཞུང་འདིའི་

ལྟུང་ལྟུང་། ཡམ་རྒྱུ་། ཞུ་ལ་ཐེག་པ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། འཇིག་པའི་རྗེས་འབྲུང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ། རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་
 གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་རོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་སོགས་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བསྟུས་པམ་དག་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། འདྲི་དེ་ཡི་འད་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲོ་བཏགས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། གཟུང་བ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དག བྱ་དད་ལྡན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཀུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་པོར་སྒྲུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་མཆོན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དང་དངོས་པོར་མཆོན་དུ་
 ཁས་ལེན་ཏེ། ལྷགས་འདི་ལ་རྟག་དངོས་དང་། རྟག་རྗེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་རོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། རོན་དམ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་

འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པམ་ཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་
 རང་མཚན་གཅིག་ཕུར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཕུར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དག་ག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས། འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པའི་ཚོ། འཇུག་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྐྱེ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། སྐྱེ་མི་རྟོགས་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ། འཇུག་གཞིར་གཞལ་བྱ་ནི། སྐྱེ་རང་
 མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གཞུང་ཙུབ་ར། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་དང་། ཀུན་མ་བྱིན་ཆེན་པོས། འཇུག་ཚུལ་གཞལ་བྱ་རང་སྐྱེ་གཉིས་
 གསུངས་གྱུང་། འཇུག་པའི་གཞི་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཕུར་འདུས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། གཅིག་ཁོ་ན་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ་འཇུག་གཞིར་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་རང་སྐྱེ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་དམ་
 སྐྱེ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ནས་སྐྱེ་མཚན་གཅོད་རུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད། ཞེན་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་

→

༡༡། །འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོག་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར། གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་འཇུག་ན་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇུག་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྟོག་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེས་བུས་འཇུག་ན་མི་བསྐྱེད་པས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་དེ་རྣམ་ཤར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དངོས་སུ་འཇུག་ན་ཞེས་པའི་དོན། མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། པར་སྒྲུག་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤྲིང་བ་ཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱུར་བཞི་

རྟོག་སྒྲུབ་

དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་གཞལ་བྱ་དེ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། ཡང་རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཕྱི་མ་ཐལ་ཆེར་གཞུང་འདིའི་དོན། གཞུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་ཏེ་འཇུག་ཐོགས། ཁོ་ནར། ཡུལ་གཉིས་བཞེད་པས་གཏོད་ཅེ་ན། འཇུག་ཚུལ་སྒྲོན་ས་རང་སྤྱི་གཉིས། ཞེས་པ་འདི། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་སྤང་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་ཅམ་ལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་མ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་སྒྲུལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་ཡང་དོགས་པ་དེ་སྤྱི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་ན་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་བརྟག་པ་མ་ཐུང་གཞུང་བཤད་པའི་ཚིག་གི་རུས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་ལ་གཞུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གཞུང་སྤྱིའི་འཕྲོས་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་

→

༡༡།

ཁ་ཞེན་པར་གཟུ་བོའི་སྒོས་དཔྱོད་མཛོད་ཅིག་གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་ཚུད་པ་སྤྲོད་པ་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ཚུད་པ་སྤྲོད་པ་པོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤྲོད་པ། རོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པ་སྤྲོད་པ། མྱོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤྲོད་པ། དགག་པ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤྲོད་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་
 ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས། སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུང་གིས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན་སྒྲོན་མེད་དེ། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་མཛོད་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་དཔལ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡི། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། ཅིས་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་
 རང་སྤྱི་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་མཛོད་རྟོགས་གཞལ་བྱ་དང་འཇུག་པའི་ཆོ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་མཛོད་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གཅི་བོ་ནི། སྤྱི་རང་མཚན་པ་དང་། སྤྱི་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་
 གཞལ་བྱའི་གཅི་བོ་ནི་སྤྱི་རོན་སྤྱི་ཡིན་པས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་འབྱུང་བའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་སྤྱི་རོན་ལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་པ་གསལ་བ་ཡང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་སོ་

ཕྱི་རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་དཔལ།

ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། དོན་སྤྱི་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡོད། མེད་པ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མེད་པ་འད་གཞལ་བྱུང་མཚུངས་ཤི
ན། རྟོག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རུས་མེད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་འབྱུལ་ཤེས་གཉིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་
མཛོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། སྦྱོན་མེད་དེ། འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འབྱུལ་ཤེས་ཡིན་པས་གསུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་རང་རིག་མཛོན་
སུམ་གྱི་སྦྱོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་དུ། དངོས་མེད་གཉིས་པོ་རང་རིག་གི། ཤུགས་ལས་གྲུབ་པས་གསལ་ཞིན། འབྱུལ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡུལ་མེད་ཅིང་། རང་རིག་གིས་ནི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་
དེ་ཡང་ནི། མེད་པ་འཛིན་ཕྱིར་འབྱུལ་ཤེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཀྱན་རུ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྣམ་མཁའ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཟིན་ནས་རྣམ་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པ་འཇུག་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། དངོས་མེད་གཞལ་བྱུང་འགལ་ཞེ་

—

༡༡། ཁ། །དགག་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅེས། །བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ནས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩྱུང་པ་དང་ལན་ནོ། །ཁོང་གི་རྩྱུང་ལན་གསུམ་
 པ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་སྤྱང་གཉིས། །ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས། །གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩྱུང་ལན་ཡིན་ནོ། །ཁགྲིས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩྱུང་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩྱུང་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་
 ནི། གོང་དུ་དོན་རང་མཚན་དོན་སྤྱི་མེད་པ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། སྤྱི་མ་གཅིག་པུ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ལུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། །ཁོ་ན་རེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་
 གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱི་མཁས་པས་བཀག་ན་འང་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་འདིར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྐབས་བྱེད་དོ། །ཁགྲིས་པ་ལ་གསུམ་
 གྲེ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། །གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ། །བདེ་བར་གསེགས་པའི་ལུགས་སྐབས་པོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་རྒྱུང་འཕེན་པ་སོགས་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྐབས་ན་དོ་བོ་ཉིད་
 རྒྱུར་འདོད། །གངས་ཅན་གྱི་ནང་ཆོན་དབང་ཕུག་པ་ནི། ལྷ་དབང་ཕུག་ཆོན་པོའི་སྒྲོའི་གཡོ་བ་ལས་སྤྱོད་བཅུད་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད། །གངས་ཅན་ཡལ་མོ་ཆེས་ནི་སྤྱིར་གཅི་བོ་ལས་རྣམ་འབྱུར་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འདོད། །གཟེགས་

རྩྱུང་པ་

ཟན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྒྲེག་ཉིས་ནི། རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བསགས་པ་ལས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྲུབ་པར་འདོད། རྣམ་རིག་པ། བག་ཆགས་སད་པའི་སེམས་སྒྲུང་ལས་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ནི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གནད་གྱིས་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གང་དུ་ཡང་འཆར། གང་དུ་ཡང་སྒྲུང་། རོན་དམ་དུ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། ཁའོ་བོ་རྩལ་དང་རྣམ་རིག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ། བྱ་དང་
 རང་ག་ཞན་སྒྲེལ་འདོད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་པཌ་ཤུག་པས་རིགས་གདོང་འཁྲུག་རྩལ་དང་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་ཉན་ཐོས་སྒྲེག་ཉིས་ལས་གཟེགས་ཟན་སྒྲོས་པར་མི་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་འབྲེལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། གཟེགས་ཟན་དང་དབང་ཕྱུག་པ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ་ཏེ། གཟེགས་ཟན་ནི་གཟེགས་མ་ལྟར་ཟེལ་སྒྲོད་པས་ན་གཟེགས་ཟན་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་པ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ནང་
 སེལ་གཅིག་ཡིན་པ་གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་འཇུག་སྒྲོ་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་པ་ཆོངས་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ཆོངས་པ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དབང་ཕྱུག་ལ་ལྟར་བྱེད་པས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་བྱུང་འཇུག་ལ་
 ལྟར་བྱེད་པས་བྱུང་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་གྲངས་ཅན་པ་མཐའ་དག་དབང་ཕྱུག་པར་མ་ངེས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། ཁའོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་འཇུག་ལས་གྲངས་ཅན་ལ་དབང་ཕྱུག་པར་བཤད་པ་

—

ཕྱི་རྒྱུ་

༡། །དེ། གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་ལྟར་གྲངས་ཅན་གྱི་ནང་མཚན་ཁ་ཅིག་ལ་བྱས། འདིར་གྲངས་ཅན་གཙོ་བོ་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་དེ་གྲངས་ཅན་ཡལ་མོ་ཆེ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་འགལ་མེད་གྱི་གནད་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གཞན་དག་དོགས་པ་ཅི་ཡང་ཞུགས་པ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བོ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་པ་ཡང་དེ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་པའི་གཞུང་ལས། མ་བྱའི་མདོག་དབྱིབས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ལུས་ཀྱང་མ་བཞོད་དེ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་དེ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་འདོད་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་ལས་སྟེ་བ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁྱེད་ལས། དབང་ལུག་དང་གཙོ་བོ་རྒྱུར་འདོད་པ་ནི་རྟག་པ་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁྱེད་ལས། བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བས་དབང་ཤེས་གྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་ཁྱེད་ལས། དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟེ་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཆོད་མ་སྟེ་བའི་སྒྲུབས་འདིར་དགག་སྟེ་བ་གྱི་ཡུལ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོངས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་དབྱེ་ལས། ཐུབ་པས་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ལ། །དགོངས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གསུངས། །ཐ་སྟོན་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་སེམས་སུ་

གསུངས། །དམ་པའི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀུན་སྒྲོས་པ་བྱལ་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། །ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་བུ་བའི་དང་པོའི་ཆོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པའལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། །ཆོས་
མདོན་པའི་མདོ་གསུངས། །རིམ་པ་འདིའི་གྱུ་བ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་གཉེན་ལྟ་སྒྲུབ་དང་། །མདོ་སྒྲེ་པ་གཉིས་ཡོད། །རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཆོ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་གྱུ་བ་ལྟ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། །མདོ་སྒྲེ་ལང་དཀར་གསེགས་པ་དང་། །རྒྱན་སྒྱུ་པོ་བཀོད་པ་སོགས་གསུངས། །རིམ་པ་འདིའི་གྱུ་བ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ཞེས་གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲུབ་གསུམ་པ་འདི་བུ་དང་། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་པར་བདེན་མེད་སྒྲོས་བྱལ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གསུངས། །རིམ་པ་འདིའི་གྱུ་བ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ལ་མཚན་གྱི་བསྐྱུ་གས་བཟོད་དབུམ་པ་ཞེས་གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀུན་གྱི་ཡང་
ཅེར་གྱུར་པ་དེ་བུ་བའི་ཡིན་ཏེ། །མཁས་འཇུག་ལས། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྱུ་བ་མཐའ་བཞི། །བྱེད་གཉེན་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲེ་དང་། །རྣམ་རིག་དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གྱུ་བ་མཐའ་བཞི་ལས། །ཆོད་མ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་
འདིར་གང་གི་ལུགས་འཆད་པ་ཡིན་ཞེན། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་བྱེད་གཉེན་ལྟ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་མདོ་སྒྲེ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་སྒྲུབ། །ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་སུ་

ལྟེན་པའི་ཆོ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཀའ་ནས་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་གཟུང་རྣམ་བཤེས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། སློབ་དཔོན་ནི། ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། ཞེས་དང་། མཁས་འཇུག་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་དཔྱེད་པ་ན། མདོ་སྡེ་དངོས་པོ་སློབས་ལུགས་ཡིན། ཕྱི་རོལ་དོན་རྣམས་འགོག་པ་
 ན། རྣམ་རིག་དངོས་པོ་སློབས་ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ནི་ཞེས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ཆོས་གྲགས་ཉིད་ལ་བྱུང་གོས་ཏེ། ཆོས་གྲགས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གཤམ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དཔྱེད་ལ་འཇུག་པ་ན། ཁོ་བོའི་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ལ་
 རྣམ་པར་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདྲིར་མདོ་སེམས་གཉིས་ལས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གཏན་ཆོག་ས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་རང་
 འཛིན་དོན་རིག་མདོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཉིད་ལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་
 གཞག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྟིན་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་སྟིན་རྒྱལ་གཟུང་ཡུལ་ཟེར། །ཤེས་བྱ་ནང་གི་རྒྱལ་པ་ན། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་པར་ནི་འོག་ཏུ་ཚད་

पु.ग.क.सं.पु.ग.सं.पु.ग.सं.

འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་གཅིག་ཁོ་ན། །འོན་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས། །ཚུལ་འདི་སྤྱི་ལ་མདོ་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས། །མ་འདྲེས་རང་རང་གྲུབ་མཐའ་དངོས་སྟོབས་ཡིན། །
 ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བརྟག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ༥ །རྣམ་དཔྱད་ལྷ་ཆེན་བློས་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། །ཀླན་པོའི་ལུས་ངན་གྲོང་བྱིར་གསུམ་བསྟེགས་ཏེ། །སྡེ་བདུན་ལུགས་བཟང་འཆིམ་དཀྱུལ་ཐབས་
 བློ། །སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མཐོ་མཛད་ས་པར་རྒྱུལ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོལ་མཆོན་ཉིད། །དབྱེ་བསྟུ། །དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །རིག་པ་ཆོས་ཅན། །སྟོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ། །སྟོའི་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རིག་པའི་དོན་ཡུལ་རིག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡང་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ལ་བྱེད་དེ་ཅིས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། །འོན་ལོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། །ཡུལ་རིག་
 པ་ཡིན་པར་ཐམ། །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པ་ཁས། །འདོད་ན། །བྱོད་ཀྱི་རང་ཡུལ་རིག་པ་ཐམ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་བྱོད་ཀྱི་རང་ཡུལ་རྟོགས་པར་ཐམ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །ཆོན་མིན་གྱི་སྟོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་མདོན་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། །རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐམ། །ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པ་ཁས། །མ་གྲུབ་ན། །དེར་ཐམ། །རང་ཡུལ་རིག་པའི་སྟོ

→

ལྷན་སྐྱེས་པ་

༡། ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་སྐུ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིག་གྱུར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ཐུས་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་ལས་ཐུས་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཕྲད་ལྡན་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་བཀྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ནོའོ། །རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྲེལ་ལོ། །དེས་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བཀྲགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་མཁྱེན་གཤག་པས། རང་རིག་ལ་ཡུལ་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཕྲད་དེ། འོན་རང་རིག་གི་གཞུང་བྱུང་མེད་པར་སྐུ་ལ། རང་རིག་གི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མེད་པར་སྐུ་ལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། རྣམ་གཞག་གྱུ་བམ་ཐུང་ལ་ཆེར་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཕྲད་པར་སྐུ་ལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོལ་ལས་སམ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་འམ་ངོ་བོའི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། འབྲུལ་ཤེས་དང་། མ་འབྲུལ་ཤེས་གཉིས། བྱུང་འམ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་སྤར་མ་ཞུགས་པའི་སྟོ། །འཇུག་བཞིན་པའི་སྟོ་ཞུགས་ཟིན་པའི་སྟོ་དང་གསུམ་ཡོད་

དེ། ཡུལ་སོགས་སློན་ས་དུམ་ར་འགྱུར། །ཤེས་པའི་སློན་ས་རང་རིག་གཅིག་ །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སློབ་མས་ཅད་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་སློན་ས་རང་རིག་གཅིག་ཕུར་འདུས་ཏེ། །ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་དགོས་ །པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་སྤར་མ་ཞུགས་པའི་སློབ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། །རིམ་པ་བཞིན། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་བདུན་ཅན་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་སློབ་དང་། །ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སློན་འཛིན་དབང་མཛོན་དང་། །དེས་བྱངས་ །པའི་སློན་པོ་ངེས་པའི་སྤྱད་ཤེས་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། །ཚད་མ་དང་། །ཚད་མིན་གྱི་སློབ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །འོག་ཏུ་འཆད། །གཉིས་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །ཡིད་སྤྱོད་སྤྱང་ལ་མ་ངེས་ །དང་། །སྤྱད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར། །རིགས་པའི་དབང་ཕུག་ཕུག་ཅན་པོས་བཞེད། །ཚད་མིན་གྱི་སློབ་པོ་ལ། །ཡིད་སྤྱོད་སོགས་ལྟར་གྲངས་ངེས་ཤིང་། །དང་པོ་འཛིན་ཉིད། །རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་ །གསར་དུ་ངེས་པའི་རིག་པ། །དཔྱེན། །ཁྱོད་པ་རྗེས་པ་ན་ཆུ་ཡོད་དམ་སྟུག་པའི་སློབ་ལྟ་བུ་ཆུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྤྱོད། །གཞུང་བུའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློབ་ལྟ་བུ་ཆུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་སྤྱོད་དང་། །ཚུལ་གསུམ་ །མ་ངེས་ཀྱང་བུས་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ལྟ་བུ་ཆུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་སྤྱོད་དང་གསུམ། །ཡང་སྤྱང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློབ་འཛིན་ཉིད། །ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱང་བའི་བློ། །དཔྱེ

—

མཁུ་

༡༡། ཁ། ཡུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སྤང་ལམ་ངེས་པ། ཡིད་མ་གཏད་པའི་སྤང་ལམ་ངེས་པ། ལྷུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྤང་ལམ་ངེས་པའི་སྒོ་དང་གསུམ། ཡང་སྤྱད་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་
 བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ། ལོག་ཕྱོགས་གྱི་སྒོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ། དབྱེན་སྒྲོན་འཛིན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མན་ཆད་སོགས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་སྤྱད་ཤེས་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། རྗེས་
 དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་བྱེད་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་སྤྱད་ཤེས་དང་གཉིས་སོ། བྲེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ནི་ཕམ་ཆེར་རང་ལུགས་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ལས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ། ཡིད་སྤྱོད་བརྟགས་ནས་དགག་པ། སྤང་ལམ་
 ངེས་པ་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་སྤྱད་ཤེས་དགག་པ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་འདོད་པའི་ཡིད་སྤྱོད་དེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། མི་ལྟོས་ན་དེ་ཚོས་ཅན། བྲེ་ཚོམ་ཅམ་ཡིན་པར་ཐམ། སྤྱོད་བ་དང་རྟགས་གང་
 རུང་ལམ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་ཅམ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཕྱོགས་གྱི་ཚིག་ལས་ནི། དོན་ལ་བྲེ་ཚོམ་དག་སྤྱེ་བར་མཐོང་གི་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ལྟོས་སོ་ཞིན། ཡང་དག་ལ་ལྟོས་སམ་ལྟར་སྤང་
 ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐམ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། རྗེས་དཔག་གུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ཐམ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟར་སྤང་ལ་ལྟོས་

ན། གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལྷོས་པ་ལས་འོས་མེད་པས། ཡིད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོག་སྟེ་ལྟར་སྤྱང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཅུ་བར། ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་གཏན་མི་ལྷོས། །དམ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། །རྟགས་ལ་ལྷོས་ན་ཡང་དག་གམ། །ལྟར་སྤྱང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །ཅེས་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །མཚན་གཞི་དང་དབྱེ་
བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །ཁྱོད་པ་རྒྱུད་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟར་རྒྱ་ལེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ལ་པར་རྒྱ་བ་ན་མེ་ཡོད་དམ་སྒྲམ་པ་
དང་། རང་གི་ཁྱིམ་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་དམ་སྒྲམ་པ་དང་། མདུན་ན་འདྲེ་ཡོད་དམ་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་བདེན་པར་ངེས་པའི་སྒྲོར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྒྱ་
མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ཁྱོད་པ་རྒྱུད་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་དེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞུང་ཅུ་བར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཡི། །ཡིད་སྤྱོད་བདེན་ན་ཀུན་བདེན་འགྱུར། །ཅེས་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །ཡང་
གསལ་བྱ་དང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུར་མཐོང་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཡིད་སྤྱོད་ཡིན་པར་

—

ཐུགས་སྦྱོར་

༡༡། བཅུ་ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཡིད་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐམས་མཁྱོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་ལ་མཐུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་དང་མཉམ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཡིད་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐམས་མཁྱོགས་པའི་ཕྱིར། མ་དཔེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་གོང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་གྲུང་གིས་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ལོ། འདི་ཡང་གལ་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། ཡིད་སྤྱོད་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ་། ཞེས་པའི་རིགས་པའོ། གལ་ཏེ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མ་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་སྤྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐམས་མཁྱོགས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་། གཞོད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལུང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནི་ལོག་ཤེས་སུ་འདུས། གསུམ་པ་ལ་རང་གི་ཞེན་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟགས་པའི་སྒྲོར་འདུས་ཕྱིར། འདི་ཡང་། རང་གཞན་སྒྲེ་པའི་ལུང་ལས་རྟགས་། སྒྲོ་རིགས་བཞིར་འདུས་ཡིད་སྤྱོད་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་

ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། མཛོན་སུམ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་གྱི་སྒོར་ཐལ། ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མཛོན་
 སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་དེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་སྒོར་ཐལ་ཕྱིན་དང་བཞི་པ་ལས། མཛོན་སུམ་ནི་གང་གི་འང་དེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་དེར་སྒྲུབ་བས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྩ་བར། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ལ་མ་དེས་པ། ཚད་མ་མིན་ན་མཛོན་སུམ་ཀུན། ཚད་མ་མི་འགྱུར་མཛོན་སུམ་ལ། །དེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནོ། །ས་ཚུགས་པ་ཁ་ཅིག་ མཛོན་སུམ་གྱིས་རང་
 ཡུལ་འདི་འོ་སྒྲུམ་དུ་མ་དེས་ཀྱང་། སྒྱིར་མཛོན་སུམ་ཀུན་རང་ཡུལ་དེས་པའི་སྒོར་འདོད་དེ་བཟེར་བ་ཡང་། རིགས་གཏེར་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཆོག་ས་བཅད་འདི་ལ་གོ་དོན་འཆད་རྒྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་
 ཡིན་ན། མཛོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བཀག་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལྷ་ལ་བཅོམ་གྱིས་
 བྱུང་ཆོག་ས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་ས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་ལ་མ་དེས་པའི་སྒོ་དོན་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོན་འཛིན་དབང་མཛོན་སྐད་

TI301 - 066

≡

མཁུ་མཁུ་

ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒོན་པོ་ངེས་པའི་སྤྱད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་འཛིན་སྤྱད་ས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་འགལ་ཏེ། བྱོད་ནི་རྟོག་བྱལ་གྱི་སྒོ་དང་། སྤྱད་ཤེས་ནི་
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་འགལ་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་འཛིན། སྤྱད་ཤེས་ནི་རང་ཡུལ་འདས་པ་སྤྱར་ཡང་དུན་པའི་ཚུལ་གྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་འགལ་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་སྤྱད་ཡུལ་ནི་རང་མཆོན་དང་དབྱུད་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱད་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་སྤྱད་ས་འགལ་ཏེ། བྱོད་ནི་རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྤྱད་བའི་སྒོ་དང་། སྤྱད་ཤེས་ནི་རང་ཡུལ་འདས་པ་མི་གསལ་བར་སྤྱད་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ད་
 ལྟར་བ། །སྤྱད་ཤེས་འདས་པ་དུན་པ་ཡིན། །ཡུལ་དུས་འཛིན་སྤྱད་ས་འགལ་བ་ལ། །གཞི་མ་ཐུན་པ་ནི་གལ་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱ་ཆོད་མ་སྤྲུམ་ས་རྟོག་ས་ཟིན་པའི་ཡུལ་སྤྱར་ཡང་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དེ་སྤྱད་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱད་ཤེས་འདས་པ་དུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཕྱི་མ་དུན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེས་སྤྱད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་ཤེས་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་འདས་པ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱེད་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་
 རྟོག་ས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་ནམ་མཁའ་ཁའ་དངོས་མེད་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱ་རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་དུན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་ཡུལ་འདས་པ་

དུན་པའི་དུན་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐམས། བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དེ་ལ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་འདས་པ་
 དང་ད་ལྟར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་འདི་དཔུང་དོ། །དེང་སང་ཡལ་ཆེར། སྤྱད་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཆོད་མ་སྤྲུམ་ས་རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དོར་སྤྲུམ་མི་རྟག་
 བསྐྱབ་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་གྲུབ་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པས་དེའི་དོར་དེམ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བེར་བ་ཡང་ཞིབ་མོའི་རྣམ་དཔྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དཔེ་དེ་འབྱུར་ཡང་སྤྲུམ་དེ་བྱུབ་ཆོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་
 བ། རྣམ་མཁའ་བྱེད་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐམས། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱ་རྣམ་མཁའ་བྱེད་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་པོས་རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་བྱེད་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་པོས་རྟོགས་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་སྤྲུམ་ན་རེ། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམས། དེ་སྒྲོན་
 པོ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གང་ཞིག་ དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་པོས་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་རོ་འདིའི་ལན་ལ། ཁོ་པོ་ནི་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུར་མ་ཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་

➤

ལྟ། །དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཙན། བྱོད་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོན་པོ་དེ་བྱོད་ཀྱི་གཞལ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྡོན་པོ་ཆོས་ཙན། སྡོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོན་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་གཞལ་བུར་ཡུར་པའི་སྡོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོན་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་སྡོན་པོ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་ནོ། །དེས་ན་སྡོན་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ཆོས་ཙན། བྱོད་རྣམས་སྡོན་པོ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མདོན་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བྱུང་གྱང་སྡོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱིའི་བྱེད་གཤིས་རང་རང་སོ་སོ་ལ་གཟུང་ཡུལ་གསར་མ་ཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གཏན་ཆོག་སྤྱི་གཤིས་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་མདོན་སུམ་སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་ཐམི་དད་པའི་ཕྱིར། ཆོད་མ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞིན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་བྱེད་གཤིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་། རྒྱ་གཟུང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱིའི་བྱེད་གཤིས་འབྲས་བུ་དབང་མདོན་གྱང་སྤྱི་ཐད་པར་སྦྱེ་བས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐམི་དད་དུ་ཐལ་བའི་སྡོན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་མདོན་མེད་པར་ཐལ། སྡོན་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་གྱང་སྡོན་པོ་མ་རྟོགས། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱིས་གྱང་སྡོན་པོ་མ་རྟོགས་པའི་

སྤྱི་གཤིས་པ་

ཕྱིར། ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲིན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དག་སྒྲིན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྒྲོག་དང་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་པ་འདི་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེས་ན་སྤྱད་ཤེས་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་
 རིགས་བྱུང་པར་འཛིག་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱད་ཤེས་བྱ་བ་རང་རྒྱུ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་སྤྱར་བྱན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་དེས་ཤེས་ལ་འཛིག་ན་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་འདུས། རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་དེད་ལྟར་གྱི་
 ཡུལ་འདི་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འཛིག་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འདུས། །ད་ལྟ་བྱན་པའི་རྟོགས་ལས་སྤྱར་གྱི་ཚད་མ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲོང་བདེ་ཤོག་པའི་སྒྲོ་ལ་འཛིག་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས། ད་ལྟ་བྱན་བཞིན་པའི་གསལ་པ་རིག་རང་གི་དོ་བོ་ལ་འཛིག་ན་རང་རིག་
 ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྤྱད་ཤེས་རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ན། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོགས་དང་། །ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་འགྱུར་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་མི་སྟི། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་སྤྱད་ཤེས་ནི། རང་རྒྱུ་ཚད་
 མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྟོགས་ཟིན་སྤྱར་ཡང་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཁོ་ནར་འདུས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ལས། དབྱེད་ན་སྤྱད་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་འདུས་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་འགོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མ་འགོགས་སུ་ཟིན་ཡང་སྤྱར་སྒྲོས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་དེ། ཤིང་བཅད་ཟིན་པས་སྟག་གི་གཙང་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །གུབ་ཟིན་པས་མ་གུབ་པར་འདུབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་

ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། གངས་གྱིད་བྱེད་སྟེ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་དེ་ཆོད་མིན་གྱི་སྒྲོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་མ་གྱུ་བ་ཆོད་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེད་དང་། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་ལ་རུས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་གྱུ་བ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱུ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་
 བསྐྱེད་རུས། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་རུས། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་བསྐྱེད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་རྟོག་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་གླིང་གིས། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉིད་དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་དང་། རིགས་གཉིར་ལས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ། རུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞིར་ཡོད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞི་ལས། ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པས་ཆོད་མིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ། ལོག་ཤེས་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །ཆོད་མའི་འགལ་སྒྲུ་རྣམ་པ་
 གསུམ། །འཇུག་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོད་མིན་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་མ་ཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་བ་

གཅིག་ ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁེས་ ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ན། མཆོག་ས་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏོ། ཚད་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། མཆོག་ས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཚད་
 མིན་གྱི་སྒོ་དེ་ལ་སྒོ་རིགས་གསུམ་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒོ་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཆོག་ས་པའི་སྒོ་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། ཚད་མིན་འགལ་སྒྲུབ་པ་གསུམ། ཁེས་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཚད་མིན་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས། ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚད་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། མཆོག་ས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན། །
 ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆོག་ས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། མཆོག་ས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་པ་གཞུང་སྒྲུབ་ཕྱི་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། རང་རིག་མཛོད་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ཚས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ལན་ཅི་ཟེར་སོམ་ཤིག་ དེས་ན་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གསུམ་ནི་ཐད་དག་ཞིམ་ཐུན་མི་སྲིད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་མཛོད་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་རང་རིག་དང་དོན་རིག་ཐད་དུ་འགལ་བ་ལྟར་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གསུམ་
 ཡང་དེ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོག་ས་པའི་སྒོ་ཡིན་ཀྱང་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟོག་པ་ཐད་དུ་པ་རེ་རེ་ཡོད་པས་འགལ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ན་མ་སྒྲུབ་ན། དེ་དག་ཀྱང་

→

སྐད་ག

༡༡། །དེ་ལོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུ་བར་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ལ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་རིག་ལས་དོན་རིག་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་རུས་པས་སྟོང་བ་དང་། །དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་
 མིན་དུ་སྲིད་པ་དང་། །དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་གྱིས་གཞོད་པའི་ལྷོག་པས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་
 གང་ཞིག་ །རང་ཡུལ་དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྲིད་པ་དང་། །རང་ཡུལ་དེ་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་དང་དེ་མིན་འཛིན་པས་སྟོང་། །མ་རྟོགས་པ་ཡིན་
 ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་དང་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད། །དེ་མིན་འཛིན་པས་སྟོང་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་གཅོད། །ཚད་མ་གཅོད་བྱེད་ནི་དངོས་བསྟན་ལ་མ་བྱུང་གྱང་། །ཚན་མིན་གྱི་སྒྲོ་གང་ཞིག་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་སེམས་སོ། །
 གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། །རང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་དབྱུད་པ་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ། །ཞུགས་ཀྱང་དབྱུད་པ་མ་རྟོགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ། །རྟོགས་ཀྱང་མ་རྟོགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། །དབྱེ་ན་གསུམ། །མ་ཞུགས་པ་དང་མ་རྟོགས་
 དང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་། །དང་པོ་ནི། །རྟོག་གོ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ནི། །སྒྲུབ་གཤམ་མི་རྟོག་ངེས་པ་ན། །སྒྲུབ་དེ་དཔྱེད་པར་བྱེད་

པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མིན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱད་ཤེས་མཐའ་དག་ཡིན་
 ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྤྲུལ་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་རྟོགས་ཀྱང་སྤྱད་ཤེས་རང་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པས་མ་རྟོགས་པའི་སྒོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་ཤེས་ལ་རྟོགས་ཀྱི་
 འབྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རྒྱུད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་
 རྒྱུ་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱད་བ་དང་། འགལ་རྟོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྒོ་གང་རུང་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གཞོན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ། དུས་ལ་འབྲུལ་བ། རྣམ་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྤྱད་པ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འདས་པའི་

3

སྐབས་

༡༡། །དངོས་པོའི་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་བྱུང་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་བྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་
 དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་གསལ་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ། ཕྱ་བར། དེ་འཛིན་པ་ལ་དམིན་གྱིས། །ཁོ་དེ་པ་ལོག་ཤེས་དབྱེན་གཉིས། །རྟོག་པ་དང་ནི་རྟོག་མེད་དེ། །སོ་སོར་བྱེན་རྒྱུ་པ་ལྟ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཐག་ཁྲ་
 ལ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །བྱོད་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་འགལ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཡིན་སྒྲིམ། དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་དུས་ལ་
 འབྱུང་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། འགལ་རྟགས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་སྒྲུབ་ན། རྒྱུ་པ་ལ་འབྱུང་པ་དེའི་རྟེན་གཞི་ནི། ཐག་ཁྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 བྱོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲིམ་ན། ཐག་ཁྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་སྒྲུབ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པས། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དུས་ལ་འབྱུང་པ་གཉིས་ལ་ཡང་རྒྱུ་དཔྱོད་ཀྱི་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་
 པར་བྱུངོ། །གཞན་དག་དོགས་པ་ཞུགས་པ་མི་སྒྲུབ་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་དེས་པ་མེད་པས་དོགས་པ་དམིན་འབྱུང་རོ་སྒྲུབ་ན། དེ་བྱུང་དགོས་ཏེ། གོང་ཡིད་སྒྱུད་འགོག་པའི་

སྐབས་སུ་རང་འགྲེལ་ལས། སློབ་སྦྱང་པ་དང་། རྟགས་འགལ་བ་ལས་བརྟེན་པས་ལོག་པའི་ཡིད་སྦྱོང་གྲུང་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འདུ་བར་མཆུང་ས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་མུང་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་གཞིར་བཞག་ལ་བདག་རྟེན་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་
 གྲིས་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་མེད་ལ་བྱུང་ཤེས་དང་། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྲིད་
 པའི་སློབ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་མཚན་གཞི་གཅིག་ལ་མཚན་ན་སྒྲ་རྟག་གམ་སྒྲ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ་རང་ཡུལ་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་ན་ཡང་། རྟེན་དབང་གིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲ་པ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་སྒྲུར་དུ་སྦྱེ་སྲིད་པས་མཚན་ཉིད་དེའི་གོ་དོན་ཚང་བ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་དུ་གྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་། །བཀའ་ལྟལ་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། ཆམ་ཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཆོམ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཆམ་ཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་
 བུའོ། །འདིའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཡལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྒྲ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཡལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྒྲ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དང་པོ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཀའ་ལྟལ་ནི། སྒྲ་མ་ནང་གིས་བོན་ལྟ་བུ། རྟེན་

༣
ཀྱི

༡༡། །དང་འཕྲད་ན་ཅེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གམེས་གྱི་བྱོན་པ་རྫིང་པ་ན་ཅུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་དང་། དེ་ན་ཅུ་
མེད་དམ་སྟུམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་གམ་སྟུམ་པ་དང་། དེ་མི་རྟག་གམ་སྟུམ་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ལ་མ་གྲོས་པར་ཚོད་དཔགས་གྱི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་དང་མཉན་
བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་སོགས་མ་དེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ བལ་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་
འདི། ཐེ་ཚོམ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས། འདི་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཐེ་ཚོམ་བག་ཉལ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཚད་མའི་འགལ་སྒྲ
ནམ་པག་སུ་མ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོ་རིགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རྟགས་པའི་སྟོ་དང་ལོག་ཤེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞིར་བཞག་པ་གང་ཞིག་ ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པ་ནི་བྱོད་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་
མིན་གྱི་སྟོ་རིགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྟོ་རིགས་བྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་རིམ་ཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱིར་ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། བག་

ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཀ་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་རིགས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་ཡང་མ་ཡིན། ལོག་ཤེས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཚད་མིན་གསུམ་གྱི་བརྒྱུས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱིས་གསུམ་ཆར་
 སོང་བཤེསེས། བྱོན་པ་རྫིང་པ་ན་ཁུ་ཡོད་མ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་སོགས་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ངེ་ལྟར་འགོ་སྐྱམ་ན་འགོ་སྒྲེ། ཚོད་དཔགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཐག་ཚོད་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱོན་པ་རྫིང་པ་ན་ཁུ་ཡོད་དམ་མེད། ཐལ་ཆེར་
 ཡོད་ལས་ཆེ་སྐྱམ་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པ་ནི་སྟུར་ལྟར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ཅུ་བར། དེ་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་སྟིད། ཐེ་ཆོམ་ཉིད་ཡིན་དཔྱེན་བཞི། ཁའོན་དུ་གྱུར་དང་བགལ་ཉལ། ཁམ་ཉམ་པ་དང་ཤས་ཆེར་འཛིན། ཞེས་སོ། །
 ཡིད་སྦྱོང་མེད་ཅིང་སྤང་ལ་མ་ངེས་ལ། རྟོག་མེད་འབྱུང་དང་མ་འབྱུང་ཆག་ཉིས་ཡོད། རྟུན་ཤེས་མ་རྟོགས་སྒོ་ཉིད་རིགས་པས་གྲུབ། དེ་ཕྱིར་ཚད་མིན་སྒོ་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས། ཞེས་བྱ་བ་བསྟུས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། བློ་བརྟག་པ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ༥ ། །ལྟ་རིག་མ་བྱོན་པའི་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོས་པས། ཁ་ལུས་ཤེས་བྱའི་བྱོན་ཀུན་གསལ་བའི་མོད། ལན་བདེའི་སྤང་བ་རབ་འབྱུངས་སྟོལ་མཛད་པ། སྒྲིབ་པའི་ཉིམ་ཀུན་དགའི་ཞབས་དེར་འདུད། གསུམ་པ་སྒོ་དེས་ཡུལ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ། སྤང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ། བཟོད་བྱ་དང་ཚོད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་ཚུལ། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱིར་བསྟན། སྤྱི་

༡། །དང་བྱེ་བྱག་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་དངོས་པཏྱགས་མ་ཕྱེ་བར་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྒྲི་མཚན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཚན་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། དེས་རང་མཚན་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཛིན་ཡང་རང་མཚན་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་ཏེ། སྒྲ་གཉིས་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྒྲ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དང་། གསལ་བ་དང་། རྒྱས་དང་། ལོག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་། མ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཙན་གྱི་ཆོས་དང་། སྒྲེས་བྱའི་སྒྲུང་དོར་བྱ་བའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་བཤད། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །དེ་ནི་སྒྲུང་དོར་འབྲས་ཙན་པས། །སྒྲེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་མཚན་དང་། སྒྲི་དང་གཞན་སེལ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། རྣམ་དཔྱེད་དང་། འབྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་དང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲི་ནི་དངོས་མེད་དོ་པོ་

[illegible]

དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན། བྱོད་དངོས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། བྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་དང་
 རྟོག་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ ཁེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཏེ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ། དེའི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། རྟགས་དང་སྤྱི་ནི་ཡུལ་ཞེས་གསུངས། རྟགས་ཀྱི་རྟམ་གྲངས་ལས་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
 རང་མཚན་དང་། སྤྱི་ནི་རྟམ་གྲངས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཉིས་ཚྲིགས་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་དུ་འཛོགས། ཅུ་བར་ཡང་། དེ་ལ་རང་མཚན་དངོས་པོ་སྟེ། སྤྱི་
 ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སུན་མོང་བར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བ་ཏགས་དེ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྤྱི་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་

ཨ་ ཨྱ། བཅུ་ རྒྱུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། ཆོས་དེའི་དོན་སྤྱི་ཡོན་ན། ཆོས་དེའཛིན་པའི་རྟོག་དོར། ཆོས་དེར་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་ཡོད་པས། དེའི་དོར་སྤྲོད་མོང་པའི་ཆོས་དེ་
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཞེས་ཁས་སྤྲང་དོ། ཁོ་སོར་ཕྱེན། དངོས་པོར་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་དངོས་པོའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། བུམ་པར་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་བུམ་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་འགྲོ། མཆོན་གཞི་ཡང་རྟོག་དོར་འབར་ཞིག་ནས་
 འཛིག་སྟེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་དོར་བུམ་པར་སྤྲོད་ཚམ་གྱི་ཆ་དེ་བུམ་པའི་སྤྱི་དང་། དེའི་དོར་བུམ་མིན་བཅད་ཚམ་དེ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་དང་། དེའི་དོར་བུམ་མིན་ལས་ལྷོག་པ་ཚམ་དེ་བུམ་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། ཁག་དེས་ན་ཀུན་གྱིས་སྤྲོ་
 མས། དངོས་པོ་ཡིན་ན། བྱུང་བྱུང་གྱི་ལྷོག་པ་མིན་པར་བྱུང་གསུང་བ་དེ་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བོད་རྒྱམས་ལས་ཆེར་ནི། དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་དངོས་པོར་འདོད། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡི་སྒྲོ་ན། ལམ་དུ་པ་
 འདི་ནི་འདོན་པ་དག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དང་། གཞུང་འདི་འགལ་མི་འགལ་སོམ་ཞིག་ གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱི་ལ་དབྱེན། རིགས་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་དང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་དོར་རང་གི་གསལ་བ་རྒྱམས་ལ་ལྷོས་ནས། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྷོག་པ་ཆོག་རྒྱུད་གི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། རིགས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་དངོས་པོ་དེ་རྟོག་དོར་བཅུ་པོ་དང་། རྟོག་

དེའི་ཤེས་པའི་རིགས་སྤྱི་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པ་དེ་རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་གྱི་རིགས་སྤྱི་ཡིན་པ་སོགས་ཀུན་ལ་མཚོན། དེ་ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་གྱི་རིགས་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་དེ་ཁྱོད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཀ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷོག་ རིགས་མཐུན་པ་བྱངས་བུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཉིས་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་སྤྱི་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་དང་། ལྷོག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་རྒྱམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་རིགས་སྤྱི་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་བྱུང་། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་གྱི་རིགས་སྤྱི་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གནད་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རིགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པ་ཆུ་ཆུ་ལྷོས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གསེར་བུམ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གསེར་བུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྱུ་ལོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་རིགས་སྤྱི་མེད་པས་བྱུང་པ་འདི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་། བུམ་པའི་རིགས་སྤྱི་གང་ཡིན་དེས་འཛིན་ཆུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དེའི་བུམ་པ་ལ་རིགས་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་བུམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དེའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བ་ཏུ་གསལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་བ་ཏུ་གསལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པའི་སྒྲོ་

གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། རྫོམ་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ད་ལྟར་བའི་ཤིང་དེ་ཐང་ཀའི་སྤྱི་དང་། ད་ལྟར་བའི་ཕྱོགས་ཐང་དང་ན་ཡོད་པའི་ཤལ་ཤལ་ཐང་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཇས་ཐང་དང་པ་དང་། ཤལ་དེ་གོང་མའི་སྤྱི་དང་། ཤལ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐང་དང་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མ་མའོང་པས་དངོས་པོར་མེད། ཕྱི་མའི་ཚེ་སྤྱི་མ་འདས་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སོང་ཚོད་ལ། ཤིང་གི་སྤྱི་ཚམ་དང་ཕྱོགས་ཐང་དང་ན་གནས་པའི་ཤལ་ཤལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཐང་ཀའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ ཤལ་འི་སྤྱི་ཚམ་དང་། ཤལ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱི་མ་ས་རིམ་བཞིན་གོང་མའི་སྤྱི་དང་། གོང་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐང་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཇས་ཐང་དང་། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་ཕྱོགས་ཐང་དང་ན་ཡོད་པའི་ཤལ་ཤལ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོམ་ཚོད་ལ་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྫོམ་ཡང་། སོང་ཚོད་ལ། རྟོག་ངོའི་ཤལ་དང་ཤལ་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོག་ངོའི་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། རྫོམ་ཚོད་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཤིང་གི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་རྫོམ་ཚོད་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་རྫོམ་ཡང་། ཤིང་གི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ངོའི་དངོས་པོ་དེ་རྟོག་ངོའི་ཤིང་གི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་ སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། སྤྱི་མ་ཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། སྤྱི་དང་སྤྱི་མ་ཚན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞན་དག་ སྤྱི་ཡིན་

ན། མ་ཡིན་པར་ཐམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་ས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཏག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། ཤ་པའི་དོན་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐམ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐམ། ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རིགས་སྒྲིལ་ཡིན་ན། ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་ས་ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་རྟོག་དེའི་ཤིང་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐམ། རིགས་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམ། རྟོག་དེའི་ཤ་པའི་རིགས་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དེའི་ཤ་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསྐྱབས་ཟེན། ཅུ་བར་འདོད་ན། བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐམ། རྟོག་དེའི་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་འདྲིན་པའི་རྟོག་དེར་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་འདྲིན་པའི་རྟོག་དེར་རིགས་མི་མཐུན་དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པ་རིགས་མཐུན་ཤ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་དོན། རིགས་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་ཡང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། འོ་ན་རིགས་སྒྲིལ་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེན། དེ་ཡིན་ན། རྟོག་དེའི་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ནས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། སྒྲིལ་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་མ་ཆོད་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་ཤིང་། རིགས་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་མི་

ལྷ། འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། སེང་མིན་ལས་ཀྱང་ལྷོག་ ཅན་དན་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཉིས་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེང་མིན་ལས་ལྷོག་པ་
 གང་ཞིག་ ཅན་དན་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། ཞེན་འདིར་མ་བྱུང་། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཅན་དན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་ནི་སེལ་ངོ་
 འབའ་ཞིག་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་མ་ཆོད་ལ་ཤ་པ་སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷོ་མ་ཡང་། སོང་ཆོད་ལ་རྟོག་ངོའི་སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་གྱི་ཁས་སྒྲུང་ལྟར་ན། ཆོས་དེ་ལས་ལྷོག་ན་ཆོས་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། བུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལྷོག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། ལྷོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷོ་མ་
 ཆོད་ལ་སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤ་པ་དེ་ལྷོ་མ་ཆོད་ལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལྷོ་མ་དེ་མ་བྱུང་ཏེ། ལྷོ་མ་ཆོད་ལ་སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་སེང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་མ་ཆོད་ལ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོང་ཆོད་གཙོ་བོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སེལ་ངོ་ནས་འཛོག་ཚུ་ལ། མ་ཤེས་ཆ་བསྐྱུས་འགོག་ཅེས་སྒྲོམ་ན་ཡང་། །ད་དུང་འཇམ་མགོན་པ་ཁུང་གི་སྒྲིང་པོའི་གནད། །ཁ་མཐོང་ཆ་བསྐྱུས་མིག་རྒྱུར་ངལ་བ་མཐོང་། །
 ཁོ་བོས་འདིར་བཤད་ཀུན་མ་བྱེན་སྒྲུ་མ་རྒྱུ་ལ། །ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་འཆི་མེད་ལུགས་བཟང་ལ། །བརྟེན་ས་འཇམ་དབྱུངས་དགོངས་པ་མདོ་ཙམ་ལོང་། །སྤྱོད་ལྡན་སྒྲོག་སེལ་ཡོད་ན་འདིར་རྩེས་ཁྱེད་ལ། །ཁར་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་དོ། །ཁ་སུ་མ་པ་རྣམ་
 གཞག་ལ། དག་ག་བཞག་སྤང་ག་སུ་མ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་ལྡེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ག་པ་དང་། སྤྱི་གསལ་ལྡེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལང་
 ཉིད་ལྟ་བུ་ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱི་གཉིས་རང་རང་གི་གསལ་བ་དང་ལྡེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་ལ་གཉིས་པོ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་ནས་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་འགོག་པ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྡེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བཙུགས་
 ཅན། བྱོད་མེད་དེ། བྱོད་སྤྱང་རུང་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཐ་དད་སྤྱང་རུང་མེད་པས་ཞེས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ནི། དྲང་སྤྱོད་སེར་སྤྱིའི་རྩེས་སུ་འབྱུངས་བས་ན་སེར་སྤྱི་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པས་ན་གྲངས་ཅན་ཞེས་གྲང་མིང་དུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལ། རུལ་ཕྱན། ལུན་པ། སྒྲིང་སྤྱོད་ས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྤྱིའི་གཙོ་

༡༡། ཁོ་དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་འགྱུར་རྣམས་དང་ཇུས་ཅིག་ཡིན་ཟེར། དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་རྣམས་ཀྱང་ཤ་པ་དང་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་གྱུན་ལ་བྱུང་པའི་ཤིང་ཙམ་དང་། བེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྤོན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་སྤོན་ཙམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་ཇུས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ཟེར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། གངས་ཙན་པ་དང་གངས་ཙན་མཐུན། ལས་སྐྱུ་པ་དང་སེར་སྐྱུ་འགལ། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་ རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་ ཏུ་ཙང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་གསལ་གྱུན་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བཙུགས་ཅན། བྱོད་མེད་དེ། སྤྱང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཇུས་གཅིག་ནའང་སྤྱང་རུང་མིན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཤ་པ་དང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཙན་དན་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཤིང་དང་སྤྱི་འཛིག་གཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཤིང་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཤ་པ་དང་སྤྱི་འཛིག་ཅིག་ཙར་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཤ་པའི་སྤོན་ཙམ་གྱི་ཙན་དན་དང་སྤྱི་འཛིག་ཅིག་ཙར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི། བྱེད་ཐག་སྤྱི་གཅིག་དང་འབྲེལ་ན། སྤྱི་འཛིག་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ཏུ་ཙང་ཐལ་བ་ལ། ཡན་ལག་ཙན་མི་ཤིགས་པར་ཐལ་བ། དབང་ཤེས་རྟོག་བཙས་སུ་ཐལ་བ། འགལ་བ་ཇུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་།

[illegible]

༡། རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་བ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་སྤྲང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྤྲང་བར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲང་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན། སྤྲང་འཇུག་འབྱུང་པ་དང་མ་འབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཆོད་གཞི་ནི། རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོ། །སེལ་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན། སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། རྟོག་མེད་སྤྲང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག། སྤྲང་འཇུག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན། དེ་དག་འབྱུང་དང་མ་འབྱུང་བའི། །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲང་བ་དང་། སེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོད་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྲང་བ་ཅན་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ དེ་ལ་སྤྲང་བ་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྤྲང་བ་དང་། སྤྲང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྤྲང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྲང་དང་ཐུན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྲང་བ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྲང་བ་

དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་དོན་གཅིག་པས། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་དེ། སྒྲུང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱི་བའི་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད། དེའི་དོན་ཡང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་པས་འཛིན་པས། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཆ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྒྲུང་སྒྲུང་དང་འདི་དོན་གཅིག་པས། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྒྲུང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱི་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཏེ། སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྒྲུང་སྒྲུབ་པ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲུབ་གཉིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་མེད་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་འབྲུལ་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ། སྒྲུབ་གཉིས་གསལ་བར་སྒྲུང་གི་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་རྟོག་སྒྲུང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་གསལ་བར་སྒྲུང་གི་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་དེ་རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དོན་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ། རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ། རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ།

ལྟེན་པ་གསུམ་། མཚན་གཞི་ནི། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ། སྤྱོད་པོ་གསལ་ལ་བར་སྐྱང་བའི་ཆ་སོགས་རིགས་འགྲོ། འདི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་བཤད་ན། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས། སྤྱོད་འཛིན་སྐྱང་ས། སྤྱོད་ན་མ་ཐུན་
 པར་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་། དང་པོ་ནི། བྱེད་བྱ་ཏུ་སྐྱབ་ས། སྤྱོད་པོ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ཇུས་གཞན་དུ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་གསུམ་ཇུས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཐད་དང་པོ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱང་ཚུལ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཅུ་བར་ཡང་། དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། ཁ་ཅིག་ལ་དུ་མ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། །དུ་མ་གཅིག་དུ་གནས་མི་སྤྲིད། །ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཇུས་གཅིག་པ་ལྟར། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཡང་གཅིག་ཅར་དུ་
 སྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་སྐྱང་བའི་ཆ་དེའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱང་སྐྱང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཞར་ལ་མངོན་སུམ་མ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཇུས་གཅིག་ཡིན་
 བ། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱང་མི་སྐྱང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ཤི་རྩེ་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་བུམ་པ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཇུས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞིས་པའི་སྤྱོད་ངག་འདིས་སྤྱོད་ན་མ་ཐུན་པར་
 འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག་ སྤྱོད་པོ་མཐོང་བའི་

མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྔོན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བས་བྱུང་ཅེས་དང་། གཞན་དག་ དེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བས་བྱུང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ དག་མཐོང་བ་ཉིད། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོའི་སྤྲོད་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་ པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་མཐོང་བྱུར་གྱུར་པའི་མེད་དག་ག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་མཐོང་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཚུད་གཞི་སྤྲུལ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ ན། སྔོན་པོའི་སྤྲོད་གི་རྩལ་ཇུས་བརྒྱུད་ཆར་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ དེའི་སྤྲོད་གི་རྩལ་ཇུས་བརྒྱུད་པོ་དེ་གྲུབ་སྟེ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྲོད་གི་རྩལ་ཡང་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཚུར་ མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་གང་ཞིག་ འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུད་གཞི་ཡིན་ པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོའི་སྤྲོད་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དེའི་སྤྲོད་གི་སྤྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་པོའི་སྤྲོད་གི་བདག་མེད་དང་། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གྲུབ་སྟེ་ཇུས་གཅིག་པ་ཙམ་དང་། ངོ་བོ་

༣

ཞུགས་པ་

༡༡། །དབྱེར་མེད་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་སྟེང་གི་གཟུགས་རྩལ་དྲི་རྩལ་སོགས་རྩལ་ཐུགས་བརྒྱད་ཆར་ཡིན་པ་ལས་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དེའི་སྟེང་གི་གཟུགས་རྩལ་ཙམ་ལས། དེའི་སྟེང་གི་དྲི་རྩལ་རོ་རྩལ་སོགས་མ་རྟོགས་ཏེ། རྟོགས་ན་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐམས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་གྲུབ་སྟེ་ཐུགས་གཅིག་ཡིན་གྱུར། བྱ་རམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེས་བྱ་རམ་གཟུགས་རྟོགས་གྱུར་བྱ་རམ་གྱི་རོ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དག་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ནི་རང་ཡུལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་གྱི་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་བྱུ་ཡོད་པ་རང་འགྲེལ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཅུ་བར། དེས་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡང་། རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་ངེས་མི་དགོས། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་པའི་ངེས་པ་མེད་གྱུར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་འཛིན་གས། གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་འཛིན་གས་ཆད་པ་དེ་ཅི། སྤར་བ

ཅམ་ལ་ཟེར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་ཡེ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་སེལ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་ཟེར་ན་རྗེས་དཔག་ལྟར་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རེ་ས་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་ མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་འདིའི་
སྒྲུལ་དུ་མ་དེས་ཀྱང་སྦྱིར་རང་ཡུལ་དེས་པའི་སྒྲོར་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་ཟབ་འཆམ་ལོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནད་
མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་ཡིན་པའི་
སྦྱིར་། དེ་སྐད་དུ། བརྟགས་སྦྱིར་སེལ་བ་དངོས་ཡུལ་མེད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ། །སེལ་བའི་འཛིན་སྟངས་སུ་བཞི་སྲིད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྦྱིར་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་དེ་ལ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ཤ་པ་དང་ཤུག་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཀ་བ་དང་གུམ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། སྒྲུལ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་སྦྱིར་། སྦྱིར་གཉིས་པོ་

३

ॐ

རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཞེན་སྒྲུང་ས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞི་ལས། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཁྱུ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོའི་རྣམ་པ། སྒྲོ་བརྟགས་པའི་
 དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤ་པ་དང་། སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་ཁྱུ་ཡིན་ཏེ། བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། དེ་ལྟར་ཡལ་ག་ལོ་འདབས་དང་ལྡན་པར་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། ཤ་པ་སྤྱག་གཉིས་དོན་ལ་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲོ་ངོར་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་ཡོད་དེ། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཅིག་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡུལ་དུས་གང་ཡང་
 རུང་བར་ཤ་པ་སྤྱག་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཤིང་ཡོད་པར་གོ་བ་དང་། དེར་ཤིང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཤ་པ་སོགས་ཤིང་གསལ་གང་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་སྐད་དུ། འགའ་ཞིག་གཅིག་ཅན་ཀུན་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲུར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོའི་སྤྱིང་གི་སྒྲུབ་མི་རྟག་དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཁྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་

ལྟར་བརྟགས་པ་

པའི་འབྲུག་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲའི་སྒྲིང་གི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ལ་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲོ་བ་རྟགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་ངོར་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་ནས། ཞེས་དང་། འདིར་
 ཡང་། གཅིག་ལ་གཅིག་རུ་མ་རྟོགས་པ། རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
 གྱི་ལྷོག་ཆ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེས་པའི་ཆ་དང་འཛིག་པའི་ཆ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཀོད་པ་ནི་རྟོག་ངོ་ཅམ་དུ་ཡིན་ཏེ། སོང་ཆོད་ལ་རྟོག་ངོའི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་
 བོད་ཏེ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གྱི་མཆོན་གཞི་གཞན་སེལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གྱི་མཆོན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟགས་མི་
 དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེད་ལ་གསུམ། དབྱེད་ཀྱི། དབྱེད་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་ཅམ་དབྱེད་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་སྟགས་དེའི་དབྱེད་ཡིན་པའི་

101

རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡིན་ན་མི་འཕང་དེ། དེ་ཡང་དོན་རང་མཚན་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་པར་ཐམས། བྱོད་འཛིན་རྟོག་ངོར་བྱོད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་བཅད་ཅམ་དེ་བྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། དེར་ཐམས། བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བྱོད་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོན་རང་མཚན་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་པར་ཐམས། བྱོད་གྱི་སྒྱི
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་གྱི་དོན་སྒྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་དོན་གཞན་སེལ་ཚེས་ཅན། བྱོད་ལ་སྒྲོས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་
 སྒྲོག་གི་སྒྲོན་ས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་གཉིས་མེད་པ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཡོད་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡི། སྒྲོན་ས་
 སེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། སྒྲུང་དང་སྒྲོའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ཡོད་མེད་དེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡིན། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་དང་། དགག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། ཕྱིམ་ལ་མེད་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དུ། སྒྲུང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། དགག་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲོང་བ་དང་། མི་སྒྲོང་བ་ཡི་སྒྲོན་ས་

३

འགྲུབ་པ་

༡༡། །གཉིས། །ཞེས་དང་། །མཁས་པ་འཇུག་སྒྲོལ་ས། །སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །སྒྲུབ་པ་ཡོད་དང་ཡིན་པ་སྟེ། །དགག་པ་མེད་དང་མ་ཡིན་དགག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིར་དེང་སང་ཡལ་ཆེར། །དངོས་
 པོའི་གཞན་སེལ་དང་། །དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ །དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། །འཇོག་གཞི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། །དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་འདི་གཉིས་
 རྟེན་གྱི་སྒྲོན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །རི་བོང་རུའི་དོན་སྒྲིཆོས་ཅན། །དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། །དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པ་སོང་། །མ་གྲུབ་ན། །དེར་ཐལ། །རི་
 བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་མེད་རྣམ་པ་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྐྱང་བའི་སྒྲོ་བ་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ན། །དེར་ཐལ། །རི་བོང་རུའི་དོན་སྒྲིཆོས་དེ་རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་པོར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་དོར་རི་བོང་རུར་
 སྐྱང་བའི་ཕྱིར། །བྱུང་ཏེ། །རི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་གི་རུའི་དོན་སྒྲིཆོས་དང་རི་བོང་རུ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་ན། །བྱུང་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་
 ཕྱིར། །འདོད་ན། །རི་བོང་རུ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རི་བོང་རུའི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། །དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། །འཇོག་གི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པ་སོང་། །མ་གྲུབ་ན། །དེར་

ཐལ། བྱོད་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་ བྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གཞི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། དེམ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྐྱབ་པའི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་
དགག་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱུང་། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་བྱུང་གསུང་བ་ཡང་ཅུང་ཟད་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཆོས་
ཅན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛོག་གཞི་དངོས་པོལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་ བྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེམ་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱོད་ལ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཀ་ཀ་ལུ་པ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཀ་ཀ་ལུ་པ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྱོན་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། ཁ་སྐྱུ་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་དོན་སྒྱུ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱབ་པ་གང་ཞིག་ སྐྱང་བའི་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་

—

དགས་པ་

༡༡། ཡེ་ཤི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་དེའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འགྲོ། ཡང་ཁ་ཅིག་མེད་དགག་ཡིན་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བུ་མ་པ་མེད་པ་ཅམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དགག་པ་སྤྱུབ་པ་སྤྱོད་བདད། མི་སྤྱོད་བ་ཡིས་སྒོ་ནས་གཉིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དགག་པ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་སྤྱུབ་པ་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། རང་གི་དགག་བྱ་བུ་མ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དགག་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་གྱིས་ཆོས་གཞན་སྤྱུབ་པ་འཕེན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སེལ་ངོའི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏྲོག་ངོའི་མེད་
 དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར་འདོད་ན། དམ་ཆེན་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པས། དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། སྒྲིའི་གཞན་
 སེལ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། དགག་པའི་གཞན་སེལ་ནི་སྤྱོད་གི་འཇུག་ཚུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་དགག་བྱ་བ་གསུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྤྱུབ་པ་མི་འཕེན་པ་ཅམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་གི་འཇུག་ཚུལ་ལ་མ་

॥ अथ श्रीगणेशोत्थानम् ॥

གཞན་སེལ་ལ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚད་པའི་ཕྱིར། འདི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཛིག་གཞི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན་
ཡང་། འཛིག་གཞི་རང་མཚན་མངོན་གྱུར་དང་། རང་མཚན་གློག་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུང་བ་དང་ནི་མི་སྒྲུང་བའི། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་
ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་དང་། མི་སྒྲུང་བ་གློག་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་དང་། འཛིག་གཞི་སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཚན་གཞི་ནི། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལ། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཇི་སྟེད་པ། སྤྱི་དང་རྟོག་པས་སྤྱེ་བས་ན། སེལ་བ་ཆ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་
དཔེར་མཚོན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་པོ་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལོ། སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལ། ཞེས་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཉིས་པ་མི་སྒྲུང་བ་གློག་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་

༡༡། འཇོག་གཞི་མི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་རང་མཆོན་ལ་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཆོན་གཞི་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྒྲུབ་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དོན་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་དངོས་ཡུལ་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་མི་སྒྲུང་བ། རྟོགས་ལ་ལྟོས་པའམ་མ་ལྟོས་ཀྱང་། སྒྲུང་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། རང་ལ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། སྒྲུམ་རྟོག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་
 དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུམ་རྟོག་པའི་དོན་སྒྲིལ་བུ་འོ། །འོ་ན་སྒྲུམ་རྟོག་པ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐམས། དེའི་དོན་སྒྲིལ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་རང་ལ་འཇོན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུམ་རྟོག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུམ་རྟོག་པའི་དོན་སྒྲིལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞིབ་ཆ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒྲིལ་སྒྲུམ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་དེའི་དོན་སྒྲིལ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་རང་ལ་འཇོན་སེལ་དུ་ཁས་ལེན་ལ། འོ་ན་གྲང་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱི་
 བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲུམ་རྟོག་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་དཔེ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲུམ་རྟོག་པ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་གྱུར་དང་། དེའི་དངོས་ཡུལ་སྒྲུམ་རྟོག་པའི་དོན་སྒྲིལ་དེ་མི་སྒྲུང་ཡང་ལྟོག་གྱུར་ལ་རང་ལ་འཇོན་སེལ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་གི་བབས་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་ཆ་དག་ཞན་གྱི་མཐའ་ཆོད་པ་མི་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་རྟོག་སྒྲོའི་སྟོན་སྒྲུབ་དཔྱེན། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ། མི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ཤེས་གྱི་

གཞན་སེམ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེམ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། ཁྱོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ལས་ས་
 པ་དང་ལྷན་པའི་ཤར་གཞིར་ཤིང་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་སྤྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལོ། གསུམ་པ་ནི། གཞི་དེར་
 ཤིང་ཡོད་དམ་སྟུང་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་འདིར་བསྟན་ལོག་སེམ་གྱི་གཞན་སེམ་ལ་དོས་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། འོན་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྤང་བ། ཞེས་སོགས་གྱི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེམ་ཡིན་པར་ཐུག། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། ཁྱོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གཞན་སེམ་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གཞི་དེ་མི་སྤང་བ་
 ལྟོག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་རྟག་པ་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐུག་ལོ། ཉེས་ན་མི་སྤང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེམ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྤང་བ། ཞེས་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 གཞན་སེམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེམ་ཡིན་ན། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། མི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་སེམ་གྱི་གཞན་

→

→

སེལ་ཡིན་ན། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལོག་ཤེས་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། ཁག་ཏེ་བྱུང་ན། དང་པོ་
 ལ། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་གྱི་དོན་སྒྲིལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་ བྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གཞི་དེ་རྒྱུ་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གཞན་
 སེལ་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གཞི་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྤང་བ། ཞེས་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་མཁའ་དངོས་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་གྱི་དོན་སྒྲིལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྤང་བ། ཞེས་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་བཞིན་ནོ། ཁག་སྟུང་པ་ལ། བྱུང་རྟགས་ལས་སྤྱད་ཏེ་འཛོན་རྟོག་པའི་
 དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱད་ཏེ་འཛོན་རྟོག་པའི་དོན་སྒྲིལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་གྱི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་རྟགས་ལས་སྤྱད་ཏེ་འཛོན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་

དག་ཚེས་རིག་པ་གཏོར་

ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་བཞིན། བཞི་པ་ལ། སྤྲུག་ལས་ཆེ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུག་པའི་དོན་སྦྱི་ཚེས་ཙན། དེར་ཐམ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དངོས་མེད་དུ་སྤྲང་བའི་སྒྲོ་བརྟགས་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡོད་པ་གཙོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེད་པ་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་སེལ། སེལ་དོའི་དངོས་མེད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། འཛིན་
གཞི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རི་བོང་རུའི་གཞན་སེལ་དེ་འཛིན་གཞི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་གི་གཞན་སེལ་
ཡིན་ཞེས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་མེད་དུ། །སྤྲང་བའི་སྒྲོ་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་དོན་སྦྱི་དངོས་མེད་དུ་མི་སྤྲོད་ན། སྤྲུམ་པ་
དང་བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་དོན་སྦྱི་རྣམས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་སྤྲང་། དངོས་མེད་དུ་སྤྲང་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐམ། དངོས་པོར་སྤྲང་ན་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་དོན་སྦྱི་དངོས་མེད་དུ་མི་སྤྲང་།

→

འཕྲུལ་

༡༡། །ལ། བྱམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་སྟེ། བརྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་སོགས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཛིག་གཞིའི་རྟེན་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁའ་ཁོའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་འཛིག་གཞིའི་རྟེན་དངོས་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་འཛིག་གཞིའི་རྟེན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤིད་པ་དང་། མི་སྤིད་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སྤྱོད་དེ། དགག་བྱ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། །སྒྲོན་ས་སེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བྱམ་མེད་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་རྟེ། དེའི་དགག་བྱ་བྱམ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རུ་མེད་གྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་རྟེ། དེའི་དགག་བྱ་རི་བོང་རུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན་རྟེ། རྟོག་ངོར་སྒྱུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། དགག་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་སྒྲར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་ཚིག་ཟིན་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་

Л.А. Овчинникова

སྐྱབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་དོར་དགག་བྱུང་མ་པར་བཅད་ནས་དགག་སྐྱབ་ཉིས་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བ་དགས་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་སེལ་བྱེད་འོག་ཏུ་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་
ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། །དགག་པ་མེད་དང་མ་ཡིན་དགག་ །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བའི་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། སེལ་དོའི་མ་ཡིན་དགག་རྣམས་དོན་
གཅིག་ མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། དེའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་དོ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་བུ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གོང་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱུང་མ་པ་ཚོགས་ཅིན་
ལ་བཅད་པ་གང་ཞིག་ ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་གྲུབ་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེལ་དོའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་དོར་མི་སྒྲུང་བའི་མ་ཡིན་
དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དོ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་ད་ལྟར་བ་དེ་རྟོག་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱད་སེལ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱད་སེལ་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་དགག་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་

མཚོག་ལྷན་པས་མ་ཡིན་དག་ག་དག་ག་པ་མཚོན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ཡང་འགྲེལ་པ་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིས་མ་ཡིན་དག་ག་སྐབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མེད་དག་ག་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། དག་ག་པ་སྐབ་པ་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་ག་བྱ་སྐབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དག་ག་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་སྒོ་བྱ་གསུང་མེད་དག་ག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། མེད་དག་ག་གི་གཞན་
སེལ་། སེལ་ངོའི་མེད་དག་ག་ སེལ་ངོའི་དག་ག་པ། དག་ག་པའི་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ མེད་དག་ག་ལ་དེའི་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་བྱུང་ཏེ། མེད་དག་ག་སྤྱི་དང་། སེལ་ངོའི་མེད་དག་གི་བྱུང་པར་ཕྱེད་གོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་
ནི། དག་ག་བྱ་ཡོད་མེད་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་རྒྱུ་དངོས་མེད་གྱི་གཞན་སེལ་དང་བྱུང་པར་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་། འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པར་མི་བྱ་སྟེ། མེད་དག་ག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་མེད་གྱི་གཞན་སེལ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་། དངོས་མེད་གྱི་
གཞན་སེལ་ལ་མེད་དག་ག་གི་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་སོགས་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མེད་དག་ག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བཅུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དངོས་མེད་གྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཞེད་
པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དག་ག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་དམི་སྤྱི་དམི་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་དག་ག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་ལ་སྒོ་ནས་འདིར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དག་ག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐབ་པའི་གཞན་སེལ་དུ་སྐམ་

ན། སེང་གི་གཞན་སེལ་དེལ་མི་སྤང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་སེལ་ཡང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་གྲུང་བྱ་སྟེ། རྟོག་ངོར་སྐྱབ་པར་སྤང་བའི་སྒྲོ་
 རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེང་མིན་གྱི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དཔྱད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ངོར་དགག་བྱ་སེང་རྣམ་པར་བཅད་པལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ངོར་སེང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སེང་ལས་ལྟོག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །དངོས་མེད་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་ངོར་སེང་གི་དངོས་པོ་དང་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སེང་མིན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་བཀའ་དགག་བྱ་སེལ་བྱལ་སྤིང་བའི་
 གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་ བྱེད་གྱི་དགག་བྱ་སེང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེང་དང་སེང་མིན་གྱི་གཞན་སེལ་དཔེར་མཆོད་ནས། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སེལ་བྱུང་བ་འབྱམས་ལ་བྱབ་པའི་ཚུལ་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་
 བྱུང་། །སྐྱབ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། །སྐྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་དངོས་ཡུལ་ལ། །འཛིན་སྤངས་སྒྲོ་ནས་དངོས་དང་དངོས་མེད་གྱི། །སེལ་བ་གཉིས་སུ་གཞན་སེལ་ཆོས་ཀུན་འདུས། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟུང་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་
 པའོ། །སྤང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། །རིགས་ལམ་མ་ལུས་བཞེད་བྱེད་བྱེད་གྱི། །རྟོགས་ཚུལ་རྗེས་སེང་བ་གཅིག་ཉིད་དུ། །བསྐྱབ་ཏེ་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུལ་ཀུན་མ་བྱེད་པ་ཡི། །རང་གཟུགས་ས་སྤྱིར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་གྱུར་

༡༡། ཅིག ཁ་སྐྱ་པ་བཟོད་བྱ་དང་ཟོད་བྱ་དེ་གི་རྟོག་ས་ཚུ་ལ། དག་ག་བཞག་སྤང་ག་སྐྱ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་དག་ག་ སྤྱི་ཁོ་ན་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། དོན་རང་མཚན་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་དག་ག་ ཤེས་པ་རང་མཚན་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན་། །བཟོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ཞིག་སྤྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུ་སྤྱོད་ས་བརྟུང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ །
 བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བཟོད་པ་ན་ཚུ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་བརྟུང་དངོས་སུ་སྤྱོད་ན་བརྟུང་མི་རྟོག་པོས་
 རང་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། ག་ལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟུང་སྤྱོད་རུས་སུ་ཚུགས་ནའང་། ཕྱིས་ཐ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་
 བཤེས་ན། དང་པོ་བརྟུང་བརྟུང་ས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འཚོལ་བས་མི་རྟོག་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟུང་བརྟུང་ས་སྤྱོད་། །དེ་ནི་ཐ་སྤྱོད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ག་ཞེས་ཡང་
 རང་མཚན་ཁོ་ན་བཟོད་བྱ་ཡིན་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་བཟོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐམས་ཏེ། འདས་པ་འགགས་ཟེན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། མཐའ་ཡས་ཕྱིར་

ན་བཅུ་མི་རུས། །ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་ཡང་། །དང་པོའི་རང་མཚན་རྟེན་པར་དགའ། །འདས་དང་མའོངས་བཅོམ་བྱུ་མིན། །དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཤེས་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་བུམ་པ་རང་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་
བཅོམ་ན་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་སྒྲུ་བུམ་པ་བདག་རྒྱུ་མིག་དབང་སོགས་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲུ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བུམ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བཅོམ་པའི་
ཕྱིར་། འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་སོགས་འབྲས་བཙུང་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་ཡང་དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་མའོངས་པ་གསལ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
དོན་རང་མཚན་རྣམས་སྒྲུ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བཅོམ་བྱེད་དང་ཅོམ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མེད་པ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་འདིའི་ཅོམ་བྱེད་མིང་འདི་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པས་སྒྲེལ་བ་ནི་ཆོས་
ཅན། བྱོད་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱིས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱོད་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་བྱུང་དཔྱོད་པ་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་པོ་བཅུ་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་དཔྱད་ནས། ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་
ཞུས་སོགས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བཅུ་བརྟགས་ཏེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་བུམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་བཅུ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་ལ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ལྷན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་ཞེན་མ་ཁམས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགལ་བ་གཞིམ་ཐུན་ཁས་ལེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་འདིའི་སྒྲུབས་ཀྱི་རྟོག་པ་འདི་ཅི། མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཇེས་དཔག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དང་དེ་འདྲེན་བྱེད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་
 དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་། རིམ་བཞིན་འཇུག་གྱུར་ཅེས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇེས་དཔག་ཡིན་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་ཇེས་དཔག་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་པའི་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་ཇེས་དཔག་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་འདོད་པས་མི་
 འཐད་དོ། །ཡང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་པ་འདི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་དབང་མངོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདི་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་འདི། རིགས་པ་ཅན་
 པས་དབང་ཤེས། རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་འབྱུང་རྒྱུ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིགས་བཅད་འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་ཡིད་མངོན་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་འབྱུང་རྒྱུ་སྟོན་བྱེད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་

༡། རྟོག་མེད་གྱི་ཡིད་དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་དབང་མངོན་ཡིན་ནོམ་ན། ཡིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟིན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རེ་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་རྣམས་འཆར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་ལན་
ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཚིག་ཟིན་ལ་ཁས་མི་ལོན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོན་པ་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་པས། བདག་ཡོད་བདག་མེད་དང་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སོགས། །འགལ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གཞི་
མཐུན་ཁས་ལོན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་བཤད་པ་ནི། མིག་སྒྱུ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་པ་སོགས་དོན་གཞན་ལ་སྒྱུ་འདོགས་པ་དང་། བརྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་དབང་
ཤེས་སུ་འདོད་པས། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ། སངས་རྒྱུས་པས་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་གནད་གྱིས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་པ་དེ་རང་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་གྱུར། རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཅུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་དེ་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ངེས་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་

ཅན་པས་དབང་ཤེས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སོགས་གཉིས་པོ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་དེའི་འགོས་ཀྱིས་དེ་དང་དུས་
མཉམ་པའི་མིག་སྒྲུལ་ཕུ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུ་ཡང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པའི་ལན་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟིན་དང་མི་
འགལ་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱི་དོན་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བཟྃ་དུར་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྒྲ་བས་སོང་ཞིང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དབང་
པོའི་སྒྲ་དང་འབྲེས་པའི་དོན། །འཛིན་ན་བདམ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་འབྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་དང་། དབང་པོའི་སྒྲོ་ལ་རྗེས་འབྲངས་ཡིད་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པ་འགལ་ཞིག་དབང་ཤེས་
སུ་འདོད་པའི་ཕྱོད་པ་ཕྱོད་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང་མཚན་བཟྃ་དུར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བཟྃ་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདམ་འདོད་སུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤར་དོན་
རང་མཚན་ལ་བཟྃ་དུ་པའི་སྒྲོན་རྣམས་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་སྤྲུམ་ཡང་སྤར་གྱི་སྤྲུ་སྟེགས་བདམ་སྟོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་གཉིས་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བཟྃ་དུར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་འགོག་པར་

བྱ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་ནི། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བརྒྱུར་བས་བུམ་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་དང་བུམ་པ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་གྱི་བསྐྱེད་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ལ་ཏེ་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྟོ་སྒྲུབ་ཞབས་ཞུམ་དུ་རྒྱུ་པ་འདྲ་བ་ལ་
 འབྲུལ་ནས་བུམ་པ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ཅིང་གོ་རུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འོ་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་འབྲུལ་གྱིས་ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་བས་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་
 ལྟར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་རུས་པ་མིན་ཏེ། བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདི་ནི་བུམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། བུམ་པ་རང་མཚན་པ་ཉིད་ལོན་པ་ལ་འཇུག་གི་ བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་
 མིན་འདུ་བྱེད་ལོན་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་འདྲ་བས་སྒྲོ་ནས་འབྲུལ་པར་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཞུང་འདི་དག་གིས་རིགས་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་བརྒྱུད་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་
 གསལ་བ་དང་། རྫས་གཞན་པའི་རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དང་། བུམ་པ་དང་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་འདོད་པའི་བུམ་པའི་རིགས་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་

→

→

འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཤམ་ན་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་མཚན་གཞི་མི་སྟེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་ཡང་། བར་ནི་སྤྱི་ལ་
 སྦྱོར་བྱེད་དེ། ཞེས་བུམ་སྤྱི་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བར་དངོས་སུ་སྦྱར་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་དང་སྤྱི་འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། སྤྱི་དངོས་པོ་བརྒྱམས་བཟོད་བྱའི་ན་པ་འགོག་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་ནི་སྤྱོད་པ་བཤད་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། བུམ་པ་ཞེས་ནི་བཟོད་པ་ལས། འབྲེལ་མེད་བསྐྱང་མི་རྟོགས་ཤིང་། ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་རྩོད་སྤོང་གི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་། སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་བར་སྦྱོར་ན། ལྷན་པ་མིན་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། དོན་སྤྱི་གལ་ཏེ་རྫས་གྲུབ་ན། བྱུང་བ་དེ་ན་འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེད། དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བར་
 ལས་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་དེ་བཟོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བཟོད་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་བར་དེ་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བར་ལས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅེས། དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཡིན་ན། སྦྱོར་རྫོང་བྱེད་
 ཡིན་པས་བྱེད། དོན་དེའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པས་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལུས་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲམ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲམ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཇོད་བྱེད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུལ་བྱུང་གི་འཁྱུག་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། མཛུགས་མེས་བརྒྱུད་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། སྒྲུལ་བྱུང་གི་འཁྱུག་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་བརྒྱུད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྒྱུད་ལས་ཞེས་པས་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་ཡིན་ན། ཇོད་བྱེད་གྱི་བརྒྱུད་
 ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཟོད་བྱེད་དང་ཇོད་བྱེད་སྐྱེད་མེད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་མེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུལ་བྱུང་པ་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། འཆད་དུས་དང་འཇུག་དུས་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱེད་ཇོད་བྱེད་གཉིས། ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་ཇོད་བྱེད་གཉིས། །དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱེད་ནི་བུམ་པའི་དོན་སྒྲིལ་བྱུང་དང་། དངོས་ཀྱི་ཇོད་བྱེད་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲིལ་བྱུང་དང་། ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་ནི། བུམ་པ་
 རང་མཆོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེན་པའི་ཇོད་བྱེད་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲིལ་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་ཆ་མཆོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། འཆད་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི། །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། །འཆད་ཆོ་རྣམ་པར་བྱེད་ས་

འཆད་པའི་ཆོ་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་སྒྲིའོན་དང་། ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དངོས་ཀྱི་ཟོད་བྱེད་སྒྲིའི་དང་། ཞེན་པའི་ཟོད་བྱེད་སྒྲིའི་དང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 བོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་ན་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་དུས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ལ། དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དང་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། འཇུག་དུས་ནི་སོང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པས། འཇུག་དུས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་དུས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དུམ་པའི་དོན་སྒྲིལ་དུམ་པར་འབྱུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དུམ་པའམ། སེལ་ངོའི་དུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་
 དུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲིའི་འཇུག་དུས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཆོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པས་ཐོབ་ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། རང་མཚན་དང་སྒྲིལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པ་ལ་བརྟུན་པས་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆོ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་དུས་ཀྱི་ཟོད་བྱེད་ལ་ཡང་དངོས་དང་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། འཇུག་དུས་ཀྱི་ཟོད་བྱེད་ཡིན་ན་སྒྲིལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་དུམ་པའི་སྒྲིའི་དང་དེའི་ཆ་གསལ་ཀྱི་སྒྲིའི་དང་མཚན་པ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིའི་འཇུག་དུས་ཀྱི་དུམ་པའི་ཟོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རོ། ཉེས་ན་འཇུག་དུས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཟོད་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན། འཆད་དུས་ཀྱི་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། འཆད་དུས་ཀྱི་དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། འཇུག་

རྒྱལ་གྱི་དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱལ་ཏེ། ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་བྱེད་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་སྒྲུམ་ཚན་ཉིད་པ་ནི་རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུམ་ཚན་ཉིད་པས་བཟོད་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་པོ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་བཟོད་བྱེད་པས་བྱལ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་ན། སྒྲུང་མ་ཚན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་དེའི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་ཡིན་ན། རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་
 བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱལ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་ཡོད་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དང་པོ་ལ། བུམ་པ་རང་མ་ཚན་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཞེན་པའི་
 བཟོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་རང་མ་ཚན་པའི་ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་
 པའི་རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲུམ་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ནི། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་རང་མ་ཚན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། ཁག་ཞན་ཡང་། རྫོད་
 བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱེད་པས་བྱལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་དང་པོ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་ན། ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡལ་གལ་མ་དང་ལྟན་པ་ལ་དམིགས་ནས་

→

རྒྱུ་ལྟར་

༡༣༡། ལྷུ་ལ། ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྒྲི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྒྲུ་ལས། རང་སྟོན་གསུངས་
 དོན་མི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱིས། རྣམ་དབྱེ་དང་བཟོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུ་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གས་དོན་ཡེ་མི་སྟོན་ན་དེ་ཚོ་དབྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། མ་ལས་འཇུག་ལས། རྣམ་དབྱེད་ལ། བཟོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུ་གོ་བ་ཡིན་
 གྱིས། ཡི་གེའི་སྟོན་པས་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡི་གེ་སྒྲུ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་སྒྲ་སྒྲི་སྟོན་པས་ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྒྲི་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲི་སྒྲུ་དེ་ཅིག་མ་ནི་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲི་སྒྲུ་དེ་ཅིག་མ་དུ་མ་ཆོག་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲི་སྒྲུ་དེ་ཅིག་མ་རྣམས་སྒྲུ་བུའི་ཀུན་
 སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྒྲུ་བས། ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒྲུ་རང་མཚན་པ་དང་སྒྲུ་བུའི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲུ་བུ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས། རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཀུན་སྟོང་ཤེས་པ་ལས། སྒྲུ་ལ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཉིད་མིང་ཆོག་གི་རྒྱུར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒྲུ་རང་མཚན་པས་མིང་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒྲུ་རང་མཚན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། མིང་ཆོག་ལ་རྒྱ་མེད་

134

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ལྟོས་པར་དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བརྒྱུར་བའི་མིང་ནི་དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་བསྐྱང་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། ཡལ་གའོ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སིང་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུམ་སོགས་ལ་བུ་མ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་ལ་བརྒྱུ་མི་རྒྱན་པོས་སེང་གེ་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་བརྒྱུར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་མིང་དུ་འདུག་པའི་གཞི་དེ་དང་། འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་པ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དོན་དེ་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་སྟོང་འདོགས་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་བཀྲགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་ནི། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ཁ་ཆེ་སྒྲ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། མི་རྒྱན་པོ་ལ་བསྐྱང་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། བཀྲགས་མིང་ཡིན་ཏེ། སེང་གེ་དང་བསྐྱང་སོགས་དང་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་པ་གང་རུང་རྒྱུ་མཚན་བྱས་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་སོགས་དེ་དང་དེ་ལ་ཕྱིས་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་སེང་གེ་སོགས་སུ་སྟོང་བཀྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། བཟོད་པར་འདོད་པས་སྟོན་སྒྱུར་བ། །དེ་ཉིད་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན། །དེ་བརྟེན་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལས་གཞན། །རྟོག་པས་བཀྲགས་པའི་མིང་དུ་འདོད། །ཅིས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། དོན་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་མིང་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་སྒྱུར་བ་དངོས་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེས་དོན་གོ་བ་ན་འང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། གཞན་ལ་

ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བད་སྒྱུར་བའི་མིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བད་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སང་གི་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་
 རུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་སྐབས་འགར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་གོ་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐབས་འགར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ལ་བཏགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སང་གི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ལ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པའང་འཇིག་རྟེན་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སང་གི་ཞེས་བཞེད་པའི་སྒྲ་དང་། བསྐྱང་ཞེས་བཞེད་པའི་སྒྲ་རྣམས་སྒྱུར་དེ་དང་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཡིན་ན། དེ་དང་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་མ་བྱེད་སྟེ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ལ་སང་གི་
 ཞེས་བཞེད་པ་དང་། མི་སྒྱུན་པོ་ལ་བསྐྱང་ཞེས་བཞེད་པའི་སྒྲ་རྣམས་སང་གི་དང་བསྐྱང་གི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་དང་མི་སྒྱུན་པོའི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། འབྲུལ་མེད་ཅན་གྱིས་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། འབྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་པས་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནི། དོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་རུས་ལ་མི་འཆད་ཅིང་། འབྲུལ་མེད་ཅན་གྱིས་ཀྱང་མ་འབྲུལ་པའི་གཞན་པ་དངོས་མ་ཡིན་དོན་ནི། རི་
 དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སང་གི་ཞེས་བཞེད་པ་ལས་སྒྲ་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་མིང་དང་ཇེས་སུ་མ་སྒྱུན་པའི་དོན་སང་གི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཞིང་། སྒྲོ་དེ་ཉིད་མིང་དོན་ཇེས་སུ་མ་སྒྱུན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། འབྲུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲས་བསྒྱུན་པ་ཙམ་

༡། །དང་། བླ་མ་ཟེའི་ཁྱེད་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཟོད་པ་ལས་སྒྲ་དེའི་འཇུག་ཐོག་ས་སུ་མིང་དང་རྩེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་བླ་མ་ཟེའི་ཁྱེད་ལ་བསྟོས་ནས་རྣམ་པ་འཆར་བའི་རྟོག་པ་སྒྲུ་ཞིང་། དེ་ཉིད་མིང་དང་རྩེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འབྲུལ་རྟོག་ཅེས་ཆེད་དུ་ཡང་འབྲུལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དིང་སང་ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་བྱུང་། ཁ་ཅིག་གཞི་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བྱུང་ཞེས་དང་། ཁྱོད་ལ་ཆོས་དེའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། རི་བོང་རུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རུ་འདོད་ས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རུ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བད་སྒྲར་བའི་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རུ་ལ་བད་མི་རྒྱན་པོས་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བད་སྒྲར་པ་ལ་དགོས་ལུས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ལ། ཁྱེད་མེ་སྒྲེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེ་ནང་དུ་སྒྲེས་པའི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་མེ་སྒྲེས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱུ་མཆོན་ཅན་དུ་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟོག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་

ལ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ནི། ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 བེད་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱང་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་བྱ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཚན་བྱ་དེའི་དངོས་མིང་དང་། རིགས་བརྗོད་གྱི་སྒྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཞིང་། མཚན་བྱ་
 ཡིན་ན། བྱོད་གྱི་དངོས་མིང་ཡོད་པས་བྱུང་ལ། དེར་མ་བྱེད། ལྷས་སྒྱིན་དང་མཚན་སྒྱིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་མིང་ཡལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་མིང་ཡིན་པ་མང་
 ལ། ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་པ་དང་། རོར་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་སྐྱེས་དང་བྱི་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པས་བཏགས་མིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་ཐས་འཇུག་ལས། དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ཅན། །
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྱི་འདྲ་བ། ལན་ཚུན་སྒྲུང་དོར་མཚུངས་བྱུང་བ། དེ་སྟོན་བྱོད་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ། དོན་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་དོན་ལྷོག་མཚན་ཉིད་ཡིན། །རྒྱ་མཚན་མེད་པ་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། །ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཡང་སྟེ། །
 མཚན་ཉིད་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པའི། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་སྒྲ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། མཚན་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་ལྷས་སྒྱིན་ནམ། མཚན་སྒྱིན་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ཡང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དོན་བྱུང་པ་འཇུག་ རོར་

ཅམ་ལས་མིང་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་ནི་དོན་བུམ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོ་བོ་ཅམ་ལས་བྱུང་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་གཞི་རྒྱུད་པ་བཟོད་པ་རྣམས་ནི། མིང་ཁོ་ན་ལས་ཆོག་དང་དག་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱུང་གཞི་ཅམ་ལས་བྱུང་ཆོས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་། སྤྱིར་མིང་ཆོག་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་མིང་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོས་ནས་མིང་དང་། བྱུང་གཞི། སྤྱི་ལ་སྟོས་ནས་ཆོག་
རྟུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་། རྣམ་དབྱེ་བ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ལ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་མོད། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའམ་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དོ་བོ་བཟོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པས་
སོ། །དག་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱས་ཕྱེ་བའི་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི། མིང་ཆོག་དུམ་པ་ན་ཚུན་འདུས་པ་ལས། བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པའི་སྤྱི་སྤྱི་དང་། མཆན་གཞི་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་དེས། བཏགས་ཆོགས་མཆན་ཉིད་སྟོན་མེད་ཡིན། ཞེས་པ་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བཟོད་བྱའི་དོན་འབྲེལ་ཆགས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གི་ཆོགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་། དག་ཆོག་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་མཆན་གྱི་དག་ཡིན་ན། ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་། ཡང་ཆོག་ལ་དག་གིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཀ་བ་རིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཆོག་ཅམ་ལས་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀ་བའི་བྱུང་པར་

॥

དཀྱིལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

རིང་པོ་ཙམ་ལས། བཅོམ་བྱེད་དོན་འབྲེལ་ཆགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གི་སྒྲ་རྣམས་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཕྱེད་པའི་ངག་གི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ཚོགས་
 སྐྱེས་བྱེད་མ་གྱིན་པ་དང་། བྱེད་པ་ལྟེ་རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཕྱེད་པའི་ངག་དངོས་ནི། སྐྱེས་བྱེད་མ་གྱིན་པའི་ཆ་ཤས་གྱི་ནང་གི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་དུ་སེམས་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 བསྐྱེད་ཕྱེད་པའི་ལུས་དེ་ཡང་ནང་གི་སྒྱུ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱང་ནང་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མིང་ཚིག་ངག་ཅི་རིགས་པར་གྱུར་བའི་ཇོ་བོ་དཔེ་
 ལ། རྣམ་དབྱེད་སྟོན་ས་དབྱེད་ནི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། མཁས་འཇུག་ལས། རོ་བོ་བྱ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འབྱུང་བྱུངས་འབྲེལ་གནས་བོད་པའི་ཚིག་ ཁའི་གཞི་སྒྲིམ་མང་པོའི་རྣམ་དབྱེད་པས། རྣམ་པར་བྱེད་ནི་ཉི་ཤུ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་རོ་བོ་བཅོམ་པ། གཉིས་པ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་བྱིད། ལྷ་པ་འབྱུང་བྱུངས། དུག་པ་འབྲེལ་པ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་བཅོམ་པ་དང་བརྒྱད་ལ་མཚན་གཞི་རོ་བོ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྟོ་
 བསྟན། ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིར་འགྱུར་བ་ལས། བརྒྱད་མཚན་དང་པོའི་རོ་བོ་བཅོམ་པ་ནི། སྤང་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། རྟེན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྤང་གིས་ཁང་པ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྤང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་

འདྲེན་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི། སིང་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་ཞེས་དང་། རྩལ་པ་སིང་གི་ཡལ་ག་ཞེས་པ་དང་། བདུན་པ་ནི། སིང་ལ་བྱ་ཚང་གནས་ཞེས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། གྱེ་སིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྒྱད་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སིང་དག་ཅེས་པ་
 དང་། སིང་དག་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་ཞིང་། བརྒྱད་ཚན་གསུམ་པ་ཡང་། སིང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་ལོ། །དང་པོ་དེ་བོ་བརྗོད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མིང་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སིང་གི་དེ་བོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་
 དང་ལྷན་པ་ཙམ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱིས། སིང་གི་བྱུད་པར་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོད་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་དེ་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བྱུག་འཆོལ། ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིར་ལམ་བསྐྱོར་ཞེས་ཞེས་པ་ནི་བཞི་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་དམ་ཆོས་འབྲུང་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནི་རྩལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་རྟོགས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་གནས་ཞེས་པ་ནི་བདུན་པ་དང་། གྱེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བོད་པ་ནི་གྱེ་ཞེས་པ་དང་། བྱུད་གཞི་སིང་ངམ་སིང་དག་སོགས་སྤྱེལ་ནས་སིང་ངམ་སིང་དག་སོགས་ལ་བོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
 དུ་སངས་རྒྱས་སམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འབོད་པ་ལས། དོན་གཞན་ལ་བོད་པར་འབྱུང་པ་མི་བྱུང་། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཙམ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། རིགས་དང་ཆོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་བཤད་པ་ལོ། །

→

རྒྱ་གར་སྐད་

༡༣༡། འདྲ་པོ་ནི། བྱད་གཞི་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་མི་སྤྲོད་ཞིང་བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་བཟོད་པའི་སྤྱེད་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱེད་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་ཇུས་བཟོད་པའི་སྤྱེད་མིང་གི་རྣམ་
 བྱངས། ཡང་བྱད་གཞི་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་སྤངས་ནས་བྱད་གཞི་དེའི་བྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་བཟོད་པའི་སྤྱེད་ཆོས་བཟོད་པའི་སྤྱེད་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་བཟོད་པའི་སྤྱེད་མིང་གི་རྣམ་བྱངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་
 པོར། བྱད་པར་གཞན་ནི་སྤྲོད་བདང་། མི་སྤྲོད་བདག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བད་ཡི་བྱེད་གཞི་ཉེ་གས་པ་པོའི། །འདོད་པའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཀུན་ལ་ཇུས་དང་དངོས་བཟོད་པའི། །སྤྱེད་ཆོས་འདི་ཉིད་དེ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་
 གཞི་ནི། དོན་མོག་ལྷོག་གསལ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱང་ཉིད་ཅེས་བཟོད་པ་དེ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱེད་ཆོས་ཅན་སྤྱར་བ་བསྐྱང་ཞེས་བཟོད་པའི་སྤྱེད་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་གཞན་རྣམས་སྤྲོད་བདང་མི་
 སྤྲོད་པའི་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་སྤྱར་བས་རིམ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བཟོད་མོད་ཀྱི། །བཟོད་བྱའི་ཤན་གྱི་བྱད་པར་གྱིས། །རྣམ་དབྱེད་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྤྱུ་བ་པར་
 བྱེད། །ཅེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན། །བཟོད་པ་དོན་མོད་འགྱུར་ཅན། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །བཟོད་འདོད་སྤྱོད་སྤྱེད་ཀྱིས་སྤྱུ་གཉིས་སྤྱར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་སྤོན་པོ་ཞེས་པ་

དང་། ཡུལ་སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་བཟོད་དོན་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཉིད་བཟོད་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། བཟོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པས། སྤྱོད་པོ་ཚེས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པོ་ཚེས་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པས་དམར་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤོང་བས་བྱུང་གཞི་ལ་བྱུང་ཚེས་ངེས་བྱུང་མ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཅེས་པས་ཡུལ་ལ་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་སྤོང་ཞིང་གཅོད་པས་བྱུང་གཞི་ལ་བྱུང་ཚེས་ངེས་བྱུང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚེས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི། བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚེས་གཉིས་ཀ་མི་བཟོད་པ་བྱུང་ཚེས་ཁོ་ན་བཟོད་པ་དང་། ཚེས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚེས་གཞི་མཐུན་དུ་འཇུག་མོད་དུ་བཟོད་པས་ན་སྤྱོད་གཉིས་པོའི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་འཇུག་གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཡང་ཡུལ་ཉིད་སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཚེས་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ལ་མི་འདྲུག་གི་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ཚེས་ཅན་བཟོད་པ་ལ་འདྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བཟོད་ན། ལ་ལར་སོར་མོ་ལྷན་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཚེས་ཅན་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་གཞི་སོར་མོ་དང་བྱུང་ཚེས་ལྷན་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བཟོད་ཅིང་། སོར་མོའི་བྱུང་ཚེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཚེས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། བྱུང་ཚེས་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཁོ་ན་བཟོད་བྱུང་བྱེད་པས་བྱུང་གཞི་སོར་མོ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་བྱུང་ཚེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་།

རྒྱུ་ལྟར་

༡། བཟོད་བྱུང་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིབ་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལེ་འུ་གཉིས་པར། དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། །ཁ་ཞུ་ཀུན་པངས་པ་མེད་པར་ནི། །ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་བཟོད་པར་བྱ། །དོན་གཅིག་བཟོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྷན་འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བཟོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བཅར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། བུམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་དོན་བུམ་པ་གཅིག་བཟོད་ཀྱང་། སྤྲུམ་དེ་བུམ་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟོད་བྱུང་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་བཟོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རིགས་ཅན་བཟོད་པ་དང་རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་བྱལ། ཕྱིམ་དེ་བུམ་པའི་བྱུང་ཆོས་གྲངས་ཙམ་དམིགས་གསལ་དུ་བཟོད་པས་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་སོར་མོའི་ལྷན་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱེད་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེན། འདི་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བུམ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་པས་དོན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ནི་བྱུང་གཞི་དང་། ཐ་སྒྲིབ་པ་ནི། བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀ་བཟོད་བྱུང་ཆེད་བ་ཡིན་ཏེ། མོག་ལྟོག་ཤལ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུང་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུང་གིད་ཅེས་བཟོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས། མི་མཚུངས་ཏེ། གིད་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་བསྒྲུང་ཁོན་བྱུང་ཆོས་སུ་བྱས་ཏེ་བཟོད་བྱུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཉིས་པ་རིགས་བཟོད་དང་ཆོག་ས་བཟོད་བཤད་པ་

ནི། ཀུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོས། རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱའི་བྱུང་ཆོས་སོ་སོ་བ་བཟོད་བྱུར་སྟོན་པའི་སྤྱད་དང་། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱུ་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱའི་རྩལ་
 རྩལ་སོ་སོ་བའི་རྩལ་པ་བཟོད་བྱུར་སྤངས་ནས། རྩལ་རྩལ་ཆོགས་པའི་རྩལ་པ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྤྱད་དེ་ཆོགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དོས་འཛིན་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ དདོས་མེད་ཡིན་
 མ། བྱོད་ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་དེ་རིགས་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱུ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱུ་ཡོད་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག་ དདོས་མེད་ཡིན་ན། བྱོད་ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱུ་མེད་པས་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྤྱད་དང་། བ་སྤྱང་ཞེས་པའི་སྤྱ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་པ་དང་། བ་སྤྱང་ཞེས་པའི་སྤྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱུ་རུང་དང་ནོག་
 རྟོག་ཤལ་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་སོ་སོ་དང་ལྟན་པའི་རིགས་ཀུན་བཟོད་བྱུར་སྟོན་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞེས་གྲུབ་ཅིང་། བྱུང་ཏེ། མ་ཁས་འཇུག་ལས། དེ་སྟོན་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་སྤྱུ། །དོན་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་བྱ་སྟེ། །
 ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྟན་མཐོང་ནས། །དེ་ལ་ཤིང་གི་བརྟ་སྦྱར་ལ། །བརྟ་དེ་རིགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཀུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར། གཟུགས་

རྣམ་གཙོད་ཀྱི་དག་དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེས་བྱུང་དངོས་སུ་སྐྱར་མ་སྐྱར་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེན་བཞི་པར། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཤུད་ཐ་དད་པར། བྱེད་པས་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་དང་། བྱིན་ཏུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཙོད་བྱེད། བྱེད་པར་བྱེད་པར་ཅན་དག་དང་། བྱུང་དག་ནི་ལྡན་ཅིག་བཟོ་དོ། །དེ་སྐྱར་མེད་ཀྱང་བཟོ་དོ་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཀུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོས། དེས་བྱུང་སྐྱར་བའི་རྣམ་གཙོད་བཤད། །དེས་བྱུང་མེད་པའི་རྣམ་གཙོད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱུང་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱུ་བྱས་པ་ཁོན་ཞེས་པ་དང་། སྐྱུ་ཁོན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ་དུ་བ་སྲིད་པ་ཁོན་ཞེས་པའི་དག་རྣམས་སོ། །དེས་བྱུང་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་གསུམ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་འཕྲོད་རྒྱུན་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་སྲིད་བསྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་བསྐྱབ་འཕྲོད་རྒྱུན་ཞེས་པ་དང་། མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྲོན་པོ་སྲིད་ཅེས་པའི་དག་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་པ་འཕྲོད་རྒྱུན་པའམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིར་དག་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་ན། རང་གི་བཟོ་དོ་བྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་དཔྱེད་ཀྱི་དོན་གསུམ་པོ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚོད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་། དེས་བྱུང་གི་སྐྱུ་དངོས་སུ་དང་ཁོང་ན་ཡོད་པ་གང་རུང་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་དག་འགྲེལ་རྣམ་གཙོད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་གཞན་ལས་ལྷོག་ནས་དེར་འཇུག་ཕྱིར། །ཆོག་ཀུན་དེས་བྱུང་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མིང་ལ་ཡང་མི་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་མིང་སོགས་གསུམ་དུ་

༡༣༡། འགྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་མི་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིང་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཕྱིར། དེས་ཤེས་བྱ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མ་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། འཆར་བར་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལས་གཞན་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་
 རྣམ་པར་འཆར་བ་བཅད་ནས། ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། འཆར་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། དེས་ན་སྒྲ་གཅིག་བཟོ་དེ་འདྲ་། །
 དགག་སྒྲ་བ་རུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་། རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཀའི་སྒྲ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དག་ཚིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་ །ཐ
 སྒྲ་དུ་ནི་འཛོག་རྣམས་ལ། རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཚེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དང་པོ་དོ་བོ་བཟོ་དེ་པ་ཅུ་དེ་ཡང་ཚིག་ཏུ་ཐལ་བས་ཏུ་ཅད་ཐལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་འདིའི་སྟོན་ས་གཅོད་དགོས་ཤིང་། གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དག་གསུམ་ནི་བཟོ་དེ་བྱེད་
 སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་དང་། དཔུང་བྱ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། བཟོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཅེས་མི་སྲིད་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲི་སྒྲོན་ཡིན། སྒྲ་དང་དོན་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀུན། གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞི་དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་
 དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ། གཞི་མེད་ལ་འབྱུང་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ། གཞི་མེད་ལ་བརྒྱུད་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཆོན་གོ་བའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བེད་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་
 བཟོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལུ་སྟེགས་བརྒྱུད་པས་དོན་རང་མཆོན་དང་ཤེས་པ་རང་མཆོན་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་རིགས་སྒྲིའི་དངོས་པོ་བ་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་སྒྲུལ་སྒྲིའི་དོན་གྱི་སྒྲིའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཇུས་སུ་གྲུབ་པ་
 བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་བཞི་པོ་དེ། བཟོད་བྱར་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཞི་མེད་ལ་འབྱུང་ནས་དུམ་པའི་དོན་སྒྲིའི་ལྟེ་རོལ་དུམ་པར་ཞེན་ནས་བརྒྱུད་ལ། དེའི་ཆོ་དུམ་པ་དང་གཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་པའི་དུམ་པའི་དོན་སྒྲིའི་དོན་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་རྟོག་པས་བརྟགས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དང་། རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་རང་མཆོན་དང་དོན་སྒྲིའི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་
 པ་ལ་བརྒྱུད་སྒྲུབ་པས་མཐར་ཐོག་བྱེད་སྒྲིའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱུད་བྱས་སུ་ཡང་སྒྲུབ་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་བརྒྱུད་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གང་

༣

༄༅། ཞིག་ དེའི་ཚེ་ན། འཇུག་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་ཉིད་གོ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དང་ཐད་སོར་སྒྱུར་ཤེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་
 སྤང་བ་ལ། དངོས་པོའི་སྤྱི་བཟོད་བྱུང་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤངས་བ་སོགས་རྩོད་པ་དང་རྩོད་ལན་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་པ་ནི། སྤྱོད་ན་གཞན་ལས་ལྷོག་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
 པ་རྣམ་པའགད་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ༥ ། །བད་སྤྱོད་པ་དག་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས། སྤྱི་ཡི་དངོས་གྱི་བཟོད་བྱུང་འདོད་པ་ལ། འདོད་སྤྱོད་ས་རིགས་པའི་འབྲེང་བ་རྣམ་བདུན་འཕངས། བྱེ་བྲག་པ་ཡི་རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་དང་། འོད་དང་
 བྱེ་སྤྱུས་སྤྱོད་དོན་དངོས་གྱི་ནི། བཟོད་བྱུང་འདོད་ལ་འང་རིགས་ལམ་རྩོུའི་ཐོག་ ལམ་ནས་འཆད་དུས་དངོས་ཞེན་བཟོད་བྱུང་དང་། རྩོད་བྱེད་རྣམ་བཞིས་མཁས་པའི་ལུགས་ལྟེ་ནས། འཇུག་ཚེ་དོན་དང་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ། འབྱུང་པས་རང་
 མཚན་ཐོབ་འདི་རྟོག་གའི་གནད། འཆད་དང་འཇུག་དུས་འགལ་དང་མི་འགལ་དང་། འདོད་སྤྱོད་བཟོད་བྱེད་དངོས་བཏགས་རྣམ་དབྱེད་དང་། ཞེན་པའི་བཟོད་བྱུང་དབྱེད་བྱེད་སྤྱོད་པ་ལ། ཡོད་མེད་རྣམ་པར་བྱེ་སོགས་མཁས་པའི་གཏམ། འདི་དག་
 ལེགས་པའགད་གསར་པ་གསར་པའི་སྤྱིས། ཡི་གེ་རང་གི་ལྷོག་པས་བཟོད་བྱུང་དོན། མི་སྟོན་རྣམ་དབྱེད་བཟོད་བྱུང་དོན་སྟོན་དང་། ཡི་གེ་དངོས་མེད་ཡིག་འབྱུང་དངོས་པོ་ཡི། སྤྱི་རིས་གཏམ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱུར་ལྷོགས་མ་ལུང་། མིང་ཚམ་ཚིག་གི་

རྩལ་བཟང་

མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་ལས། །ཁྱད་གཞི་རྒྱུ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཚིག་སྟོན་སྟེ། །འདོན་པ་འཛིན་པ་འདྲ་བའི་བདུད་རྩི་མིན། །བརྒྱུད་པ་བོད་པ་སྐྱབས་དོན་གྱི་མིང་ཉིད་ལ། །བོད་པ་ཡིན་ཏེ་གྲེ་གིང་ཞེས་པས་ཚིག་ །ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་དང་། །
 རིགས་དང་ཚིགས་པ་བཟོད་པ་རྣམས་ལེན་པས། །ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་ཁྱད་པར་ཁྱད་ཚེས་གཞན། །སྟོང་ཞིང་ཁྱད་ཚེས་འགའ་ཞིག་ཅུ་བཟོད་པ། །ཚེས་བཟོད་སྐྱུ་ཡིན་ཚེས་གཞན་མི་སྟོང་ཞིང་། །ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚེས་སྐྱུ་མོང་བཟོད་པ་འདི། །ཚེས་ཅན་
 སྐྱུ་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ། །བྱམ་པ་འཛིན་གྲུབ་སྟོན་སྟེ་བྱམ་རྣམས་སྤངས་ནས། །རྩལ་ལྡན་བརྒྱུད་འདུས་བྱམ་པ་ཉིད་བཟོད་པ། །ཚིགས་བཟོད་སྐྱུ་ཡིན་གྱིས་པར་བཤད། །རིགས་བཟོད་སྐྱུ་ཡིན་དེ་ཡི་འགྲོས་ལྟར་ན། །བྱམ་པ་འཛིན་གྲུབ་སྟོན་
 སྟོན་རྩལ་ལྡན་སྟོན་སྟེ་བཟོད་པ་ཅུ་བཟོད་པ་ལྟར་སྤངས་ཡང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གྱིང་དང་བསྐྱུང་གི། །སྐྱུ་སྟོན་སྟེ་རིགས་བཟོད་སྐྱུ་ཡིན་དང་ཡང་། །ཁ་སྤངས་འདི་རྣམས་དཔྱེད་སྟོང་ལ་གཅེས་པ་འོར། །ཁྱད་ལས་སྟོན་སྟེ་རྣམས་གཅོད་
 རིགས་སྤངས་ལྟེ། །འདི་ཉིད་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚེས་སྐྱུ་པ་ལས། །དེས་བྱུང་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་གསུམ་གསུམ་ཡིན། །ཤེས་བྱ་སྟོན་སྟེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལྟེ། །མི་ལྟན་གཞན་ལྟན་རྣམས་གཅོད་རྣམས་གཉིས་ཡོད། །དེས་ཀྱིང་ལ་རྣམས་གཅོད་གསུམ་
 དུ་གྲུབ། །འོན་ཀྱང་མིང་ལ་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། །ཟོན་བྱེད་ཀུན་ལ་ཚིག་གི་སྐྱུ་ཡིན་པར། །བྱམ་པ་འཛིན་སྐྱབས་ཡིན་མིང་ཚིག་སྟོན་སྟེ་འཐད། །གཞན་དུ་དོ་བོ་སྟོན་ཀུན་ཚིག་ཏུ་འགྱུར། །འདི་དག་སྟོན་སྟེ་སྟོན་སྟེ་རིགས་པ་ཡིས། །དཔྱུད་པ་འཛིན་དངོས་

→

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། སྒྲིབས་རིགས་ལུགས་དམ་པ་ཡིན། །བཟྃ་བྱ་བཟྃ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་རྟོ།། ༥ །༥༥། ཆོས་གྲགས་གཞུང་གི་དབྱུང་ཆོས་སྐུ་ལག་བཞིས། །འབྲེལ་པ་དེ་བོས་སྒྲུབ་འདོད་གཡུལ་བཙམ་ནས། །མེལ་
 དེའི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ལས་རྟོག་གའི་གནད། །ཕུལ་ཕྱིན་སྟོན་མ་ལས་ས་སྒྲུབ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ། །བཞི་པ་འབྲེལ་པ་དང་འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་རྟོ། །འབྲེལ་པ་འི་རྟོགས་ཚུལ་དང་། །འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་
 ལ་འབྲེལ་པ་དགག་ སྒྲོའི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ། །འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། །སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །རང་རང་གི་དེ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་
 འབྲེལ་བམེད་པ་ཡིན་རྟོ། །ཆོས་ཐད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། །ཆོས་གཅིག་ལ་ནི་རང་ཉིད་རང་དང་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །གཙང་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ །གཅིག་དུ་བྱལ་ཀྱི་རྟོགས་ལས་སྒྲུབ་ཆོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་པ་
 ལྟ་བུའི་དངོས་མེད་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་དེ། །དེ་ལ་དངོས་འབྲེལ་མེད་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་ལྟོག་འབྲེལ་ཡང་མེད་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་སྲིད་པར་ཐམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །དངོས་མེད་དེ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་
 པར་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །དོན་དམ་པར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པས་དངོས་པོ་དང་། །དོན་དམ་པར་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་ན་འབྲེལ་པའི་གཞི་དེའི་འབྲས་བུ་འཇམ་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་སོ། །མ་ཐམ་གཡག་

བས། འདིའི་དངོས་འབྲེལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ས་སྤུ་མ་ས་དངོས་འབྲེལ་དང་ལྷོ་ག་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུས་ཕྱི་བའི་དངོས་འབྲེལ་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་གིས། དེ་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པར་ཁས་མ་
 བླང་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། ཚེས་གང་ཞིག་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་འབྲེལ་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་པ་གང་ཞིག་ དེ་དོན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐད་དང་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག་ དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག་ དེ་ལས་
 གཞན་པའི་འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱུ་ཕུས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ལྷོ་ག་པ་ཐད་དུ་རྟོག་སྤྱོད་ཕྱི་བ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚེས་ཐད་དང་པ་གཉིས་མེད་ཅིང་། ཚེས་གཉིས་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བར་ལག་དཔལ། འབྲེལ་པ་ནི་ཚེས་གཉིས་ལ་ངེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདིར་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱང་ངོར་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་དགག་ །ཅིས་སོགས་ཀྱིས་ས་བཙད་མཛད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱང་ངོར་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ནི་དགག་བྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་ངོར་དེ་སྤྱུ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པའི་འབྲེལ་པ་སྤྱུ་བ་ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། སྤྱང་ངོར་དང་སྤྱོད་པའི་གཅིག་པར་སྤྱང་ངོར་དང་དོན་གཉིས་

—

ལྷན་

༡། །གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོད་ཁཅིག་གལ་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྷོག་པ་ཚུད་གཞི་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དོན་ལ་བྱས་པས་སྒྲུམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཚུད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོའོ། །སྒྲིའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་སྒྲིའི་རྫས་སུ་གཅིག་པར་དོན་མ་ཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྷོག་པ་ཐད་དང་པ་རྣམས་དོན་ལ་ཐད་དང་དུ་ཡོད་ན་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྷོག་པ་ནང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ། མ་འབྲེལ་ན་བྱས་པ་སྒྲུམ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲེལ་ན་བདག་གཅིག་གམ་དེ་བྱུང་གང་དུ་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རྫས་ཀྱང་གཅིག་ལྷོག་པ་ཡང་གཅིག་པས་ཐད་དང་དུ་མིང་བརྟགས་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་གྱིས། ལྷོག་པ་ཐད་དང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། བྱས་པ་སྒྲུམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དཔྱད་པའི་ཆོན་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱིས། སྒྲིའི་མ་ཡིན་ཏེ་སེལ་ངོའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲུམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་ལ་དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

གཉིས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཐལ་བ་སྒྲུལ་དེ་མ་བྱུང་ཏེ། མེ
དུ་གཉིས་དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྲང་། དེ་གཉིས་ལ་དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དེ་དོན་ལ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་ལ་རྒྱ་མེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་དུ་བ་མེ་མེད་ན། མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་གྲང་། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། དོན་ལ་རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་མོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཤུགས་ལས་དོན་ལ་རྒྱ་མེ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་འབྱུང་
བ་བསྟན་པས། དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མེ་དེ་ཡང་དོན་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། ས་བོན་དེ་དོན་དམ་པར་སྐྱ་གྲུབ་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ས་བོན་སོགས་ནི་སྐྱ་གསོག་སོགས་ལ། རུས་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པ་
ཡང་། རྟོག་པ་ཡིས་ནི་སྐྱེལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་མེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་དེ་རང་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་

༥

བུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་

༡༡། །པས། རང་དུས་སུ་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ནི་གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་དུས་
 སུ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ན་རང་དུས་སུ་རྒྱ་འདས་པས་དངོས་མེད་དང་། རང་ཉིད་ད་ལྟར་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐད་དུ་གསུངས་པ་འང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲོད་ན། རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་མེ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བམ་
 སྐྱེས་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དུ་བམ་ནས་སྐྱེས་པ་ན་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲིའི་
 དོན་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དུས་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པས་མའོངས་པ་དང་། རྒྱ་རང་ཉིད་ད་ལྟར་བ་
 ཡིན་པས་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་སོ་སོར་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མེད་དོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་དེའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། དུ་བམ་ལས་སྐྱེས་པ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་
 འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོག་པས་བརྟགས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྤྱི་བཟུང་ནས་འབྲེལ་པ་ནི། །ཉོག་པ་མིན་པས་སྤྱེལ་མི་རུས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། སྤར་གྱི་མེ་དམེད་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུ་བམ་འདི་མི་

འབྱུང་། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་ནི། རྟོག་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་ལ་མི་སྲིད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐུས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་ རྒྱུང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ། ལྟོས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དང་དུས་མཉམ་པ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། མེད་ལྟ་བུའི་དུས་མི་མཉམ་པ་སྒྲུབ་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་ནི་ཕན་ཚུན་ཐ་དང་པོའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་མཐོང་བས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་བོ་སྟུམ་ན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་རྒྱུང་པ་རེ་རེ་མཐོང་བས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་ཐལ། མེད་རེ་རེ་བ་མཐོང་བས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་། འདོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲེལ་པ་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞིན། འདི་ཡང་སྒྲུར་དང་མཚུངས་ཏེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་ཕན་འདོགས་བྱ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོན་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་ལ་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིར་པར་ཆེན་གྱིས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སྒྲུང་དོར་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་དུ་འཐད་པ་དགའ་

→

གྲགས་པ་

༡། །བཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་སྒྲེའི་སྤང་ངོར་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སེལ་བའི་སྒྲེའི་སྤང་ངོར་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲེའི་སྤང་ངོར་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་ཐ་སྐད་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པར་འདོད་དོན་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱལ་པས་གཡོན་དང་། བའོ་ལ་ཚུ་རོ་ལ་དང་། རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཡོན་པའི་ཐ་སྐད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དོན་ཞེ་ན། དོན་ལ་མེ་མེད་ན་དུ་བམི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཇུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ། ལྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་བརྟགས་ན་རིགས་པས་ཁྱེགས་ཏེ། མེའི་ཇུས་ལ་གསུམ་ལས། ད་ལྟར་བའི་དུ་བམེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། འདས་པའི་མེ་ཐོབ་བྱམ་ཡིན་ཏེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་མེ་ཐོབ་བྱུ་ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཕྱིར་མེད་ལ། ད་ལྟར་གྱི་མེ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་དུ་བ་དང་དུས་མཉམ་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱིར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་སྤྱི་སྤྱིལ་ཏེ་འབྲེལ་པར་སྒྲོ་བ་འགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི། བོད་ལ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རིགས་ལ་དེ་

Л. А. Б. 2. 1. 2. 2. 2. 2. 2. 2.

འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་ཡོད་དོན་ནི། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་དེ་རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་པ་ལ་ཟེར་ན་སྤར་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས། བཀའ་པའི་སྒྲིན་ལས་འདས་པ་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡོད་ན། སྤྱི་དེ་རང་གི་གསལ་པ་དང་ཐུས་ཐད་ན་བྱེད་གཤམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་དང་། ཐུས་གཅིག་ན་གྲངས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་སྤར་སྤྱི་དང་བྱེད་གཤམ་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་འགོག་བྱེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་པ་དག་གཤམ་པ་ནི། འདིས་ནི་ལྡན་དང་འདུ་བ་དང་། །བྱུང་པར་དང་ནི་བྱུང་པར་ཅན། །བྱེད་དང་ཐུད་པ་ལ་སོགས་པ། །འབྲེལ་པར་འདོད་པ་བཀའ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་གཅིག་དང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཤམ་པས་བརྟགས་པའི་འབྲེལ་པ་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཞིར་ལ་རྒྱ་ལྷག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྤྱི་རྟག་པའི་རྟེན་ལ་གསལ་བ་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པ་འབྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། བྱམ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐད་དང་པམི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། བྱུང་གཞི་དང་ཐད་དང་པའི་བྱུང་ཆོས་དབྱུག་པས་བྱུང་གཞི་སྤྱིས་བྱེད་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་པ་དང་འབྲས་བུ་དྲུག་ལྟར་བ་གཉིས་མཚམས་སྤྱིར་བའི་བར་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ནས་ལུས་ཀྱིས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུད་

ཕྱིར། འདི་ནི། ལྷན་པ་ཅན་སོགས་གཞོན་བྱེད་ཡོད། གཞོན་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདུས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། འདི་ཡང་གཞོན་བྱེད་མེད་ན་ཞེས་པ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་རྒྱུ་དང་པོའི་འབྲེལ་པར། དེ་དག་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་
 ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་སོགས་སྤྱར་སྒྲིལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་འབྲེལ་པར། ཇི་ལྟར་གཞོན་པ་ཡོད་ཅེ་ན། འཕམ་གཞིང་གིས་
 རྒྱ་ལྷན་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པར་མ་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་ལྷན་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕན་མ་བརྟགས་ཀྱང་གནས་ན་རྒྱ་ལྷན་ལྟར་བམི་སྤྱོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་། བྱེད་བྱུག་པས་འདོད་པའི་འབྲེལ་པ་དེ་དག་
 འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པར་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཞེད་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མཐའ་གཞན་བརྟགས་ནས་ལྷན་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་འཕམ་གཞིང་གིས་རྒྱ་ལྷན་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་པའི་དོན་ནོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་གྱུ་ལ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་ཚོགས་པའི་
 གོང་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བ་སོགས་ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འབྲེལ་པར་ནོག་གློག་གིས་ལ་སོགས་པ་འང་འདུ་བས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མི་འདོད་ལ། ནོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་གྱུ་ལ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་

—

གཞན་པོ་

༡། རྩོམ་པའི་གོང་བུ་སྐྱེ་བ་ནི། རྩལ་ཕྱན་འདུས་པ་ལས་རིམ་མ། རྩས་འདུས་པ་ལས་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཕན་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཞན་བརྟགས་པ་འདི་དག་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་འདུས་པས་ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་མི་འགོ་སྟེ། འདི་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཞན་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས། ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིགས་སྤྱི་མའི་འདོད་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་མཚོན་
 བ། འདུ་བས་འབྲེལ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་མི་འདོད་ལ། ཞེས་པ་ནི། འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པར་སྟོན་བྱེད་དངོས་དང་། རྩོམ་པ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ནི་མཐའ་གཞན་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་
 མ་ཁྱེན་གཡག་པའི་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་དེ་དག་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན་འབྲེལ་པར་མི་རུང་ལ། གཞོན་བྱེད་མེད་ན་འབྲེལ་པ་སྟོང་ར་གྱུ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སེལ་ངོར་ཡང་ལྷན་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
 ཁས་སྦྱང་ན་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལ། གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་འཆད་རྩལ་གསལ་ན་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོར་འདུས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དཔྱད་དུ་ཡོད་སྟེ། ལྷན་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གཞོན་བྱེད་
 ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་བཞིན་དུ། བྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་དེ་དག་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན་ཞེས་སྤྱི་མ་པ་ནི་སྒྲིགས་

བཤད་དུ་སོང་བས་སོ། །པར་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་ནི་དེམ་ཐག་དངོས་སུ་འགལ་བ་སྟེ། གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལ་ཞེས་ཁ་ཆོན་བཅད་མ་ཐག་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ཤེས་ན་ཞེས་གསུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དྲེ། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་སོགས་གང་དང་གང་
ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཡོད་ན། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་འཆད་མི་ཤེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སློང་ར་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་དྲེ། སློམ་ཇི་ལྟར་སྐྱེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེལ་བའི་འབྲེལ་པ་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་
ནི། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཞིན་དུ་དབྱེ་བསྟན་དང་། །འཇུག་ཡུལ་སྐྱབ་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་འཐད། །ཅིས་པས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། ལྷ་
ཕྱི་རྟོག་པས་སྐྱེལ་བ་ཡིས། །འཇུག་ཡུལ་སྐྱབ་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་འཐད། །ཅིས་པས་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བསྟན། དོན་ནི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་མོད། གཞན་སེལ་གྱི་སློན་སློང་ར་གྲུབ་དྲེ། བུམ་པར་ང་མཆོན་གཅིག་ཉིད་ལ་བུམ་
པའི་བུས་མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྟོག་པས་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སློམ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ཞེས་འཛིག་པའི་
ཕྱིར། དབྱེ་བསྟན་དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་མ་ཡིན་དྲེ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་སོགས་གྱི་སྐྱོད་གི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བུས་པས་སོ། །འདིའི་འབྲེལ་པར་སྐྱོད་གི་ཡུལ་ཐ་དད་

༡༡། །དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། ཐ་སྐྱོད་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པར་སྒྲུབ་རྟོ། །ཡང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་
གྱུར་སྒྲོང་རྒྱུ་ཏེ། ས་སྤྱོད་ས་དག་པར་དང་པོར་མེད་པ་ཉིས་ཀ་མ་དམིགས་། དེ་ནས་མེ་མཐོང་དེ་ནས་དུ་བམ་ཐོང་བ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་དུ་བའདི་སྒྲུབ་གྱི་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་སྤྱེལ་ཞིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་
ཆོས་དེ་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པར་འཛིག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་སྒྲུབ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དངོས་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་
ཞེས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་པས་སྤྱེལ་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རུས་པ་སྒྲུབ་ན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་
པས་བྱུང་། དེ་འབྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ལས་སྤྱེས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཆོག་

ཟུར་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་འབྱུང་འབྱེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་ལུ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་མཚན་
 ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་དོན། དབྱེ་བ། འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་དྲོགས་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་གྱི་བསྟན་པ་དག་ ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ཐད་དག་གང་ཞིག་ ཆོས་དེ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཚུན་དང་འབྲེལ་མེད་ཇུས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་མཚུན་དང་འབྲེལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་མཚུན་དང་ཐད་དག་གང་ཞིག་ རྒྱུ་མཚུན་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རྒྱུ་མཚུན་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཇུས་ཐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཇུས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཀུན་མཚུན་ཆེན་
 པོས། རྟོག་དང་འབྲེལ་མེད་ཇུས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུང་ལ་སྒྱུ་སྒྲུ་པར་མཛད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐད་དུ་གང་ཟག་མི་རྟོག་པར་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་ཆོད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 བཅའ་ཤེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོད་མ་སྒྲུ་བའི་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུ་བམ་ཐུང་ལས་ཉམས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་ གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་དོར་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་

༡། དེ་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱ་པར། ཚེས་གང་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་མཐའ་གཞན་བརྟགས་པའི་དྲྀགས་པ་བཏོད་ན། བྱམ་པ་ཚེས་
 ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐམ། ཚེས་གང་ཞིག་གཞན་སེལ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོང་ར་མི་རྟག་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཤག་འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། །འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐམ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། སྤྱི་
 མཚན་ཡིན་པར་ཐམ་ལོ། །ཞེས། །རང་གི་བསམ་ཚད་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་ཏེ། བྱམ་པ་མཚན་ཉིད་པས་སེལ་ངོའི་མི་རྟག་པ་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་དང་སེལ་ངོའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱམ་པ་དངོས་པོ་དང་། སེལ་ངོའི་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེལ་ངོ་ལ་གྲྀས་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་རྩལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱུར། །རང་འབྲེལ་ཉིད་ལས། ཚེས་གང་ཞིག་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་འབྲེལ་པ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
 བཞག་པས། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པར་ཐམ། ཚེས་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་སོང་བེར་ན། །ཁྱབ་པ་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཚེས་གཞན་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་
 ཤོག་རྩལ་དེ་ལྟར་འགྲོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཚེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་ཏེ། བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚེས་གཉིས་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱོད་ཚེས་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན། །བྱོད་དང་

ཚེས་དེ་ཐ་དད་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱེད་དང་ཚེས་དེ་གཞན་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱེད་ཚེས་དེ་མི་འདོར་བས་བྱུང་། བྱེད་ཚེས་དེ་དང་མི་འགལ་བར་བཅིངས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་གང་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ལ་བློ་རྒྱུ་ཁྱེས་འབྱུང་བ་དེ་བཅིངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱོད་ན་ཚེས་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་ལ་བཅིངས་པས་མ་བྱུང་བའི་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱོད་ན་གཅིག་པ་ལྟར། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱོད་ན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདོར་བ་དེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་དོན་དང་མཚན་ཉིད་ལྟར་འབྲེལ་པ་འདྲ་མིང་དོན་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རང་མཚན་རྒྱུད་པ་ཡང་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན། བྱས་མི་རྟག་གི་གཞན་སེལ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོད་ན་ཁོ་ན་ཡང་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་རང་མཚན་རྒྱུད་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱོད་ན་དངོས་མེད་རྒྱུད་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བྱས་པས་རང་མཚན་གོ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོད་ན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་པའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱོད་ན་ལ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་སྐྱབ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་འབྱུང་ནས་དག་ག་བསྐྱབ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་རྟོག་དོར་སྐྱབ་ཉིད་དུ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་གསལ་བར་བརྗོད་ན། སེལ་དོའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་

→

ལྟུང་།

གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཅིང་། སེལ་ངོའི་བྱས་པ་དེ་སེལ་ངོའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེལ་ངོའི་དུ་བ་དང་མེ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཅིང་། སེལ་ངོའི་དུ་བ་དེ་སེལ་ངོའི་མེ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱོད་བར་བྱུངོ། །བྱས་མི་རྟག་མཚན་ཉིད་པ་སོགས་ལ་ནི། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་སོགས་མ་གྲུབ་ཏེ། འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུམ་པའི་སྒྲིམ་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། ཅུ་བར་། རང་མཚན་དང་ནི་སྒྲུ་རྟོན་གཉིས། འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འབྲད་པས། སྒྲུ་ཡི་རྟོན་ལ་རང་མཚན་དུ། འབྲུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཁོན་ཡིན། ཞེས་དང་། དངོས་ངོའི་རྟོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད། འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུམ་པའི་ན། སྒྲུ་ཡི་རྟོན་ལ་རང་མཚན་དུ། འབྲུལ་པས་འབྲེལ་པའི་རྟོག་པ་སྒྲུ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་སྐྱུ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐམ། བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐམ་ལོ། ཞེས། སྤྲུལ་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཏེ། བཀོད་ཚེད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སོང་ཚེད་དམ་སེལ་ངོའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པས། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཀོད་ཚེད་

གྱི་དེ་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པམ་གྱུ་བ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐལ་ངག་ཏུ་བཟོད་པས་འགྲུབ་ཏེ། དེ་ཡང་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པམ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ མི་རྟག་
 ཡང་བྱས་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྱུ་བ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་འབྲེལ་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དུ་གཉིས་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་
 ལ་ཡང་རིགས་འགོ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དུ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་སེལ་ངོའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོའི་མེ་དང་
 དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེལ་ངོའི་མེ་དེ་ལས་བྱུང་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་སྐྱེས་ཀྱུ་བ་ཏེ། བྱོད་དང་སེལ་ངོའི་མེ་གཉིས་པོ་སྒྲིམ་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བྱུ་བ་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ལ་བྱུ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་དེ་དང་
 བདག་གཅིག་འབྲེལ་པམ་ཡིན་ན། བྱོད་ཆོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་པོ་དེས་མི་གཞོད་སྟེ། མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། མེ་དུ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྱུ་བ་པས་མ་བྱུ་བ་སྟེ། རྒྱ་
 འབྲས་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ལ་གྱུ་བ་པའི་ཆོས་དང་། འབྲེལ་པ་ནི་རྟག་པས་སྒྲོ་བ་དྲགས་པའི་སྒྲིམ་ཚན་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟའི་འགྲེལ་པར། སྒྲོ་ལས་སྒྲེལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པར་

—

ལྷ་མོ་

༡༣༡། །འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་གྱུར། །འབྲེལ་པ་འདི་དག་ནི་སྒྲོམ་བཞོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པས་གྱུར་མི་གཞོད་དེ། །བྱུང་སྐབས་དེ་སྟོབས་མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁྱོད་ཚེས་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཚེས་དེ་དང་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལྟ་ཞོག། ཚེས་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཚེས་དེ་དང་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེས་དེ་དང་
དེ་འབྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཚེས་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུ་དོན་ནི། འབྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ལ་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྐ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་བཅིངས་པ་དང་། དྲི་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་སྐ་སྐར་བཅིངས་པ་ལ་
འཇུག་པས་སེལ་ངོར་ཚེས་གཉིས་མི་འབྲེལ་བར་བཅིངས་པས་ན་འབྲེལ་པའོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ནི། འབྲེལ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་
སུ་འདུས་པ་ལས། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ནི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ནི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། དེ་མ་བཞིན། ཚེས་གང་ཞིག་སེལ་ངོར་རང་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་པའི་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་དང་། ཚེས་གང་ཞིག་སེལ་ངོར་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །ཀུན་མ་ཁྱེན་གཡག་པས། སེལ་ངོར་ལ་མ་སྐྱར་བར་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་འཛོག་པར་མཛད། ཀུན་མ་ཁྱེན་སྒྲམས་འབྲེལ་པ་

ཐམས་ཅད་སེལ་ངོར་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། སྤྲུལ་ལ་སེལ་ངོར་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དང་། སྤྲུལ་ལ་སེལ་ངོར་དེ་ལས་དེར་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བཞེས་གསུངས་
 མོ། མཚན་ཉིད་སྤྲུལ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་སེལ་ངོར་མེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་མེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སེལ་
 ངོར་མེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་ངོར་མེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེལ་ངོར་བྱུང་གིང་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སེལ་ངོར་བྱུང་གིང་དང་དེ་བྱུང་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྦྱོར་མེད་སྟེ། སེལ་ངོར་མེ་དང་སེལ་ངོར་མེ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་ངོར་མེ་དེ་མེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སེལ་ངོར་མེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སེལ་ངོར་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་དུ་བ་དུ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེལ་བའི་སྟོང་ར་དུ་བ་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སེལ་བའི་སྟོང་ར་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོལ་བའི་ངོར་དུ་བ་དེ་སྟོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མ་བྱེན་གཤམ་པས་བཞེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱོར་ཡོད་སྟེ། སེལ་ངོར་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་དང་ཐུས་གཞན་པའི་ཆོས་

༣

༡། གཞན་མི་འདྲར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདྲོད་ན། བྱོད་དང་ཐུས་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་མཆན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་དེ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། བྱོད་དང་ཐུས་གཞན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བ་ཏྲགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་སྤྱི་མ་དེ་ལ་ཡང་སེལ་ངོ་ལ་ཞེས་མ་
 སྒྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། ཐུས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ཞིག་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཆོས་གཞན་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདྲར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱོད་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདྲར་བ་གང་ཞིག་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཕྱོད་དང་ཆོས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་དང་རང་བཞིན་
 གཅིག་པའི་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་མི་འདྲར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་རང་དང་ཆོས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་མེད་དང་། བྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་

ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ།

ཐལ། འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དུ་བ་རང་གི་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སེལ་ངོའི་དུ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་པ་ན་སེལ་ངོ་ལ་སྤྱར་ནས་འཛིག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་འབྲེལ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་དང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ན་འབྲེལ་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འདུས་དགོས་པར་མཚུངས་སེཞིན། མི་མཚུངས་ཏེ། དག་ག་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་རུང་ལ་
 བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷོག་འབྲེལ་དེ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པས་ན་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ནི་ལྷོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷོག་བྱེད་མ་
 དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ལྷོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་པའི་སྒྲོན་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པས་ན་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་སོ། །
 དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ལ་འང་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པས། ལུ་མ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་དང་། ལྷོག་བྱེད་བཀག་པས་ལྷོག་བུ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་འབྲེལ་མེད་

ॐ

གྲུང་

།ཀྱང་། སེལ་བའི་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་ཡོད་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། འབྲེལ་པ་སྟོ་ཡིས་བྱས་པ་ནི། །མེད་པ་ལ་ཡང་གང་གིས་འགོ་ག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་
 བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་སྟོར་གྱི་རྟགས་ལྷོག་དང་ཆོས་ལྷོག་ལ་སེལ་ངོར་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་དང་། །བུམ་པ་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ། སེལ་ངོར་
 འབྲེལ་པ་ཅོམ་ལས་སྒྱིར་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལྷོག་ཆོས་ལྷོག་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་གི་འབྲེལ་པ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ལ་སེལ་ངོར་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་། རྟགས་དེ་དང་དེའི་རྟགས་ལྷོག་དང་ཆོས་ལྷོག་ལ་སེལ་ངོར་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མ་ཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། རིགས་
 པས་དབྱུད་ཆོལ་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱས་བཞེས་པའི་ངོར། །འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་རྟགས་རྗེས་འགོ་དང་། །དག་ག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་སྒྱུར། །
 ལྷོག་འབྲེལ་དག་ག་པའི་རྟགས་ལ་སྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་དག་ཀུན་མ་ཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་བ་ལ་ལེགས་བཤད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་

སྟེ། མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གང་གི་ངོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གྱི་འབྲེལ་པ་ངོས་བྱེད་དང་། །
 རོན་སྐྱབ་གྱི་འབྲེལ་པ་ངོས་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རོག་གློག་ཤལ་དང་། མཚན་བྱ་བ་སྤྲང་གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་། མཚན་ཉིད་རོག་གློག་ཤལ་དང་ལྷན་པས་བསྤྲང་ངོ་ཞེས། མིང་རོག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་དང་། སྦྱིད་བྱེད་
 བྲག་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་ལྷོག་པ་ཆེན་ཆུང་གི་ཤིང་དང་། ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་སྟེ་ཤིང་གི་ཤིང་དང་ཤིང་གི་ཤིང་ལྟ་བུ་ལྟེན་པས། བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་འཇམ་བཟང་ཆད་བྱས་པས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་འབྲུག་གྱི། གཞན་དུ་ན་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྲེལ་པ་དེ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བྱ་བ་སྤྲང་གི་ཐ་སྐྱད་ནི་མིང་དང་སྦྱོ་བརྟགས་པ་ཅུང་ལས་རོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱི་བྱེད་བྲག་གྲུང་ཤིང་གཅིག་པ་རིགས་པས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཅ
 བར། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚན་བྱ་དང་། སྦྱི་དང་བྱེད་བྲག་འབྲེལ་པ་ཡང་། འབྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། བརྟགས་པས་འབྲུག་གྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་རྟགས་སྦྱར་དུ་བཀོད་ན། གོང་རོག་གློག་ཤལ་དང་ལྷན་ན་
 བསྤྲང་ཡིན་པས་བྲག་ དཔེར་ན་དཀར་ཟམ་བཞིན། བྲག་སྦྱར་ཡང་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་བྲག་གི་སྦྱར་བ་འགོད་ལ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ངོས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དམ་ཡང་རྟགས་སྦྱར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་

རྟགས་བཀོད་ཚོད་ལ་མཚན་བྱ་སྒྲོ་བ་རྟགས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུང་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་ཞེས་པ་སྒྲུ་མ་ནི་སྒྱུར་གྱི་དོན་ལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གིན་ཏུ་
ཆེ་ལོ། །འོ་ན་མཚན་བྱ་སྒྲོ་བ་རྟགས་དོན་ལ་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཀ་བ་བུ་མ་པ་སོགས་དངོས་པོའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་བྱ་ཀུན་གྲུང་སྒྲོ་བ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་རྟོག་གའི་གསང་ཚིག་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་པོར་གྱུར་པའི་ཀ་བུ་མ་སོགས་གྲུང་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་ཀ་བུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར། སེལ་ངོའི་ཀ་བུ་མ་སོགས་སུ་གོ་ན། བརྟགས་པས་འགྲུབ་གྱི་གཞན་དུ་མིན་ཞེས་པའི་ཅུ་འབྲེལ་འབད་མེད་དུ་གོ་རུས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ན་མཚན་མཚན་དང་སྒྱུ་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་པ་སྒྲོ་བ་བྱུལ་པའི་སེལ་ངོར་འགྲུབ་གྱི། དོན་དམ་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཅུ་བའི་ཚིག་བཅད་གྱི་དོན་དང་། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་པ་པོར་གྱུར་པའི་མཚན་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བ་རྟགས་ཡིན་པས་
བྱུང་པ་འབྲེལ་པར་མཚན་བྱ་སྒྲོ་བ་རྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འགྲོས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞིར་སེལ་ངོའི་དངོས་པོར་བབྱུང་བར་བྱ་བ་ཀ་བུ་མ་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེལ་། བཀྲིས་པ་དོན་སྒྲུབ་གྱི་འབྲེལ་པ་
སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ཅུ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན། འཇིག་པ་འམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུ་མ་པ་བཞིན་སྒྲུ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྒྱུར་འདི་

—

རྩལ་ཕྱན་དང་། བདག་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། རིག་བྱེད་གི་སྤྱལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་དང་། རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། །སྤྱལ་ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། འག་འཁྱིལ་རྩལ་ཕྱན་དང་། བདག་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། རིག་བྱེད་གི་སྤྱལ་སོགས་པ་བུས་པར་མི་འདོད་པས་ཁོའི་སྤོངོར་རྟགས་མ་
 བྱུང་གིས་དྲོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཀོད་དེ། དེ་དག་ཡོད་པར་གོ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ཡོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྦྱར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་ཅམ་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་ ཡོད་ན་མི་རྟག་
 པས་བྱུང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། འོ་གོལ་གྱི་ཀུན་མ་བྱེན་སྒྲམ་ཆེན་པོས། དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ལ་ཞེས་སྐད་དོད་གཅིག་ན་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱ་བའི་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གསུངས་པ་འདི་སྤོངོལ་གིན་རུ་འཐད་
 དེ། འགྱུར་གྱི་དབང་ལས་ཡོད་པ་ཞེས་ཆོག་ཟེན་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། བསམ་བྱའི་དོན་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལས། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འགྱུར་གྱི་དབང་ལས་ཡོད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་དོན་
 ལ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་བྱེད་རུས་པ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་མོད། གཞུང་གི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་འཆད་པ་ལེགས་སོ། །འོ་ན་རང་འབྲེལ་ལས། བོད་པ་ཆེར་

རྩལ་ཕྱུག་

དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟག་ས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། བོད་ཡལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དུ་འཆད་ན། བོད་ཡལ་ཆེར་གྱིས་དངོས་མེད་དངོས་པོར་རི་ལྟར་ཁས་བླང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཆད་དེ། ཕུ་གཙང་སོགས་གྱིས་དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་པ་ཙན། ཉིད་ཕྱིར་སྐྱེ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་ཡོད་ཙམ་སྐྱེ་ནི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟག་ས་ཡང་དག་རྟག་སུངས་པ་དེ་མ་དེས་པའི་རྟག་ས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པར་ཚིག་གྲོགས་འོག་མའི་སྟོབས་ལས་ཤེས་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། སྤར་གྱི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་ཙམ་ལ་དངོས་པོའི་ཡོད་ཙམ་དང་། དངོས་མེད་གྱི་ཡོད་ཙམ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅི། དོན་བྱེད་རུས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། མི་རུས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པས། ཡོད་པར་མིང་བརྟགས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟག་ས་འགོད་པ་ན་ཡོད་ཙམ་མ་དེས་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤར་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་

—

མཁུ་མཁུ་

ཅིང་། འདི་ནི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དབང་ཕུག་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་གྱི་པར་ལྷོ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་པའདད་དོ། །རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ལ་ཚེས་གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྒོས་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཚེས་གཞན་སེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་ཙམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་རྟག་པ་ལ་ཡོད་ཙམ་མི་སྤྱིར་བར། མི་རྟག་པ་ལ་དེ་སྤྱིར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བྲིས་ལན་འགའ་ཞིག་ལས། འདིར་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །དོན་དང་ཐ་སྐད་དག་གིས་སོ། །དོན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱ་བ་བྱེད། །ཐ་སྐད་ཡོད་པ་དག་ག་སྐབ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩལ་སྐབ་པ་ནི། ཕྱགས་ཚེས་ལ་སྤྱར་འགྲེལ་པར་བྱངས་པ་ལྟར། རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདིར་བྱུང་པ་སྐབ་པ་ལ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཞོད་པ་ཙན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྐད་ཅིག་གིས་མི་བསྐྱེད་པར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱི། ཐོབ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བཤེག་ནས་ཞིག་པའི་ཚེས་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། བུ་མ་པ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བུ་མ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལེབ་དང་པོར། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་

འཛིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། །ཅིས་དང་། །འདིར་ཡང་། །སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཛིག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་འཛིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་རྟགས་སྦྱར་དུ་བཀོད་ན། །གང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ན། །སྐྱེས་ཅོམ་ན་འཛིག་པས་བྱུང། །དཔེར་ན་རྒྱུ་ཚོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཐམ་དེ་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་འང་དངོས་པོ་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྦྱར་འདི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པར། །གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་ལྟོས་མེད། །དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་ངེས་ཡིན། །འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། །ཀུན་མ་བྱེན་ཆེན་བོས། །ལྟོས་མེད་ཡིན་ན་ངེས་པ་འགྲུབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སྦྱར་འདི་ཅུ་བའི་གཞུང་དང་སྦྱར་ན། །སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྐབ་ཆོས་དང་། །དེ་ལ་འཛིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་ཞེས་པས་རྟགས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་བ་སྐྱོན། །དེ་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྐབ་དག་དུ་བཀོད་པ་ནི་གཞན་དོན་ལེའུ་འི་ཆོག་བཅད་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སྦྱར་དེ་ལ་རིག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། །བུམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱར་འཛིག་གྱུར་། །འཛིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ཐོབ་སོགས་གྱིས་བཅོམ་ན་འཛིག་ལ། །དེས་མ་བཅོམ་པར་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ལ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །བུམ་པ་འཛིག་པའི་སྐྱེ་འཛིག་པར་བྱ་རྒྱུའི་བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་ཡང་འཇུག། །བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པའི་

4

གཞུགས་པ་

༡༡། །དངོས་པོར་མེད་པ། བུམ་པ་འདས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱིས། གང་ལྟར་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པ་འདས་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཞན་ནས་མི་དགོས། བུམ་པ་ད་
 ལྟར་པ་འཇིག་པ་ལ་ནི་རང་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། བུམ་པ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་ཤེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་
 གོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་རྒྱ་གཞན་གྱི་འཇིག་པ་འཇུག་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐས་སྒོ་ཁམ་བསྐྱུར་བ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཅུ་བར། འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །
 ལྟོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །འཇིག་པའི་སྒྲ་དོན་འཇུག་མོད་ཀྱི། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས། །བུམ་པ་འཇིག་དངོས་མེད་རྒྱ་མི་ལྟོས། །དངོས་ན་འང་རང་གྲུབ་རྒྱ་ཅི་
 དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནད་ཀྱི་དོན། བུམ་པ་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་རང་དུས་སུ་འཇིག་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཕ་རོལ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ བྱེད་པ་ཕལ་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་ལ་དཀར་པོ་སྤྲིད་པ་ལྟར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དབང་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འག་འཁྱིལ་རྟག་པ་ཡིན་

པས། རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་དངོས་པོ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པས་ཅུ་བའི་རྟགས་སྒྲུར་ལ་ལྟོག་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་སེཞེས། དེའི་ངོར་གང་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པས་སྒྲོང་ན་དངོས་པོས་སྒྲོང་པས་
བྱུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕུག་རྟག་པ་ཡང་རིམས་དང་གཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པས་སྒྲོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུར་བའདི་འགོད་ཅིང་། འདི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་དང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་བྱས་པའམ་
དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་སྒྲོན་པས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྒྲུར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲུར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྒྲུར་དུ་ལས་སྒྲུངས་གྲུང་ཆོག་གོ། །སྒྲུར་བའདིའི་ཅོད་གཞིའི་ཆོས་
ཅན་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་པའི་རྟོག་སྒྲོའི་དངོས་ཡུལ་དབང་ཕུག་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུབ་ཆོས་ནི། དངོས་པོ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། གང་གང་བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད། །མཁའ་བཞིན་རྟག་
པའང་བྱེད་པས་སྒྲོང་། །ཆོས་ཅན་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །དངོས་པོ་བཀག་ཉིད་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དངོས་སུ་ཐ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏུ་ཡང་འགོ་སྟེ། དོན་བྱེད་རུས་སྒྲོང་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཕུས་
པའམ་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་བྱུང་དང་ལྟོག་བྱུང་གང་རུང་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། གཉིས་ཀ་བསྟན་མི་དགོས་སེཞེས། གང་ཟག་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་མ་དགོས་

—

ཀློང་པོ་

༡༡། གང་ཟག་ཐ་དད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ལས་སོ་སོའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་མུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་ དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་ཀྱང་དང་འཕྲད་ན་འཛིག་པས་སྒྱུར་འཛིག་པར་ཁས་ལེན་གྱང་། རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་སྟོས་ནས་འཛིག་པར་འདོད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོས་མེད་ལས་གཞོད་པ་
ཅན་མི་འདུག་ དབང་ཕུག་པ་སོགས། དབང་ཕུག་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་འཛིག་པའི་རྒྱུ་དང་འཕྲད་གྱུང་མི་འཛིག་པས། སྒྱུར་མི་འཛིག་པར་འདོད་པ་ནི། ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོར་གཞོད་པ་
པ་ཅན་ལས་སྟོས་མེད་མི་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་འཛིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་མི་འདུག་ལ། མི་འཛིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྟོས་མེད་མི་འདུག་པས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་
འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྒྱུ་འཁྲུག་མཚན་ཉིད། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུ་འཁྲུག་མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་འདགས་བྱེད་རྒྱུ་འཁྲུག་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་ལ་དབྱེ་
ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་ནི། འབྲས་བུ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འཁྲུག་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་དེའི་བྱེད་པར་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་འཁྲུག་མཚན་

ཉིད། དཔེར་ན་རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུ་འབྲས་ལན་འདོགས་བྱ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་འགག་ཁམའི་ས་བོན་
སོགས་ཀྱང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དུ་འཐད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་ཐམས་པར་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི། སློན་ས་ལྷགས་གསུམ་
རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་དམིགས་པ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷགས་གསུམ་ནི་དང་པོ་ས་ལྷགས་དག་པར་མེད་ལྷགས་ཀ་སྤྲོད་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས། མེམ་ངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། མེམ་ངོན་སུམ་དེས་དྲངས་པའི་རྟོག་པས་མེའི་གཞན་
སེལ་གཟུང་། དེ་ནས་དུ་བམ་ངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེས་དྲངས་པའི་རྟོག་པས་དུ་བའི་གཞན་སེལ་གཟུང་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་མེ་དེམ་དེ་ནས་མི་འབྱུང་ཞེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སློན་མེ་དུ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་བྱེད། ཡང་ན་དམིགས་པ་
མེམ་ངོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷགས་གསུམ་ནི། དང་པོར་འབྲས་བུ་དུ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་། དེ་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་མཐོང་། དེ་ནས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བམ་མཐོང་བ་ན། རྒྱུ་མེམ་དེ་ན། འབྲས་བུ་དུ་བམ་མཐོང་དོ་སླམ་དུ་རྟོག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སློན་མེ་དུ་
ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་བྱེད་དོ། །འོན་སྤྲུལ་པར་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་པར་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོད་དག་གི་སློན་ས་བསྐྱབ་ནས། འདིར་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་སྤྲོད་དག་གི་སློན་ས་མི་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་པར་བརྒྱད་ཀྱི་དག་

༡། གིས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་མོད། དེ་ལས་མེ་དུ་མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པས་ཕུགས་གསུམ་ཚན་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་སྒོ་ན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྐྱར་མེ་དུ་རིམ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་རང་བརྒྱུད་
 གི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་གཞན་སེལ་ངེས་པའི་སྒོ་ས་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ངེས་ལ། ཡང་ན་དམིགས་པ་སྒོ་ན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྐྱར་རིམ་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ན། རང་བརྒྱུད་གི་སྒྲིང་བས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས། མེ་དུ་ལ་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །འོག་ཏུ་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །གཞན་སེལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འབྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །རྟོག་དཔྱད་དེ་ཡིས་འབྲེལ་པ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ དུ་བའི་རྒྱུར་མེ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་མིན་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས། དུ་བ་སྐྱེས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུ་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་པ་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོའི་སྟོ་ཕྱུར་བ་དེ་ནི་མེ་འབྲས་
 དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོའི་སྟོ་ཕྱུར་བ་དེ་དུ་བ་དང་རྣམ་པ་འབྲུལ་པས་འབྲུལ་ནས་དུ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འབྲས་རྟགས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་གཤག་པས་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོ་རྗེ་བཙུན་མུས་རབ་འབྱམས་པ་དང་། སྤྱོ་བོ་མཁའ་ཆེན་གཉིས་ཀས་གྲོག་མཁའ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཅིང་། གྲོག་མཁའ་ནི་གྲོག་མའི་བྱུན་ཡིན་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་བསགས་ཕྱིར་གྲོག་

མཁའ་བཞེན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གྲོག་མཁའ་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲོག་མོའི་བྱུན་བཞེན་ཞེས་བྱ་བའི་མཐའ་ཚིག་གོ། ཁོ་ལ་ཁ་ཅིག་ དུ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་མེ་ལས་བྱུང་དགོས་ན། མེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་བྱུང་གིང་ལས་བྱུང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །
དེ་འདྲོད་ན། རྫོག་ཅུབས་པའི་མེ་མེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེན་མི་ཆ་རྒྱུངས་ཏེ། རྫོག་དང་གིང་སོགས་མེའི་ཉེར་ལོན་མ་ཡིན་གྱིས། མེའི་ཉེར་ལོན་ནི་མེའི་རྩལ་ཕྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྩལ་ཕྱན་དེ་དག་ག་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུད་པའི་བདག་རྒྱུན་རྫོག་དང་གིང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷན་ཅིག་བྱུང་རྒྱུན་དུ་འཐད་དེ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལོན་རྣམས་ཤེས་སྤྲུལ་ཡིན་ཀྱང་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ག་ཟུགས་ཅན་པས་བྱུང་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་ན་དང་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཉེར་ལོན་འཛོག་ཚུལ་བྱུང་པར་ཡོད་སྟེ། དུ་བ་སྐྱུང་ཅིག་དང་པོ་ཉེར་ལོན་མེ་ལས་སྐྱེས་གིང་། སྐྱུང་ཅིག་ག་ཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཉེར་ལོན་དུ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི། གང་དག་རྒྱུ་མིན་ལས་སྐྱེས་པ། ཞེས་སོགས་ཚིག་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འགྲེལ་པར་བཅའ་པོ་ཐམས་ཅད་རྩལ་ལྡན་བརྒྱུད་འདུས་སུ་བཤད་པ་ནི། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ལ་དགོངས་ཞིང་དེ་ཡང་སོགས་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རིམ་བཞེན། ག་ཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ལ་རྩལ་ལྡན་དུག་འདུས་པ་ལས། རྫོག་པོ་རྩལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་རྩལ་ཕྱར་བ་དེ་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཐུག་ཡིན་པས་རྩལ་ལྡན་བརྒྱུད་འདུས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རལ་ས་པ་རྩུ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཡང་རྩལ་ལྡན་བརྒྱུད་འདུས་མ་ཡིན་

→

༡༡།

ཕྱི་རྒྱུ་

ཏེ། རྩལ་ཐུང་ལ་བརྒྱུད་འདུས་ཡིན་ན། རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི་སྤྱར་སོང་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་དེ་དག་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། པཎ་ཆེན་པད་
 བྱེད་དག་འབྲེལ་པ་དཔྱེད་པས་ངེས་པར་བྱེད། རྒྱ་གར་གྱི་འོག་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ངེས་པའི་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད། རང་ལུགས་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཡིས་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 མོ། རྟེན་སྐད་དུ། པད་བྱེད་དག་འབྲེལ་པ་སྐྱེད་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་དཔྱེད་དེ་ཡིས་འབྲེལ་པ་ངེས། ཞེས་པའི་པར་ཚོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་དོན་ལ་དགག་དང་སྒྲོ་ངོར་སྒྲུབ། །བསྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟོགས་ཚུལ་
 བཤད། རྟོང་ས་དང་དངོས་མེད་ཙམ་དང་གཉིས་ཀ་ལ། རིམ་བཞིན་འགོག་པ་དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་ཡིན། །བདག་གཅིག་པ་ལ་ཐ་དད་ཆོས་གཉིས་མེད། ཆོས་གཉིས་མེད་ལ་འབྲེལ་པ་མི་སྟོན་དང་། རྒྱ་དུས་འབྲས་མེད་འབྲས་དུས་རྒྱ་མེད་
 སོགས། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་ནི་སོ་སོར་ཡིན། །ཕྱན་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་སོགས་བྱེད་བྲག་པའི། །ལུགས་ཡིན་གཞི་དཔྱེད་ཚད་མས་འབྲེལ་པར་མིན། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འབྲེལ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཐ་སྐད་དཔྱེ་བྱ་
 དང་། རྒྱ་ཕྱི་རྟོག་པས་མཚན་སྤྱར་འབྲེལ་པར་འཐད། ཁམས་ཉིད་མཚན་བྱའི་འབྲེལ་སོགས་ཐ་སྐད་སྒྲུབ། ཁེལ་བའི་སྒྲོ་ཡིས་འགྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་མིན། །བྱས་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་དོན་འགྲུབ་འབྲེལ། །རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་སྤྱིར་བས་

༣

༡༡། །འདི་དག་གསུངས་པ་སྟེ། ཚིག་ཟིན་དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འདོད་ཀྱང་། །དོན་གྱི་དེ་ལྟར་སོང་བས་དེ་ལྟར་གསུངས། །དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་རུས་ཀྱང་། །རྒྱུ་འབྲས་ལྷགས་གསུམ་སྟོན་ས་དངོས་སུ་
 སྒྲུབ། །འབྲས་བུ་དེ་དེ་རང་རང་རྒྱུ་དེ་ལས། །བྱུང་ཡིན་དུ་བ་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲིབ་ལས། །སྒྲེབ་ར་འདོད་པ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་འབྱུལ། །འོན་ཀྱང་མེ་ཀུན་གྱིང་ལས་བྱུང་མ་ངས། །རྫོག་ཅུ་བས་མེ་ནི་མེ་རྩལ་སྒྲུམ་ལས། །བྱུང་སྟེ་རྟོ་ཉིད་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་
 འདུས་ཕྱིར། །འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་རང་མཚན་སྒྲིམ་ཚན་ནི། །རྒྱུ་པ་རེ་རེར་མ་ཡིན་སྒྲུབ་དོན་ལ། །རང་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །སེལ་དོའི་བྱས་དང་མི་རྟག་མེ་དུ་སོགས། །འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་རྟགས་ཡིན་མཚན་ཉིད་པ། །
 འབྲེལ་པ་མིན་ཏེ་འབྲེལ་པ་སྒྲིམ་ཚན་ཡིན། །ཞིབ་མོའི་སྟོ་གོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་ནི། །ཀུན་མ་ཕྱེན་སྒྲུམ་འཛིན་གསུང་རབ་ལྟ་བར་བྱོས། །དོན་འདི་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ངས་པར་སྟེ། །འབྲེལ་པའི་རྟགས་རྩལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་གང་གང་ལ་
 གཞོད་བྱེད་འགལ་བ་ཡིས། །གཞོད་བྱས་ལ་རྩལ་ཆོས་གྲགས་གཞུང་གི་དཔྱིད། །གསལ་བར་བྱུང་ནས་རྟག་གའི་གསང་ཚིག་གིས། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་མཛད་ས་སྒྱུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་རྟགས་རྩལ་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྒྱུ་འཇམ་
 ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རབ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་ ཆོས་གཞན་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་གང་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འགལ་སྒྲུབ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

གྲུབ་པ་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲིཏྱ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲིམི་ཏྱ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འགལ་བློ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲིམི་ཏྱ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་བྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱོད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱལ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་
 འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲིམི་ཏྱ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་
 སྒྲོ་དང་། བྱོད་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མ་བྱེད་གཤམ་པས། ཆོས་གང་ཞིག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུང་བ། ཆོས་པན་ཚུན་གཅིག་གཞོད་བྱ་དང་གཅིག་ཤོས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་
 པ་ལ་མཛད་ན་སྒྲོ་ན་མེད་ལ། པན་ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་འཆད་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ། གཞི་གཅིག་ལ་གཞོད་བྱ་དང་གཞོད་བྱེད་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷན་གཅིག་མི་གནས་འགལ་
 ལ། གཞོད་བྱེད་དེ་གཞོད་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་བླང་བར་བྱ་ལ། གཞོད་བྱ་དེ་གཞོད་བྱེད་དང་འགལ་བ་མིན་ཏེ། གཞོད་བྱས་གཞོད་བྱེད་ལ་གཞོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁོ་

རི་རང་གི་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བཅོམ་ན། ཚ་གྲང་གཉིས་དངོས་སུ་འཕྲད་དུས་གྱི་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་གཞོན་བྱེད་དང་། དེའི་དུས་གྱི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་སྒྲེས་པ་ནི་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་ཕྱིད་དང་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་སུ་གྲུབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་བསྒྲེད་པ་ནི། ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དེས་ན་གཞོན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ། མ་ཐམ་གཡག་པ་དང་པམ་ཆེན་སོགས་གྱིས་གཅིག་པ་བཀག་པས་ཐ་དད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། དཔྱད་པར་བྱསྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་འམ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོ་དང་། གཅིག་སོས་དངོས་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཅིག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐམ་རྒྱུན་སྤང་འགལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་འགལ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། འདིར་དྲོགས་པའི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་པག་ཞན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་བས་རང་གི་གཞོན་བྱེད་ལྷན་པ་རུས་མེད་དུ་བསྒྲེད་དམ་མི་བསྒྲེད། མི་བསྒྲེད་ན་སྤར་བཤད་པ་དང་འགལ། བསྒྲེད་ན་སྤར་ལྷན་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྲད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན། མ་ཕྲད་པ་ཐལ། སྤང་བ་སྒྲེས་པ་

→

༡༡།

།དང་མུན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པ་སྤང་མ་དེའི་མཐོང་མཉམ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན། ས་ལུའི་ས་པོན་དེ་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སོགས་རྒྱ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སོགས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་གཞོན་བྱེད་ཆ་རེག་དང་ཕྱད་པའི་གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་གྲང་ས་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་དམ་མ་བསྐྱེད། མ་བསྐྱེད་

ན་གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་དང་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། བསྐྱེད་ན་དེ་གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོའི་ལན་ནི། སྤང་བ་

དང་མུན་པ་དངོས་སུ་འཕྲད་ནས་མུན་པ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། མུན་པ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་འགགས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་

དེ་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་མུན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མུན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པས་མུན་པ་རུས་མེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་དེམ་ཐག་སྤང་མུན་སྤྱི་འགག་དུས་མཉམ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མུན་པ་

འགག་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་རུས་མེད་ནི་གཞོན་བྱེད་དང་། དེའི་སྤྱོད་ལ་མུན་པ་སྐྱད་ཅིག་སྤང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤང་བ་ནི་གཞོན་བྱེད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དང་། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་

ཕྱི་མེད་

རེག་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ནས་ཀྱི་མུག་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་མེད་ཡིན་གྱང་། དེའི་རྒྱན་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཚ་གྲང་འཕྲད་པའི་གྲང་རེག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆུང་སྤྲུལ་ཅིག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅིག་གཉིས་པར་གྲང་རེག་རུས་མེད་བསྐྱེད་ལ། གྲང་རེག་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པར་འཕྲད་པ་ཡིན་ཏེ། རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཚ་རེག་གི་སྤྲུལ་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོ་རུས་མེད་ནི་གྲང་རེག་ལས་མ་འདས་པས་དེ་བསྐྱེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་གྲང་རེག་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་གིན་ཏུ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཁའ་པའི་བཞེད་སྤྱོད་ལ་ལམ་མཐའ་དཔུང་པ་ནི། ཀུན་མ་བྱེན་གཤམ་པས། དངོས་པོ་ལས་གྱུར་པའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་དཔུང་དུ་ཡོད་དེ། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚ་གྲང་ཕན་རྒྱུན་ཆོས་ཙན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ཐམ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚ་རེག་དེར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ཐམ་བ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དེར་གྱུར་པའི་ཚ་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམ་བ་སྤྱི་ལ་འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚ་རེག་ཆོས་ཙན། དེར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐམ། དེར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐམ། བྱེད་དེའི་གཞོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱེད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན། དེར་ཐམ། དེར་གྱུར་

→

ལྷན་པ་

༡། ལའི་གྲང་རེག་དེ་བྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱུ་ནི། གནོད་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་གྱང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཅེས་ལ། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་ནི་གནོད་བྱུ་ཡང་ཚུར་གནོད་བྱེད་དང་འགལ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་པམ་ཆེན་གྱིས་གསུང་ལས། ཆ་རེག་གིས་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུ་ནང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་གྱི་ཆ་རེག་ལྟ་བུ་ནི། རོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྟོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་རྟགས་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྟོན་དུ་སྒྲུ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱིས་པའི་དུས་གྱི་རྟག་པ་མ་འོངས་རྣམས་ནི་གནོད་བྱེད་དོ། གཅིག་ཤོས་དེའི་གནོད་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲང་བས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་མུན་པ་མ་འོངས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་གནོད་བྱུ་ཡིན་གྱིས། མུན་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲང་བ་དང་དུས་མ་ཉམ་པའི་མུན་པ་ད་ལྟར་བམེད་ཅིང་། འདས་པ་ལ་ནི་གནོད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གོ་དཔར་སྤྲང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཆ་རེག་གིས་གནོད་པ་བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་རུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུ་ནང་། རོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱུ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུ་དེ་མེད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་གྲང་རེག་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གྲང་རེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཏེ། གྲང་རེག་སྒྲུང་ཅིག་ཐམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རང་གི་སྒྲུང་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲང་རེག་གཞན་མི་བསྐྱེད་པའི་གྲང་རེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྒྲུལ་ཏྲུག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
 པ་དེ་སྤིང་དུ་སྒྲུག་ཏེ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱམ་ཡིན་པར་ཐམ། བྱོད་སྒྲོའི་ངོར་གྱུར་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། སྒྲུལ་ཏྲུག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྤིང་དུ་སྒྲུག་ཏེ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པའི་དུས་དེར། སྒྲུག་ཏེ་འཛིན་རྟོག་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་དེར་སྒྲུ་
 ཏྲུག་ཏེ་འཛིན་རྟོག་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ལུན་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་གཞོན་བྱམ་ཡིན་པར་ཐམ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ལུན་པ་མ་འོངས་པ་གཞོན་པ་བྱུར་རུང་དུ་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཞོན་པ་བྱུར་རུང་དུ་དམིགས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲུགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་པར་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས། གཞུང་འདིའི་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲ་རི་
 བཞིན་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱུ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇམ་དབྱུངས་ལ་སྐྱོན་བཟོད་གནང་བ་ཡང་མི་

201

དགོངས་ཡང་བསྐྱེད་པར་ཁུ་འཆལ་ལོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྒྲིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ནི། སྒྲིའི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་གཞོན་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་སྤར་ལྷན་གྱི་སྒྲིའོ་དོགས་ནི། གཞོན་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲིའོ་དོགས་ཕྱིས། ཁྱི་སྐྱེ་བའི་སྒྲིའི་ཡིན། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེས་པ་སྐྱེས་པས་ཁེས་པས་གཞོན་བྱེད་བསྟན། སྒྲིའོ་དོགས་ཁེས་པས་གཞོན་བྱ་བསྟན། ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བ་ཁེས་པས་གཞོན་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གཞོན་བྱེད་དེས་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་གཞོན་བྱ་སྒྲིའོ་དོགས་སྤར་ཡོད་དེའི་རྒྱན་འགགས་ཏེ། དེས་ཤེས་གྱིས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་གྲང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་སྤང་བྱ་འགགས་ཏེ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་གྱི་བར་དུ་ལམ་གཏན་དུ་སྤར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་གཞོན་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ནི་གཞོན་བྱ་སྤར་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཕྱིས་བྱུང་བས་གཞོན་པས་གཞོན་བྱ་སྤྲིང་། གཞོན་བྱེད་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་འཕྱི་བ་ཡིན་ལ། ཆ་གྲང་ལྟར་དངོས་སུ་འཕྲད་ནས་གཞོན་བྱ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲིའོ་དོགས་དང་དེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིའི་ཆོས་དུས་ལ་ལྷོས་པ་

203

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱེད་ནི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་བྱེད་དང་། གཞོན་བྱེད་ནི་གཞོན་བྱེད་གྱི་རྩིས་སུ་བྱུང་ཞིང་རུས་མེད་དུ་སྤྱུས་པའི་བསྤྱོད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཇི་སྤྱོད་པ། །དངོས་པོ་
 གཞོན་བྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག་ །ཅིས་སོགས་གྱི་དོན་དང་རང་བཟོའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག་ག་ཁུང་འདིའི་བསྟན་དོན་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞོན་བྱེད་གཞོན་
 བྱེད་བཏགས་པ་བར་བྱས་ནས། གཞོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་གྲང་རེག་རུས་མེད་གྱི་རྒྱུན་ལ་འདོད་པ་སོགས་འཆད་རྒྱུ་མཐུན་དུ་སྤྱད་ཡང་། གྲང་རེག་རུས་མེད་གྱི་རྒྱུན་ནི་མེད་དེས་ཡིན་པས་འདིའི་གཞོན་བྱེད་མི་འཐད་དེ། འདིའི་གཞོན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་གཉིས་
 ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར་རྒྱུན་གཉིས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚ་གྲང་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐད་པའི་ཚ་གྲང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ལ་ཐད་པའི་རྩིས་དེ་མ་ཐག་ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་པ་ཅན་དང་། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩིས་དེ་མ་ཐག་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེན། དེའི་དོན་ནི་
 སྤྱིར་ཚ་གྲང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཅི་ཞེན་གཞོན་བྱེད་ཚ་རེག་རུས་ཅན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་དང་གཞོན་བྱེད་གྲང་རེག་རུས་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། རྒྱུན་འགལ་བའི་དོན་ནི། སྤྱི་ཕྱི་འགལ་

ལྟོ། །བཡིན་དགོས། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་འགལ་བར་བྱས་ན་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ལས། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དངོས་དེ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་མིན་ཞེས་པའི་
 དོན། འདིའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་སྐྱ་ཕྱི་ལ་སྒྲོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་
 མེད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤྱི་ཞིང་། གློའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ནི་གཞོད་བྱ་སྤྱི་ལ། ཡན་རྒྱུན་སྤང་འགལ་ལ་ནི་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པས་དུས་མཉམ་དང་སྐྱ་ཕྱི་བྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆ་གང་ཡང་དུས་ཀྱི་ཆ་གང་
 གཉིས་པོ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིར་ཆ་གང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སྤྱིར་ཆ་གང་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ངེས་ལས། དག་ག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉི་ལེ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྤྱིར་
 ཏོ། །དཔེར་ན་འདི་ན་གང་བའི་རེག་པ་མེད་སྟེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིར་དཔེར་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ལན་ནི། ཅུ་བར་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་རྒྱུན་གཉིས་

འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཚ་གྲང་ཕྱད་དུས་ཀྱི་ཚ་གྲང་གཉིས་དུས་མཉམ་གཞི་དབྱ་གཞི་དབྱེད་དུ་རིགས་པར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ནི་གཞུང་ཕྱི་མར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དུས་མཉམ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྲོགས་བྱེད་ཕྱིར་། དེར་མ་ཟད་ཚ་གྲང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱད་དུས་ཀྱི་ཚ་གྲང་གཉིས་གཞི་དབྱ་གཞི་དབྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐམས། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
གཞི་དབྱ་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམས། དེའི་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་དེས་ཀྱང་དེའི་དུས་ཀྱི་གྲང་རེག་ལ་གཞི་དབྱ་པ་མ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ དེའི་དུས་ཀྱི་གྲང་རེག་དེས་ཀྱང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་ལ་གཞི་དབྱ་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐམས། དེའི་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་དེས་དེའི་དུས་ཀྱི་གྲང་རེག་རྣམས་མེད་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་། ལྷག་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་དབྱེད་ཀྱིས་གཞི་དབྱ་ལ་གཞི་དབྱ་པ་བྱས་པའི་ཆད་གཞི་དབྱ་རྣམས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར་། གོང་དུ་མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐམས། དེའི་དུས་ཀྱི་གྲང་རེག་དེ་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམས་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་། ཚ་གྲང་སྤྱི་ཙམ་ནས་འགྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་ལ་པར་ཆེན་གྱིས་སྤྱི་ཙམ་ནས་དེ་གཉིས་འགྲོགས་བྱེད་
ལས་སྒྲུང་ས་པས་ཆོག་སྟེ། རྒྱུན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་མི་རུང་ལ། དེ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཅིག་གོས་ལ་གཞི་དབྱ་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གསུ་བོའི་སྒྲོས་དབྱེད་ན་ཚ་གྲང་སྤྱི་ཙམ་ནས་འགྲོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་

ཨ་ རྒྱུ་མཉམ་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཉམ་ནས་ཚ་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། གང་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚེས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན། ཚེས་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཚ་གང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱད་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ། གཞོན་བྱ་རུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན། གང་
 རེག་ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐམ། ཚ་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམ། ཚ་རེག་དང་གང་རེག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་
 སུ་གྱུར་པའི་གང་རེག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་སྒྲུབ་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་རེག་དེ་གང་རེག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་སྒྲུབ་པའི་རུས་མེད་དེ་དང་འགལ། ཡང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཚ་རེག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་སྒྲུབ་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་གང་རེག་སྒྲུབ་དེ། ཚ་རེག་ཕྱི་
 མ་རུས་མེད་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ། རུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་གང་སྒྲུབ་ནི་གཞོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་ལས་རྩལ་ཕྱན། རུས་མེད་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། སོ་སོར་ཕྲལ་ན། རྩལ་ཕྱན་ལས་ཞེས་པས་གཞོན་བྱེད་དང་། རྩལ་ཕྱན་རུས་མེད་ཅེས་པས་གཞོན་བྱ་བསྟན། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་ཏེ། ལས་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་རུས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་

ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་བྱུང་ཏེ། ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞོན་བྱ་བ་སྒྲིག་པའི་དུས་ནི། སྤང་དང་རུས་
 མེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྤང་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ལྡོག་ཅིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆ་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་མ་སྤང་པར་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མེད། འཕྲད་ནས་གྲང་སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཕྲད་པ་ཙམ་ལས། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཆ་ཆར་བའི་རྣམ་
 གཞག་མེད། སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆ་རེ་ག་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། གྲང་རེ་ག་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་གཞོན་བྱ་དང་། སྤང་ཅིག་དང་པོའི་ཆ་རེ་ག་དེ་གཞོན་བྱེད་དུ་གྱུག། དེའི་ཆོ་སྤང་ཅིག་དང་པོའི་ཆ་རེ་ག་དེ་གྲང་རེ་ག་སྤང་ཅིག་གཉིས་པའི་
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྤང་ཅིག་དང་པོའི་གྲང་རེ་ག་དེ་གྲང་རེ་ག་སྤང་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལོན་ཡིན་ཏེ། སྤང་དང་རུས་མེད་ཅིས་དང་། གྲང་རེ་ག་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། སྤང་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལོན་ཡིན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གང་དང་
 གང་། སྤང་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་འབྱིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། གྲང་རེ་ག་སྟོབས་ཆེན་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆ་རེ་ག་རུས་མེད་དང་། གྲང་རེ་ག་རུས་ཙན་དུ་བསྐྱེད། དེའི་ཆོ་སྤང་ཅིག་དང་པོའི་གྲང་རེ་ག་དེ། ཆ་རེ་ག་སྤང་ཅིག་
 གཉིས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། གྲང་རེ་ག་སྤང་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལོན་དུ་གྱུག་ཅིང་། འདིའི་རུས་ཙན་རུས་མེད་ནི། རང་རང་གི་རྒྱུན་སྐྱེ་བའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་དེས་གཞོན་བྱར་གྱུར་

→

༄༅།

ལྷ་མོ་

པའི་སྒོ་འདྲེན་པ་དེ་སྒོ་འདྲེན་པ་རུས་མེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཇེས་དཔག་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་། ཇེས་དཔག་སྒྲུབ་མའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་རྒྱ་ཚུ་ཚྭ་ས་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚུ་ཚྭ་ས་དེས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོག་ས་སུ་
 སྒོ་འདྲེན་པ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། སྒོ་འདྲེན་པ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཇེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་རུང་དུ་བྱས། དེ་ནས་སྒོ་འདྲེན་པ་རུས་མེད་འགགས་ཏེ་སྒྲུམ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་གྱི་ཇེས་དཔག་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུམ་རྒྱ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདྲེན་པ་
 བསྐྱེན་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འགལ་བ་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ནི། འགལ་བ་རིགས་པས་དབྱུང་ན་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ན་གཞོན་བྱེད་སྒྲུབ་སྒྲུབ། གཞོན་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ན་གཞོན་བྱེད་འགགས་ཤིང་དུས་མཉམ་པའི་ཚ་གྲང་ལ་ནི་འགལ་འབྲེལ་
 གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སེལ་ངོར་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཞོན་བྱེད་རུས་མེད་དང་། གཞོན་བྱེད་སྒོ་བས་ལྷན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གཞོན་བྱེད་རུས་ལྷན་དམིགས། དེའི་ཇེས་སུ་
 གཞོན་བྱེད་རུས་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མས། ཚ་གྲང་ལྷ་བུ་ལ་མཚན་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་ཡང་། །དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒོ་བཏགས་
 རུས། །འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག། །སྤང་དང་མི་སྤང་མ་གཏོགས་པ། །འགལ་བ་དེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་འགལ་བ་ཡིན་ན་སྒོ་བཏགས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་དོན་ལ་མ་

གྲུབ་མཉམ་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲོ་ན་མེད་དེ། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་སྤྱི་ཉེ་ག་པས་སྒྲེལ་ནས། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་ཡིན་གྱང་། སྒྱིར་འགལ་བ་ལ་སྒྲོ་
བ་ཏུ་གས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས་གྱང་། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགལ་བ་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག་ ཅེས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་འབྲེལ་པ་དང་ཡང་མི་མཚུངས་
ཏེ། འབྲེལ་པ་ལ་དོན་དང་སྒྲོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ལ་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་ཉེ་ག་པས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། འོན་ཀྱིང་བོར་གྱུར་པ་འདི་ལ་གཞོན་བྱེད་
ཏུ་གས་སུ་བཀོད་ནས་གཞོན་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ མེ་ཙམ་ཏུ་གས་སུ་བཀོད་ནས་གཞི་དེར་གྱང་རེག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་མེ་སྒྲོ་བས་ཆེན་པ་ཏུ་གས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་ སྒྲོ་བས་ལྷན་ཏུ་གས་སུ་བཀོད་
ན། ཕྱོགས་ཆེས་མི་འགྲུབ་པས་མི་འཐད་ཟེར་བ་བྱུང་ཡང་། རང་ལུགས་ནི་མེ་ཏུ་གས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གཞི་དེར་རང་གི་འགལ་སྒྲོའི་གྱང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་རུས་པས། མེ་ཙམ་ཏུ་གས་སུ་བཀོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། གྱང་རེག་འགོག་ལ་མེ་ཙམ་

[illegible]

དག་ཚེས་རིག་པ་གཉིས་

དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་མི་རྟག་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའོ། ཞེས་བྱུང་དང་ཞེས་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རང་མིན་གྱི་བྱུང་བྱེད་འགོག་པ་དེ་རང་མིན་གྱི་བྱུང་བྱེད་དང་བརྒྱུད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུད་འགལ་རང་མིན་བྱུང་བྱེད་འགོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། བྱམ་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་དངོས་དང་ལྟོས་བཅས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། འོན་སྔོས་དང་ཀ་བྱམ་སོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གཅིག་སྟོས་ཡིན་པ་འགོག་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱུས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོས་ལྟ་བུ་སོགས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྔོས་ལྟ་བུ་སོགས་འདི་དག་ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་འམ་ཡིན་པ་འགོག་ན། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིག་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཚེས་ཅན། ཀ་བར་མེད་དེ། ཀ་བར་སྤང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་ཡིན་པར་སྤང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། འདི་ནི་ཅུ་བར་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས། ཡིན་པ་སྤང་རུང་མེད་པས་

ལྟོ། །ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ནི། དངོས་འགལ་ལ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འགལ་སྒྲུབ་འགོག་པ་མེད་ཀྱང་། བརྒྱད་འགལ་ལ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྱུར་བས་
 འགལ་སྒྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཅིག་པ་བཀག་། དེ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་གྱིས་འགོག་། ཅིས་དང་། ཀུན་མ་བྱེན་ཆེན་པོས། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་སེལ་བའི་ངོར། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་དངོས་འགལ་
 གྱིས། །བྱུང་པར་བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྟགས་སུ་སྒྱུར་བས་འགལ་སྒྲུབ་འགོག་པར་རུས། །ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཆོས་གཞན་དེ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན། ཆོས་གཞན་དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་
 བྱུང་། གསུངས་པ་ལ་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། འོན་སྐྱེ་རྟག་པམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་རྟག་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་རྟག་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པམ་ཡིན་པར་དངོས་
 སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆོས་དེ་དང་དེ་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་དང་བརྒྱད་འགལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ན། བརྒྱད་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པམ་ཆེན་གྱིས། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་རྣམས་འགལ་བ་གོ་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་

འགལ་སྒྲིལ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིལ་ཏུ་པ་ཏུ་གསུ་བཀོད་ནས་སྒྲིལ་པ་འགོག་པ་ལ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒྲིལ་ཏུ་པ་ཏུ་གསུ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དཔག་གིས་སྒྲིལ་འཛིན་ཏུ་པའི་འཛིན་སྒྲུང་ས་དེ་ལ་གཞོན་པས་ཡུལ་ཏུ་པ་ཏུ་གསུ་མི་ཏུ་གསུ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། གཞུང་འདིར། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། ཡན་ཚུན་སྒྲུང་ས་པ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་པས་འགལ་བ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བར་དབྱེ་བ་ཡིན། དངོས་བཏགས་ཕྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། །ཆོད་མས་གཞོན་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་སྒྱུར་ན་ལོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐད་དམེད་ལ་རབ་སྒྱུར་ཏེ་ཞེས་པ། ཡན་ཚུན་སྒྲུང་འགལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་བཞེད་ན། ཡན་ཚུན་ཐད་དམེད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །འོ་ན་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཁོན་ལས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་པ་དང་ཏུ་པ་ཏུ་གསུ་པ་དང་། དེས་འགྱུར་དང་ལྷོས་བཅས་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ནི། རང་གི་བྱུང་བྱེད་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཞག་པའི་བརྒྱུད་འགལ་མ་ཡིན་གྱིས། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་འགལ་ཞིག་ཏུ་པ་ཡིན་པ་འགོག་ཏུ་ས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོད་མས་གཞོན་འགལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ཚུན་སྒྲུང་ས་པའི་དངོས་འགལ་གྱིས་འགལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིལ་ཏུ་པ་དང་མི་ཏུ་པ་

ལ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་ལ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁས་སྒྲུང་འགལ་བས་གོ་མི་ཆོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 དུ་ན་སྐྱུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། གཞི་དབྱེད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་འཇུག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱུ་རྟག་པ་དང་འགལ་ན། དེ་དེ་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱུ་མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་རྣམས་མར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་དེ་དེ་ལ་འབྲེལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རིགས་གཏེར་ལས་བྱུང་བོན་གྱི་བཞེད་སྟོལ་གསལ་པ་བཀོད་སྤྱད་
 རོ། །དེ་དག་ལ་གཟུབ་པའི་སྒྲོས་དབྱུང་ནས་ལན་རིམ་བཞིན་འབྲུལ་བས་གསལ་ཞིག་ ཡན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་རྣམས་འགལ་བ་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་པར་ཐམས། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་འགལ་བ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རིགས་
 ཐེགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་བ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རིགས་ཐེགས་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དཔེ་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་བ་
 གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐམས། རིགས་ཐེགས་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཁོན་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྟག་པ་

དག་ཅེས་རིག་པ་གཏིང་

འགོག་པ་ལ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འགོ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞོན་བྱེད་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་རུས་ལྷན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་རུས་མེད་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མཐུན་པས་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་གཞོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་རྟག་མི་རྟག་འགལ་བར་མིང་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་རྟག་མི་རྟག་ནི་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། དེ་ནི་གཞན་ལ་
གཞོན་བྱེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྟར་ན། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ནི། ཚད་མིན་གཞན་ལ་གཞོན་བྱེད་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་རིགས་སོ། །དེ་དག་ཞེས་པའི་དེ་དང་། དེ་ནི་ཞེས་པའི་དེ་གཉིས་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ཅན་གྱི་
ཡུལ་ལ་བཞག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་ནི་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་དེའི་དོན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་པའི་ལུང་སྒྱུར་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་

བཞིན། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཕྱིར་ཡང་། །དེས་འགྱུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། །འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་དབྱེ་གཞི་དང་། །དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་དང་གཉིས་གྱིས་དབྱེ་དོ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། །བྱེད་གྱི་འདོད་པ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །དངོས་བཏགས་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱི་གོ་ལྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། །བྱེད་ལྷན་ན་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་སྟོན་ལ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་འདིར་དངོས་འགལ་སྟོན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་འདིར་ནི་དངོས་འགལ། །འགལ་བའི་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། །དེ་དབྱེ་བའི་གཅི་བོར་བྱས་ནས་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ནི་ཞར་བྱུང་གི་དབྱེ་དོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་ཡང་སྤྱད་དང་བཅས་ཇེས་ལ་བྱུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱེད་ལ་ཡང་སྤྱི་ལྷན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། །འགལ་བ་སྤྱི་མ་དངོས་འགལ་འགལ་བ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་གྲགས་ལས། ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ཡང་འགལ་བ་བཏགས་པ་བར་འདོད་དགོས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས། །དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དོ་བོ་ཉི་བར་བཀོད་པའི་སྟོན་ས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། །དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རིག་པ་མེད་དེ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། །ཡང་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་བསྟན་ནས་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་སྟོན་པ་ན་དེའི་འཕྲིད་མ་ཐག་པར། །ཡང་གལ་ཏེ།

༡། དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷོས་པ་དང་ངེས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ན་སྟར་ལྟར་
 ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་འགལ་བའི་དབྱེ་བའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ཞར་བྱུང་གི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཅུ་བར། ཡོད་ན་ཡོད་པས་
 ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་རྣམ་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱིས་ཇེས་སུ། ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། ལྷོས་བཅས་དང་ནི་ངེས་དངོས་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་
 སོགས་སྟར་དང་ས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ལ་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་རུས་པ་འདོན་དགོས་སོ། །ཤམ་པ་ནི། རིགས་ཐིགས་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཚད་བ་
 མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་སྟེ་གང་པ་དང་རྩོ་བའི་རིག་པ་ལྟ་བུ་རོ། །གཅིག་གི་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདི་དག་རིགས་གཏེར་
 ལས། འགལ་སྒྲ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་སོགས། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་བསྟན་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ རིགས་གཏེར་གྱི་དེ་ལ་བྱེད་གྱིས་བཀའ་སྒྲིན་ཕོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་

Л.А. Зыкина

དངོས་མེད་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་དངོས་པོ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་སྤྱི་ལ་དངོས་པོའི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
ཡན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟའི་འགྲེལ་པར། ཡོད་ན་ཡོད་པ་ས་མེད་ཕྱིར་རམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྒྱུ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གང་བ་དང་
དྲོ་བའི་རེག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཡན་ཚུན་སྤང་སྟེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཛིག་པ་བཞིན། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ནི་གཅིག་ཤོས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འགལ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་དེ་གཉིས་སུ་བྱེད་བ་དེ་
བྱེད་གྱིས་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་གཞོད་འགལ་ནི་ཞར་བྱུང་བ་རྒྱུད་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་པ་ལས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱུད་པས་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རེས་འགའ་བ་དང་ལྟོས་མེད་བཞིན། །
དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྒྱན་གྱིས། ཇི་ལྟར་ཡན་ཚུན་གཞོད་པས་འགལ་བ་ཡིན་པ་

༡༡། རྟེན་པ་ཞིན་དུ། ཚད་མས་གཞོན་པས་གྲུང་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། ལྷོ་ས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལྷོ་ས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷོ་ས་པ་མེད་པའམ། དེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ལ་ལྷོ་ས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་པར་འགྱུར་བ་དག་འགལ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་གཞོན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་འགལ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་གཞོན་འགལ་ཡང་འགལ་བར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ དེ་བྱིད་གྱི་ལུགས་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འགྲེལ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་འདོད་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཚད་མས་གཞོན་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་སྒྱུར་ན་ལེགས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྟེ། ཚད་མས་གཞོན་འགལ་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཁར་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་འགལ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་མ་ཐན་པོའི་བཞེད་པས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དངོས་ནི་དངོས་འགལ་ཉིད་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཚད་མས་གཞོན་འགལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་འགལ་བ་གཞན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤངས་སྟེ། ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་དངོས་ལ་ནི། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་པས་བྱུང་པར་བྱས་

པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པས། བཅ་ཚུན་སྤངས་འགལ་དངོས་དང་། བཅ་ཚུན་སྤངས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་བཅ་ཚུན་སྤངས་འགལ་དངོས་དེ་དངོས་འགལ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་འགལ་
 རྣམས་ནི་བཅ་ཚུན་སྤངས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅ་ཚུན་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་རྟག་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱང་། རྟག་དངོས་དང་རྟག་པ་བྱས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ། ལྟོས་པ་ངེས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ལས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པ་ལྟོས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ནི་བཅ་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བཅ་ཚུན་གཞོད་བྱུག་གོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་མི་རྟག་པ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། མི་རྟག་པ་ཡང་རྟག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅ་ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་། བཅ་ཚུན་གཞོད་པས་འགལ་བ་དང་། བཅ་ཚུན་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་འགལ་བ་རྣམས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་དང་། མཚན་གཞི་
 ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་ལྟ་བུ་སོགས་དངོས་འགལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུད་འགལ་རྣམས་ལ་བཅ་ཚུན་སྤངས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་འགལ་ཡང་བཅ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
 སྤངས་པར་མཚུངས་པ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱས་པ། ཞེས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བཅ་ཚུན་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་བརྒྱུད་འགལ་རྣམས་ལ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་

—

ཡུལ་ལྔ་པ་ལྟེན་པ་

༡། ལའི་བརྒྱུད་འགལ་དུ་འཛོག་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་ལ་ཏེ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ཚུན་སྤངས་པ་གང་ཞིག་ འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། སྤོན་པོ་དང་སྤོན་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་གང་ཞིག་ འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་ཚུངས་སོང་། ཏུག་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་གི་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐད་དང་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་བྱང་བ་དང་། རྩོམ་འི་རིག་པ་དག་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་འགགས་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་འོ། །ཡུལ་ཡང་ཐད་དང་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་སྤངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཐའ་དག་ཡིན་
 ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱེད་པ་ཐད་དང་པ་དང་། ཡུལ་ཐད་དང་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འགྲེལ་པ་
 འདིས་འགལ་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ འགལ་བ་ལ། དེ་གཉིས་སུ་དབྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་
 མཁས་པའི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་ཀུན་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཔུང་གཉིན་དུ་མགྱིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་མཁུལ་པའི་སྤྱན་གྱིས་མི་གཟིགས་པར། དོན་མེད་འོ་ལ་ཆོད་ཀྱི་དཔུང་པ་མང་པོས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རང་དགར་རྟོག་

བ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ །ཅིས་གསུངས་པ་དེར་ཟད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐད་དཔེ་ལ་རབ་སྦྱར་ཏེ། །ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་འཆད་
 གྱུང་། ཕན་ཚུན་ཐད་དུ་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། གཤམ་འགལ་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་དང་ཐུས་ཐད་དུ་མེད་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་སྤྲུལ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ཕན་ཚུན་སྤང་
 འགལ་ཡིན་ན། ཕན་ཚུན་ཐད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་བྱིམ་དེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ལ་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱད་པའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ལ་བརྒྱད་འགལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱད་འགལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆད་མའི་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་གྱུང་གསུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་
 ལས་བརྒྱད་པའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ནི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དངོས་སུ་གཞོན་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱད་ནས་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 འགྲེལ་པར་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པས་ཡང་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་མས་གཞོན་འགལ་ཡིན་ན། བརྒྱད་འགལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་འགལ་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་

पञ्चमः पाठः

[illegible]

॥ अ० ॥

མར་ངེས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ཚུལ་གྱུ་བ་ན་འབྲེལ་པའི་རྣམ་གཞག་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱེད་ནི། གནོད་བྱེད་དང་འགལ་གནོད་བྱེད་གནོད་བྱེད་དང་། འགལ་མིན་པ་ན་ཚུན་
སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ལ། འགལ་ལྷག་ཉིས་ཀ་པན་ཚུན་གནོད་བྱེད་གྲུབ། ཁོད་མས་གནོད་འགལ་འགལ་ལྷག་གང་རུང་གཅིག་ གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་འགལ་ལྷག་གཞན་དང་མཚུངས། གནོད་བྱེད་ལྷན་མེད་བསྐྱེད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ། གསུངས་པ་ཆ་
གང་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ལ། དགོངས་ཡིན་འགལ་བ་གཞན་ལ་དེ་མི་འཐད། ཁོ་གང་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་རུས་ལྡན་གྱིས། གནོད་བྱེད་ལྷན་མེད་བསྐྱེད་པས་གནོད་བྱེད་དང་། གནོད་བྱེད་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ། དེས་ན་ཚུན་ནམ་སྤྱི་འགལ་
ཡིན་གྱིས། རྒྱ་ད་ཅིག་གཅིག་ལ་འགལ་མིན་གཞུང་གི་དོན། སྤྱི་ཕྱི་འགལ་ལ་ཚུན་འགལ་མི་འཛིན་ན། རྒྱ་ད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་འཕྲེང་བ་རིམ་སྐྱེ་ལ། ཚུན་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་འཇམ་དབྱངས་གསུང་དང་འགལ། ཁོ་གང་སྤྱི་ཅམ་འགལ་བམ་ཡིན་གྱང་། །
སྒྲོ་བས་ཆེན་སྒྲོ་བས་ཆུང་འཕྲད་པའི་རྒྱ་ད་ཅིག་མ། གཉིས་པར་སྒྲོ་བས་ཆུང་རུས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོ། སྒྲོ་བས་ཆུང་རུས་འགགས་གནོད་བྱེད་ལྷོག་པའི་དུས། དེ་ཆོ་གནོད་བྱེད་ཚུན་གྱི་འཕྲེང་བ་ནི། མ་རུབ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་འགགས་པ་དང་། གནོད་བྱེད་
སྐྱེས་པ་མཉམ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས། ཚུལ་འདི་མ་གོ་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་དོན་ལས། གཞན་དུ་འབྲམས་རྣམས་ལེགས་བཤད་འདིར་རྗེས་ཞུགས། འགལ་བ་སྒྲོ་བ་ཏགས་གསུངས་པ་སོང་ཆོད་གྱིས། དབང་དུ་བྱས་ཡིན་འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་

3

༄༅།

རྣམ་པར་གཞག་འཛུགས་ཀྱི་འབྲས་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དོན་ཡིན། མཚན་གྱི་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནམ་མཁའ་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་
 དོན་གྱི་ཚེས། མཚན་གྱི་གོ་བྱེད་ལོ་ཚེས། མཚན་གཞི་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚེས། །དེ་དག་རྣམ་པར་གཞག་འཛུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ནི། སོང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གསུམ་ཀའང་
 གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འབྲེལ་པར། གསུམ་པོ་འདི་ཡང་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འགྱུར་གྱི་གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་ཚེས་སུ་བཤད་པས་སྒྲིམ་བཏགས་པར་
 རྒྱུ་ཡོད་དུ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། འདིར་མཚན་ཉིད་དོན་ཚེས་སུ་བཤད་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཡང་། མཚན་མཚོན་གྲངས་མཉམ་དེ་བོ་གཅིག་ རྒྱུ་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངས། ཞེས་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ཡོད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་
 དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ཅུ་ཡིན་པས་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ཚེས་དང་རྒྱུ་ཡོད་མཚན་ཉིད་པམ་ཡིན་ཏེ། སེལ་དེའི་ལྟོ་ལྟེན་བདེ་སེལ་དེའི་དོན་ཚེས་དང་སེལ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། སེལ་དེའི་ལྟོ་ལྟེན་བསྐྱེད་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱི་
 རང་ནས་མཚན་ཉིད་ནི། ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ཚེས་ཀྱི་ལྟོ་ག་པ་ནས་བཤད་ལ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གང་དང་གང་དོན་ལ་གྲུབ་ན་གྲུབ་མཉམ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་ཡིན་ནོ། །པར་ཆེན་

གྲིས། འདིའི་མཚན་མཚོན་སྒྲིམ་ཚོད་དུ་བཞེད་ཅིང་། སྒྲིམ་ཚོད་གྲིམ་ཚོན་བྱ་སྒྲིམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་མིང་ཡིན་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིམ་ཚོད་གྲིམ་ཚོན་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་མིང་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། མིང་ཡིན་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲིམ་ཚོད་གྲིམ་ཚོན་བྱ་གྲུར་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྲིམ་ཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀ་རང་མཚན་གྲི་ཆ་ནས་མི་འཛོག་པར་གཞན་སེལ་དུ་གསུངས་བཞིན་དུ་བྱེད་གྲི་འདི་གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་ལ་བཞེད་པ་ནི། སྒྲུར་བྱངས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
 ལོ། །ཤེས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་ཉིད་གྲིམ་ཚན་ཉིད་བཤད་པ་སོགས་གསུམ། དང་པོ་ལ། དག་ག་བཞག་གསལ་བྱ་སྒྲིམ་གྲིམ་བཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གངས་པ་མེའུ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཇུས་ཡོད་ཡིན་པས། མཚན་
 ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ལུ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་མཚན་ཉིད་གྲི་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། གཙང་ནག་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་གྲི་དོན་ལ་འང་མཚན་ཉིད་དགོས་ཤིང་། དེ་དང་འདྲ་བར་
 མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་དགོས་ཟེར་བའི་འདོད་པ་བཟོད་པ་རྣམས་ནི། མཚན་ཉིད་ཇུས་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད། ཅེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར་རྣམ་

[illegible]

བསྐྱེད་སྒོམ་གྱི་བརྒྱ་དང་། ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། རོག་སྒོམ་འདུས་པ་སྒོམ་གྱི་དོན་འབྲེལ་པར་ནམ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་དོན་འབྲེལ་པར་ནམ་རྟོགས་པ། །དེ་ཡི་ཆོ་ན་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བམ་ཁས་པས་གཏན་ཆོག་སྐྱེད་པ་མཆོན་ཉིད་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱ་དོན་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཡི་ཆོ་ན་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ་ལ། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་པོ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྒྱུར་དང་། མཆོན་ཉིད་གྱི་སྒྱུར་བ་
 རྣམས་བཀོད་པས། བརྒྱ་དོན་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པ་ན་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ། ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པོ་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་རྩེད་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། རོག་སྒོམ་གྱི་དོན། གཉམ་པར་གཤམ་སྐྱེད་པ་དང་། མཁྱིལ་པར་པགས་པ་འཕྱང་བ་ལ་སྒོམ་པ་བཤད་
 རྣམས་བརྒྱ་དོན་སྒྱུར་དགོས་པ་སྤྱིད་དོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་དང་། པམ་ཆེན་གྱིས། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་པོ་ཁོ་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྩེད་རྩེད་ལུས་རབ་འབྱུངས་པས་མཁས་སྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་ཡང་སོང་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ་པ་དེ་ལ། གཏན་ཆོག་སྐྱེད་པ་མཆོན་ཉིད་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་བཀོད་པ་ལ། མ་ལྟོས་པར་འབྲེལ་པ་བྱུང་ནས་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ་པ་དང་། རྩེད་གསུམ་ཆང་
 བ་དང་། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ་གྱི་རྟགས་སྒྱུར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པ་ན་ཐ་སྐྱད་འགྲུབ་པ་དང་གཉིས་སུ་འཆད་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་འབྲེལ་པར། མཁས་པས་

༡༣། གཏམ་ཆོག་སྐད་དང་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྐད་འགྲུབ་ལ། ལྷན་པོ་ལ་དེ་དག་གི་མཆོད་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྐད་སྐབ་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོག་ཏུ་ཡང་། མཆོད་གཞི་དང་ནི་མཆོད་བྱ་ཡི། །འབྲེལ་པ་མཁའ་ལས་པས་མཐོང་བས་དྲན། །མྱོངས་པ་ལ་ནི་བརྟུན་པའི། །ཐ་སྐད་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དགོངས་དོན་གནད་གཅིག་པས་གཞུང་འོག་མར་ཆོག་ལ་བསྟན་པའི་མཁའ་ལས་ལྷན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོག་རྟུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་བར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་གི་བབས་སྒྲིགས་པས་རྟགས་རུས་སོ། །འོན་ཀྱོང་བསྟན་པོ་ལ་འགོད་རྒྱུའི་ཐ་སྐད་སྐབ་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་དང་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། །སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །གཉིས་ཀ་འང་སྦྱར་བ་གསུམ་པར་ཐུག། བཞིཔ་ཕན་ཆད་དགོས་རུས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་སྦྱིའི་སྦྱར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱར་བ་གཉིས། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱིའི་སྦྱར་བ་གཉིས། རྟགས་དང་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་འང་སྦྱར་བ་གསུམ་པར་མཐར་ཐུག་ཅིང་། སྦྱར་བ་བཞིཔ་དང་ལྷ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་རུས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ལ་སྦྱི་སྦྱར་སྦྱར་བ་དང་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་གཉིས་པར་བྱས་པས། རྟགས་ལ་བརྟུན་ཀྱི་སྦྱར་བ་གཉིས་པོ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་རྟགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་གསུམ་པ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་ཉིད་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་བས་དེ་པོའི་སྟོན་ས་རྟགས་ལ་གསུམ་དང་མཆོད་ཉིད་ལ་གསུམ་

[illegible]

སྒྲེལ་འདིར་བསྟན་སྒྲུབ་བ་དུག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་འང་སྒྲུབ་བ་གསུམ་པར་བྱས་ཅེས་པའི་དོན་ལ་བྱུང་པ་མེད་པའོ། །གཞན་དུ་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟན་པར་འབད་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ། །སྒྲུབ་བ་དེ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་
ཅན་མེ་ཡོད་སྟེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུ་བ་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་བ་གོད་པ་ན་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཆོལ་བ་དེ་དབང་རྣམས་ལས་པ་ཡིན་ན། གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་དུ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཅུ་མ་གྱིས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ཏེ། ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་རྟོགས་
པས་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་འདི་དག་འགོད་མི་དགོས་པར་སྒྲུབ་ལའད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འགོད་ཡུལ་གྱི་ཆོལ་བ་དེ་སྒྲུབ་པོ་ཡིན་ན། གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་འདི་དག་གོད་པར་བྱ་སྟེ། གཏན་
ཆོག་སྒྲུབ་བ་གོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བ་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། གང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་
པ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བ་གོད་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་དེ་གོད་པས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་ན། གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ལ་རྟགས་
ཡང་དག་གི་བརྟེན་སྒྲུབ་ཏེ། དཔེར་ན་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྟེན་སྒྲུབ་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བ་གོད་དེ་དག་གོད་པས། དུ་བ་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ། བྱེད་བྱ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་

༡༡། ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པམ་སྐྱེས་པར་ཤེས་འདོད་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་ནས་སྐྱར་ཡང་འདྲི་བ་ན། གང་དུ་ལྡན་ལ་ལམ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་སྒྲུམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཞིན། སུ་བ་ཡང་དུ་ལྡན་ལ་ལམ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་བྱེད་གཞི་གི་སྒྲུར་བ་བཏོད། དེ་བཏོད་པས། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བྱུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་འདྲི་བ་ལ། གང་དུ་ལྡན་ལ་ལམ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བརྒྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡལ་ག་ལོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྒྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་བྱེད་གཞི་གི་བརྒྱུར་བ་བཏོད། དེ་ལྟར་དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་བཏོད་པས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་སེལ་ངོར་རྟགས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་པ་རྟགས་ནས། ལ་ལམ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་རྟགས་པར་འགྱུར་ལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲུན་པོ་ལ་ད་དུང་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་ནས་ཀྱང་བརྒྱུད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པར་བྱེད། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་བར་དུ་བཤད་ནས་ཀྱང་བརྒྱུད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མགོ་བཙའི་ཐ་སྐད་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་དེ་དག་འགོད་པའི་གོ་རིམ་སྤྱི་ཁྱོད་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱིའི་བརྒྱུད་དོན་གྱི་སྒྲུར་བ་གཉིས་པ་དང་། བྱེད་གཞི་གི་སྒྲུར་བ་སྒྲུར་བ་གསུམ་པ་དང་། བྱེད་གཞི་གི་བརྒྱུད་དོན་གྱི་སྒྲུར་བ་སྒྲུར་བ་

བ་བཞི་པར་བྱུང་ཡང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་སོ་སོར་གྲངས་བཟུང་། བར་དུ་སྦྱི་གཉིས་ཞར་བྱུང་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་
 ཤིང་། འགོད་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་སྒོ་ནས་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །འདིར་པར་ཆེན་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྦྱི་སྦྱོར་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཏུ་མཛོད་
 ནས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་པོའོ། །དུ་བ་གཏན་ཆོག་སུ་སྦྱབ་པ་ལ་ཚུགས་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་པའོ། །གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་གཏན་ཆོག་སུ་ཡང་དག་གི་བར་སྦྱར་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཡལ་ག་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་བར་སྦྱར་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལ་མེ་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི། འདིའི་དངོས་སྟོན་
 ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ནང་ཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱར་ལ་མེ་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་འཇམ། སྦྱེ་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅིན་པའི་ཚོལ་བ་བྱུན་པོ་ཞིག་ལ་སྦྱར་འདིའི་དངོས་བསྟོན་གྱི་ཐ་སྟོན་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་འདི་དག་འགོད་
 དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་སུ་བཅད་འདིའི་སྦྱེ་འགྲེལ་དུ་འོན་ཀྱང་པོ་ལ་ཐ་སྟོན་ཇི་ལྟར་སྦྱབ་སྟུང་ན་ཞེས་དང་། འདིའི་དངོས་བསྟོན་གྱི་ཐ་སྟོན་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ལ་འགྲེལ་པར་དུ་བ་གཏན་ཆོག་སུ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ཕྱིར་གཏན་

[illegible]

རྟགས་ལས་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ། མཚན་བྱ་བ་སྤྲད་གི་ཐ་སྐད་མི་རྟགས་པས་མོག་ལྷོག་གིས་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅེའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུམ་བཞིན། མོག་ལྷོག་གིས་འདུས་པ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུར་བཀོད། དེ་བཀོད་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱ་སྒྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྒྱའ་སྒྲུར་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྒྱ་དྲན་གྱི་སྒྲུར་བ་བཀོད། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུར་བ་དང་། དེའི་བརྒྱ་དྲན་གྱི་སྒྲུར་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲུན་པོ་ལ་ད་དུང་མོག་ལྷོག་གིས་ཀྱི་དོན་གཉའ་བར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞིབ་པར་བཤད་ནས་ཀྱང་། བརྒྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་བྱའི་ཐ་སྐད་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་རྫོངས་པས་འདིར། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ། །གྲུབ་པ་དང་ནི་ཚོས་མ་ཐུན་ལས། །བརྒྱ་དྲན་བྱེད་པ་འབར་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། རྫོངས་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་དྲན་པའི། །ཐ་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྒྱ་དྲན་གྱི་སྒྲུར་བ་གཉིས་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྒྲི་སྒྲུར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ

ཁར། གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྱིད་དང་ནི། སྒྱིར་བ་འདིར་གཏོགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས། ཅེས་མཆོད་མཆོད་གཞི་གསུམ་ཀ་ལ་སྒྱིར་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་དེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོད་ནས་རྟགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡང་རྟགས་སྒྱིར་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྱིར་ཡིན་ན། སྒྱུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཆོག་ཡིན་ན་སྒྱུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། རྟགས་དང་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། སྒྱིད་དང་བྱེད་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཅེས་འཆད་མི་རིགས་པར་སྐུ། རྟགས་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་དེ་རྟགས་ཀྱི་སྒྱི་སྒྱིར་དང་། བྱེད་བྱ་གི་སྒྱིར་བ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟགས་སྒྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྱི་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་སྒྱི་སྒྱིར་དང་། བྱེད་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་བྱེད་བྱ་གི་སྒྱིར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྱུབ་བཞིན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྱིད་དང་བྱེད་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པ་འདི་ལས་ལོགས་སུ། གཉིས་ཀ་འདྲ་སྒྱིར་བ་གསུམ་པར་གྱུ། ཅེས་པས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་འཆད་མི་རིགས་པར་སྐུ། རྟགས་སྒྱིད་དང་བྱེད་བྱ་ལ། བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡིན་ན། སྒྱིད་དང་བྱེད་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་། མཆོད་ཉིད་སྒྱིད་དང་བྱེད་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྱིད་དང་བྱེད་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་དང་པོ་གྱུབ་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་སྒྱི་སྒྱིར་དང་བྱེད་བྱ་གི་སྒྱིར་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་འདྲ་ལྟ། དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ལ་འཕྲོས་ནས། བོད་སྐད་བས་ཁ་ཅིག་གཡའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་གཉིས་པ་མེད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་པོ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡོད་དགོས་པ་སོགས། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཟེར་ལོ། །དེའི་ལན་ནི་དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། དུ་བ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས། རྟགས་སུ་བབྱང་བྱའི་དོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཅི་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་གཞན་ཞིག་དགོས་པ་སོགས། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་བདེན་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། རྟགས་སུ་བབྱང་བྱ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་བ་ཁོ་ན་དང་། དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་མ་གཏོགས། དུ་བའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཞན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཅུ་བར། ཚུལ་གསུམ་ཚུལ་གསུམ་མེད་ན་རྟགས། ཁྱིའི་འགྱུར་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་ལོ། ཚུལ་གསུམ་དུ་བ་ཁོ་ནའི་ཆོས། །དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱིས་ཆོས་གཞན་མེད། །འདི་ཡིས་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ། ཐུག་པའི་སྒྲིན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། རོག་རྒྱུ་གསལ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོགས་ཐུག་པ་གཞན་ཞིག་ཅི་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་། རོག་རྒྱུ་གསལ་ཉིད་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་

གསུམ་ཚང་བ་གཞན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་ཅེས་པར་གསལ་བས་སྤྲོད་བཀོད་པའི་དོགས་པ་དེ་མི་འཇཉག་གོ། །དང་སང་ཁ་ཅིག་གཞུང་སྤྱིའི་འགྲེལ་པ་དང་སྐབས་དོན་གང་ཡིན་མི་རྟོག་པར། ཚུལ་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཆོས།
 སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་དེ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅེར་བ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་གྱུང་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱོར་ལ་འཕྲོས་ནས་དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་གཞན་གཉིས་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་སྟོན་པའི་མཐའ་ཚད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ཡིན་གྱིས། སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དགོངས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོས་མཚོན་བྱ་རྒྱུ་འཛིག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས། ལུ་པ་དང་གཙང་
 རྟག་པ་རྒྱས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་འཇཉག་པོ། མཚོན་བྱའི་དོན་ལྡན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་རྒྱུ་མ་མི་མཚན་ཉིད་དེས་པ་མཚོན་བྱ་དེས་པ་ལ་ལྡོས་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇཉག་ལ། དེས་ན་གཉིས་པ་
 རང་གི་ལུགས་ནི་དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྡན་གྲུབ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྡན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་འགལ་གཙོད་པ་ནི། རང་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་པའི་མཚོན་བྱ་དེའི་

→

ཞི་རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། །དངོས་འགལ་མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་དེར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ནི་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞིའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགཅད་ནས་སྒྲུབས་དོན་གྱི་མཚོན་བྱ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་མཚོན་ན། དངོས་པོ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསལ་བྱ་སྟོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོན་བསྟུ་
 ན། །གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་པ་ཡལ་ཆེར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལ། རང་ལྡོག་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་མི་གནས་པ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་
 ནས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད། །གཉིས་པ་ལ། མི་སྲིད་པ་མ་བྱུབ་པ་བྱུབ་ཆེས་པ་བྱུབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་དང་བཞི། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་ལ། འགལ་ནས་མི་གནས་
 པ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། །མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་བྱུབ་ནས་མི་གནས་པ་དང་བཞིར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱིས་རང་དགར་བཏགས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་འཐད་
 དེ། ཕྱོགས་གྲང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འདི་དག་སྟོན་དུ་འཐད་ན་ནི། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་ཅིས་མི་བཞེད། །ཆེས་དང་། འབྲེལ་པར། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་

པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་བ་པོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོས་པ་སྒྲོས་བཀའ་གསུངས་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། ཅུང་ཟད་མ་འབྲུལ་དུ་བྱིན་ཡང་མ་ཁས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པས་མི་བདེ་སྟེ། ལྷ་ལྷོ་འོ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་སྡེ་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་མཆོད་ཉིད་སྒྲིའི་སྒྲོན་ནི། མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྒྲོན་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བྱེད་སྒྲིའི་སྒྲོན་སྒྲོན་གཅོད་དགོས་པའི་རྣམ་གཅོད་དང་། མཆོད་ཉིད་དོན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་གཅོད་དགོས་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀུན་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ལྷན་ཐ་དང་པར། ཅེས་སྟགས་ཀྱིས་རྫོང་བྱེད་སྒྲིའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་བསྟན། བདག་ཉིད་ཆོག་ལྷན་དེ་པོའི་སྒྲི། མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས། འབྲེག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། ཁུབ་ཆེས་པ་གཅོད་པའི་མཆོད་ཉིད་དོན་གྱི་གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅོད་བསྟན། འདོད་སྒྲུབ་མ་ཁུབ་སེལ་བར་བྱེད། ཅེས་པས། མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་གཅོད་པའི་མཆོད་ཉིད་དོན་གྱི་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་བསྟན། སྒྲུབ་བྱུང་ཁས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་མཆོད་ཉིད། དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། བསལ་བ་གཞོད་དང་ལྷག་མ་ལ། མཆོད་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། མི་སྲིད་པའི་སྒྲོན་གཅོད་པའི་མཆོད་ཉིད་དོན་གྱི་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆོད་བྱའི་མཆོད་ཉིད་ལ། དག་ག་བཞག་སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། པོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་མཆོད་མཆོད་

245

གྲུབ་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེས་ན་རིགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྤྱི་དམ་ཚེན་བྱ་ཡིན་ནོ། ཁྲོས་ཞེན་རུང་གི་ཚེས་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་
 ན། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲོའི་ཚེས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འདི་དག་གི་དོན་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་སེལ་དེའི་མཚན་བྱ་སྒྲུ་སྤྱི་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མེས་གྲུབ་པ་སེལ་དེའི་མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ལྟོ་ལྟེར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བུམ་པའི་བརྟ་སྤྱར་བའི་མིང་དང་། ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྟན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཤིང་གི་བརྟ་སྤྱར་བའི་མིང་གི་སྤྱི་སེལ་དེའི་མཚན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟའ་
 སྤྱར་བའི་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་དོན་ལྟོག་ལ་བརྟ་སྤྱར་བའི་ཞེས་དང་། མཁས་པ་འཕུགས་སྒྲོ་ལས། ཡལ་ག་དང་ནོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བརྟ་བཏགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོའོ། འདེར་ན་ཤིང་དང་བསྐྱང་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། མིང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་རྟོག་གང་ལ་གྲུབ་པའི་གཞི་རང་མཚན་དང་སྒྲུ་དོན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བུམ་པ་རང་མཚན་རྒྱུང་པ་ཡང་
 འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་བྱུ་ཡིན། བུམ་པའི་སྒྲུ་སྤྱི་རྒྱུང་པ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་བྱུ་ཡིན་པར། བུམ་པའི་སྒྲུ་སྤྱི་ལ་བུམ་པར་སྒྲོ་མ་ཚོད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་

འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་སྤྱི་པ་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་སྤྱི་ཚམ་དང་། མིང་དངོས་སུ་བཏགས་པ་ཚམ་མཚན་བྱམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྤྱི་དེ་མཚན་བྱམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུད་སྤྱོད་ནི། མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚན་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དོན་ལ་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་དང་། མཚན་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱོད་བཏགས་
 ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚན་མཚན་ཇུས་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་མི་འགལ་ཏེ། མཚན་བྱ་སྤྱོད་དང་། མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱི་
 གཉིས་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ། ཐ་དང་ལ་ཐ་དང་འཛིན་པའི་སེལ་འཇུག་གི་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱོད་ལྷོག་པ་ཐ་དང་དུ་ཕྱེ་སྟེ། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐ་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྤྱོད་
 པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི། ཅུ་བར། མཚན་མཚན་ཇུས་གཅིག་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་རྟགས་སུ་མི་འཐད་ལོ། སྤྱི་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། འབྱུང་པས་ཐ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ག་ལ་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། འདེམ་མཚན་ན་མོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་ཚེས་ཅན། བསྐྱུང་ཡིན་ཏེ། མོག་སྟོག་གསལ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་སོང་

ཚོད་ལ་རྟགས་ཚེས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བཤོད་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ཚེས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་དག་གི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། སོང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ལྟེན་ནས་རྒྱུ་ཡོད་དང་དོན་ཚེས་ལྟར་སྤྲང་ཡང་། དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི། མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན། མཚན་ཉིད་
པ་དང་བརྟགས་པ་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མཚན་གཞི་འི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། མཚན་གཞི་བརྟགས་པ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བལ་དག་མཚན་གཞིར་དཀར་ཟམ་བཟུང་བ་ལྟ་
བུ་རོ། གཉིས་པ་ནི་བལ་དང་མཚན་གཞི་རྟེན་ལྟ་བུ་རོ། གསུམ་པ་ཚེས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལྟོག་ངོས་བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བོད་
ཁ་ཅིག་ མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་ལྟོག་སྤྲང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་ནས་ངེས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་འཐད་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚེས་གསུམ་པོ་ཚེས་ཅན། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐམས། །རང་གི་རྣམ་
པ་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲང་བའི་ལྟོག་པ་རང་མཚན་གང་ཡིན་པའི་ཆ་ནི། སོང་ཚོད་ཀྱི་ཚེས་གསུམ་པ་ཡིན་

༡། རང་འཛིན་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། སོང་ཚོད་གྱི་ཚོས་གསུམ་ནི་སྤྱོད་གཞི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་ལྷོག་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱབ་པ་མེད་ཀྱང་། སེལ་བའི་
 དགག་སྤྱབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་སྟེ། ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་ལྷོག་སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་སྤྱབ་པ་དང་། སེལ་ངོའི་དངོས་མེད་གྱི་ཆ་རྣམས་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་ན་སྤྱང་བའི་ལྷོག་པ་ནི། ཚོས་གསུམ་
 ཉིད་མིན་སེལ་བ་ཡིན། ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་ལྷོག་ལ། སྤྱབ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཅེས་དང་། འབྲེལ་པར། ཚོས་གསུམ་ཀའང་གཞན་སེལ་གྱི་ཆ་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་སྤྱབ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་། དངོས་མེད་གྱི་ཆ་སྤྱབ་ན་མེད་དགག་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དམ་ཆེན་གྱིས། འཆད་པའི་ཆོན་སྤྱང་བའི་ལྷོག་པ་ནི་ཚོས་གསུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐམ་ཆེས་ཏེ། རང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་གསུམ་མེད་པར་ཐམ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་རྒྱས་
 པ་མཚན་ཉིད་ལ། དངོས་པོ་མཚན་བྱེད་དང་། བྱམ་པ་མཚན་གཞིར་བཞག་པའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐམ་བའི་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ནི། མཚན་མཚན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་
 ཐམ་ཆེར་གནས་སྤྱབས་འབྲེལ། ཞེས་པ་ལྟར། སེལ་ངོའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དངོས་པོའི་བརྟ་སྤྱར་ཕྱིན་ཆད། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་དངོས་པོའོ།

ཞེས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འབྲུལ་པས། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། མཚན་ཉིད་དོན་གྲོགས་ཤམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བསྐྱེད་གི་མཚོན་བྱ་གཉིས་རྟོག་པ་འབྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་
 དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མཚོན་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་ཤམ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟེལ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་དོན་གྲོགས་ཤམ་དང་བསྐྱེད་གི་སྒྲོ་སྒྲེབ་སོགས་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ཀུན་ལ་རིགས་འབྲེལ་བས་སོ། །ཡང་
 དངོས་པོ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཤོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་འང་ཡོད་དེ། སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་དང་སེལ་ངོའི་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཅིང་། སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་དང་སེལ་ངོའི་སྐད་
 ཅིག་མ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། པཎ་ཆེན་གྱིས་གནས་སྐབས་འབྲེལ་པ་འང་མཚན་མཚོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་གཞིག་འཁུག་པ་སྟེ། མཚན་མཚོན་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ལས་གནས་སྐབས་འབྲེལ་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གནས་སྐབས་འབྲེལ་པ་ནི། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ལ་འཕྲུལ། ཡང་ན་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་དེ་ཅི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ནི། མཚན་ཉིད་དོན་སྒྲིད་དང་། མཚོན་བྱ་
 སྒྲ་སྒྲིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུ་མ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུ་མ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུ་མ་གྱི་

—

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་

༡༡། རྩེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་པ་ཚོལ་བ་མཁའ་པས་མཚན་ཉིད་ནམ་མཐོང་བ་ན་མཚོན་བྱའི་བར་དུན་པས་འགྲུབ། ཚོལ་བ་ཚོངས་པ་ལ་སྒྲོན་དཔེ་
 ལ་འབྲེལ་པ་དུན་པའི་ཐ་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྱུར་གྱིས་ངེས་དགོས་ཏེ། མཚན་གཞི་དཀར་བལ་གྱི་སྟངས་དུ་མཚན་ཉིད་ནོག་ལྟོག་ཤལ་ངེས་ཀྱང་དེ་ལ་བ་སྒྲུང་གི་བར་སྒྱུར་མི་ཤེས་པས། དེའི་ཐ་སྐད་ལ་ཚོངས་པའི་ཚོལ་བ་ལ་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་
 གཞན་དོན་རྩེས་དཔག་དགོས་པའི་ཕྱིར། པཎ་ཆེན་གྱིས། འདིའི་རྩེས་དཔག་བར་དུན་གྱི་སྒྱུར་བ་མཛད་པ་ནི། བར་དུན་པའི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པར་སྒྲུང་ཡང་། འདི་ནི་མཚན་མཚོན་ལ་བར་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་
 པའི་སྒྱུ་སྒྱུར་དང་བྱེད་པ་གི་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩེས་དཔག་དགོས་ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཐ་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྱུ་དང་ནི། །སྒྱུར་བ་འདིར་གཏོགས་གཉིས་གཉིས་དུག། ཅེས་པ་བྱུང་
 བ་གང་ཞིག་ བར་དུན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱུ་སྒྱུར་དང་བྱེད་པ་གི་སྒྱུར་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལས་ལོགས་སུ་སྒྱུར་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཁའ་པ་དང་ཚོངས་པའི་བྱུང་པར་ལ་ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྒྲུར་ནས་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པ་
 ལ་མཁའ་པ་དང་། སྒྲུར་ནས་མི་ཤེས་པ་འཇམ། ཤེས་ཀྱང་བཟེད་པ་ལ་ཚོངས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་གསུང་བ་ཡང་བརྟག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཚོལ་བ་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྣམས་གཅིག་གིས་མཚན་གཞིའི་སྟངས་དུ་མཚན་ཉིད་ནམ་མཐོང་བ་ན་

མཚན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པ་རག་མ་ལས་པར་མཚན་བྱའི་བརྒྱ་སྟུར་ཤེས་པ་ནི་འདིའི་མཁའ་པ་དང་། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ལ་འོག་ལྷོག་ཤེས་མཐོང་གྱང་། བསྐྱང་གི་བརྒྱ་སྟུར་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ནི་འདིའི་མོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྟུར་ནས་ཤེས་པ་ལ་འདིའི་མཁའ་པ་ཡིན་ན། སྒྲོགས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་སྟུར་དང་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། ལུང་དེས་ནི། རྟོག་པ་
 སྒྲོགས་དང་ལྟན་པས་མཚན་ཉིད་ཞིག་མཐོང་བའི་མོད་ལས། དེ་ལ་གསལ་དུ་མཚན་བྱའི་བརྒྱ་སྟུར་བ་སོགས་ཤེས་པར་བསྟན་ལ། བྱོད་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟེ་རོལ་དུ་མཚན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་པས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྟུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མཚན་པའི་ཚུལ་དང་། བན་ཚུན་དེས་པའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། སྟུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཚུད་པ་
 སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟུར་བ་ལ་སྟེ་སྟུར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྟུར་བ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་ལ་ཡང་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྟུར་བ་གཉིས་གཉིས་སྟེ་ཡང་དག་གི་སྟུར་བ་དུག་ཡོད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 གཉིས་ནི་སྟུར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། མཚན་བྱའི་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མཚན་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་གཤིང་བཞིན་བསྐྱང་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྟུར་བ་དང་། འོག་

→

ལྟོག་ཤམ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་གཤེད་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་བཞིན། བསྐྱེད་ཡང་ལོག་ལྟོག་ཤམ་
 དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་གཞིའི་གཉིས་གྲུང་། གང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མཆོན་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ལོག་སྟོག་ས་འདུས་པའི་དཀར་
 ཟམ་ཡང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བསྐྱེད་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་དེ་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན། ལོག་སྟོག་ས་འདུས་པའི་
 དཀར་ཟམ་ཡང་བསྐྱེད་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དུག་པོ་དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་རྟག་ས་སུ་བཤོད་ནས་མཆོན་བྱ་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་འབྲེལ་པར་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱད་མཆོན་གཞིར་བྱས་ནས་མཆོན་བྱའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་གསུངས་པས་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱད་མཆོན་བྱའི་མཆོན་གཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཐ་སྐྱད་མཆོན་བྱའི་མཆོན་གཞིར་འདོད། ཅེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་
 བས། དེ་འགོག་པ་ན། བརྗོད་པས་འདུག་པ་ཐ་སྐྱད་དུ། གསུངས་ཕྱིར་མཆོན་བྱའི་མཆོན་གཞི་མིན། ཞེས་སྤར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་བཞིན། སྦྱོར་མེད་དེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་སྤུམས་ཐ་སྐྱད་སྤྱི་ཙམ་པ་མཆོན་བྱའི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་

ལ་འདིར་ཐ་སྐྱོད་ནི་གཙོ་བོར་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་དོར་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་བྱ་རིགས་པས། ཐ་སྐྱོད་སྤྱི་ལྗོངས་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་ཡིན་
 ཏེ། ཐ་སྐྱོད་དང་པོར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་དུས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་སྒྲུང་དོར་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དུས། ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྤྱོད་མཁུ་ཆེན་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལྗོངས་ཡིན་པར་མཚན་
 ཚུལ་ལ་དུག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་གཞན་ལྗོངས་མིན་པར་མཚན་ཚུལ་ཡང་། བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱོད་དང་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 མཚན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྤྱིར་མཚན་གྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་མ་ཡིན་པར་མཚན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་
 ཐ་སྐྱོད་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་གཏོགས་ཏེ་དུག་ཡོད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་གཏོགས་དང་། མཚན་གྱི་མ་ཡིན་
 པའི་གཉིས་ཀ་དང་། མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བའདིར་གཏོགས་དང་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱིར་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ཚམ་པ་མ་ཡིན་པར་

༡༡། མཚན་མི་རྣམས་པ་དང་། ལྷོ་གཤམ་པ་དང་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་འགའ་ཞིག་གི་ཁ་དོག་ཁྱེད་པ་ལ་དཀར་ཟམ་དུ་སྒྲུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་
 གྱི་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྤྲིད་ཅིང་། ལྷོ་གཤམ་པ་དང་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་བྱེད་བྱ་གི་ཚེས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཚེས་གཞན་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་འགྱུར་བ་མེད་པས་མཚན་གཞིའི་སྒྱུར་བ་ལྷོ་གཤམ་
 པ་དང་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱོད་མཚན་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་གཞིའི་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་མེད་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་། དེ་སྐད་དུ། བསྐྱེད་ལའང་དུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་ཆ་གཉིས་སྒྱུར་མེད་སྤྲིད། ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གོང་བུ་འདིའི་ཁ་
 དོག་ཚེས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བྱུང་རུང་སྟེ། དཀར་ཟམ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་། ཅེས་བཀོད་ན་ཡང་དག་སྤྲིད་ཅིང་། ཡང་ལྷོ་གཤམ་པ་དང་། བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚན་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་ཀྱིས་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བ་མི་
 སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། བཀའ་འདི་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་སྒྱུར་བ་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་གཉིས་སྒྱུར་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན། ལྷོ་གཤམ་པ་དང་དུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་ཆ་གཉིས་
 སྒྱུར་ཅན་སྤྲིད། ཅེས་བཀའ་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྱུར་ཅེས་པ་དང་། སྤྲིད་ཅེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྲལ་ནས། སྒྱུར་བ་བཞི་སྒྱུར་མེད་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྱུར་ཅན་སྤྲིད་ཅེས་འཆད་པ་དང་། ཀུན་མ་བྱེད་གཤམ་གཞི་མ་ལས་པས། རོག་སོགས་

འདུས་པ་དང་བསྐྱེད་མཆོད་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཆོད་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཆོད་པ་སྒྲིམ་མེད་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། དཀར་ཟེལ་བསྐྱེད་གི་མཆོད་ཉིད་མིན་པར་མཆོད་པ་སྒྲིམ་མེད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། པཌ་ཆེན་གྱིས། སྒྲིམ་མཆོད་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆོད་བྱམ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། བཤང་རུང་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་ཅན་སྤྱིད་པ་དེའི་ཆོ། བཅིག་ཤོས་སྒྲིམ་མེད་ཁོ་རྒྱུ་རེས་ལ་ཞེས་དང་། ཡང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཅས་དང་། གསེར་བུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་སྒྲིམ་མཆོད་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆོད་བྱམ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིམ་ཅན་དང་སྒྲིམ་མེད་གྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སྤྱིད་པས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ལྟར། གཞན་ལྷོ་གཞི་མིན་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ། མཆོད་གཞི་མིན་པའི་མཆོད་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་ཅན་དུ་རེས་མཆོད་ཉིད་དང་། མཆོད་བྱེད་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སྤྱིད། ཅེས་སྒྲུར་ན་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཞུང་འདོན་པ་བསྒྲུར་བ་ནི། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས། མཆོད་གཞི་ཆ་གཉིས་སྒྲིམ་མེད་སྤྱིད་ཅེས་དངོས་སུ་གསུང་བཞིན་དུ། སྒྲིམ་ཅན་སྤྱིད་ཅེས་འདོན་པ་ནི་ཆོས་ལ་དབང་ཟླ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་ཀུན་གྱི་དབང་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག་སྒྲིམ་མེད་དང་སྤྱིད་ཅེས་པ་སོ་སོར་འཕྲུལ་བ་ཡང་གཞུང་གི་ཆོག་འབྱུངས་ལ་བྱུང་བ་དང་ནས་གོང་འོག་དཀྱུགས་ཏེ་འབྱུང་སྒྲིམ་བྱེད་པ་མཁའ་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། མཆོད་ཉིད་དང་མཆོད་གཞིའི་ཆ་གཉིས་སྒྲིམ་མེད་ཅེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགའ་ཏེ། སྒྲིམ་མེད་ཅེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་མ་སྒྲུར་བར་དུག་གི་ནང་ཆོད་གྱི་གཞན་

སྨྲ་བའི་ལྟ་བུ་ལྟར་བཤམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདི་ལྟར་ན་མཚན་གཞིའི་ཆ་གཉིས་སྒྲིན་ཅན་སྤྱིད་ཅེས་པར་སོང་བས། གཞུང་འདོན་པ་བསྐྱར་བ་དེ་དང་བྱུང་པར་ཆེར་མི་སྒྲུང་ངོ་། ཁ་ཕམ་གཡག་པའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིན་མེད་
 སྤྱིད་ཅེས་པའི་སྒྲིན་མེད་རྣམས་ལྟོག་ལའང་དུག་ལས་ཞེས་པའི་དུག་གི་ནང་མཚན་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། ལྟོག་ལའང་དུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིམ་གཏོགས་སྒྲིན་མེད་སྤྱིད། ཅེས་
 འབྱུང་རིགས་པར་འབྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྦྱོར་དང་། མཚན་གཞིམ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྦྱོར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཞན་བཞི་སྦྱོར་བ་སྒྲིན་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྒྲིན་མེད་སྤྱིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིན་མེད་རྣམས་དུག་ལས་
 ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དུག་གི་ནང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིམ་ཁས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འགྲེལ་པར། དུག་ལས་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པོ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་པར་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་དག་ནི། གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་ཅི་ཡོང་གི་སྒྲོ་ནས་གཞུང་དོན་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་འབྱུ་སྒྲོ་མི་མཛད་པར། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པར་སྒྲུང་བས་ཆོས་ལ་དབང་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། རང་གི་ཁས་སྒྲུང་སྤྱི་ཡོང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་འབའ་
 ཞིག་སྟེ། གཞུང་ལས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་ཆ་གཉིས་སྒྲིན་མེད་སྤྱིད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། བྱེད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་བྱམ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་མཚན་གཞིའི་དབང་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱོར་གང་རུང་གཅིག་ལ་

སྒྲིན་ཅན་སྤྱི་དཔེ་འི་ཆོ་གཅིག་ཤོས་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བཞེད་པས་གཞུང་དང་ཡེ་མ་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞེད་ནས་ཡང་སྒྱིར་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིན་ཅན་དང་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སྤྱི་
 གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཁྱེལ་སྤྱི་ཁྱེལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱི་སྒྱིར་གང་རུང་གཅིག་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་པ་ན། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྒྱི་སྒྱིར་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ནར་བཤད་ཆར་ནས། ཡང་དེ་མ་ཐག་གཉིས་ཀའི་སྒྱི་སྒྱིར་ལ་སྒྲིན་ཅན་དང་སྒྲིན་མེད་གཉིས་གཉིས་བཞེད་པ་ནི་
 རང་གི་རང་ལ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་སོ། །གཞན་ལྷོ་གཟིན་པའི་སྒྱི་སྒྱིར་ལ། ཞེས་སོགས་སྒྱུར་ན་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གོ་མི་བདེ་སྟེ། ཆོག་ས་བཅད་དེ་འདྲ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་དངོས་སྤྱུགས་གང་དང་ཡང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱི་སྒྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྒྱིར་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྱིར་བ་སོགས་བཞི་
 ཡང་དག་དང་། མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྒྱི་སྒྱིར་གྱི་འང་བ་སྤྱང་གི་ཐ་སྐད་མཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱེད་དང་ལྷ་ཡང་དག་དང་། དཀར་ཟེལ་མཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་
 དང་། འོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བསྤྱང་གི་ཐ་སྐད་མཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྱིར་མཆོན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་གཉིས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་སྒྱིར་བ་ལྷག་མ་བྱེད་དང་གཉིས་ལྟར་སྤྱང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟེལ་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། འོག་

—

བཞི་ལྷན་སྐྱེས་པ་

༡༡། སྐྱེས་པ་འདྲུས་པ་དང་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱེད་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ། བྱེད་མཚན་པ་ལ་དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོག་སྐྱེས་པ་འདྲུས་པ་དང་བསྐྱེད་གི་ཐ་སྐྱེད་མཚན་གཞི་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེས་བྱུང་མས་གྱིས་ནི་གོང་གི་གཞུང་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བསྐྱེད་པར་འབད་གུང་བྱེད་བྱེད་པོ་ལས་འབྱུང་བས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོད་པ་སྤྱང་པ་ནི། སྐྱེས་པ་འདིར་གཏོགས་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་སྐྱེས་པ། ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བསྟན། ཕྱོད་པ་པོ་ཕྱོགས་སྐྱེས་པ་ནི་ཕྱུ་པ་དང་། གཅིང་ནག་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཐམ་གཡག་པས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཐན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། མཚན་མཚན་གྲངས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལྷན་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚན་བྱུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་། མཚན་བྱུ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པར་མཚན་ཉིད་རེ་དང་མཚན་བྱུ་རེ་སྐྱེས་པས་ན་མཚན་མཚན་གྲངས་མཉམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རོག་པས་མཚན་མཚན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་འདྲིན་པའི་རོག་ངོ་ན་མཚན་མཚན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ་མཚན་ཉིད་མཚན་བྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་སེལ་ངོའི་ལྷན་ཡོད་དང་། མཚན་བྱུ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མིང་དུ་སྐྱེད་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷན་ཡོད་ཡིན་ན། ལྷན་ཡོད་ཡིན་པས་

མ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཚེས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་གྱི་ཚེས་ཡིན་ན། དོན་གྱི་ཚེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སེལ་ངོའི་རྣམ་ཡོད་ནི། རྣམ་ཡོད་བརྟགས་པ་བཤེས་ཏེ། ལྟོ་ལྟེན་བའི་གཞན་སེལ་དེ། སེལ་ངོའི་རྣམ་ཡོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེལ་ངོར་ལྟོ་ལྟེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་རྣམས་ནི་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པས། བཟྃ་བྱེད་བྱེད་ལྟར་འདིར་ཡང་འཆད་དུས་གྱི་མཚན་མཚོན་དང་
འཇུག་དུས་གྱི་མཚན་མཚོན་གཉིས་སུ་ཕྱེན་ན། དང་པོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལ་རྣམ་གཞག་བྱས་ཏེ་ཐད་སོར་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཇུག་དུས་གྱི་མཚན་མཚོན་ནི། འབྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད། ཟློང་བས་མཚན་མཚོན་འབྲེལ་པ་
གྲུབ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟློང་འབྲུལ་པའི་ངོར། མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། སོང་ཚོད་གྱི་མཚོན་བྱ་སྤྱི་དང་མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པས་བརྒྱད་བས་མཚན་
མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་མཐར་མཚན་མཚོན་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོག་གའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་གྱིས་སྟོན། བཀོད་ཚོད་དང་རྫོམ་ཚོད་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། བཀོད་ཚོད་ནི་བཀོད་པ་ལྟར་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་དང་། རྫོམ་ཚོད་ནི་རང་
མཚན་དང་སྤྱི་དོན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་རྫོམ་ཞིང་ཞེན་པའི་རྫོང་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱད་བ་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་པ་ལ་ལ་ཚོས་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པས། ཐོག་མར་ཚོས་གསུམ་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། མཚན་

—

༡༡།

ཉིད་དོན་ཆོས་མཆོན་བྱ་སྒྲོ་ཡི་ཆོས། མཚན་གཞི་རྟེན་ཆོས་ཆོས་གསུམ་མདོར་བསྟན་ཡིན། ལྷ་རབས་མཁའ་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད། དགོས་དང་མི་དགོས་དོན་དང་ཐ་སྟོན་འབྱེད། མཚན་མཆོན་གཉིས་
 ཀའང་ཐུགས་མེད་འདོད་པ་སོགས། རང་རང་སྒྲོས་བཏགས་གྲུབ་པའི་མཐའ་མང་ཡང་། འཇམ་དབྱེངས་གཞུང་གི་དབྱེང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིས། ཆར་བཅད་ཆོས་གྲགས་གཞུང་གི་གོ་སར་བཞད། མཚན་མཆོན་བརྟེན་འབྲེལ་པར་ནམ་
 རྟོགས་པ། དེ་ཆོས་ཁས་སྒྲུབ་ཀུན་ལ་ཐ་སྟོན་འབྱེད། སྒྲུབ་ལ་རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་བརྟེན་གྱི། སྦྱོར་བ་གྲངས་ཀྱི་གསུམ་པར་མཐར་ཐུག་ནས། བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་ལུགས་འདིར་
 མིན། རྟོགས་གཏེར་འབྲེལ་མཛད་སྤྱུ་འཛིན་མཚན་ཅན་སོགས། རྟུ་བས་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་སྦྱོར་བ་སོགས། སྦྱི་ལ་གསུམ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཡང་གསུམ། བཞེད་པ་རང་འབྲེལ་ཉིད་དང་མདོན་སུམ་དུ། འགལ་བ་རྣམ་དཔྱད་མིག་བྱས་གསལ་མཐོང་
 བས། རེ་ཆོས་དབྱེངས་གཞུང་དོན་རྣམས་མེད་མཁའ་སྒྲུབ་པའི་གཏམ། འདི་ན་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་དཔྱད་ལྡན་ཉིན། རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་སྦྱིད་དང་སོ་སོར་ན། བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པའི་དག་ཡང་དག། དེ་དག་ཞར་བྱུང་ཚུལ་དུ་བརྟེན་གྱི། སྦྱོར་བ་
 གསུངས་པ་སྒྲུབ་པའི་དག་མིན་མོད། བཟུངས་ཚུལ་གྱིས་གྲངས་ཀྱི་གསུམ་པར་བཀོད། རྟུ་བ་མཚན་གཞི་རྟེན་ཆོས་ཡང་དག་ཏུ། སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆར་བའི་རྟགས་བཀོད་པའི། བཟུངས་ཆོགས་སྦྱི་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཚུལ་གསུམ་

ཆང་ལའང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་སོགས། རྒྱལ་ཁབ་ཐམ་བ་གཞན་དག་འཕེན་ན་ཡང་། ཆོས་ཅན་དུ་བ་ཅམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བར་བརྒྱུད་ཡིན་ཚུལ་གསུམ་གཞན། མི་དགོས་ཐུག་མེད་སྒྲིན་ལས་ཅིས་མི་གྲོལ། །དངོས་
འགལ་གཅོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ལྟོགས་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ། མཚན་ཉིད་བསལ་བྱའི་སྒྲིན་ལ་བྱུང་བྱོགས་པ། རྣམ་གྲངས་མང་སྒྲུབ་པ་ཆེར་སྒོམ་བཏགས་ཅམ། མཛོད་དང་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་མཚན་ཉིད་སྒྲིན། མ་ཁྱེད་
ཁྱེད་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་པོ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་སྒྲུབ་ཤེས་ངོ་ན། སྒྲུབ་པ་སེལ་ངོའི་མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་བྱ་ཐ་སྐད་ཉིད་ཡིན་གྱུང་། །བརྒྱུད་དང་ཐ་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་པའི། ཐ་སྐད་མཚན་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་
གཅེས། མཚན་ཉིད་རྟོན་པ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་རྣམ་གཞག་ནི། གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་རང་མཚན་ལྟོགས་པ་ནས། མ་བཤད་འོན་གྱུང་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་། །དངོས་པོ་གཉིས་ལ་བཀོད་ཆོད་མཚན་མཚན་
འཐད། ཆོས་གསུམ་སེལ་བའི་དབང་བྱས་གསུངས་པའི་གནད། །རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཀུན་སེལ་ངོ་ན། ཡིན་པས་སེལ་ངོའི་ཆོས་གསུམ་འདིར་བཤད་ཡིན། །འདི་ལས་མཚན་མཚན་གཉིས་ཀ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི། །དངོས་མེད་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་
གྱུང་མཚན་ཉིད་ནི། ཐ་སྐད་འདོགས་གཞིའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ན། །ཇུས་ཡོད་སྒྲུས་བསྟན་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་མཚན་ལ་གཉིས་གཉིས་བྱུག། ཐ་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན། མཚན་ཉིད་སེལ་ངོའི་ཇུས་

ལོང་ཙམ་འཐད་ཀྱང་། སྦྱིར་ནི་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་བཏགས་ཡོད་ངེས། འོན་ཀྱང་འཆད་དང་འཇུག་དུས་རྒྱུ་དག་ཅེས། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
 ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་ལྟར་སྒྲོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྟགས་པ་དག་ག་ རང་གི་ལུགས་བཞག་ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། རྒྱུ་གངས་པའམ་བྱེ་སྟེ་
 སྟེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་གྱིས་འཇོག་ན་ནི། མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འདྲུང་། མཚན་མཚོན་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་། སྦྱི་མཚན་གཅིག་པ་མི་སྤྱིད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་
 དོན་གསལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆོད་པས་རེ་རེ་ཡང་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཉིས་པོ་དེ་དོན་ཐ་དད་འདོད་དེ། ལྟའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་གཅིག་བཤད་
 དོ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། རྒྱུ་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་མཚོན་བྱ་སོ་སོར་བྱེ་ནས། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་
 བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཚོ་གཞི་དེ་བའི་བྱུང་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལུས་པ། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ། བྱེད་པའི་བྱུང་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་སྟེ། དེ་

ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། ཆོས་མཚན་ག་གི་མཛད་པའི་ཚད་མ་བརྟག་པ་ལས། དོན་བྱེད་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུས་ཐོབ་བྱེད་ཚད་མར་འདོད། །འཇུག་ཡུལ་སྤང་དོར་བྱ་བའོ། །ཅིས་བཤད་པས་
སོ། །ཡང་བྲམ་བེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཆ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་ལ། ཆོས་གསུམ་ནི། རོ་བོའི་བྱུང་པར་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་
འཇུག་པ། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱུང་པར་དོན་ལ་མི་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ལས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་དེ་མཚན་བྱ་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐམ། དེ་མཚན་ཉིད་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྟ་ལ་སོང་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲེལ་པར་དེས་ན་འདམ་ཀ་ཅན་མི་སྲིད་པར་བཤད་བྱིན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མཚན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་འདམ་ཁ་ཅན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གྱིས། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་འདམ་ཁ་ཅན་ནི་མང་དུ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་དང་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་ལ་ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་
མཐུན། སེལ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་འདམ་ཁ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པམ་ཆེན་གྱིས། མཚན་ཉིད་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་འཛོག་ན་ནི། མཚན་བྱ་ཚད་མ་དེ་ཡང་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཐམ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

3

ཐུགས་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་པ་

༡། ཞེས་པའི་འབྲུ་སྒྲོན་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་ཚད་མ་ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལྷན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚུགས་པ་རེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། རྣམ་གྲངས་པའམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟའི་བཞེད་པ་སྒྲོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཞལ་གྱིས་ངེ་ལྟར་བཞེས་ཞེན། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གསལ་དེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡིན་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚུགས་པ་རེ་ཡིན་པ་ལྟ་དང་མཐུན་ཀྱང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་རྣམ་གྲངས་པར་བཞེད་པ་དེ་མི་མཐུན་པས་དེ་འདྲིར་འགོག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཛོག་ན་ནི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་བྱུང་གཉིས་སུ་འགོ་བས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ལུགས་གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་དུྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཞག་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཛོག་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་སྤྱི་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་ན། ཚད་མ་མཚན་བྱུང་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྩིས་མཚན་གྱི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་སྟེ། མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚིག་དེ་ལ་མ་བྱུང་པ་གཙོད་པའི་

རུས་པ་དངོས་སུ་མེད་པར་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱང་དགོས་ན་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་བྱེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མ་བྱུང་གཅོད་ཚུལ་འདིར་མི་འཐད། གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུགས་བཞི་པ་བྲམ་ཟེའི་རྗེས་འབྲང་གི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པ་བསྐྱུན་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་པ་གང་ཞིག་ རོ་བོའི་བྱེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་ཚད་མ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འཛིན་སྤངས་དོན་ལ་མ་འབྱུང་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། སྤར་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་བྱུང་པ་གཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། མཛོན་སུམ་ཀུན་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མི་དགོས་མ་བྱུང་མི་སྲིད་གསུམ། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། ཁྱེད་གསུངས་སོ། གྲོང་སང་གི་རྟོག་གོ་པ་ཡལ་ཆེར། གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་གསལ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསལ་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། གྲོ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཅེས་གྲགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། སྤར་དེ་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བའི་

འཇུག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བསྒྲུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྒྲིན་སྤྱོད་བལ་
 སྒྲུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མདོན་པར་འདོད་པ་སྒྲིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། བྱུང་ཆེས་པ་སྤྱོད་བལ་། གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། མི་འདོད་ཅེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་སྒྲིན་སྤྱོད་བལ་སྒྲིན་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པའི་གཞུང་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེ་རྣམས་ཚད་མ་བསྒྲུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པའི་འཕྲོས་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེ་རྣམས་གཞུང་སྒྲུ་མ་ལ་འཕྲོས་པའི་འཆད་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བྲམ་ཟེའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུར་མ་རྟོགས་པ་བསྒྲུན་པ་དེ་ཡང་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསུམ་དུ་བསྒྲུན་པ་དེ་འགོག་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཟུར་དུ་གསུམ་དུ་བསྒྲུན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་པས་མི་དགོས་ཏེ། འཛིན་སྤྱངས་དོན་ལ་མ་འཕྲུལ་ན་རྟོགས་ཟེན་ལ་འཕྲུག་
 པ་མི་སྲིད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲངས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསུམ་དུ་བསྒྲུན་ན་འགྲེལ་པ་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་

མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པས། ཤེས་པ་ཚད་མ་མཐའ་དག་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་མེད་
 གྱིད་བང་ལས། རང་མཚན་ཡོད་ནས་རང་མཚན་ལ་ཞུགས་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ། རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསྐྱུ་
 མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པས་བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་བསྟན། དོན་བྱེད་རུས་ཞེས་པས་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དངོས་མེད་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གནས་པ་ནི་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པས་བྱ་བའི་མི་བསྐྱུ་བ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་ མ་
 ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་དོན་ཞེས་པས། ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་གང་རུང་བསྟན། གསལ་བྱེད་ཅེས་པས་བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་བསྟན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་གཞུང་འདིར་ཡང་། མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་
 གསལ་གཉིས། རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། ཐུགས་པ་དང་དོན་དམ་པ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འཇུག་ མི་བསྐྱུ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། མི་བསྐྱུ་བ་དང་མ་ཤེས་
 དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་དོན་མཐུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྐྱུ་ན། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་

དག་ཆོས་རིགས་གཏོར་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་དངོས་མེད་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱལ་བའི་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་འཇལ་བས་བྱལ་ལ། ཆོས་དེ་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་ཁོ་ནར་
འཇལ་བས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཕྱིར་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏོར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པས་བྱལ་བ་སྒྲུབ་ནས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་དང་། བུམ་པ་འདའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་དཔག་དེའི་གཟུང་རྣམ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་དོན་མེད་དེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་
མཐའ་དག་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་དོན་མཐུན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱུད་པའི་དབང་
ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་དེ་བྱལ་ཆེས་སོ། །ཞེན་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཉི་བར་བསྐྱུད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། གཅོད་བྱེད་ངེས་པའི་རང་བཞིན། དེས་ངི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་སྦྱོང་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་འགལ་སྒྲིལ་འདོགས་ཡིན། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལས། །མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་དབྱེན་གཉིས། རྟོག་པ་
 ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རང་ཡུལ་དོན་དང་མཐུན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་གྱི་བར་དུ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་འདོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དེ་དེས་ཤེས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དབྱེན། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དེས་ཤེས་དང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོན་སུམ་གྱིས་དངས་ནས་སྦྱེས་པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་
 ལས། མདོན་སུམ་དངོས་པོས་སྒྲིལ་འདོགས་མི་གཅོད་ཀྱང་། །དེས་དངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གི་དེས་པ་གཉིས་པོ་དང་། སྒྲིལ་འདོགས་གཉིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་འང་འཐད་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་དེས་པ་དངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚད་མ་འགའ་ཞིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད། འགའ་ཞིག་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། དེས་ཤེས་དེས་སྒྲིལ་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་ཡང་དེས་ཤེས་ནམ་སྦྱེས་པ་ནས་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་གྱི་བར་དུ། དེའི་འགལ་སྒྲིལ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་འདོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་

པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། དེས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི་དབྱེ་དོ་བྱེད་ས་
 དེས་སྒྲུབ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྒྱུ་དཔག་གཉིས། །དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དང་
 བརྟགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དང་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་ཡིན་ནིང་། །ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དང་ཡིན་ཟེར་གྲུང་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་
 ནས། ཐ་དང་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་དཔག་མངོན་སུམ་སྒྲི་ཙམ་པ་དང་དོ་བོ་ཐ་དང་ན། བྱེ་བྲག་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་ཐ་དང་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། དེས་ན་སྒྲོ་ཡི་དོ་བོར་
 གཅིག་ །ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དང་ཡིན། ཅས་པ་ལྟར་མངོན་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ཡི་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དཔག་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། ཡུལ་བཅས་ཤེས་སོ་སོ་ལ། ལྟོས་ནས་ཐ་དང་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་གཅིག་ཉིད་ལ་དང་མའི་ཚོགས་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་དཔག་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྲུང་མངོན་

➤

༄༅།

རྩེས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་བྱུང་ག་ཞིམ་ངོན་རྩེས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
 རི་བྱུང་ག་ཞི་རྩེས་དཔག་གཅིག་ཉིད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྩེས་དཔག་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་
 ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དང་མེའི་ཚོགས་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་རྩེས་དཔག་ཡིན་པས། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་རང་ཡུལ་
 ལ་རྟོག་མེད་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ལ་རྒྱལ་གྱི་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྩེས་དཔག་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད། ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མ་ཁྱེན་གཤག་པས། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྩེས་དཔག་དེ་སྒྲ་དོན་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་གྱིས་ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་རྩེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འབྲུ་མཇད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་མི་འབྱོར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དང་། རྩེས་

དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འགེལ་པར་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་གྱི་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགེལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་
 མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས། མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
 འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤ་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤིང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
 རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མངོན་སུམ་དང་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། དེ་དབང་མངོན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེན་སྦྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཆེ་རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་
 ལྟོག་ཆམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟོག་ཆར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འགེལ་པར། རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་ལྟོག་པམ་ཡིན་གྱིས། ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་སྦྱོན་དང་པོ་

—

༡༡། ལས་གྲོལ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། སྒྲོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ། མངོན་སུམ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། མངོན་སུམ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
 ན། མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤ་པ་ཤུག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཤིང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་
 གཉིས། རྟེན་ལ་གྲངས་གཞན་བཀག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་མངོན་ཆེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྒྱིམ་ཚན་གཉིས་
 སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲུ་དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་དུ། ལྷ་ཏི་ཨ་ཤྲ་ཞེས་པ་འབྱུང་བའི་ལྷ་ཏི་ནི་སོ་སོ་དང་། ཨ་ཤྲ་ནི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན། མངོན་སུམ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཀུན་མ་བྱེན་
 ཆེན་པོས་བཤད་ལ། རང་འབྲེལ་ཉིད་ལས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བཤད་ལ། གང་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུ་སུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིམ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་
 གྲང་བཤད་དུ་མེད། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆེས་དཔག་གི་སྐད་དོད་དུ་ཨ་རུ་མྱ་ཆ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཨ་རུ་ནི་ཕྱིས་སམ་ཆེས་ལ་འཇུག་ མྱ་ཆ་ནི་འཇལ་བའམ་དཔག་པ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མཐོང་

ཆེ་
ལྷ་
ཏི་

བིང་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡུལ་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྗེས་དཔག་ཅིས་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྗེས་
 དཔག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུམ་དུས་རྣམ་
 པ་འབྲུལ་པའི་ཆ། མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡོད། །རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །རྟགས་ལས་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་གི་དང་། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཛད་པ། དུམ་ལ་འབྲུལ་བ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་གློ་ཡུལ་
 གྱི་བྱུང་པར་གློ་ཕྱགས་ལ་འབྲུལ་ཡང་། རོར་བུ་ཅུ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །དུམ་བ་ལྟ། དུས་ལ་འབྲུལ་བ། རམ་ཕྱེད་ལ་ཉིན་ཕྱེད་དུ་འབྲུལ་ནས་ཉིན་ཕྱེད་གྱི་བུ་ཚ་མི་བའི་མི་ལ་མ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིན་གྲུ་གི་བྱ་གུལ་སྟགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
 འདོད། རྟོག་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དུང་གི་ཁ་དོག་ལ་འབྲུལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ལྷོན་ཤིང་འགྲོར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ལྷོན་ཤིང་སྒྲོད་པའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡང་ལྷོན་ཤིང་རང་མཚན་
 པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མི་འཐད་དེ། རོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་གློ་ཆེས་ཅན། བྱོད་ནོར་བུ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་ནོར་བུར་རང་མཚན་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ལ་ནོར་བུར་

འཇམ་མཁའ་གྱིས་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དུས་ལ་འབྱུང་པའི་མཚན་གཞི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཉིན་གུང་གི་བྱ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐམས། བྱིད་ལ་ཉིན་གུང་གི་བྱ་གཟུགས་རང་མཚན་པ་
 སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། ལྷོན་གྱིང་འགྲོར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཡང་ཆོས་ཅན། དུང་གི་དབྱིབས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། ལྷོན་གྱིང་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷོན་གྱིང་བསྐྱོད་པའི་ཆ་ཡང་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐམས། དུང་གི་དབྱིབས་དང་ལྷོན་གྱིང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག། དུང་གི་
 དབྱིབས་དང་དེའི་ཁ་དོག་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྒྱས་གཅིག་དང་། ལྷོན་གྱིང་དང་ལྷོན་གྱིང་སྐྱོད་པའི་ཆ་ཡང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 ལ། ཚད་མ་རྣམས་གྱིས་བརྟགས་བྱ་གང་། མམཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ནོར་བུའི་འོད་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ལས། གཞི་དེར་ནོར་བུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཏུ་འབྱུང་སྲིད་དེ། དེའི་ངེས་ཤེས་དེ་
 འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པམ་ཆེན་གྱིས། གཞན་དག་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་མཚན་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་

དག་ཚེས་རིག་པ་གཏོར་

ཡིན་ཀྱང་། དེ་རང་མཚན་མི་སྣ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
འཛིན་ཀྱས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་ཚད་མར་འཛིན་པ་ལ་དེ་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་དགོས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དོན་ལ་ལྟ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས། འཇུག་ཡུལ་ཕྱིར་ལ་དོན་རྟོགས་པ། །བྱེ་
བྲག་སྒྲུབའི་ལུགས་ཡིན་གྱིས། །མདོ་སྡེ་སྒྲུབའི་གཞུང་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །འོན་སྟེན་འཛིན་དབང་མངོན་དེས། །སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དེས་སྟོན་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་རྣམས་གཅིག་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་དགོས་པ་དེ་སྤར་དྲངས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་དོན་མིན་པར་ཐལ། །སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། །འདོད་ན་གཞུང་དེ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། །རང་མཚན་
མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གཞུང་དེ་དྲངས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚེས་ཅན། །བྱོད་སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །བྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་
ན། །དོན་ལ་ལྟ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མ་བྱུང་ན་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་མེད་པར་ཐལ། །དེའི་མཐོང་བུར་

༡༡། གྲུ་པའི་སྤྲོ་པོ་མཛོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོ་པོ་ལ་མཛོད་སྤྲོ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྤྲོ་པོ་མཛོད་བ་དང་རྟོགས་པ་དགོས་པ་མཛོད་སྤྲོ་པའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུ་མ་ཁན་པོ་དང་རྟོག་ལོ་རྒྱ་བ། དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་
 མིག་ཤེས་དེ་དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་སྤྱི་བ་ལ་མཛོད་སྤྲོ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་དབང་དོན་མེད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དུང་གི་ཁ་དོག་
 མཛོད་བ་ལས་དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ནི་མཛོད་སྤྲོ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོས་རྒྱུ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་དཔོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཁན་ལས་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་མཆོད་
 ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཁན་དཔོག་པའི་རྒྱུ་དཔོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱུ་མ་ཁྱེན་སྤྲོ་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །ཤམ་ག་ཤི་ཀ་ཏུ། རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ལས་ཁ་དོག་དཔོག་པ་རྒྱུ་ཆོས་དཔོག་པར་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་གོ་ལོག་པ་
 སྟེ། འདིར་ནི་དུང་གི་ཁ་དོག་མཛོད་བ་ལས་དཔོག་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་དཔོག་པ་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱུ་དཔོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མ་ར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྤྱིར་རེག་བྱ་ལ་
 ཚད་མ་ར་འབྱུར་པའི་སྤྲོ་པོ་ལས་ཞེས་ལེན་དགོས་ཏེ། སེར་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་སེར་པོའི་རྩལ་ཕྱན་ལྟ་བུ་ཆོག་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡང་དཔོག་གཟུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོན་སེར་

[illegible]

༣

༡༡། མཚོན་ནས་ཅན་དན་གྱི་གཟུགས་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་སོ་སོའི་འཇུག་པ་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སེཌིས། །དེ་རུས་བྱུང་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །སྟོགས་འདིས་གཞན་ལ་འང་བརྟེན་པར་བྱ། །ཁེས་གསུངས་སོ། །ཁགྲིས་པ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། བྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་མཛོད་ལུགས་ཀྱི་བུམ་པར་འབྱུང་པའི་ཆོ། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པ་དང་། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་བུམ་པར་འབྱུང་ནས་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དུས་ལ་འབྱུང་པ་དང་། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་པོར་འབྱུང་པའི་ཆོ། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་དམར་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་རྣམ་པ་ལ་འབྱུང་པས། དེའི་ཆོ་མིག་ཤེས་སོ་སོ་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་དམར་པོ་ལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཆ་སོ་སོར་འབྱེད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་དེའི་ཆོ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འབྱུང་པའི་རྟོག་པའི་ཆ་ནི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་འབྱུང་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་སོགས་ལ་མ་འབྱུང་པས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལ་རྟོག་པར་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་འདོགས་འབྱུང་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོ། སྟོར་བྱེད་ཀྱི་འདོགས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྟོན་པོ་མི་རྟོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ། །འབྱུང་པས་

མངོན་སུམ་འགོག་ཅེས་ཟེར། རྟོག་པ་འབྱུང་ཡང་དབང་ཤེས་ལ། ཁྱི་སྒྲིབ་སྒྲོན་འཛིན་ཚད་མ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པར། བུམ་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྱུར་
 པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ། སྒྲོན་པོ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲོན་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་སྒྲུང་ངོ་། །ཤ་སུམ་པ་ཡིན་
 མིན་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དག་ག་པ་ནི། བྱུང་གི་རྗེས་འབྱུངས་ཁ་ཅིག་ སྒྲུམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་པོར་འབྱུང་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་སྒྲུམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དུང་སེར་པོར་འབྱུང་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དུང་གི་དབྱིབས་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཚད་མའི་ཡུལ་གཉིས་ཐད་དེ་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་
 དག་ག་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དག་ག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ ཁོར་བུའི་འོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ཁོར་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོར་བུ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། ཁོར་བུའི་འོད་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ན་གཏན་ཆོག་སྐྱེ་འགྱུ་བ། འོད་ཅུང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ས་ལུའི་སྐུ་བུའི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ས་ལུའི་ས་བོན་དཔོག་པ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེད་པོག་པ་སོགས་འབྲས་རྟགས་ལ་ལ་ཆེར་

འཇུག་པའི་ལུ་ལྟར་ཏེ། དེའི་ཆོས་ལུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། ས་ལུ་འཇུག་གུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ། ལྷན་ཅན་བཀོད་ན་མ་དཔེ་ལ་མཚུངས་པས་སོ། །ཁམས་པ་ནི། དན་བཀའ་པ། དུ་བས་ལ་ལ་
 རྟག་པའི་མེ་དཔོག་པ་ན་རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲུལ་དོན་མེ་ཅམ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ཟེར། གཙང་ནག་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ལྷན་གི་བྱས་པའི་ཆོད་བང་
 བཞིན། ཞེས་བཀོད་ན་རྫོམ་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་། གྲུབ་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲི་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དུ་བས་ལ་ལ་རྟག་པའི་མེ་སྐྱབ་པ་
 དང་། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟག་པའི་མེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་དེ་ལ་ཚུལ་སུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སོང་ཆོད་དམ་གྲུབ་ཆོད་ལ་མི་རྟག་པའི་མེ་དང་དུ་བ་སྐྱབ་ཆོས་དང་རྟགས་
 སུ་སོང་ངོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་རྟག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་དོན་དམ་པ་མ་གྲུབ་པས་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་རྟག་པའི་མེ་དང་། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བཀོད་ཆོད་ལ་
 རྫོམ་ཆོད་དང་། ཞེ་འདོད་ལ་སོང་ཆོད་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱིས། རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་སྟེ། རྫོམ་ཆོད་ནི་སྐྱ་དོན་དང་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་རྫོམ་ཞིང་འབྲུལ་པ་སོགས་ཡིན་

ཕམ་པ་སེལ་དེ་གཙོ་ཆེ་ལ། བཤོད་ཚོད་ནི་སྤྱི་མཐུན་ཅམ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཞེའདོད་ནི་སྤྱི་མཐུན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་ཞེའདོད་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཚོད་དང་དོན་གཅིག་ལ། སོང་ཚོད་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་པ་
 ལྟར་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཀ་གཞན་སེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པམ་ཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ།
 འཕྱང་པའི་ཕྱོགས་ངེས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དེ། མཚན་གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་ལས་ངེས་སམ་གཞན་ལས་ངེས་ཞེན། དེའི་ལན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་དོ་བོདྟགས།
 ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ་གཞན་རྣམས་མཚན་
 ནས་བསྟན། སྦྱར་བར་བཤོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོད་ལ་ངེས་པ་དང་སྟེ་འཇུག་ཡུལ་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
 དུ་ལྟའི་འགྲེལ་པར། རང་རིག་པ་ལས་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱིས། ཚད་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པས་གཞན་ངེས་ཚད་མ་མཐའ་དག་དངོས་སུ་བསྟན། སྦྱར་བ་བཤོད་

༡༡། ཁ། དང་པོ་པའི་མངོན་སུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱིས་འབྱུང་ཐ་སྐད་པའི་ཆོད་མ་ལས་ནི་ཆོད་མའི་དོན་མི་བསྐྱུ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དོན་བྱེད་སྐྱེད་སོགས་ཆོད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་དེར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
 བྱིས་དེ་སྐད་དུ། ལྷའི་འགྲེལ་པར། དུས་བྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་འབྲུག་པའི་རྒྱ་སྐྱོལ་སྐྱོག་པའི་བྱིས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱིས་དེའི་དོན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་
 མ་བྱིས་འབྱུང་པས་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་ཆོག་རྒྱུ་སྐྱོལ་སྐྱོག་པའི་བྱིས་མ་ཆོད་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་ཤེས་པའི་ཆ་ལ་རང་ངེས་དང་། མི་བསྐྱུ་བ་ལ་གཞན་ངེས་བསྐྱུ་བ་པས་རང་
 ངེས་གཞན་ངེས་སྤྱི་ཙམ་ནས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ངེས་པ་ཅན་མ་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་པམ་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཞེས་པས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་རང་ངེས་སྟོན་པར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་ལྟན་མ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་
 ལ། རྗེ་བཙུན་སུས་རབ་འབྱུང་པས་ཆོག་རྒྱུ་སྐྱོལ་སྐྱོག་པའི་རང་ངེས་ཁོ་ན་སྟོན་བྱེད་དང་། བྱིས་གཞན་ངེས་ཁོ་ན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྐྱུར་བར་མཛད་། འདི་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་ཉའི་དགོངས་པ་འབྲུག་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བ
 ཅིག་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འག་འཁྱིལ་གཞན་ཁོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་བྱད་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། བ

སྒྲུང་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལ། །བྱུང་པར་ཆ་གས་རྣམས་སྤངས་པ། །བྱུང་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པས་སོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲི་
 དགོངས་པ་ཡང་། གཞུང་སྤྲུལ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པོས། རང་ངེས་གཞན་ངེས་སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་ཡིན། གཞུང་ཕྱི་མ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པོས་ཅན་ངེས་རང་ངེས་དངོས་བསྟན་དང་། གཞན་ངེས་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པར་
 སེམས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས། རང་ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས། གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། འདྲ་པོ་ནི། འག་འཁྱིལ་གཞན་ལས་ངེས་ཁྱེས་ཟེར། ཁྱེས་པ་ལྟར། དུམ་ཟེ་བདེ་
 བྱུང་དགའ་བ་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོང་བྱོད་པ་ཁྱེས་བྱ་བས་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ན་གཞན་ངེས་ཁོ་ན་ལས་རང་ངེས་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དང་དོ་བོ་ལ། ཁ་ཅིག་ནས་གཞན་ངེས་མི་སྟོན་
 ཟེར། ཁྱེས་པ་ལྟར། གངས་པ་ཤེའུ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ ངེས་བྱའི་ཚད་མ་དང་། ངེས་པ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐམ་ཅིང་། ཐད་ཀྱི་མིན་ན་ཚད་མ་སྤྱི་ལྟེན་ཡུལ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་གྲུབ་
 པའི་ཆོ། གཅིག་ཤོས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ངེས་སུ་འདོད་པའི་ཚད་མ་ངེས་རང་ཡུལ་ལ་སྟོན་འདོགས་མ་ཆོད་ན་ཚད་མ་རམི་འགྱུར། ཆོད་ན་རང་ངེས་ཚད་མར་འགྱུར་བས་གཞན་ངེས་ཚད་མ་གཏན་ནས་མི་སྟོན་དོ་ཁྱེས་ཟེར་

འོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྐད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཀུས་པ་དང་མི་ཀུས་པ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ། རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་ཟེར་བ་སྟེ། སྤྲུམ་གཉིས་བསྐྱུན་པས་ལུགས་ལྟ་ཡོད་པ་
 ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ཤག་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པར་རྗེས་དཔག་རང་ངེས་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་རྟགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་
 དང་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤས། དེ་བས་ན་མངོན་
 སུམ་ནི་རང་དང་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བུ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་སྤྲུམ་ས་ནི། རྗེས་དཔག་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། རྟགས་འཛོན་སེམས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྟགས་འཛོན་སེམས་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་སྟེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྗེས་དཔག་ཕྱིས་ཀྱི་སེམས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དངོས་སུ་

བཀའ་ནས། ལྷག་པ་ལ་རང་ངེས་ཚད་མར་བསྟན། འབྲེལ་པ་ཕྱི་མས་མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རང་ངེས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་སྟེ། མངོན་སུམ་འག་འཁྱིལ་རང་
 ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་སྐྱང་བས་དངོས་པོ་དེ་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྗེས་མཐའ་དག་སྐྱང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པར་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོའདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྟན་
 པའི་བྱང་ས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པར་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོའདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་
 དབང་ཤེས་སྒྱུས་པའི་ཚོ། དབང་ཤེས་དེས་ནོར་བུའི་འོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པ་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པར་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་འདི་ནི་ནོར་བུའི་སྒྲ་མ་དུ་སྟོའདོགས་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཐག་
 བྲམ་ཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཡང་འབྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པ་ན་ཐག་བྲལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པས། གཞན་ངེས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་
 གཞན་ངེས་ཚད་མ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷས། གཞན་དག་ཏུ་ནི་མངོན་སུམ་དང་། །དེར་སྐྱང་བ་དག་སྟེ་བའི་ཚོ། །བྱད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ན། །ཕྱིས་གྱི་ཚད་མ་འཇུག་པས། །མི་བསྟུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་

འདྲེན་པའི་ཕྱི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་དུ་ཟིན་ན་ཡང་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལ་
 ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ནཱ་པར་བཞག་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཆོས་མཚན་གཤིས། ལ་ལ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་པ་སྟེ་
 མའི་དོན་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲ་དང་སྒྲིའི་སྒྲེང་གི་བྱས་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲ་དང་བའི་ཆོ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པས་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་
 རྒྱུ་དང་ས་པའི་སྟོབས་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། འགྲེལ་པ་གཉིས་པས་མེད་དང་རྒྱ་དང་པོར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཡང་གོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་རིས་ཟིན་པ་མེད་ན། གཞན་དུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱུས་རང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། འགྲེལ་པ་གསུམ་པས་ནི། འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ནཱ་ས་གཞན་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་ས་
 གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་འཕེན་པ་རྒྱུ་དྲིལ་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པར་ཐལ། རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་འཕེན་པ་དེས་རང་རྒྱུ་དྲིལ་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་

པའི་ཐ་སྐད་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེམ་དེས་པར་ཐལ། རྒྱུ་འཕེན་པ་དེ་ཇེས་དཔག་ཚད་མཐ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་བཞི་པ་དང་ལུགས་ལྔ་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་
 མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྱུར་པས་རང་ལུགས་སུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་བབུང་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་རང་དེས་གཞན་དེས་འཛོག་པའི་ཚུལ། ཡུལ་གང་ལ་དེ་གཉིས་འཛོག་
 ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ངོས་བབུང་བ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱུང་མ་བྱུང་དཔུང་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོའི་ཇུས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེས་པ་ལ་རང་དེས་དང་། སྒྲོའི་ཇུས་གཞན་གྱིས་དེས་པ་ལ་གཞན་དེས་སུ་འཛོག་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དེས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་དེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཇེས་དཔག་ལ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དེས་
 པར་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་གྱིས་དེས་པ་དྲངས་པའི་ཆ་ནས་རང་དེས་ཚད་མར་འཛོག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། རང་ཉིད་དེས་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་བྱེད་གཞན་འཚོལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་གཞིར་བཞག་ལ་
 སྒྲོའི་ཇུས་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་རང་དེས་གཞན་དེས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་དེས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་

འུམ། ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་མ་ཐག་ཏུ་དེས་ཤེས་འདྲེན་མ་རུས་ན་རང་ལས་དེས་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཐག་ཏུ་དེས་ཤེས་འདྲེན་མ་རུས་པ་ཕྱིས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེས་དགོས་པ་ལ་གཞན་ལས་དེས་
 པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པར་སུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་རྩོད་པར་བྱ་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་
 སྟོབས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལས་རང་དེས་གཞན་དེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར། རང་སྟོབས་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་དེས་པ་བྱངས་པ་
 དེ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྟངས་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་དེས་པར་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྟོན་དེ་སྟོན་པོ་ལ་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལ། རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་པོའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་དེས་ཡིན་པ་འདྲ་ཡོད། གཞན་དེས་ཡིན་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པ་ན་
 དེས་སྟོན་པོའི་མི་རྟག་པ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མ་རུས། འབྲུལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེས་པར་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་དེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་

ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པས། རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པ་དང་། གཞན་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་
 རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་མི་རུས་པས་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་མི་རུས་པར། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་དགོས་པ། དཔེར་
 ན་དག་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ས་སྟོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པས། དེ་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་དབང་མངོན་གྱིས་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྡེ་བདུན་
 རབ་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། གོ་བདེར་བཟོད་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་དྲངས་པའི་སྟོན་ས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟོག་བྱེད་པའི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྩ་མ་སྒྲིད་པའི་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི་གཞུང་འདིར། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲན། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བ། ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེའམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །ངེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །
 ཅེས་པས་བསྟན། རྗེས་དཔག་གྲུང་བསྐྱུན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འཇུག་གི་སྟོན་ས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟོག་བྱེད་པའི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཀུན་རྩ་མ་སྒྲིད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་རྣམ་གཙང་

→

༄༅།

ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྣམས་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙོ་ལ་བྱུང་དང་པོས་རྗེས་དཔག་དང་། བྱུང་གཉིས་པས་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་བསྟུན་པ་ཡིན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བལ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་དངོས་སུ་འདྲན་རྒྱས་པའི་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་དངོས་སུ་འདྲན་མི་རྒྱས་པར་བྱིས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་འདྲན་དགོས་
 པའི་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་དེ་གཞན་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བསྟུ་ན་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འདི་གཉིས་གཞུང་དང་འབྲེལ་པ་གང་གིས་བསྟུ་ན་སྟུ་
 ན། གཞུང་ནི། དེའམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །ངེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྟུབ་བྱེད། །ཅེས་པའི་བྱུང་སོ་སོར་ལྷལ་བས་མངོན་སུམ་གཞིར་བཞག་གི་རང་ངེས་དང་། གཞན་ངེས་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་སོ་སོར་བསྟུ་ན་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་བྱས་
 མཐོང་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་འབྲེལ་པར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེམ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྒྱས་ན་རང་ལས་ངེས་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སྟུར་བྱངས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བསྟུ་ན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ངེས་ཚད་མ་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་འཛིག་
 ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འམ། དེ་ལ་ངེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདྲན་པའི་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་དེ་རང་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བལ་ངེས་པ་

འདྲེན་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། འཕྲུག་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་ལྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་སྤྲོ་བ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ཡང་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དང་སྤྱེལ་དགོས་པ་སྤྲོ་བ་རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདྲེན་ཅུས་པ་དེ་ལ་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་
 མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ཅུས་པས་དེ་ལ་རང་ངེས་ཚད་མར་ལྟ་ཞིག་ དེ་ལ་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་འཕྲུག་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་ཡིན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དངོས་སུ་རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་དབང་མངོན་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་སྒྲུབ་པ་
 དང་། བྱམ་པ་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞིས་བྱུང་ལ། །མ་དམིགས་སོ་ཞིས་རྟོགས་ཅན་གྱི། །སྤོ་ནི་སྤྱོད་

དབང་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་དབང་མངོན་དང་། འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆུང་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་
འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དོན་ལ་ཤ་པ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་ཤ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆུང་རིང་པོའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྒྲི་རང་
ལས་ངེས་ཤིང་། བྱུང་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དོན་ལ་མེར་སྒྲུང་གི་སྒོ་འབྱུང་བ་ལ་རྟོག་པས་མེར་སྒྲུང་སྒོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆུང་རིང་པོའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་ལྷན་གཞན་
ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འབྲེན་མི་རུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རྩེ་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་ཀྱང་གཞན་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ནི་རིགས་རྒྱུན་སྡེ་ཕྱི་
གང་དང་ཡང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ལས་ངེས་མི་རུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་མེད་ཕྱིར་ན་ངེས་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་དེ་དག་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་མངོན་ནི། ཤས་མེད་དང་རྩེ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གོམས་
པ་མེད་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲུར་བྱངས་པས་གཞན་ངེས་བསྟན། དེ་ཡུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམ་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྒྲུ་རིས་བྱེན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤས་དེ་ཡང་གོམ་པ་ཡོད་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་ཐོབ་པས་ན་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། ཇི་

ལྟེན་པ་ལྟར་པ་ལྟར་ལྟར་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མ་གཏད་པར་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་མི་
 འཕྲོ་བར་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་དབང་མངོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཡུལ་ལ་མ་གཏད་པར་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་མངོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མ་ཕྱེན་གཡག་པས་འདིའི་མཚན་གཞི་ལ། ཉམ་ལ་དངུལ་དུ་འབྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་ཉམ་ལ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རྟོག་བཅས་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཡིད་མ་གཏད་པའི་དབང་མངོན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམ་ལ་དངུལ་དུ་འབྱུང་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་རྟོག་འབྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་གཞི་དེ་ལ་ཡིད་མ་གཏད་ཀྱི་གོ་དོན་མེད་
 དོ། །དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མི་གཏད། འབྱུང་བྱ་ཅན་རྣམས་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་པ་མཐུང་པས་གྲུང་། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད་གཉིས་འབྱུང་བྱ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་དང་འབྱུང་བྱ་ཅན་རྣམས་ཐ་དང་དུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ཉམ་ལ་
 དངུལ་དུ་འབྱུང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉམ་ལ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ནི་འབྱུང་བྱ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་གཞན་ངེས་སུ་འཐད་ལ། འོན་ཀྱང་འབྱུང་བྱ་ཅན་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། འབྱུང་བྱ་ཅན་གྱི་

དབྱེ་བ་གསུམ་ནི་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་འཕྲད་པར་དགོངས་ནས། འདིར་ཡང་རང་ལུགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྤྱང་མོད། འོན་ཀྱང་མཚན་གཞི་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་འབྱེད་ཉིད་ལས་ཡང་སྤྱང་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེ་སྤྱང་བ་ན་ཁོ་བོ་ལ་མེ་སྤྱང་བའི་སྒོ་གཅིག་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུལ་བས་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་མ་རུས་པ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་དེ་ལ་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་མེ་ངེས་པ་གཞན་ལ་རག་ལས་པར་མ་ཟད་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེར་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱིས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྟོབས་ལས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྱུལ་རྒྱ་ཅན་དེ་དག་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅ་བར་དོན་བྱེད་པ་དང་གོམས་པ་ཅན། །ཇིས་སུ་དཔག་པས་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་མེའི་རྣམ་པ་དམར་འབར་བ་སྤྱང་ནས་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ན། ཕྱིས་མེའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པ་ན་བཙོ་བསྟེག་གི་དོན་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཡང་མེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འདྲིན་པ་གོམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་འམ། ཡང་ན་ཕྱིས་དུ་བམ་ཐོང་བའི་རྟགས་ལས་མེར་རྟགས་

299

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉལ་ས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྐད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་ལྟར་དེ་རྗེས་
 དཔག་གི་ཐ་སྐད་ལ་སྟོང་ས་པའི་རྟོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་གི་བསམ་ཚེད་ནི་རྒྱུ་ལྟར་འཕེན་གྱི་བརྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྐད་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་པས་དེའི་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཉམས་སྦྱོང་གི་རང་རིག་དེ་རང་གི་
 འཇུག་ཡུལ་རྗེས་དཔག་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་སུ་ཁས་ལེན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྟོལ་བའི་བརྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་ལ་སྒྲུམ་མི་ཉལ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྐད་
 མེད་ཀྱང་སྒྲུམ་མི་ཉལ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་སྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྒྲུམ་མི་ཉལ་པ་ལ་གཞན་ངེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཆོ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྒྲུམ་མི་ཉལ་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་གང་ཞིག་ དེའི་
 ངེས་ཤེས་དེ་སྤར་གྱི་སྒྲུ་འཛིན་མངོན་སུམ་བརྒྱུད་ལྟན་གྱི་གྲངས་ཅན་དེའི་བརྒྱུད་ལ་ལྟན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱལ་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐད་པའི་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པ་གང་ཞིག་ དེ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྟོག་བཅས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་

འདམགས་པ་རྟོག་བཅས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་མེད་རྣམས་འབྱོར་མཛོད་སུམ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ངེས་གཞན་ངེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། རང་སྟོབས་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར་འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྗེས་སྟོབས་ཐོབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པས། འཕགས་པ་རྟོག་བཅས་རྗེས་སྟོབས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མཛོད་སུམ་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་གོ། །ལྷ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་
 གཞན་ངེས་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་ནི་སྤྲུང་བཤད་ཟེན་ལ། དེ་སྤྲོང་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་མཛོད་སུམ་དང་། རྟོག་པའི་བྱེད་པ་འདྲེས་པར་ཟད། །ཅེས་པས་བསྟན། དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་དེ་ནི་མཛོད་སུམ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པའི་བྱེད་པ་སོ་
 སོར་འབྱེད་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། མཛོད་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི་དོན་དེ་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པ་ཅུང་གྱིས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་རང་ཡུལ་ངེས་པའི་སྟོན་ས་དེ་མིན་གྱི་སྟོན་འདོགས་གཙོད་པ་ཡིན་
 པས་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ། བྱེད་ནི་དོན་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཆོ་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་སྟོན་ས་སྟོན་འདོགས་གཙོད་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་སྤྲོང་ལ། །ཁ་ཅིག་ ངེས་བྱུང་དང་ངེས་པ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་

འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྐྱང་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་གསུང་བ་སྐྱང་ལ། རོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་རྒྱུན་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། དེས་བྱ་གཞན་
 དེས་ཚད་མ་དང་། དེས་པ་འདྲེན་བྱེད་དོན་བྱེད་སྐྱང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སོགས་འཇུག་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དེས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་བྱེད་སྐྱང་གི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པར་ཐལ། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དེས་གྲངས་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་བརྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྱུ་བ་ཏེ། གྲངས་ཅན་པ་དེ་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེ་བ་མི་སྦྱོང་བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་རྟོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་འདིར་མ་དེས་ཏེ། འོ་ན་རྒྱུད་འཕེན་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ལ་དང་མའི་ཆོག་ས་དོན་གཞལ་བྱུང་མ་དེས་པར་
 ཐལ། རྒྱུད་འཕེན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱུང་ད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་རྟོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སྟོབས་མཚུངས། དེས་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་དེས་པ་རང་

[illegible]

འབྲུག་པ་ལ། ཁ་བྱབ་བྱབ་ཆེས་མཚན་ཉིད་སྒྲིན་ཡང་སྤངས། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྒྲོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན། །ངེས་ངེས་རང་གི་འགལ་སྒྲུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད། །ཇེས་སུ་དཔག་པ་རང་ཉིད་ངེས་ཤེས་ཕྱིར། །སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
 དུ་གྲུབ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་ཚད་མའི་དབྱེ་གཞི་སྟེ། །དབྱེན་མངོན་ཇེས་གཉིས་ཡིན་ཇེས་དཔག་ནི། །ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ཡི་དེ་བོར་མངོན་སུམ་དང་། །གཅིག་ཡིན་ཡུལ་ལ་གྲོས་ནས་ཇེས་དཔག་ཉིད། །མངོན་ཇེས་གཉིས་ལས་གྲངས་གཞན་མི་འཐད་
 ཕྱིར། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཆོས་གྲགས་བཞེད། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་མངོན་སུམ་སྒྲ་དོན་དང་། །ཇེས་སུ་འཇལ་བ་ཇེས་དཔག་སྒྲ་དོན་ཏེ། །མངོན་སུམ་སྒྲ་ལ་སུ་གསུམ་ཇེས་དཔག་ཀུན། །བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་མཁའ་པས་
 བཞེད། །མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ཇེས་གྱི་ངེས་ཤེས་ལ། །ཇེས་འཇལ་བཤད་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གནད། །ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་འབྲུག་པའི་དབང་ཤེས་རྒྱུ་མས། །ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འདོད་དང་རྟོག་པ་ཉིད། །ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་འབྲུག་ཆོ་དོན་མཐོང་
 པའི། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། །འབྲུག་པའི་དུས་གྱི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་དང་། །མེར་སྤྲང་དབང་ཤེས་དུང་གི་རིག་བྱུ་ལ། །ཚད་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་ཞེས་འགྲོ་བ་དང་། །ཁོར་བུའི་འོད་ལས་གཞི་དེར་ཁོར་བུ་ནི། །རྟོགས་པ་
 ཇེས་དཔག་མིན་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། །པགོད་ཆོད་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་གཏན་ཆོགས་ལ། །བརྟེན་པའི་ཇེས་དཔག་འདོད་སོགས་མཚན་གཞི་ལ། །ཁྲིངས་པ་དེ་དག་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་བསལ། །ཚད་མ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མི་བསྒྲུ་བར། །ངེས་པ་རང་

༣

༄༅།

ལྷ་

འཕྲུལ་

གི་འདྲེན་ན་རང་ངེས་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འདྲེན་ན་མ་རྗེས་དཔག་གིས། །ངེས་པ་གཞན་ངེས་ཚད་མ་འི་རྣམ་དབྱེ་ནི། །རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་འབྱུང་པ་མེད། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སུ་དཔག་ཀུན་རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་ངེས། །ངེས་ཤེས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་གནད་འདི་གཅེས། །༥༥། བཞི་པ་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་སྒྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རང་ངེས་གཞན་ངེས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཚད་མ་དེས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་དེ། མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་ལྟ་བུ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས། སེལ་འཕྲུག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཞིང་། སེལ་འཕྲུག་དེས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པས་སེལ་བ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྐྱང་བ་
 དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྐྱབ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་སྐྱང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱང་བའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྗེས་
 དཔག་ཀྱང་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སེལ་འཕྲུག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དེས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག་ག་སྐྱབ་དངོས་སུ་བྱུང་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་ནི་དག་ག་སྐྱབ་གཉིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། གཞུང་འདིར། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་བཞི། ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། སེལ་བའི་སྐྱབ་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་ཡང་སེལ་ངོའི་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ནི་སེལ་བའི་སྐྱབ་པའི་དབྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་གཡལ་ག་པས་སློས་ཡོངས་གཙོ་དང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། སློས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དག་ག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རིམ་བཞིན་གཟུགས་རང་མཚན་དང་བུམ་མེད་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་། སྐྱབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དག་ག་པ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དག་ག་དང་། མ་ཡིན་དག་ག་གཉིས། ཞེས་གསུངས་ལ། འོ་ན། སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དོན་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སློས་ཡོངས་གཙོ་དང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་དང་བཞིར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། དག་ག་སྐྱབ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་པ་

ལྟེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་དངོས་པོ་ཁོན་དང་དགག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་བའི་སྐབས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
 བལ་ནི་དགག་སྐབས་གཉིས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐབས་པ་དེ་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་སྐབས་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐབས་པ་དེ་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་གི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་སྐབས་པ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །པར་ཆེན་གྱིས། སེམས་བའདང་དགག་པ་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་སམ། སེམས་བའི་སྐབས་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིར་མ་
 ཡིན་དགག་གིས་དགག་པའི་གོ་ཆོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུ་མཆོ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་དག་རྣམས་ཟད། སྤྱི་བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གཞན་སེམས་གྱིས་བྱུང་། གཞན་སེམས་ལ་དགག་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
 སྤྱོད་རྣམས་བཅད་དུ་རྟོགས་བྱས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་རྣམས་དགག་སྐབས་གཉིས་ཆོག་སམ་པའང་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་རྣམས་བའི་སྐབས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོན་སེམས་བའི་སྐབས་
 ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མ་ཁས་འཇུག་ལས། གཞན་སེམས་ལ་ནི་དགག་སྐབས་གཉིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བལ་ནི་དགག་

སྒྲུབ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བའི་དགག་པ་དང་སེམས་བའི་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གློ་སྤོངས་གཙོ་བོ་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། ས་ཕྱོགས་བུ་མ་མེད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཆོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མ་བྱུང་སྟེ། འོན་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་དེ་སྒྲུབ་དག་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཆོག་པའི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྱིར་སྒྲུབ་དག་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་མ་ཚུངས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། དེ་ཆོད་མས་རྟོགས་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་ངོའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་འཇུག་གི་གློ་སྤོངས་དགག་སྒྲུབ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དགག་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབས་འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་གྱི་གཞུང་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མར་གྲགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །སྒྲུང་དོར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པས། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་

ལྷོ། །ཡིས། །དགག་དང་སྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བའི་སེམ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། དགག་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི། མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག་པ་དང་། སེམ་བའི་དགག་པ་དང་
 མེད་དགག་དོན་གཅིག་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་གིང་། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྟོག་སྒྲོས་དགག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་སྒྲོས་དགག་བྱ་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 བྱས་རྣམ་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐད་དུ། དགག་པ་སྐྱབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ཁྱི་སྦྱོང་བ་ཡི་སྦྱོན་ས་གཉིས། ཞེས་དང་། དའི་འགྲེལ་པར། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དགག་བྱ་
 བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དང་། འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་མེད་པ་དང་བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྒྱུད་པ་དང་། དགག་སྐྱབ་ཆོག་ས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འདིར་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱབ་པ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགག་པ་ཁོན་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམ་བའི་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དགག་པ་ལ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དམིང་
 གི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཆོག་ས་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་པ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། འདི་དྲུགས་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ་བས། མ་ཐས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡང་སྐྱོ་ཆོག་ས་པ་བྱུང་

སྟེ། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་མ་ཁྱེན་གཡག་པས། མ་ཡིན་དགག་དང་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཚན་གཞིར་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དངོས་བསྟན་ན་བཞུགས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། སྐྱབ་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་ལ་དབྱེན། དོན་གཤམ་
 ཡིན་ཡོད་བཞིན་དབྱེ་བར་མཛད། དེའི་དགོངས་པ་བརྟགས་ན་སྐྱབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་པོ་ལ་བྱས་ནས། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་འམ་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པར་སྤྱང་། པཎ་ཆེན་གྱིས་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་མཚན་ཉིད་པར་རྩལ་
 ཐོན་དུ་སྐྱབ་པ་སྤྱང་། རང་ཅག་གི་ཀུན་མ་ཁྱེན་སྒྲུལ་ཆེན་པོས། སྤྱང་བའི་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གཉིས་ལས། ཕྱིམ་སེལ་བའི་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་དགག་པར་གསུངས་ནས། དགག་པ་སྤྱིར་མཚན་
 ཉིད་འཛིན་པ་མི་སྤྱང་བས། དངོས་སུ་གསལ་ཁ་ཆེར་མ་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་དགག་སྐྱབ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱང་བའི་སྐྱབ་པ་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་རིགས་པའི་འཕེན་ཕྱིར་ལ་བལྟས་ན་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པས། མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་བརྟགས་པ་བར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །རེ་ཞིག་རང་གི་བསམ་ཚོད་ནི། མ་ཡིན་དགག་དགག་པའི་དབྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི་
 དངོས་བརྟགས་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། མ་ཡིན་དགག་ལ་དགག་སྐྱབ་ཉིས་ཚྭ་ས་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལ་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་ན་སྐྱབ་པའི་མིང་ཙན་དེ་དང་། སེལ་བ་གཙོ་ཆེ་ན། དགག་པའི་མིང་ཙན་གཉིས་སུ་

ལོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་དགག་སྐྱབ་ཉིས་ཚྲིགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་ཆ་གཙོ་ཆེན། སྐྱབ་པར་ཡང་མིང་འདོགས་ཏེ། དགག་དང་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་པ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྐྱད་
 གཞན། ལོད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སེལ་བའི་ཆ་གཙོ་ཆེན་དགག་པར་ཡང་མིང་འདོགས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། འདིས་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་སྤང་མེད་ཅན་དགག་པ་ཉིད། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲུལ་དག་གིས་ནི། མ་ཡིན་དགག་
 པ་བསྐྱབ་བྱེད་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། མ་ཁས་འཇུག་ལས། འདི་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། སྐྱབ་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད། །དགག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་དགག་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་འདྲ་ཡོད་མོད། རང་གི་ངོ་བོ་
 གཅིག་བཀག་ནས་གཅིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྤོང་ཚོད་ཀྱི་སྐྱབ་ཚེས་རྒྱུ་མ་མ་ཡིན་དགག་གི་དགག་པ་དང་སེལ་བའི་སྐྱབ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་ཞིང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། བུམ་པས་དག་པའི་སྤྱོད་ལས་སྤོགས་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་གཞི་དངོས་པོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་ཡིན་པས་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡང་མི་འཆད་དོ། །རང་འབྲེལ་ལས། མ་ཡིན་དགག་དང་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་
 དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། དགག་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མ་ཡིན་དགག་དང་། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དོན་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་མ་ཡིན་དགག་ལ་སྐྱབ་པའི་མིང་ཅན་དང་དགག་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ན། འབྲེལ་

པར་ཁ་ཅིག་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་ཆོས་དོར་མ་དོར་ལ་བྱས་ནས་མ་ཡིན་དགག་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། སྒྲ་དང་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་སྒྲ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་བས་སྒྲ་དང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་མ་
བྱེད་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པའི་ཆ་མ་བྱེད་པར་བྱད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་། རྟགས་ཁས། དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲུབ་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱུར་པའི་
དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མ་ཡིན་དགག་པ་ལ་ཆེ་བ་དགག་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་པས། མ་ཡིན་དགག་དགག་པའི་དབྱེ་བར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དགག་པ་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲོས་རྣམ་གཅིང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
དང་། བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེའོ། །གཉིས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྔོན་གྱི་མ་ཁས་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་
རྟོགས་པ་ན་རྗེས་དཔག་རང་ཉིད་མེ་འཇལ་དུ་བྱགས་ལ་རྟོགས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མི་སྤྱོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་བྱགས་ལ་རྟོགས་པ་སོགས་དངོས་རྟོགས་དང་བྱགས་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་
ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲ་དང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅིང་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲ་དང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅིང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མི་འཐད་དེ། འོན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱགས་རྟོགས་

ལྟུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་མེད་དེ། དེ་དག་རྟགས་ལ་ལྟོས་ཤིང་། ལུགས་རྟོགས་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ལུགས་རྟོགས་ཚེས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ། ཚད་མར་ཁས་སྒྲུང་པ་
 གང་ཞིག་ མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྗེས་དཔག་ལུགས་རྟོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཁིན་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་རྟོགས་བྱ་
 སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སེལ་ངོའི་དོན་ཤེས་ཡིན་ཡོད་བཞི་དང་། རྟོགས་བྱ་སེལ་བའི་དགག་པ་ལ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞེར་ཡོད་དེ། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་
 གཉིས་གཉིས་བཞི། །དགག་པ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགག་པ་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ། མེད་དགག་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་ལུགས་རྟོགས་མེད་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གི་ཆ་འགར་ལུགས་གྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡི་གེ་མཉམ་པས། བསྒྲུབ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་

ལས། དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལ་ལ་དུ་བམ་དོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱེད་པས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྟོག་པ་མཁའ་ས་
 པས་དུ་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་པ་ལས། སྒྲོ་བུར་དུ་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལྷགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། །བྱེད་པའམ་རྗེས་དཔག་གི་ཉིད་ལ་
 དགོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དོན་སུམ་རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས། །དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་རྟོག་གའི་དབྱར་གཏམ་ཡིན། །སེལ་བ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་དང་དགག་པ་གཉིས། །སྐྱབ་ལ་དོན་ཤེས་
 ཡིན་ཡོད་རྣམ་པ་བཞི། །དགག་ལའང་དེ་ཉིད་ལྟོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི། །དགག་སྐྱབ་དེ་ལ་མ་དོན་སུམ་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། །རྟོགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་རྗེས་དག་ཚད་མས་འགྲུབ། །གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་། །སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་དོན་
 གཅིག་དངོས་པོ་ལའང་། །མ་ཡིན་དགག་གི་རྣམ་གཞག་ལུགས་འདིར་བཞེད། །དགག་སྐྱབ་མཚན་ཉིད་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་མཐུན། །མ་དོར་ན་མི་བསྐྱབ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་གཉིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། །མཚན་
 གཞི་མ་དོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་པ་རང་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཤིང་། །ངས་པ་དེའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུམ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲན་ས། །མི་བསྐྱབ་ཤེས་དོན་གསལ་དོན་

ལྷོག་གཅིག་ མཚན་གཞི་མདོན་རྗེས་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བ། །རང་གཞན་གཉིས་ལས་ངེས་ཤིང་ཤེས་པ་ནི། །རང་ལས་ངེས་པའི་བྱེད་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ༥ །ཆོས་ཀུན་མདོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་འཇལ་བྱེད་པའི། །ཡུལ་ཅན་མདོན་སུམ་ཡང་དག་གོལ་ས་བཅས། །གཞལ་བྱུང་གས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་འབྲས་རྣམས། །ཚུལ་བཞིན་འདོམ་མཛད་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོན་
 སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོན་སུམ་ཡང་དག་ ལོག་ཕྱོགས་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་། གཞལ་བྱུང་གས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བྱ་པ་སོགས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲུང་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྟོང་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པ་མདོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་དེ། མདོན་སུམ་དང་མདོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚན་པའི་མཚན་བྱ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པའི་སྟོང་
 ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྟོང་བས་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པ་འབྲུལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་གཏེར་གཉིས་ཀ་

ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གོ་བབས་ལ་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་གི་བར་གྱུན་ལ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་མངོན་སུམ་དེ་རྟོག་བྱལ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དང་བྱལ་
ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ། མ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལྗོགས་ལ་སྒྲིད་ན་འདྲེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་སྒྲོལ་མི་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལྗོགས་ལ་སྒྲིད་ན་འདྲེན་འཛིན་དང་བྱལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རང་ལུགས་ནི། རང་ལྗོགས་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྟེན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་གཞིར་བབྱུང་བའི་ཆོ། སྤར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཚད་བའོ། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །

གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོག་པ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ལྟུང་བའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ལྟུང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མ་ལྟུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ལྟུང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མ་ལྟུང་བར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་ལྟུང་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དེ་མ་ལྟུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་མ་ལྟུང་བ་ནི། རབ་རིབ་དང་། ལྷུང་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། གྱུར་ཞུགས་པ་དང་། ལྟུང་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟུང་པར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ གང་ཟག་ལྟུང་པ་ཆོས་ཅན། མ་ལྟུང་བར་ཐལ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟུང་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་ལྟུང་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱིད་ལྟུང་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མཐ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་

༡༡། །ན། ཁོ་བོ་ཅག་སྤྱི་ལཱ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་ལ་དྲོགས་པ་འཇུག་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་བབས་དང་བསྟུན་ན། འབྲུལ་པའི་གང་ཟག་དེ། རང་ངོས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱེད་ན་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལཱ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཀྱང་སྤྱི་ལཱ་ལྟ་བུ་པས་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་རྒྱུས་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་
བཤད་འཇུག་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རོ། །ཡུལ་བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་རྒྱུས་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི། འགལ་མེད་ཅེ་མོ་སྤྱི་ལཱ་དུ་འཁོར་བར་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རོ། །ཁྱུང་ཞུགས་པའི་འབྲུལ་རྒྱུས་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི། ཁྱུང་
ཞུགས་པའི་ཆོ་རྒྱ་བོད་པ་རོལ་གྱིས་གཞི་དང་། ལྷོན་ཤིང་འགྲོར་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རོ། །འབྲུལ་པའི་འབྲུལ་རྒྱུས་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི། བརྒྱུད་ཞེ་སྤྱང་དྲུག་པོས་དཀྱུགས་པའི་ཆོ་སྤྱི་གཞི་དམར་པོར་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རོ། །
སོགས་སྤྱི་ལཱ་བསྟུན་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྟུབ་པ། ཁེས་དང་། གང་དེ་
འབྲུལ་པ་ཐོག་མེད་པའི། །དུས་ཅན་མ་ཐོང་གོ་མ་གྱིས་སྤྱུལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་མཛོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་འཇུག་པ་དེ་མཛོན་སུམ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་ཞེས། བཞིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སུམ་

॥ अथ श्रीगणेशोत्थान ॥

པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྟོག་བྱལ་སྒྲིལ་པ་དེ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དང་། མཁའ་བྱུང་པར་སྒྲིལ་པ་དེ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྟོག་བྱལ་དང་། མཁའ་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མཁའ་བྱུང་པའི་རིག་པ་གཅིག་པོས་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆེད་ཀྱང་། རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྟོག་བྱལ་སྒྲིལ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་
རྗེས་དཔག་ཀྱང་མཁའ་བྱུང་པར་འདོད་པས། མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངས་པར་རྟོག་བྱལ་མཁའ་བྱུང་པའི་རིག་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བྱལ་མཁའ་བྱུང་པའི་རིག་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བྱལ་མཁའ་བྱུང་པའི་རིག་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་ཆམ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ རྟོག་བྱལ་མཁའ་བྱུང་པའི་རིག་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བྱལ་མཁའ་བྱུང་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་

320

ལྷགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀ་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་
 ཅན། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུབར་འདོད་ན། དེ་མདོ་སྡེ་པའི་
 ལྷགས་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ལྷགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་གར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་
 ལ། གང་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། གང་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འབྱུང་བ་དེ་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་གི་སྟོན་ས་དབྱེ་བའི་རྩིས་ནི། ཡུལ་དང་རྟེན་དང་གང་ཟག་གི། སྟོན་ས་མངོན་སུམ་རྣམ་པར་དབྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གཞན་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་གཙོ་བོར་མཐོང་བ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་
 མངོན་གཉིས། ཡུལ་རང་དང་རྟེན་གཙིག་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་མཐོང་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ། ཡུལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། རང་གི་བདག་ཀྱིས་

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དབང་མངོན། རང་གི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིད་མངོན། རང་གི་མཆོངས་པ་དེམ་ཐག་རྟེན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག། རང་གི་བདག་རྟེན་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
དང་བཞི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོན་ས་དབྱེན། སོ་སོ་སྤྱོད་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །མུས་ཆེན་གླུ་མའི་བཞེད་པས་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཟུགས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྩེ་
མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་། རིགས་གཏེར་རྣམ་བཤད། རིགས་ལམ་གསལ་བའི་ཉིམར། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཟུགས་ནི་སོ་སྤྱོད་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱུང་ཞེས་སོ། །ཡུལ་གཞན་མཐོང་བ་
གཟུང་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱར་བ་ཡང་མུས་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ བདག་རྟེན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྩེ་བྱུག་ཞན་དབང་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་རྩེ་གྱིས་རྟེན་པ་
ཡིན་ཞེས་སོགས་འཆད་རྩེ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་དང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་སོ་སོར་གསལ་བས། བདག་རྟེན་དབང་པོ་དང་
ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་འགྲིག་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་གྱི་བཤད་ཆོད་མེད་པས། བདག་རྟེན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་དགོངས་པར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་མངོན་

སྐྱུ་རང་གི་སྤྱོད་བྱུ་མ་དག་པ་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་གོ་བ་ཆེར་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་དབང་པོ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དུ་བཤད་པས། རང་རིག་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱོད་ལྡན་དག་དགོས་པར་མཛོད་ཅིག་ དེས་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་
 རྟེན་དུ་འབྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་བདག་རྟེན་མ་བཤད་པས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་སོགས་རང་རིག་དེ་དང་དེའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྤྲུམ་དེ། རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དང་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །
 དེ་སྐད་དུ། སྤྱི་བདུན་རབ་གསལ་ལས། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱར་བཤད་པའི་དོན་དེ་གོ་ན་ཙམ་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཐོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་སོགས་སུ་དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་
 ནི། མདོ་སྤྱི་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་བཞི་རྒྱང་ས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྤྱོད་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུལ་གཞན་ཕྱི་དོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལྱི་སྒོ་ནས་དབང་

མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས། ཤེས་པ་རང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་རང་རིག་ བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྤྲེའི་ལུགས་ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ནི་མདོ་སྤྲེའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཞིར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱར་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་སྒྲོན་བཤད་པ་དེ་དང་། འདིར་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཞིར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གནད་གཅིག་པས། རྩལ་སྤྱི་གཉིས་མགོ་སོགས་སྤངས་པའི་གོ་བབས་བསྐྱལ་མ་བྱེད་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། མུས་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས་དཔྱད་པར་བྱའོ་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན་མིན་གྱི་དྲོགས་པ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་བྱས་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་རལ་གྱི་སོས་རལ་གྱི་རང་མི་གཅོད་པ་ལྟར། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་མི་འདོད་པས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་གྲངས་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས། མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྣམ་

→

ལྷོ་ལྷོ་

༡། འབྲོར་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། ཁེས་པའི་དོན་ནོ། ཁྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྒྲེའི་ལུགས། །
 ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། ཁེས་པར་འགྱུར་བས། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་པའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རིགས་གཏེར་ཅུ་བའི་ཚིག་རྒྱ་དང་གཉིས་པོ་དེའི་མགོར། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁེས་པའི་ཚིག་འདི་སྦྱར་ཤེས་ན་གནད་ཐམས་ཅད་
 རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། ཁེས་གསུངས་པ་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། ཐ་སྐད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་བཤད་
 པའི་སྤྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་རང་རིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཡང་རང་རིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིག་བྱ་རང་དང་ཇུས་གཅིག་ཁོ་ན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་དེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་ཐ་
 སྐད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དེའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་དང་ཇུས་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་མཚོན་ན། དག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྤྱིར་སྤྱང་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་དེ་རང་ལ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་དེས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་

ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལྷ་དབང་སྒྲིའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁ་ཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་དོན་དུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མཛོན། སེར་
འཛིན་དབང་མཛོན། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མཛོན་སོགས་ཁས་ལེན་ཏེ། བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་གི་སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་བསྟན་དོན་རྣམས་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་
འཛིན་པའི་དབང་མཛོན་དང་སྒྲོན་འཛིན་པའི་དབང་མཛོན་སོགས་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོན་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཡོངས་འཛིན་སྒྲམ་དབང་ལྷག་དཔལ་
བཟང་པོའི་གསུང་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་བཤད་དོ། འོན་སེམས་ཅམ་པས་སྒྲོན་པོ་ཁས་མི་ལེན་ན། དེས་སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་སྒྲམ་གཉིས་
མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲམ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཡུལ་སྒྲམ་གཉིས་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་མེད་མཚུངས་སུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་
དང་། སྒྲམ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དང་། དུང་དཀར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མར་འཛིན་ལ། སྒྲམ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དང་། དུང་སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་

བཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤྱོད་པོར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྤྱང་བ་དེ་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱད་དུ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ལས། སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། ཕྱི་
རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། ཞེས་དང་། རིགས་གཉེར་ལས། དོན་དུ་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན། སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ན་མོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐོང་གནད། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་
འཛིན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུང་དགར་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དུང་དགར་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་། དུང་དགར་སྤྱང་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་
འབྲས་གཉིས་པ་ལས། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི་ བག་ཆགས་རབ་དུ་སད་བྱེད་པ། དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་ནམ་དེས་གྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ཡུགས་གཞིར་བཞག་ན། དངོས་པོ་
ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་གནད་གྱིས་རྩུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་གྱི་མདོན་སྤྱུང་གྱི་རིག་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། རྩུམ་ཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་རིག་མདོན་སྤྱུང་དང་། གཞན་རིག་མདོན་སྤྱུང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་རིག་
མོད་པའི་ཕྱིར། ཁང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་དབང་མདོན་དང་། རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་མདོན་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐ་སྤྱད་དུ་དོན་རིག་མདོན་སྤྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདྲེས་པའི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། འོ་ན་སྒྱུ་དང་མངོན་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་གང་དུ་འདུ། ཞེན། སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བཉིད་དེ་ལྟར་གསལ་བས། རང་རིག་ལས་མའདས་
 སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སོ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་སེམས་ཤེས་པར་ཐལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་རྟོགས་བྱུར་བྱུར་པའི་གང་
 ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་བྱུར་བྱུར་པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། སོ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་རྟོགས་བྱུར་གང་ཞིག་ དེ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ཕན་རྒྱུན་ཇུས་གཅིག་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེན། སྒྱུ་མེད་
 དེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་སེམས་སྒྲུང་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྒྲུང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྒྲུད་བྱས་པ་

གང་ཞིག་ དེའི་སེམས་སྤྱད་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྤྱད་ལྟར་གསལ་བའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྤྱད་དེ་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྤྱད་དེ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་བཞིན་དེ་ལྟར་གསལ་བས་རང་རིག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། ཞེས་པ་དེ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁའོན་སུམ་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུལ་བར། མངོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་མོད་མངོ་སྤྱེ་པས། ཁའ་འབྱུལ་རིག་པ་འད་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་བཞེད། བྱལ་བྱ་རྟོག་པ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཡིན། །དབྱེ་བ་ཡུལ་གཞན་མཐོང་དང་རང་མཐོང་དང་། གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་དོན་རིག་དང་། །རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ། །བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་དོན་རིག་གཉིས། ཉིར་ལེན་གཞན་དབང་བརྟེན་པ་རང་རིག་དང་། །བདག་རྒྱུན་ཉིད་འཛིན་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །བཞིར་དབྱེ་རྟོག་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན། རྟོག་གྱི་གང་ཟག་སྒྲོ་ནས་འཕགས་རྒྱུད་དང་། །སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་དབྱེ། །ཡུལ་དང་རྟོག་གྱི་བཞིར་དབྱེ་མངོ་སྤྱེའི་ལུགས། །བྱེ་སྒྲུ་རང་རིག་མི་འདོད་གསུམ་ཁོན། །རྣམ་རིག་མངོན་སུམ་མཐའ་དག་གཉིས་སུ་བསྒྱུ། །སྤྱར་གྱི་དོན་བསྒྱུ་བའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། །དང་པོ་དབང་མངོན་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ། མཚན་བྱའི་སྒྲ་དོན་མོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་ རང་གི་

༣༡། །བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུལ་བའི་རིག་པ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྤར་མ་
 གཏོགས་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིག་པ་དབང་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་དང་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྒྱུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི་ཀུན་མ་བྱེན་ཆེན་པོས་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུལ་བ་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་དགོངས་པ་ཡང་རྟོག་བྱལ་མ་
 འབྱུལ་བས་དབང་ཤེས་འབྱུལ་པ་གཅོད། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པས་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
 ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་དེ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ དབང་མངོན་དང་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་གྲུབ་ཏེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །འོན་དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་དང་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་

བདག་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེའི་ཐ་སྐད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏིང་ལས། དབང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི་ཕྱིར། །དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་
 བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། དུགས་པའི་གནས་ཅུང་ཟད་བྱུང་བས་རང་གི་སྒོ་ཚོད་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་དེ་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་
 སྐྱེས་ཀྱང་། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྐད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བདག་རྒྱུན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱི་བཤད་ཚོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་དོན་ཡང་། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
 དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བདག་རྒྱུན་མི་བྱེད་པར་དབང་མངོན་ཁོ་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱིས། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འདྲིན་
 པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཁྱོད་འདྲིན་རྟོག་པ་ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་

འུལ། རིགས་ཅན་རྣམས་ཆོག་ལ་འབྲིས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མ་དེས་སོ། །གོ་བདེར་བཟོད་ན། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྤྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་
 དེ། དབང་མངོན་དང་། དབང་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནས་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་འབྲུལ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་
 མ་འབྲུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཚད་མའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་ལྷ། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་འཛོན་དབང་
 མངོན་ནས། རིག་འཛོན་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྷ། དེ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། གཟུགས་འཛོན་གྱི་དབང་མངོན་དོན་གཅིག་ རྣ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། སྤྱི་འཛོན་དབང་མངོན་དོན་གཅིག་པ་སོགས་རིགས་འབྲེ། ཁ་
 ཅིག་གཟུགས་འཛོན་དབང་མངོན་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛོན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་བྱུང་། སྤྱི་འཛོན་དབང་མངོན་ཡིན་ན། སྤྱི་འཛོན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་བྱུང་། དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་
 ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ལྷུང་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛོན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛོན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟོགས་

པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འཛིན་གྱི་རྟོགས་བྱ་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལྟུང་རིགས་འགོ། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་མཁུན་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱེར་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ། དབང་མངོན་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་སྤྲུལ་བའི་
 མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པའི་མིག་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་སྤྲུལ་བའི་མིག་དབང་དེ་རང་འབྱས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་སྤྲུལ་བ་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒྲིལ་ཆར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲུལ་བའི་མིག་དང་རྣ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱིས་སམ་བསྐྱས་ཀྱི་ལྟ་འཁྱེད་མིག་དང་རྣལ་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་མི་

འབྲུག་པར་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སྒྲུབ་བཅས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅོཾཞེ་ན། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་སམ་མི་
 རུས། རུས་ན་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བསྟོན་འདིངས་རྒྱུ་མ་བུ་དང་བས། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་ཡོད་པར་རིགས་པས་འབྱུང་ཏེ། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་མིག་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་མི་
 རུས་ན་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་རང་འབྲས་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱུང་པར་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་མིག་
 དང་རྣ་བས་སྒྲུབ་བཅས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པས། འཐེན་རྒྱལ་དྲོགས་གནས་ཡོད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་དབང་པོ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྣམས་ཤེས་གང་བསྐྱེད་དེས་
 ར་དགའ་འབའི་གནས་སུ་འབྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པས་དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ནི་གཞིར་བཞག་ལ། སྤྱི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་མངོན་ཤེས་དང་། ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་མི་སྤྱིད་པས། སྤྱུ་
 ཐུབ་པའི་སྤྱི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བཅས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། རང་ངེས་དབང་མངོན་དང་། གཞན་ངེས་དབང་མངོན་གཉིས། དང་པོ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ངེས་དབང་

མངོན་དང་། རྒྱལ་ལྷོ་ལས། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་སྒོ། ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་དང་། ས་བཅད་ལས། འབྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 དབང་མངོན་རྒྱལ་ལྷོ་ལས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱལ་གྲངས། མཚན་གཞི་ནི། དོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་དང་། དོན་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། ལཱ་ཁྲིས་པ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཞན་ངེས་དབང་མངོན་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་
 བྲལ་བར་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་དང་། འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་རྒྱལ་ལྷོ་ལས་དོན་གཅིག་ མཚན་གཞི་ནི། རྟོག་པ་ནང་དུ་
 བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། རྟོག་དུ། རྒྱལ་ལྷོ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱུས་ནས། རྒྱང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། ལཱ་ཁྲིས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་དབང་
 སྐྱེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། འདིའི་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ནི། རྟོག་པར་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ལ་འཛིན་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་གླེ་མའི་བཞེད་པས་རྟོག་པར་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་པས་མ་བྱུང་ཏེ། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ། རྟོག་པར་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་རྒྱལ་ལྷོ་ལས་ངེས་ཤེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུང་བ་

ཨིད་གྲུང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་དང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ལ་གསུམ་
 གྲེ། དབང་པོ་ལས་སྒྲུའི་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། རྟོག་བྱལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། མ་འཁྲུག་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་ལུས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོགས་ངེས་པས་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་མངོན་
 གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་ངོས་འཛིན་ལ། བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མས། མིག་དབང་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཟར་མའི་མེ་རྟོག་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣ་བ་ནི་གོ་ག་བརྩམ་པ་ལྟ་བུའི་འཛེར་པ་འདྲ་བ་དང་། ལྷ་ནི་མོ་ཁབ་གསེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷེ་ནི་རྩེ་བ་
 བཀས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་དབང་ནི་བྱ་རེག་ན་འཇམ་གྱི་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འདོད་མོད། དེ་དག་ནི་འདིར་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་ཅིང་མི་འཐད་ལ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་སྒྲེལ་པའི་ལུགས་ནི། དབང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་
 ཡུལ་ལྷ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལུས་པ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དེ་ལས་སྒྲུའི་པར་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོགས་གི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ཏེ། དཔེར་མཚན་ན་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བྱེད་བསྐྱེད་ལུས་
 ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས། གཟུགས་ལ་ལྟ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲུའི་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་

སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲུ་ཞིང་། དབང་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་དུ་སྒྲུ་དཔེ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེམ་ཆོད་ན་རྒྱ་གཞན་ཆོད་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་མདོན་སྒྲུ་བསྒྲུ་དམི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། གྲུབ་མཐའ་
 འག་འཁྱིལ་ལ་གྲགས་པའི་དབང་པོ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྡན་ལ་འཛིན་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྒྱས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འདྲ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་སྒྲུས་པར་རྗེས་
 འགྲོའི་སྒྲོན་སྒྲུ་འགྲུབ་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དང་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མ་དམིགས་པ་ལས་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱིལ་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་ཏེ་མེ་
 དུད་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བརྒྱུག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་ནི། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་གཉིས་བར་མ་ཆོད་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་བརྟེན་པར་བཤད་
 པའི་མ་དམིགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་འཕྲུགས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མ་དམིགས་། དེ་ནས་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དམིགས་། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་དམིགས་པས་
 སོ། །རྗེ་བཙུན་མུས་རབ་འབྲུམ་པ་ཐུགས་རྗེས་དཔལ་བཟང་པོས། དབང་པོ་བར་མ་ཆོད་ཅེས་བཤད་སྐྱང་བ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཅུ་ལ་ཐུགས་རྟེན་གྱི་དཔས་དབང་པོ་ལས་སྒྲུས་པའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འབྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་འབྲེལ་

—

བཀྲི་བདུན་ཉེ་ཐམས་པ་

༡༡། གྲི་ཚིག་ཟེན་ལ་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་པ་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ཞེས་སོགས་དམིགས་བརྟག་གི་ལུང་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་
 ཀྱང་། འདིར་ཡང་འདྲན་པར་མཛད་པ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ལུལ་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ལ་འདོད་པ་འདྲ་བས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང་དབང་པོ་ལུལ་ལ་འཛིན་རུས་ཏེ། ཞེས་
 པའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་དམིགས་བརྟག་ལས་སེམས་ཙམ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་བཤད་པས་དབང་མངོན་འདོད་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་། བདག་རྒྱུན་ནི་སྤྱར་གྱི་ཚིག་
 ཀྱང་གཉིས་པོ་དེས་བསྟན། དམིགས་རྒྱུན་ནི་དམིགས་བརྟག་ལས། རང་གི་ཤེས་བྱའི་དོ་བོ་ནི། བྱི་རོལ་ལྟར་སྤྲང་གང་ཡིན་དེ། འོན་ཏིང་རྣམ་ཤེས་དེ་བོའི་ཕྱིར། འདྲི་རྒྱུན་ཏིང་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་བསྟན། མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ནི་
 དམིགས་རྒྱུན་ལུལ་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་སྤྲུམ་ལ་འཛིན་ན། ཚིགས་བཅད་སྤྲུམ་དེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ལ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ནང་མན་རྒྱུན་དུ་སོང་བས་དམིགས་རྒྱུན་དེ་ཏིང་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཛིན་ན་དམིགས་
 རྒྱུན་སྟོན་བྱེད་དེ་ཀས་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་གཞི་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་གཡག་གི་མཚན་ཙན་གྱིས་དབང་ཤེས་སྤྲུམས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་

སུ་སྒྲིན་པ་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་རྒྱུ་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་ནས་རྒྱུ་པ་རྟེན་དུ་དམིགས་བརྟུན་གི་ལུང་དང་། དབྱམ་འཕྲུག་པ་ལས། མིག་སྒྲུབ་སྐྱེ་བ་རང་རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ཀུན་ནས་སྐྱེ་འབྱུང་ཞིང་། །རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པར་མཛད། པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཤུག་མཆོག་ལྟ་བུ་གིས། ཀུན་གཞིའི་སྐྱེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོག་ས་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་རྒྱུ་སུ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་ལ། གང་ལྟར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཅམ་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པམི་འདོད་པས། འཕྲུག་པའི་ལུང་དེ་ཆེར་མི་འབྲེལ་
 ལ། པཱ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་དེ་ཅི། རང་རང་གི་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུ་པས་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་དོན་ལྟ་སོ་སོ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལས་ཉམས་
 ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་དོན་དུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིག་གཏེན་གྱི་སུམ་ཅུ་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་གང་གིས་
 གསུངས་པ་སྟེ། །རྒྱུ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུ་ཤེས་པ་སྒྲུ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་རང་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་སོ་སོ་འཛིན་རྒྱུ་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ་དབང་

⇒

མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྒྱུན་ནི་ཀུན་མཁུན་གཡག་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟར་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་
 མོད། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་དུས་མཉམ་ཇུས་གཅིག་པས་དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་རྣམ་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་འཐད་པས། དབང་ཤེས་སྒྲུལ་མའི་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་དོན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་
 དུ་བཞེད་པ་འདྲའོ། ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གའི་བཞེད་པས། སྒྲུང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ལུས་པའི་དམིགས་གཉིས་སུ་བྱེད་སྟེ། དང་པོ་གནས་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲུང་རྒྱལ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་རྒྱུང་ཆད་དུ་
 སྒྲུང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྒྲུལ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུ་དོན་ཆོང་བ་ཙམ་ལས། དམིགས་རྒྱུན་བཏགས་པ་བར་བཤད། ཕྱི་མ་ནི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་སྟོར་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་དེ་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྟོན་པའི་
 རྣམ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡིན་པས་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་ཅིང་། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི། ལུས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན། བདག་རྒྱུན་ནི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེམ་
 ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལུ་ལ་སོ་སོར་ངོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་པ་དེ་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་རང་།

ཕྱི་དོན་གྱི་རྒྱུན་ལོ།

དབང་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེམ་ཐག་རྒྱུན་ནི། ཤེས་པ་སྤྲུལ་དེས་རང་ཉིད་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པས་དེམ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་འདི་ནི་གོ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད། ཅེས་བཞེད་པ་
ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དམིགས་བརྟག་ལས་བཤད་པར་བཞེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བཀོད་དོ། །དེས་ན་གནད་ཀྱི་དོན་སྤྲོས་སྤྲོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྤྲོས་སྤྲོང་གི་བག་ཆགས་དེ་སྤྲོས་སྤྲོང་དབང་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་གཞུང་ལས། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི་ །བག་ཆགས་རབ་དུ་སད་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་སློན་ནི་རྣམ་ངེས་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་
སྤྲོས་སྤྲོང་དབང་ཤེས་སྤྲོས་སྤྲོང་གི་བག་ཆགས་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་དོན་སྤྲོན་པོ་ལ་སྟོས་ནས་མི་སྟེ་ཞེས་པའོ། །འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་ཞེས་དང་། སློན་ནི་ཞེས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་
རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའོ། །སྤྲོས་སྤྲོང་དབང་ཤེས་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོས་སྤྲོང་གི་བག་ཆགས་འཛོན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་སྤྲོས་སྤྲོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དང་། རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོས་
སྤྲོང་གི་བག་ཆགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སློ་སྤྲུལ་འཕྲུལ་ཡང་ན་དམིགས་རྒྱུན་སྤྲོས་སྤྲོང་གི་བག་ཆགས་དེ། སྤྲོས་སྤྲོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་

↓

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༡༡། རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མདོར་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། དེ་སྐད་དུ། གསལ་བར་སྤང་བས་རྟོག་མེད་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །
འདི་ནི་བྱུང་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་ཆོས་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བས་བྱུང་པར་བྱེད་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་གསལ་བར་སྤང་བ་རྟོགས་སུ་བཀོད་པས་ན། བྱུང་བྱེད་འགལ་དམིགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། རྟོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་ལམ་ཕལ་ཆེ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱང་། རང་གི་རྟོགས་བྱུང་དག་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བཞེད་པས། ཆད་མ་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་གཉིས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་གཅེས་སོ། །གསུམ་པམ་འབྲུལ་བའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མདོར་ཆོས་ཅན། མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་མཚན་འཛིན་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བདག་རྒྱུན་རང་དབང་ལས། རང་སྤྱོད་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་དབང་མདོར་གྱི། མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་མིག་དབང་མདོར་སྤྲུལ་ནས། ལུས་དབང་མདོར་སྤྲུལ་བར་ལྷ་ཡང་ན་ནི། རྒྱུགས་འཛིན་སྟགས་ཀྱི་དབང་

མདོན་ལྟར་ཡང་བཞེད། །དེས་བྱེད་སྒོ་ནས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས། །གང་ཟག་སྒོ་ནས་འཕགས་དང་སོ་སྒྲིག་གཉིས། །ཁ་ཅིག་འཕགས་ལ་དབང་མདོན་མེད་བཞེད་ཀྱང་། །སྒོ་ན་པའི་མིག་དབང་སོགས་ཀྱིས་མིག་སྒོ་སོགས། །བསྐྱེད་ན་འཕགས་ལ་དབང་མདོན་བསྒོ་ན་མེད་གསལ། །མི་བསྐྱེད་ན་ནི་རྟེན་བཅས་དབང་མིན་ཐལ། །དེས་ན་འཕགས་ལ་རྟེན་བཅས་དབང་པོ་ལྟ། །མེད་ཅེས་ལོག་པའི་མུན་སྒྲུལ་བྱེད་སྒྲོལ། །དབང་མདོན་བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་ངོས་འཛིན་ནི། །དབང་རྟེན་ལ་ཡོད་རང་ཡུལ་འཛིན་རུས་ཡིན། །དེ་ལས་སྐྱེས་པར་རྗེས་འགོ་ལྷོག་པས་འགྲུབ། །དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་ལ་གོ་དོན་དགོས། །དབང་པོ་བར་མ་ཆོད་ཅེས་བཤད་པའང་མཐོང་། །དམིགས་བརྟག་ལུང་དེ་སེམས་ཅམ་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། །དབང་པོ་རུས་པར་འཛོག་ལ་འདིར་ཡང་འབྱོར། །སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་མདོན་རྒྱུན་གསུམ་ལ། །མཁས་པའི་བཞེད་སྒོ་ལ་མང་མོད་བདག་རྒྱུན་ནི། །དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་བསྐྱེད་རུས་དང་། །དམིགས་རྒྱུན་རང་ཡུལ་རྣམ་ལྔ་ན་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན། །རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་རྟོག་བྲལ་འགྲུབ། །འདི་ནི་བྱེད་བྱེད་འགལ་དམིགས་རྟགས་ཡང་དག། །རང་ཡུལ་གཞུང་དོན་འཛིན་གྱིར་མ་འཁྲུལ་འགྲུབ། །དེས་ན་དབང་མདོན་མཆོན་ཉིད་ཟུར་གསུམ་ལྟོ། །༥ །།བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྒྲོ་དོན་དངོས་དང་། །རྒྱུན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དབང་མདོན་དེ་རང་རྒྱུ་རྒྱུན་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མཆུངས་ཡང་། །དམིགས་རྒྱུན་དང་མཆུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་མི་འདོགས་པར། །བདག་རྒྱུན་

सुखं वासुधा

གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་རུས་སུ་གཙུག་ཅི་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་དེ་རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་དབང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་
 ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་གཟུགས་ཅན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དམིགས་རྒྱུན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྱང་མིག་བརྩམ་མ་བརྩམ་ལས་གཟུགས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་བྱུང་པར་འབྱུང་བས། དབང་རྟེན་འདིའི་ནང་ན་
 བདག་རྒྱུན་དབང་པོར་གྱུར་པའི་རུས་པ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་བོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཛིན་རུས་ཤིག་སྟེ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཞེས་
 པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་ཅན་དང་། རྟེན་བཅས་གྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པས། བཅུ་ཚུལ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་གཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བཅས་གྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་དབང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་ནི། རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་བཅས་གྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རུས་པ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་
 ཡང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། བརྟེན་པ་དབང་པོ་དངོས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྩྭ་ལ་དུ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དབྱེད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ནི་རྒྱུན་གང་གི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་རང་དབང་དུ་འཛིན་རུས་

→

ལྷོ་ལྷོ་

༡༣། །སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་རྒྱུན་ལོ། །རྣམ་ཤེས་དེའི་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་རྣམ་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་དེ། །རྣམ་ཤེས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། །ཡང་ན་རང་འཛིན་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་རང་ལྷུ་ལྷུ་རྣམ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་དེ། །རང་འཛིན་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། །མཆོན་གཞི་ནི། །སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱེད་བྱ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྷུ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། །གཟུགས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། །རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སོགས་པལ་ཆེར། །གཟུང་ལྷུ་ལྷུ་རྣམ་པའི་ཕྱི་དོན་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲོའོ། །རིག་པ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་སུ་རྒྱུར་པའི་རིག་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་གཙོ་བོར་གསལ་རིག་ཏུ་བྱེད་བྱེད་དེ། །མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། །མཆོན་གཞི་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་སྤྲུམས་ཤེས་པ་ཕྱིམ་བསྐྱེད་པ་པལ་ཆེར་ལ་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་གོ་དོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་དོན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་མཚུངས་པས་ན་མཚུངས་པ། །ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་

ཚོད་པས་ན་དེམ་ཐག་པ་ཉེར་ལོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུ་མོ། །ཁ་ཅིག་སྒོ་མས་འཇུག་གཏིས་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཇུག་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ། སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྔ་ད་སེམས་སྐད་ཅིག་
 དང་དེའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུ་ཤུ་སྐབ་པར་འདོད་ནས། མཚན་ཉིད་གྱི་བྱར་ལ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་ཞེས་འཇོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྔ་ད་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་དངོས་
 རྒྱུར་གྱུར་པའི་དམིགས་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་གྱི་སྤྲེལ་ལོག་དེམ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་བྱོད་གྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱོད་དང་བྱོད་གྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་བར་དུ་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ལ་ཏེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུ་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུ་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་གོང་གི་ཅུ་བྱུང་དེ་
 མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། འོན་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྔ་ད་མ་ཐག་པའི་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྒྱུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུ་དུ་ས་མི་མཉམ་པའི་

འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་གཅིག་ཅེར་ཚོགས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་མངོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་སྤྲེལ། གཅིག་ཤོས་འགའ་ཞིག་ཕྱི་བར་འབྱུང་བ་ནི། ཁས་སྤང་འཆལ་པམ་གཏོགས་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་
 གནས་སྐབས་འདིར་སྟོམ་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་བའི་སྤྲོའལ་དེམ་ཐག་པའི་སེམས་དེ། སྟོམ་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་མི་གསལ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཡེ་མེད་ན་ལུས་རུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་འདི་སྦྱོང་བར་བཞེད་ནས། བྱེད་ཐབས་ཏུ་སྦྱབས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམ་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་
 སེམས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པས། ལུས་རུལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐམ་པའི་སྦྱོན་མི་འབྱུང་བར་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་སྟོམ་འཇུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་གང་རུང་མེད་ཀྱང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 ཡོད་པར་བཞེད། མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ཡོན་པས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་གང་རུང་གི་བསྐྱུས་པའི་སེམས་མི་གསལ་པ་ཡོད་ཆུང་གྱི་ཡོད་ཅིང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བགས་ལ་པོ་མེད་པ་ལ་དམན་

པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་པ་ཅི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཞེས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདིར་གཟུགས་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། གཟུགས་རགས་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ལ། དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱིས། གཟུགས་
 ཕྱ་བ་ནི་ཡོད་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་འཆི་འཕོ་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱ་བ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྒྲུབ་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྒྲུབ་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལོན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིན་རྒྱུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོན་འདོད་གཟུགས་
 སྐད་ཅིག་ཐམ་དེ་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྲུབ་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་ཕྱ་བའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལོན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གཟུགས་ཕྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཁའ་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་པ་
 ལས་གསུངས་པའི་བཞེད་པ་སྒྲིང་པོར་བྲིས་ནས་བཀོད་པའོ། །སྒྲིར་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གཟུགས་ཡོད་མེད་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྒྲུབ་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་རྒྱུར་གྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ཡོད་མེད་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་
 དང་སྒྱུར་པའི་མཐའ་ཆོད་དགོས་པ་ནི་རྣལ་འབྱེད་མདོར་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མདོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོར་སུམ་གཅིག་ཉིད་

ལ་ལྟོག་པས་ཕྱེན། རང་ཡུལ་འཛིན་ལུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་། མྱོང་བ་གསལ་ལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་བདག་
 རྒྱུན་དང་། གཉིས་པ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དང་། གསུམ་པ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་དགོས་པས་སོ། །དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལ་དབང་མངོན་སྒྲུམ་སྒྲུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་
 རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུམ་སྒྲུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་དུ་མ་བྱེད་དབང་ཤེས་ལ་བྱུང་པ་རྣམས་
 གྲུང་རྒྱུན་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པས་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་པས་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་གཞིར་བཞག་ཅིང་། དབང་ཤེས་ལ་བྱུང་པ་རང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཆེད་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་དུང་དེ་དུང་དཀར་མེར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ལྗོན་ཤིང་དེ་ལྗོན་ཤིང་འགོར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། རྒྱ་གཟུགས་དེ་རྒྱ་
 བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། སྒྲ་བཤད་འཛིག་པར་སྒྲུང་བའི་གནས་སྒྲ་བས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲ་བཤད་འཛིག་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་

དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །རྟགས་ལས་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་གིས། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། །དུང་དང་སྒྲོན་པ་དང་། །རྒྱལ་གཉིས་སྤང་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་
 རང་མཚན་དང་དབང་པོ་སྒྲོན་ཅན་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་ཤེས་འབྱུང་པའི་དམིགས་རྒྱུན་མེད་ན་དུང་ལས་དུང་དཀར་སེར་སྤང་གི་དབང་ཤེས་སྒྲེབ་ཡོད་དམ་མེད། །ཡོད་ན་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དུང་དེ་དངོས་
 སུ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་ཡུལ་རང་མཚན་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་པ་སྒྲེབ་རྟགས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཡུལ་རང་མཚན་ཞེས་པས་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དབང་པོ་སྒྲོན་ཅན་ལས་ཞེས་པས་བདག་རྒྱུན་བསྟན་
 ཞིང་། རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཆ་དང་མཚན་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་པལ་ཆེར་ལ་ཆ་དང་སྒྲེབ་སྟེ། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཚོགས་པ་སྒྲེབ་
 བས། བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པར་བཤད་ནས། མཚན་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་དངོས་སུ་སྒྲོས་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། རིག་གཏེར་ལས། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཕྱོད་པ། །ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྟེད་ཀྱི། །སྤྱིང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་བསྐྱེད་པ། །སོ་སོའི་སྒྲེབ་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་རྒྱུན་གསུམ་ཆར་དངོས་སུ་སྒྲོས་པ་

འཕྲུལ་པ་ཅན་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡུལ་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་དང་ས་པ་དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོ་ལ་མི་འཇུག་གི་ རྩལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་རྣམས་
 ནི། རྒྱུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱན་མིན། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་གྲང་། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་རྩལ་ཕྱར་བ་ཡིན་ཡང་དེར་མི་
 སྒྲུབ་བས་ཡུལ་དུ་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་རྩལ་ཕྱར་བ་ཡིན་ཡང་། རྩལ་ཕྱར་བ་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་རུས་པས་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འཇོག་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། བྲུང་བ་རྩལ་དག་ཡིན་མོད་གྱི། །དེ་མི་སྒྲུང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྒྲུབ་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དང་དོན་

གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། དེའི་དམིགས་སྐྱེད་དང་། བྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཚུས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་དང་། བྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
བསགས་རྩལ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ནི། དབང་ཡུལ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་། ཞེས་དང་། རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་བམི་འཐད་སྟེ། རང་དབང་པོའི་རྩལ་ཕྱར་པ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་
ཐལ། རང་དབང་པོའི་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དབང་པོའི་རྩལ་ཕྱར་པ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་རྩལ་ཕྱར་
པ་མ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྟེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མ་ཁྱེན་གཡག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཐས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས། རྩལ་ཕྱར་པ་ཚོགས་པ་
ཡུལ་ཁོན་ལ་སྦྱར་ནས། དབང་པོ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་མཛོད་པ། གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། དབང་པོའི་རྩལ་ཕྱར་པ་ཅས་པའི་དུག་སྒྲ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར་རྩལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྩལ་

—

ལྟོ་སྒྲུབ་ཀྱི་

༄༅། །ཐུན་འདུས་པའི་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་། རྩལ་ཐུན་འདུས་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས། རྩལ་ཐུན་འདུས་པའི་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དབང་པོ་ལ་ཡང་གསལ་པ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བམ་བྱེད། ཐུན་ཡངས་པས་
 གཟིགས་པར་ཁུ་འཆའ་ལོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ནི་རྩལ་ཐུན་དུ་མ་བསགས་པའམ་འདུས་པའི་རྩལ་ཐུན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚིགས་ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁད་གཞུན་སྒྲོ་ནས་དབང་ཤེས་མིང་བཏགས་
 ཏེ། །ཁད་གཞུན་འབྲས་བུའི་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི་ཕྱིར། །དམིགས་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཤེས་དང་། །ཡིད་བྱེད་ཤེས་པར་བཏགས་ན་གོ་མི་རུས། །རྒྱུན་གསུམ་ནང་ནས་ཁད་གཞུན་གཙོ་བས་ན། །ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུར་བཞག་གི་ཁོ་ནར་ནི། །
 འབྲུལ་པར་མི་བྱ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་འཕྲིག་ །རང་འབྲས་རང་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་གཙོ་བོར་ནི། །བསྐྱེད་བྱེད་རུས་པ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་དོན། །རང་འབྲས་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ། །གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱེད་དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་གྱི་དོན། །རང་
 འབྲས་ཤེས་པ་གསལ་རིག་དོ་བོར་ནི། །བསྐྱེད་བྱེད་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན། །སྒྲོ་མ་འཇུག་གཉིས་ན་སེམས་མེད་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས། །ལུགས་འདིར་སེམས་གསལ་མེད་ལ་དམན་པ་ཡི། །དག་གསྒྲ་སྒྱུར་ཡིན་མིགས་པ་སེམས་ཡོད་བཞེད། །

དེས་ན་ལྔ་པ་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་སྒྲུབ་པ་ལྟར་། དེམ་ཐག་པའི་ཉེར་ལོན་སེམས་ཡོད་ཕྱིར། །འཇུག་སེམས་ཕྱི་མ་ལྔ་པ་སེམས་སྒྲུབ་ཡི། །རྒྱུ་ལྔ་པ་པའི་དཔལ་པའི་དཔལ་དོན་མེད། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ལམས་ཀྱང་དམན་པ་ལ། །དག་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་།
 ལྔ་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཅེས། །སྒྲུབ་པའི་དབང་ལྷུག་ཀུན་མ་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་བཞིན། །མ་ནོར་རྒྱ་འགྲེལ་སྒྲུབ་པ་ཤད་འོག་ཏུ་སྒྲོན། །འབྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་ཀུན་ཀྱང་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས། །ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་རང་འགྲེལ་ལུང་གིས་འགྲུབ། །པདག་རྒྱུན་
 དམིགས་རྒྱུན་ཚང་ན་ཉེར་ལོན་རྒྱུན། །ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྒྲོ་ཞེས་ཚོས་གྲགས་གསུངས། །དབང་མངོན་བསྐྱེད་རྣམས་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །ནང་གི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ །རྣམས་ལྔ་པ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལྟར་། །དབང་མངོན་བསྐྱེད་ཐོབ་ཏེ། །
 རིགས་གཏོར་གཞུང་གི་དོན། །དབང་མངོན་བསྐྱེད་ཐོབ་ཏེ། །ཁྱེད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་བ་དང་། །མཚན་
 གཞི་དོས་བཟུང་བ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །རང་གི་སྒྲུབ་མེད་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ། །ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འབྲུལ་པའི། །ཤེས་པ་ཡིད་གྱི་
 མངོན་སུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡིད་མངོན་ལ། །དོན་རིག་ཡིད་མངོན་དང་། །རང་རིག་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། །མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་འཛོགས་པ་ནི་མི་འཤད་དེ། །རང་རིག་ཡིད་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཡིད་མངོན་

→

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡིན་ན། རོན་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཡིད་གུང་དོན་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ཡིན་
 ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྐད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབྲུད་དོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཁོན་རེ། ག་ཟུག་ས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུ་མ་ཆོས་
 ཅན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ཅ་ཁྱབ་
 མ་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་མ་ཐོང་ལ་མ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་མ་ཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་སུ་མ་ཐམས་
 ཅད་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ཐལ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་ན། དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། མངོན་སུ་མ་ལ་བཞིན་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུ་མ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཞིན་ཕྱེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་སེམས་པའི་མངོན་སེམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་སེམས་པ་གང་ཞིག་ མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སྒྲོབས་མཚུངས། དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསྒྲོམས་བྱུང་གི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། བདག་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་དབང་སེམས་སྒྲུམ་འགགས་
མ་ཐག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཛིན་པ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
འཛིན་པར་སྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུམས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་པས་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་རྣམས་ནི། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་སེམས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། དེ་མ་ཐག་ལས་སྒྲེས་པའི་ཡིད། ཅེས་དང་། རང་
འགྲེལ་ལས། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། དབང་སེམས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས། བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག་ འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིད་གྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི། དབང་
སེམས་སྒྲུམ་འགགས་མ་ཐག་པོའི། གཟུང་པའི་ཡུལ་ནི། དབང་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པོའི། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི། དབང་པོའི་སེམས་པ་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པར་བསྒྱུད་པའི་

༡༡། ཡིད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དེམ་ཐག་རྒྱུ་ལས་ཞེས་དང་། ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དབང་ཤེས་ཞེས་པས། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུ་ཡིད་དབང་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་གྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པམ་ལྟུང་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་གྱི་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་བདག་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་དེ་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་བདག་རྒྱུ་དང་། ཡང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་དེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པའི་བདག་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་སྟོང་སོགས་གྱི་བར་དུ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྟུར་རོ། །དེ་དོན་དེམ་ཐག་ ཅེས་པ་དང་། ཡུལ་དང་ཞེས་པས་དམིགས་རྒྱུ་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་། སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དེ་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་གྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་གྱི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་བརྒྱུད་ཡུལ་ལས་གཞན་ཕྱི་དོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་བརྒྱུད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་དང་། དེམ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་དང་། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་རྣམས་དོན་གཅིག་ མཚན་གཞི་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དུ་གྱི་ཡིད་མདོན་མཐའ་དག་གོ། །འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་དོ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ན། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་དག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། །འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་དོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིད་མདོན་གྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་སྟོན་བྱེད་དང་། གཞན་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མདོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱང་དོ་ཞེས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་སྤར་བྱེད་པ་དེས་ཡིད་མདོན་གྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། དབང་མདོན་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བཟུང་ཡུལ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྤར་ལྟ་བུ་རོ། །ཡིད་མདོན་ལ་རྒྱུན་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་སྤར་བྱེད་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་རིས་དེས་གསལ་བར་ཐོན་ཞིང་། མ་ཐམ་གཡག་པ་ཡང་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མདོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ལ་བྱེད་པར་མེད་ན། དབང་མདོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སྤུངས་དེ། ཡིད་མདོན་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མདོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་

॥ ॐ ॥ ལའི་ཕྱིར། ལྷག་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པས་ལྷག་པ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙམ། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐམ།
 དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ལྷག་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་དབང་མངོན་སྒྲུབ་
 ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འཛོལ་པར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་གྱི། རྒྱ་ཡིན་ཡིད་གྱི་
 རྒྱུན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དབང་ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་ཤེས་སྒྲུབ་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་ཤེས་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལོགས་
 ཤིག་ཏུ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟོན་གྱིང་རྒྱ་ཡེ་མེད་དོ། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུན་གསུམ་སོ་སོར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་། བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དང་།
 རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པར་གསལ་པ་ལོ། འདིར་བདག་ཉིད་ཆོན་པོའི་དངོས་སྟོབ་སྟོབ་པ་ཀུན་མཁུན་གྱི་གསུང་ལས། ཤེས་ཁྲས་ཉེར་ལེན་ཁོན་ཡིས།

ཤེས་སུ་འཇུག་ཆོ་རིགས་ཀུན་སྐྱེད། རྒྱུན་གྱི་ཤེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་མིན། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། ཤེས་པ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐམས། ཤེས་པ་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་མཁས་པ་མང་དག་ཞལ་མཐུན་པར་བྱུང་པ་འཆར་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡམས་གཡག་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་མ་གཏོགས་མཁས་པ་བྱུ་ཡུག་པ་དང་། པམ་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤུག་འཛན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་སྤྱོ་བོ་མཁའ་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་
 གུབ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་དོན་ལ་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཁོ་ནས་ཆོག་པའི་བཞེད་སྟོན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་
 དགོངས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེས་ལ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་
 པའི་བྱེད་པར་རྣམས་ནི་བདག་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་བསྐྱེད་པས་ན་དབང་ཤེས་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་གི་བསྐྱེད་པས་ན་ཡིད་ཤེས་སུ་འཇུག་པ་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་དུ་གསལ་བས།
 དགོངས་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་མི་བྱོའོ། ཤེས་པ་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ནི་ཏུ་ཅང་ཐམས་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བཅའ་པོ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཆ་གྲང་འཕྲད་དུས་གྱི་ཆ་རིག་

༡༡། ལྷོ་བས་ཆེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཚ་གང་འབྲུད་དུས་ཀྱི་གང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བས་ཆེན་སྐད་ཅིག་གི་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བཅའ་པོ་གང་ཞིག་ བྱོད་དང་དེའི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་གང་དང་གང་། ལྷོ་བས་ཆེན་སྐད་ཅིག་གི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ། ཚ་རེག་གི་ཆེན་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཆེན་ལུས་མེད་དུ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་ལ་ཆེན་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟར། ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་ཆེན་གསུམ་སོ་སོར་དགོས་ཤིང་། རང་འབྲེལ་ཉིད་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་བཤད་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེན་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་ཆེན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱུར་བཞེད་པ་ནི་རང་འབྲེལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་མི་འགལ་སྐྱེས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྷན་དེ་དག་གིས་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐྱེས་དུ་གསོལ་ཞེས་ཀུན་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་། རྒྱ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་ཆེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། དེམ་ཐག་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་དང་།

ཁ་ཅིག་གིས་བདག་རྒྱུན་དུ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྒོན་སོགས་དོན་གཞན་དུ་འགྲོལ་བ་མང་དུ་མཐོང་ངོ་། །འབྲུལ་གཞི་ནི། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
 པས། བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གཞིར་བཞག་ནས་རྒྱུན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་སོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་མང་མོད། འོ་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡང་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དོན་ནི། བདག་རྒྱུན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཆོས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཆོག་ཟིན་ལ་བསྟན་
 པ་ལས་གཞན་མི་སྤང་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་མཚུངས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་ཡང་ཆོད་བས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་ན་ཡང་། དེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་དེ་ནི་བདག་རྒྱུན་ལས་ལོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་གཅིག་དང་གཉིས་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་པའི་གནད་ཀྱིས། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གང་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་མཐའ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་དེས་པར་ཆོགས་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་དབང་མངོན་རྣམས་ཀྱང་གཅི་བོ་སེམས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོས་ཤིང་དེ་དང་གཅི་བོ་སེམས་དང་ཡིད་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ།

ཏུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། རང་འགགས་མ་ཐག་ནས་བྱེད་ན། རང་འགགས་མ་ཐག་པར་རང་འབྲས་ཡིད་མཛོན་སྐྱེས་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐུ།
 རང་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མཛོན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ ཡིད་མཛོན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་མཛོན། སྐྱེས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་བ་དཔྱིད་ལྡན་གྱིས་དོགས་པ་བཀོད་བྱུང་ན་མཁས་པ་དག་ལ་ན་
 ཅི་འདེབས། ཡང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡིད་མཛོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་ལ་དབང་མཛོན་ཁོ་ན་རུ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཕྱིར་དབང་
 པོའི་རྣམ་པ་ཤེས། ཞེས་སོགས་དང་འགལ། མེད་ན་ཏུག་པོ་ཞེས་སྒྲིབ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གྲུང་། ཁམས་ཏུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་གང་འདས་མ་ཐག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཡིད་ཅེས་བཛྲོད་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། ལན་ཅི་འདེབས། དེ་ལ་དང་པོའི་ལན་ནི། ཡིད་མཛོན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རང་དུས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱ་དེ་དང་དེས་དངོས་འབྲས་དང་རྒྱ་དེ་འབྲས་གང་བསྐྱེད་གྲུང་། བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་
 རང་དུས་སུ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་འགགས་ཟེན་ནས་འབྲས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་གནད་འདི་གོ་དགོས་སོ། འོན་ཀྱང་ཡིད་མཛོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་ནི། རང་འགགས་མ་ཐག་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་

འབྲས་བུ་ནས་ལས་ནས་སྒྱུ་སྒྱེས་པ་ན་འབྲས་བུ་ནས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ས་བོན་དང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཡར་འགྱུར་བ་དང་།
 འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་དུས་སུ་འབྲས་བུའི་ལྗོགས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་རང་དུས་ཉིད་ནས་དབང་མངོན་གྱི་
 བདག་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་དུས་སུ་འབྲས་བུའི་ལྗོགས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་བདག་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྐད་མ་བུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་སུ་འབྲས་བུའི་ཐ་སྐད་ལས་རྒྱུའི་ཐ་སྐད་གཙོ་
 རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པར་ཡང་རྟོན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་ན། དེའི་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་པའི་དཔེར། རྒྱལ་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་ན། དེའི་བཅུན་
 མོ་དུག་དང་སྤྲུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛོད་པ་དང་། སྤྲུང་ས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གྲང་། བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཡར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་

ལ་འགགས་མ་ཐག་པ་མ་སྒྲིལ་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་ཤེས་ལ་འགགས་མ་ཐག་པ་སྒྲིལ་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་ཆད་རྟོག་དཔྱད་མཛད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་འདྲའོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཁོ་ན་བདག་
རྒྱུན་ཡིད་དབང་དུ་བཞག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་སྤྱད་དུ་ལྟར་བ་རྣམས་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཇེས་གྱི་རྟོག་པས་བདག་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་མ་ཐག་པ་ཚོས་ཙན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། བྱོད་དེ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དུ་ལྟར་བས་རང་དུས་
སྤྱ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་དུ་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲིལ་མེད་དེ། སྤྱིར་སྐྱེད་བྱེད་དམ་པ་ན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུ་འཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ཀྱང་། གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱར་ན་ཚོས་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་མ་བྱལ། ཚོས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ། ཇེས་གྱི་རྟོག་པས་རྒྱུ་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་

འགགས་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། །རྟུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་མཛོད་གཞུང་དེ། འདིར་ཆོད་མར་མཛོད་པའི་གནད་
 གྱིས། དངོས་པོ་ལ་ད་ལྟར་བས་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་ད་ལྟར་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོག་ས་རྟུག་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིད་དབང་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པ་ལ་མཛོད་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་བ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ཡོད་ན།
 དངོས་པོ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་གསལ་ཞིང་། དགོ་བ་ལ་དུས་གསུམ་མེད་ན་གསུང་རབ་སྒྱུའི་ཁ་སྒྲུང་དང་འགལ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རང་གི་བདག་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་
 པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས། དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཅེས་ཁས་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་འགྲོས་གྱིས་གཞུང་དང་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་བྱེན་གྱིས་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡང་། བདག་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ་སྒྱུར་ནས།
 དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་རྣམས་རང་དུས་སུ་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པར་བཤད་ན་ཡང་། རིགས་པའི་གཞུང་གི་བབས་དང་འབྱོར་བས། གང་འཐད་མཁས་པ་དག་གི་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །ཡང་དབང་མཛོད་སྒྲ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་རང་

དེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མཛོན་སྤྱི་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་དང་རང་འབྲས་ཡིད་མཛོན་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དབང་མཛོན་སྤྱི་མ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་རང་འབྲས་ཡིད་མཛོན་སྤྱི་མ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མཛོན་སྤྱི་མ་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་མཛོན་སྤྱི་མ་དང་པོ་དེ་རང་འབྲས་ཡིད་མཛོན་སྤྱི་མ་དང་པོའི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འཕང་བྱུང་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། འགགས་མ་ཐག་པའི་དོན། རང་འབྲས་ཡིད་མཛོན་གྱི་དུས་སྤྱི་མ་ལ། ལན་འདེབས་དེ་གསལ་ཆོག་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་པའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རིགས་པ་དེ་ཆོག་ལ་འབྲེལ་པ་ཅོམ་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཤིང་། དབང་མཛོན་སྤྱི་མ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་རང་འབྲས་ཡིད་མཛོན་སྤྱི་མ་ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་མ་པའི་དངོས་རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བུ་མ་པ་སྤྱི་མ་ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ད་ལྟར་བར་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པར་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པར་ཡང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བུ་མ་པའི་དངོས་རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འདས་མ་ཐག་པ། བུ་མ་པ་སྤྱི་མ་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་གཉིས་པ་འབྲེལ། གསུམ་པ་སྤྱི་མ་པའི་དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཡིད་གྱི་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་པའི་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྟོན་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི་ཡིད་མཛོན་གྱི་

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

འགྲུ་བཤུ་ མཁའ་མཁའ་པ་དེམ་ཐམ་པ་ཉེར་ལོན་དང་། བདག་རྒྱུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི། རྣམ་དཔྱོད་ཤར་ན་མུན་པའི་ཕྱང་ལས་གྲོལ། བཀའ་དུ་ཡིད་མཛོན་དབང་མཛོན་རིགས་རྒྱུན་འགྱུར། འདབ་ཤེས་འགགས་མ་ཐམ་པ་བདག་རྒྱུན་
 དུ། བཀའ་མཁའ་པ་མཁའ་མཁའ་རང་རང་འོལ་སྒྲིལ་ཡིས། ལྷན་ལྷན་དག་གི་བཤད་པ་མཐའ་ལས་མོད། ལམ་ཆེར་འཇམ་དབྱངས་དབྱེས་པའི་གཞུང་ལས་གྲོལ། འདིར་ནི་ཐམ་འགྱུར་རིགས་ལམ་ཕྱེད་བ་ནས། འོགས་པའི་མཐའ་བཀོད་དྲྀགས་
 པའི་མཐའ་དབྱེད་སྟེ། རྩ་བ་མཁའ་པའི་བཞེད་གཞུང་གསང་ལམ་ཞིག་ བྱེད་འདིར་དཔྱོད་ལྷན་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡིན། ༥ ཁྱེད་ཀྱིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲེ་བའི་ཚུ་ལ། ཚད་མར་འགྱུར་བའི་འཐད་པ།
 སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྱུད་པའོ། འད་པོ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མཛོན་སོགས་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེས་པ་ན་དེ་འགགས་ཇེས་སུ་ཡིད་མཛོན་གཅིག་སྒྲེམ་ལྷ་སྒྲེ། གཅིག་སྒྲེན་རྒྱུ་འབྱུང་པར་ལས་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་མི་
 སྒྲེད་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་སྒྲེས་ན་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། ཞེན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུ་ལྷ་འཇམ་དུ་མ་སྒྲེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཀའ་ལྷས་ལ་རང་རིག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མཛོན་དུ་
 མ་སྒྲེས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྒྲེད་གི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་རིག་གི་ཆ་དེ་རང་རིག་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེས་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། འདིར་རང་རིག་གཅིག་ཅེས་པ་དང་། འོག་ཏུ་རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུད་

→
མཁུ་
ལྷོ་

༡༡། །གཞན་མེད་ཅེས་པ་བརྗོད་དོན་གནད་གཅིག་ཅིང་། སླིང་པོ་ནི་ཁ་ནང་ལྟས་ལ་དུམ་ཡོད་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱུད་དུམ་ར་འགྱུར་ཡང་། ནང་ལྟས་རང་རིག་ལས་མེད་པས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འབྱུང་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་པེ་ཅེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ལུས་སམ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་ཡིན་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྟག་པར་བཤད་པའི་གཞན་
པེ་ཆོད་མ་བཞིན་དུ་ཅེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་མི་ལུས་ཏེ། བྱོད་ལ་རྒྱན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། འབྱུང་པ་མེད་ཕྱིར་ཆོད་མ་ཡིན། །རྒྱན་མེད་ཕྱིར་ན་ཅེས་མི་ལུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་རང་འབྱེལ་ལས། རང་སྟོབས་
ཀྱིས་ཅེས་མ་ལུས་པས་ཆོད་མའི་ཐ་སྐད་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་ལ་མ་ཐུབ་ཆོད་ཀྱི་བཤད་པ་དགོས་ཀྱང་མ་ཐམ་གཤམ་ག་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་ཀ་ཅང་མི་སྤང་། ཀུན་མ་བྱེན་སྒྲུབ་ས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་མི་བྱེད་པ་ལ་བཤད། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྗེ་བཙུན་ལུས་རབ་འབྱུངས་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཅེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་མ་ཐོབ་པར་བཤད་ལ།
འདི་ནི་ཕྱ་བའི་དགོངས་པར་འབྱོར་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་གཞན་ལས་ཅེས་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཅེས་མི་ལུས་པས་ཞེས་སོགས་ཆོག་སྟེ་འབྱེལ་ཅིས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་ལ་ཡང་ཅེས་པ་སྟོའི་ཐ་སྐད་དང་། རྗོད་པ་སྟེའི་ཐ་

སྒྲིབ་པ་ཉིས་ལས། འདིའི་ཐ་སྒྲིབ་དེས་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ལས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲིབ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པར་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་མཛོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པས་རང་ལས་དེས་རྒྱས་པ་དང་། ཡིད་མཛོན་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་རང་ལས་དེས་མི་
རྒྱས་པ་ལ་རྒྱུ་མཛོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དབང་མཛོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲུལ་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་དབང་མཛོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུན་བཅས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཛོན་དེའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་
མཛོན་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པས་རང་ལས་དེས་རྒྱས་ལ། ཡིད་མཛོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ནི་དབང་ཤེས་སྤྲུལ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཅོམ་ལ་བཞེད་པས། འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དབང་ལས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དབང་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་
མེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཛོན་སྐྱེ་བ་རྒྱས་ཤིང་རང་ལས་དེས་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲིབ་དུ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དབང་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་གཤག་པས་རང་གི་སྤྲུལ་ལོགས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པའི་དབང་
མཛོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྲུལ་ལོགས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པའི་གཏོན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཏེ། ཡིད་མཛོན་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོའི་སྤྲུལ་ལོགས་སུ་དབང་མཛོན་སྒྲིབ་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་
འབྲས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལོགས་སུ་དངོས་རྒྱུ་ད་ལྟར་བ་དང་། དངོས་འབྲས་སྐྱེས་པ་ན་དངོས་རྒྱུ་འགགས་པ་ནི། རིགས་པ་སྤྲུབ་ཀུན་གྱི་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། ཡིད་མཛོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་དབང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༣

༄༅།

།དེ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གསལ་མ་ཐག་
 པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། མེད་ན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན།
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེར་ཡང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི་དུས་མི་སྟེན་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྟགས་བཀོད་དེ་ཡང་འགལ་ཏེ། ཡིད་དབང་ལ་འདས་པས་བྱུང་ན། དངོས་པོ་དང་ཤེས་པ་ལ་ད་ལྟར་བས་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་ད་ལྟར་བས་མ་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡིད་མངོན་འདས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པའི་འདས་པ་དེ་འདས་པ་མཆོན་ཉིད་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་གཏད་མཆོམས་ཞིག་འདུག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དག་གིས་ཆོགས་བཅད་འདི་འཆད་ཚུལ་མ་ཐའ་ཡས་ཤིང་ཞལ་པོད་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དབང་མངོན་ལས་ནི་དབང་མངོན་སྐྱེ། ཡིད་མངོན་ལས་ནི་ཡིད་མངོན་མིན། ཞེས་པའི་གཞུང་བཅས་བ་དང་།

ཆེ
ཆེ
ཆེ

དག་ཆོས་རིགས་གཉིར་

འགའ་ཞིག་གཞུང་འདི་ཡིག་སྒྲིམ་གཞན་འཇུགས་པ་ཡིན་གྱིས། ཆོས་རྒྱུ་དཔོན་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡལ་ཆེར་གཞུང་ཆོག་ཟིན་ལ་བཅོས་མི་བྱེད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་སོགས་ཇི་སྟེད་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་། དབང་མངོན་ལས་དབང་མངོན་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་ཡང་དེང་སང་ཡང་མང་དུ་སྒྲུང་མོད། དེ་ནི་འབྲེལ་པ་ལ་གཞིག་པ་འཇུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དབང་ཤེས་སྒྲུལ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཅོམ་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་ལས་གཞན་མི་སྐྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོག་སྒྲུ་ཕྱིའི་འབྲེལ་གྱི་རུས་པས། དབང་ཤེས་སྒྲུལ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྒྲུལ་འགགས་མ་ཐག་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་གྱིས། སྒྱིར་ཡིད་དབང་སྒྲུལ་ལས་ཡིད་དབང་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྒྲོ་བོ་མ་ཐན་ཆེན་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དབྱུད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཛད་པ་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་དེ་ནས་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ལ་མར་སྐྱེ་བས། དབང་ཡིད་གྲངས་མཉམ་ཞིང་། མགོ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་ལ། འཇུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་སྐྱད་དོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དབང་མངོན་ཇི་ཅོམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྗེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི།

ལྟོ། །དབང་མངོན་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གཟུགས་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པ་བྱངས་
 མཉམ་སྟེལ་མར་སྟེབ་མི་འཐད་དེ། སྟེལ་མར་སྟེབས་རྒྱན་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། དབང་མངོན་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་ལ། ཡིད་མངོན་གྱིས་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ལུས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐམ་གཤམ་པས་སྟེལ་
 མར་སྟེབ་འདི་རྒྱན་ན་བཀོད་པ་མི་སྒྲུང་གསུང་ལ། དོན་ལ་འགྲེལ་པར་མི་སྒྲུང་ཡང་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཞལ་རྒྱན་ལས། རྒྱན་གྱི་བཞེད་པར་བྱུང་བ་དེ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་དབང་
 མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་མངོན་སྟེབ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ཀྱང་ཡིད་མངོན་མི་སྟེབ་ལ་ཕྱིས་དབང་མངོན་རྫོགས་རྫེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྟེབ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ།
 སྟེལ་མ་དང་ནི་རྒྱན་གྱི་མཐའ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱན་མཐར་སྟེབ་འདི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པར། རྒྱ་མཆོན་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་སྒྲུར་མི་སྟེབ་ཕྱིས་སྟེབ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 གཤམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་བཤད་ལ། པཱ་ཆེན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་ཞེས་སྒྲུར། རྫོགས་ལུས་རབ་འབྱམས་པས། དབང་མངོན་དང་པོ་དང་ཐམའི་དུས་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བཀོད་པ་མཛད། དེ་ལ་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟིན་གྱི་རྒྱ་ན་དང་། པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱར་བ་དོན་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་སྤྱད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་གསལ་ལ་བས་སྒྲ་ཟིན་ལ་རུས་འདོན་ཞིག་དགོས་སམ་སྒྲུལ་མོ། །མུས་ཆེན་གྱི་དེ་འང་དབང་མཛོན་ཐ་
 མའི་དུས་ན་ཡིད་མཛོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཆོགས་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱང་། བྱོགས་སྒྲུལ་ས་འདོད་པས་ན། དེའི་ཁས་བླངས་རྟགས་བཀོད་མཛད་པ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྔོན་འཛིན་དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་སྒྲུལ་མཛད་དུ་སྒྲུ། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ནས་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྒྲུད། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས། དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡིད་མཛོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བསྒྲུད་པས། ཁ་ཕྱིར་ལྷས་ལ་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་གཉིས་དང་། ཁ་ནང་ལྷས་ལ་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་
 རིག་མཛོན་སུམ་སྟེ། མཛོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་པའི་མཛོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུས་པ་འདི་ལ་མཛོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ཇི་སྟེད་སྟེས་ཀྱང་རྒྱ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྔོན་ལས་གྲོལ་སྟེ།
 རྣམ་ལྷས་ལ་རང་རིག་རིགས་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ཀུན་གྱི། རང་གི་དོ་བོ་སྒྲུང་བ་གསལ་པ་རིག་ཏུ་སྒྲུས་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། རང་རང་གི་སྒྲུང་གི་དོ་བོ་སྒྲུང་བ་གསལ་པ་རིགས་ཀྱི་ཆ་དེ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

→

བུ་ཕྱུང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

༡༡། །དང་། གང་ཟླ་གི་རྒྱུད་ཀྱང་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཅམ་དེ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱེན་དུ་འགྱུར། །རང་རིག་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཞན་མེད། །དེས་ན་མངོན་སུམ་
 འགྲོས་གསུམ་པ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་བྱས་ནས་
 འོགས་ཞིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་ཕྱི་ལྟ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ན་ཁ་ནང་ལྟས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེ་ལ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཇི་སྟེད་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རིག་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་
 བའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། སྤེལ་མར་མི་སྐྱེ་བར་འོགས་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་སྟིད་པས། རྒྱུན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། གྲངས་མཉམ་པར་སྐྱེ་བས། ཆོས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་འདི་
 མི། ཤང་ཀར་ནན་ཏའི་དགོངས་པ་ཁོ་བའི་མཁམ་པོ་ལས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་གསུམ་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་
 གསུམ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས། ཇི་སྟིད་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཛོགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཅི་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་

མངོན་ཡིན་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་ངེས་པར་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་གནད་གྱིས་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིད་མངོན་སྒྱུ་བའི་སྤྲོད་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་མངོན་སྒྱུ་བའི་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་དང་
 དེའི་དུས་ན་ཡིད་མངོན་མ་སྒྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུས་བུའི་མིག་སྒྲོན་མེད་པས་མར་མེ་རྒྱན་འགག་ཁམ་ལ་གསལ་དུ་ལྟ་བའི་གནས་སྒྲུབས་སུ་དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཀུན་མ་བྱེན་གཤམ་པས་ཡང་ན་ཁ་ཕྱིར་
 ལྟས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རིག་གཉིས་ཀྱང་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ལྟས་དོན་རིག་གཉིས་སྒྱུ་བ་ལྟར་ནང་ལྟས་རང་རིག་གཉིས་སྒྱུ་བས་འགྲོས་བཞི། ཡང་ན་ཕྱི་ལྟའི་འགྲོས་གཅིག་དང་།
 ནང་ལྟའི་འགྲོས་གཅིག་སྟེ་འགྲོས་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཉ་དགོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་འགྲོས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྒྲུབ་མི་འཐད་པར་བཞེད། ལྟོ་པ་ཀུན་མ་བྱེན་ནི། རང་རིག་ཏུ་ཇུས་གཅིག་པས་འགྲོས་གསུམ་ཡིན་
 གྱིས། རིགས་གཅིག་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོས་བཞི་འམ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་ཅིང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་
 གཉིས་ཀ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འགྲོས་བཞིར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇུས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འགྲོས་ཅི་བམ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དབང་ཡིད་གཉིས་དོན་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་ཅིང་། རང་རིག་གཉིས་ཀྱང་རང་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་

༣

༡༡།

རིག་དང་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རོན་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་གྱུར་རིགས་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །འོན་ཅི་ཞེན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་མངོན་
 སུམ་དང་པོ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ནང་གི་བསྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་གི་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་ནི་མངོན་སུམ་འགྲོས་
 གསུམ་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་ཞེས་དབང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པའི་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 རོན་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡིད་པམ་ཡིན་གྱུར་འབྲས་བུའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ནས་ཡུལ་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་སོ་སོར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རིག་ཏུ་
 རྫས་གཅིག་པས་འགྲོས་གསུམ་ཡིན་གྱི་རིགས་གཅིག་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས། ལྟོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གསུང་དེ་ལ་ཡང་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། རང་རིག་ཏུ་རྫས་གཅིག་པས་ཞེས་པ་དེ་ཅི་དོན་རིག་གཉིས་པོ་དེ་རང་ལྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྫས་
 གཅིག་པམ་གཏོགས། ལྟོང་བྱ་ཐན་རྒྱུན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོང་བྱའི་དབང་ཡིད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་པས་ཡིན་ན་འགྲོས་གཉིས་སུ་ཐམ་གསུང་བ་ཡང་། རང་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་གོ་ཆོད་ལ། རོན་རིག་ཏུ་

ལྷོག་པ་

ལྟོ་པ་

རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་གོ་མི་ཆོད་པའི་གནད་མ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་ཡིད་གཉིས་པོ་དོན་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་གྲུང་སྒྱུར་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་བཞིན་དབྱེ་བ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཏེ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཇི་སྟེད་པ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཐུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མངོན་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་མངོན་ལས་ཡིད་མངོན་སྟེ་བ་ཡིན་གྲུང་། ཡིད་མངོན་དབང་མངོན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཁས་མི་ལོན་པའི་གནད་ཀྱིས་གྲུང་དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་པར་གྱུ་བཤོ། ཁག་ཏེ་དབང་མངོན་སུམ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཉར་
 ལོན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་དག་ལ་ནི། ཡིད་མངོན་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཉར་ལོན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཏེ། ཉར་ལོན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཆེར་ལ་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་ཡིན་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། གཟུང་དོན་གཅིག་འཇལ་བྱེད་ཏུ་ཤེས་པ་ཇུས་གཞན་གཉིས་ཡང་རྒྱུད་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གཉིས་པོ་ནང་ལྷན་རང་རིག་གཅིག་གིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལ་ཡང་དབྱུང་ཏུ་ཡོད་དེ། འོན་རང་
 རིག་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རང་རིག་ཡིན་ན་དོན་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་རང་རིག་དེ་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་དོན་རིག་གཉིས་པོ་ལ་ངོས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་

༣

༡༡།

ཨི

ལྷོ་

རིག་ཡིན་ན་ཡང་དོན་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་ཀ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་སུ་འགྱུར་བ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁ་ཕྱིར་
 ལྷས་ལ་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྒྲེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་ནང་ལྷས་ལ་རང་རིག་སྒྲེ་བ་ན་རང་རིག་རིགས་གཅིག་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། གོང་དུ་ཡང་དབང་གེས་བཞིན་དུ་རང་རིག་གཅིག་
 ཞེས་དང་། རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་པར་འབྲེལ་པར་ཡང་ཁ་ཕྱི་ལྷས་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་སྒྲེ་བ་ན། །ཁ་ནང་ལྷས་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་སྒྲེ་འོ། །ཞེས་དང་། །ཁ་ནང་ལྷ་རང་རིག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་
 རིག་གཅིག་ལ་ཁ་ནང་ལྷས་རང་རིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པའང་སྤང་མོད། །སྐབས་ཐོབ་རིགས་གཅིག་པ་ལ་བྱའི། །རྒྱུན་གཅིག་པ་ནི་འདིར་མི་འབྲེལ་ལོ། །དབང་ཡིད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་
 དབང་ཡིད་ལྷར་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཡག་ཤིག་ལས། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ཉིར་ལེན་ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དོན་ཚོགས་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 དང་། དུས་མཉམ་དུ་སྒྲེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའམ། ཐམས་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་ན་གསུམ་པར་རམ་རྒྱུན་མཐར་སྒྲེ་འོ། །དེ་བཞིན་མ་གཏོགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླང་ན་རང་ལའང་ཉེས་པ་མཚུངས་སྤིད་པས་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་

དཔྱེད་མཛོད། ཞེས་འགྲོས་གསུམ་དུ་སྒྲེབ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་མཛོད་མོད། འོ་ན་དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་མ་ཇི་ཙམ་སྒྲེབ་པའི་དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་མ་ཐམས་ཅད་ལྟེན་པ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་
 ཚང་མོད། གཞན་དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་མ་རྣམས་སྒྲིག་ཅིག་གང་གི་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་གང་མ་ཚང་ཞུ་བར་བྱ་སྟེ། དགའ་ལྡན་ནས་བཀའ་སྤྲུལ་དགོས་སོ། །སྒྲིག་ཅིག་ཐམས་ཅད་དུས་མ་གཏོགས་སྒྲིག་ཅིག་གཞན་རྣམས་སུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་མ་
 ཚང་བ་མེད་དེ། དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་དེ་དང་དེའི་དབང་མངོན་གྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་དང་དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་། དབང་མངོན་གྱི་མ་དེ་དང་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ། དབང་མངོན་གྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་
 དང་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དབང་མངོན་སྤྲུལ་པའི་སྟེང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་དང་དེའི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་གཉིས་པར་
 འགྲོས་གསུམ་ཚང་ན་ཇི་ཙམ་སྒྲེབ་པའི་སྒྲིག་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཚུན་ཆད་དུ་འགྲོས་གསུམ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཇེས་ཐོགས་སུ་ཡིད་མངོན་མི་སྒྲེའི། དེའི་དུས་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཕྱི་དོན་མ་ཚང་བས་
 སོ། །དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སའ་འགྲོ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་གསུམ་ཚན་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དང་སྒྲུ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་མངོན་སྒྲིག་ཅིག་མ་དང་པོ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཅར་དུ་

—

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། སྐྱེ་བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་སྐྱོན་མེད་པ་དག་ལ་མང་བར་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་འཛིན་མངོན་
 སུམ་དུ་འཛོག་ཅིང་སྐྱེ་འཛིན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་འགྲེ་བས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་འགྲོས་འདི་ལ་དོན་རིག་ཁོན་ལས་རང་རིག་གི་འགྲོས་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་གཟུགས་སོགས་
 དོན་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་འགྲོས་ལྷའི་སྤྲེང་དུ་དབང་ཡིད་ཀྱི་དེམ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་འགྲོས་བསྐྱེད་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེམ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་རིགས་རྒྱུན་སྒྲུལ་ལས་ཕྱིམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་
 རང་ངེས་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་མངོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་ཡིད་མངོན་མེད་པས། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་ངེས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་གྱི་འགྲོས་
 དཔྱད་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་འགྲོས་ལྷར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུལ་བསྐྱེད་ན་འགྲོས་བདུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གླུ་མའི་སྤྱེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། དེའི་ཚེ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འགྲོས་
 བསྐྱེད་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རིག་གི་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་འདིས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་དང་ཐུས་གཅིག་པའི་ཡུལ་

ཡོད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡུལ་གྱི་འགྲོས་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་འབྲས་བུའི་སྟོན་ས་རྒྱུའི་སྟེང་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་རང་གི་འགྲོས་དཔུང་དུ་མེད་དེ། ཡུལ་སྟུན་མོང་བ་གཅིག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འགྲོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་བཅོམ་འདོར་འདོད་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་
 གནད་མ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་དུ་དབང་ཡིད་གཉིས་ཡུལ་སྟུན་མོང་བ་གཅིག་ཉིད་འཛིན་པས་དམིགས་སྟེན་གྱི་སྟོན་ས་དབང་ཡིད་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པ་
 དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྟེང་གི་སྟོང་བ་གསལ་ལ་རིག་དེ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་དེ་ལས་
 སྟེས་པས་ན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འགྲོས་སོ་སོར་འབྱུང་རིགས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དབང་པོ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མ་བསྟན་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མའི་སྟོན་ས་ཕྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་བསྟན་ཡིན་གྱིས།
 ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་དེ་དང་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་བཞིན་ནོ། །པར་ཆེན་གྱིས་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་པའི་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་རེ་རེ་བསྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་འགྲོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ན་མས་ནི་

ཨ ཨྱ། །དུས་མཉམ་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཡིད་བྱེད་སྒྲུལ་རྒྱུ་མ་ས་ནི་འདིར་བསྟན་འགྲོས་ཅི་བའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་སྒྲུལ་རྒྱུ་བར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལོན་ཡིད་བྱེད་སྒྲུལ་རྒྱུ་མ་ས་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། དང་པོ་དེ་རྒྱུན་བཅས་སུ་གྲུབ། དང་པོའི་ཉེར་ལོན་ཡིད་བྱེད་སྒྲུལ་རྒྱུ་མ་ས་ནི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུལ་འམ་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་མ་ཐུན་པ་བྱེད་ན་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་
 གྲུ་དབང་ཤེས་གཞན་ཞིག་ལ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲུ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་
 གྲུ་མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲུ་འཛིན་དབང་མངོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་ཡོད་སྟེ་པས་དེ་སྒྲུ་འཛིན་དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལོན་ནས། མཚུངས་པ་དེམ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྒྲེམ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལོན་ལ་དབང་
 ཤེས་སྒྲུལ་དེམ་ཐག་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུར་གཟུགས་མེད་དུ་ཁམས་སྐབས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཐམ་དེ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྒྲེམ་ཐག་པའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལོན་དུ་ཁམས་ལོན་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཐམ་དེམ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཀའ་ཆགས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོད་པའི་དགུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ན། དབང་ཤེས་སྤྲོད་ཅིག་མ་དང་པོ་གསལ་བཟུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་ལོན་ལ་དངོས་རྒྱུས་མ་བྱུང་པ་དམིགས་གསལ་ལ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྣ་བ་མ་ཡུག་པ་ན་རེ། ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱིས་བཟུང་བའི་གཟུང་ཡུལ་སྤྲུལ་འཛིན་ནམ། དེས་མ་བཟུང་བའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དཔུང་ཤེས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུ་དབང་ཤེས་སྤྲུལ་མ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། འོན་པས་སྒྲུབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་དེའི་རྒྱ་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ལྟ་བུའི་གཟུང་ཡུལ་མི་གཅིག་ན་ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲོད་པའི་ཡིད་མངོན་འབྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །ལན་ནི་དཔུང་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་སྤྲུལ་མི་གཟུང་ཡུལ་མི་
འཛིན་པར་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་དེམ་ཐག་པ་གཞན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་མེད་དེ། ཡིད་མངོན་སྤྱོད་རང་གི་སྤྲོད་པ་དེམ་ཐག་པའི་དབང་མངོན་ལ་དེས་པར་སྤྲོས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྤྲོད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་པའི་བར་དང་། འདིར་ཡང་། ཡུལ་གཞན་འཛིན་དང་དབང་པོ་ལ། སྤྲོས་ཕྱིར་འདི་ལ་སྤྲོད་གཉིས་མེད། ཅེས་

ལྟུང་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་པ་འདིས་མཚོན་ནས། བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་གི་བྱེད་པ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མངོན་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་སྟེ། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་མངོན་སྒྲུ་མ་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་སྟོས་ཤིང་། དབང་མངོན་ནི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གཅིག་ཡིད་མངོན་དུ་སྐྱེ་ན་
 ཡང་། རང་ལྟ་རང་རིག་རིགས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ། །འབྲུལ་མེད་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །འོན་ཀྱང་གཞན་ངེས་ཡིན་ཕྱིར་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། ར་སྐྱད་སྟོན་ས་ཚད་མར་ཐ་སྐྱད་མེད། །བདག་
 རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྒྲུ་མ་ལས། གཟུགས་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་བདག་འབྲས་ཀྱིས། །དབང་ཤེས་རྒྱུན་བཅས་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས། །ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་ཡིད་མངོན་རྒྱུ་མེད་གྲུབ། །འདི་ལ་མ་ཐམས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པའི་སྟོལ། ཉི་ཟེར་
 དུ་ལ་བཞིན་གྲངས་དང་མུ་མེད་ཀྱང་། ཁྲོ་གསལ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་གཏམ། །ཡུ་དུ་མ་ལ་རའི་ཚལ་བཞིན་ཆེས་དགོན་ནོ། །དབང་ཡིད་སྟེལ་མར་སྐྱེ་དང་དབང་མངོན་རྒྱུ་། རྒྱུན་མཐར་ཡིད་མངོན་ཐང་གཅིག་སྐྱེ་བ་ནི། །རིམ་བཞིན་
 རྒྱུན་དང་ཆོས་མཚོག་བཞེད་པར་བསྟན། །རང་ལུགས་དང་པོར་དབང་མངོན་རྒྱུ་མེད་སྟེ། །དེ་ནས་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། །ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྣམས་ཐ་དང་། །མཉམ་སྐྱེ་སྐྱོང་བྱེད་རང་རིག་རིགས་གཅིག་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱི་སྟོ

ནས་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་བཞེད། །དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རིགས་ནི་ཐད་དུ། །འབྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་འཕུག་སྒོམ་ཕྱེ་བར། །འགྲོས་གསུམ་ཐ་སྐད་འདི་ལ་ཉ་དཔོན་དང་། །མ་ཡམ་གཡག་སོགས་རྩོད་པའི་ང་རོ་བྱེད། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་
 རིག་གཏང་སྒོམས་སུ། །བཞག་སྟེ་ཡུལ་ལྔ་འཛིན་བྱེད་མངོན་སུམ་ལྟ། །དུས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་ལྟ་ཡིན། །དེ་སྟེང་དེམ་ཐག་རྒྱེན་འགྲོས་བསྐྱེད་པས། །བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེམ་ཐག་རྒྱེན་ལས། །དབང་མངོན་རང་ངེས་ཡིད་མངོན་
 གཞན་ངེས་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡིད་བྱེད་སྒྲུམ་འགྲོས་ཉིད་དོ། །འདོད་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་འགྲོས་དང་ཡིད་བྱེད་གྱི། །ཁྱུང་པར་མ་ཕྱེ་ཡུལ་ལ་འང་མི་མཚུངས་སམ། །འགྲོས་ནི་དུས་མཉམ་དགོས་པས་སྒྲུ་ཕྱིར་མིན། །ཡིད་མངོན་དཔྱད་ཤེས་འགྱུར་རམ་ལོང་
 བས་ཀྱང་། །གཟུགས་མཐོང་ཐལ་བས་ཡིད་མངོན་འགོག་བརྩོན་ཀྱང་། །ཡུལ་གཞན་འཛིན་དང་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །སྒྲིན་གཉིས་གྲོལ་བའི་ལེགས་བྱས་སུ་ཡིས་ཤིགས། །ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་ཟིན་ཏོ། ། ༥ །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རང་རིག་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བྱེད་
 གྱི་འཛིན་ནམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། །ཡང་ན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ན། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྤྱིང་བྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དཔེ་ངོ་བོ་

འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལུགས་པའི་རིག་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མ་ཁས་ལྷམས་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མངོན་སུམ་ལ་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པམ་ཆེན་གྱིས། འཇུག་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་ལུགས་པའི་རིག་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱུང་ཆེས་ཏེ། དོན་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
 སྒོ་བ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཙན། མཚན་བྱེད་རྣམས། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། ལྷམ་འབྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་
 སུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་བཞིན་དབྱེ་བ་གང་ས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ གང་ས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ལན་ཚུན་ཐ

དད་གཞིམ་སྒྲུབ་མི་སྤྱིད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཕགས་སྐུད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདོད་ལན་བྱ་སྟེ། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་ཀ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་སྐུད་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཚུང་བ་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནི། རང་རིག་གི་མིང་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ལམ་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འཛོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དོན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས། གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱུང་བྱེད་པས་ཡང་ཁྱབ་ཅིང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་རིག་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཙམ་གཤམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཚུང་བར་སྟེས་པའི་ཆ་

འདྲེ་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་རིག་དང་། རང་རིག་མདོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མདོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་མེད། རང་རིག་པ་ཞེས་པ། རིག་བྱུ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་
 གྱིས། བེམ་པོ་ལས་བསྒྲིག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཅམ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གི་ཡུལ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། སྒྲོན་མེ་སྒྲོན་མེ་དང་གསལ་ལྷུ་གསལ་ལྷུ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་རང་རིག་དང་རིག་བྱུ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོ་ཤེས་པའི་རྩལ་གཉིས་གསུང་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུ་དང་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་བཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ
 དད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་ངོར་དང་། སེལ་ངོར་ཡིན་པས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྣམས་སེལ་ངོར་དགོངས་པ་ཡིན། ཡང་སྒྲོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐད་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 རང་རིག་ལ་རིག་བྱུ་རིག་བྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་གྲགས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། གང་གཙོ་ཆེ་ན་ཡིན་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བས། སེལ་ངོར་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་དབྱུང་དུ་ཡོད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མདོན་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱུ་དེར་ཐལ།

མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་བགས་ལ་རིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་རང་ཡུལ་འཛིན་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཏེ། དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ལག་རྒྱུས་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ལག་རྒྱུས་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་རང་ཡུལ་འཛིན་རྒྱས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་བགས་ལ་རིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རྣམས་སེལ་ངོར་ཡིན་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེད་ན་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གཞུང་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེ་བ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་ངོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ན། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། དགག་བྱ

→

༡།

འགོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་སེལ་ངོ་གཙོ་ཆེ་བམང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་ཡང་སེལ་ངོའི་
 རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། འགལ་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་ན་རིག་གཏེར་དང་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་
 པས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིན་དབྱེ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིན་ཕྱེ་སྟེ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་དཔྱད་ལྡན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དར་རྟེན་པ་ཡང་། རྟོག་པ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་
 བཞེད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མ་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
 རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁས་བླངས་གང་ཞིག་ རང་རིག་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་

བཞིན་གང་ལ་སྟོན་ནས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་གཏོང་གནང་ངོ། །ལན་ནི་རིམ་བཞིན། འོན་སྐྱུལ་ཏྲག་ཏྲག་ས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་ཤེས་མིན་པར་ཐམ། དེས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་མཚུངས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐམ། དེས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དར་ཁྲིག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡང་སྟར་སྟངས་དུ་བས་ཏེ། སྟར་རྟོག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྤྲངས་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་ནམ་སོགས་གང་ལ་རང་རིག་ཡིན་ཅད་ནས། བཟུང་ནམ་ལ་ཡིན་ན།
བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐམ། རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་ནམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་འདི་འདྲ། སྟར་རྟོག་གི་གང་མ་བྱུང་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་དེ་ལ་སྟར་མ་བྱུང་པ་ཤགས་ཅམ་ལས་རུས་པ་ཅི་
ཡང་མི་སྟར་བས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་བྱ་ཡུལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་རིག་བྱེད་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རིག་ཅིང་། དེ་ཡང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམས་
གཅིག་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་འགྱུར་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཆ་ནི་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

༣ ལ་འོན་སུམ་ཞེས་གྲང་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་ཤུར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཇུག་གཞིའི་
 གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཤུར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་སྐད་དུ། ཚད་མ་མདོར། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། འོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་དང་། འདིར་ཤེས་པའི་སྒོ་
 ལྷ ནས་རང་རིག་གཅིག་ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པོ་དེའང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་རིག་པ་ཁོ་ནར་འདུལ། དེས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་འདུའོ། ཞེས་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུན་
 སྒྲི གཅིག་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདུལ། ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་འདུ།
 ཞེས་པའི་ཚིག་བྲིན་དང་། རང་རིག་བཅའ་པོ་སྒྲོག་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདིའི་དོན་ཕྱི་དོན་སོགས་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་ན། ཕྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་ནང་སེལ་ཡིན་པས། རང་མཚན་གྱི་ནང་སེལ་རང་མཚན་དུ་འདུ་མི་འདུ་བཤད་པ་ལ་འགྲེལ་ཅི་འབྱུང་བ་སོམས་སྟེ། དེས་ན་ཚད་མས་གཞལ་

བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་རིག་མཛོན་སུ་མ་དུ་འདུལ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་། དེར་མ་ཟད། བུ་མ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་བཤམ་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་མ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡང་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཞེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་གོ་དོན་ཅི་ཡོད་སོམ་ཞིག་གོ་དོན་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པར་མ་ཟད་རྟོག་པ་འང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུ་མ་དུ་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཞེན་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་ཞེས་པ་རང་གི་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་པའམ་དོན་དང་ཐ་སྐྱད་གྱི་སྐྱེས་ཕྱེ་བའི་དོན་ལ་འབྱུང་པར་མི་བྱའོ། །ཀུན་མ་བྱེན་གཤམ་པས་རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་འབྱུང་པ་དང་། དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་མ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལ། དགོངས་པ་ནི། ཡུལ་སོགས་སྒྲོ་

→

༡༡། ཁས་དུམར་འགྱུར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ཤེས་མ་འབྱུང་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་མཛད་ནས། དེ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ཤེས་མ་འབྱུང་ཤེས་
 གི་དབྱེ་བ་འཛོག་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་རྣམས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་འབྱུང་ཤེས་སམ་མ་འབྱུང་ཤེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་རྣམས་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འདིའི་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་པ་རང་རིག་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་སོགས་མ་ཡིན་གྱིས། ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན། དུམ་གྱི་དབྱེ་བ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ཤེས་མ་འབྱུང་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ཤེས་མ་འབྱུང་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཞན་དུ་ན་འབྱུང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཛོན་སུམ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ཤེས་སུ་བཞག་པ་གང་ཞིག ངོ་བོ་ཞེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྱུང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཛོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བས་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ནི། མཛོན་རྣམ་འགྲེལ་རིགས་

ལྷོ་བྱུ་ཐམས་པ

གཏིང་པོ་གསུམ་ཆར་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅིང་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་པའི་དོན་ནི་རང་གི་ལྷོག་ཆ་ནས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེད་བའི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་རང་ལྷོག་ནས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་ལྷོག་ཆ་གཉིས་
འབྱུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པར་རང་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེན་རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རང་ཉིད་བཅའ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རང་གི་ལྷོག་ཆ་རིག་པར་སྐྱེས་ཅིང་དེ་ཉིད་རང་རིག་གི་དོན་དུ་
འཇོག་སྟེ། རྒྱན་ལས་རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། ལྷོག་པར་བརྟ་སྐྱེ་བ་སྟེ། བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། དེ་འདྲིར་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདྲིར་ཡང་། རང་རིག་བཅའ་པོ་ལྷོག་ཅིང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གནད་གྱི་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟངས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་བཅའ་པོ་ལས་ལྷོག་ནས་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་གསལ་ཅིང་རིག་ཅིང་མྱོང་ཅིང་མེ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རིག་ས་ཐིགས་ལས།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མ་མིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མི་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། ཤེས་པ་རང་གི་རང་ལྷོག་ནས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་ལྷོག་ཆ་ཐད་དད་དུ་མི་འབྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རིག་བྱ་དང་ཡུལ་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཨ། འགྲེལ་པར་རང་མཐོང་བ་རང་རིག་དང་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ཡུལ་གཞན་མཐོང་བ་དོན་རིག་གཉིས་དང་ཞེས་ཚིག་གྲོགས་སྒྲུབ་མའི་ཤུགས་ལས། ཡུལ་རང་མཐོང་བ་རང་རིག་དང་། ཞེས་པ་བསྟོན་མེད་དུ་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་མེད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལྟ་བུ་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་བུ་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བུ་དེ་ཚོ་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇལ་བུ་དེ་ཚོ་དམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྗེས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཤེས་བུ་དེ་ཚོ་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཤེས་བུའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱུ། འདི་དག་ལ་བྱུང་བ་མེད་དོག་སུངས་ན། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སྟོན་འཛིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བུ་མེད་པའི་ཤེས་བུ་དེ་ཚོ་དམ་ཡིན་པའི་བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ ཚད་མ་འོ་མ་ཚན་ཉིད་གཉིས་
 གཞལ་བྱ། ཞེས་འཇལ་བུ་དེ་ཚོ་དམ་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་བཞིན་དུ། ཚད་མའི་ནང་སེལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཞལ་བྱ་དང་ཡུལ་མེད་གསུངས་པ་ནི། རིགས་གཞུང་གི་གྲགས་ཚོད་དང་འགལ་ཞིང་།
 སེན་ཏུ་སྦྱོང་དགའ་བས། བདག་ཅག་གི་འདྲན་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་བཞེད་སྟོན་ལྟར་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་སྟོན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི། རང་ལྟོག་ནས་རིག་བྱ་རིག་བུ་དེ་ཚོ་ལྟོག་ཆ་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་།

རིག་ན་གྲངས་ཅན་ལྟར་རང་སྐྱེ་དང་མཚུངས་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་སྐྱེ་ནི་རང་དུས་ན་གསལ་པོར་མེད་པ་སྤྱར་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་དགོས་རུས་མེད་ལ།
 རང་རིག་ནི། དམ་པོ་ལས། ལྷོག་ནས་རང་ཉིད་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་སྐྱེ་སྤྱོད་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིན། །རང་རིག་དམ་པོ་ལོག་ཙམ་ཡིན། །དེས་ན་རང་
 རིག་རང་སྐྱེ་གཉིས། །མཚུངས་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་རང་རང་ངོ་བོ་མྱོང་བྱེད་ལ། །མ་ལུགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོ་ལ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 ཕྱོགས་སྒྲུང་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན། །རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་ལས། །གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ཀུན་གཟུང་རྣམ་རིག་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་ལ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་
 མཁས་པས་རྟོགས། །ཤེས་ཀུན་རང་རིག་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ། །མངོན་འགྱུར་ཕྱིར་དང་རིག་བྱུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐ་སྐད་ཐོབ། །ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་རིག་གིས། །བྱུང་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅམ་ལ་ཞེན། །འོ་ན་
 གཞལ་བུ་ཀུན་གྲང་རང་མཚན་དུ། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །དཔྱེད་ལྡན་ཁ་ཅིག་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིས། །རང་གི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྤྱོད་རིགས་གང་ཡང་མིན་གསུངས་གྲང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་

TI301 - 406

མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ མ་འབྲུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱེན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུལ་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱལ་
 མ་འབྲུག་པའི་རིག་པ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྟོམ་བྱུང་འབྲུག་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། འབྲུག་པ་ཅན་རྣམས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ནི་ཡིད་ཤེས་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞིང་།
 མཚན་གཞི་ནི། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀེད་རུས་སུ་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲུག་ལས། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་གསོས། ཡང་དག་མིན་པའང་བསྟོམ་པ་ཡི། རྟོགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ་རྟོག་མེད་
 དང་། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། ཞེས་དང་། ལྷག་མཉེ་བར་བསྒྲུད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ནི། བསྟོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱས་ནས། དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་མཐུ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་བསྒྲམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྒྲམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་
འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐེག་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒྲམས་པའི་རབ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་འབྲེལ་པར་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་
འགྱུར་བྱེད་ལོ་རྩེ་བའི་སྒྲིན་ལས་འོས་མེད་དེ། སྒྲིའི་བཞིན་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐུག་པ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སོང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒྲམས་བྱུང་འབྱུང་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱིས་བསྒྲམས་བྱུང་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་། བསྒྲམས་བྱུང་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་
སུམ་ཞེས་གཞི་མཐུན་གྱི་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལས། ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་སྒྲོས་པ་ནི་བདེན་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བ་ན། དེའི་སྟོབས་ལས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་མངོན་པར། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་འཇོག་པ་ན་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྒྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་

ལྟེན་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབས་ཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་བཞག་ན་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་གྱི་ཚིག་རིགས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོན་དང་། རོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ།
 དེ་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོལ་ཕྱེན་རྒྱུད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སློབ་པ་མེད་པས། དེའི་མངོན་སུམ་མི་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཅིག་ ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ལྡ་སྟེ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་
 གསུམ། སློབ་དང་མི་སློབ་སྒྲོན་སྒྲོལ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབས་ཐའ་ལ་བརྟེན་སྦྱར་ལམ་རྟོན་ནས་བཟུང་། མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྦྱར་ལམ་བཞི།
 མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་ བསྐྱེད་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ། རྣམས་འགྲོལ་ལམ་དགུ། མི་སློབ་ལམ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་མཆོད་པར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དང་བསེ་རུ་

བྱང་ཆུབ་བར་། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྟོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྒེ་པ་དང་། །ལུབ་གྱི་རི་བོའི་སྒེ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལ་ཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་མི་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ལ། མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞིན་སྟོང་བའི་བྱེ་
 བྲག་སྐྱབས་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པ་ཁས་ལེན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་དང་། བསྟོམ་ལམ་དགུ་ཚན་གཉིས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་བར་མ་ཚད་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ དེ་ལྟར་སྟེས་པའི་ཚེ་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་། ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གཉིས་ཡོད། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ནི་ཉོན་ཐྱོབ་ཙམ་སྤངས་ནས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྟོམ་འཇུག་གི་སྟོབ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ནི་
 ཉོན་ཐྱོབ་དང་། ངོས་སྐལ་གྱི་སྟོམ་འཇུག་གི་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན། འགོག་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ།

ལྟོ། །འགོག་ཐོག་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འག་འཁྱིལ་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ་ཞེས་གྲུང་འདོད་པ་བྱུང་ལ། འདིའི་ངོས་འཛིན་ནི་སློབ་མ་ཁན་ཆེན་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འག་འཁྱིལ་ལ་མངོན་དོ། །འདིར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འཕགས་པ་ལྷ་ཀ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 བཞེད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་ཏེ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་ལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་པོའི་སློན་སྐད་དབྱེན། འཕགས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 སྒྲུང་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། སྒྲུང་ཆ་དེ་མེད་པའི་སྒྲུང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བརྩུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྒྲུང་བཅས་སྒྲུང་མེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བརྩུ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་སྒྲུང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སློབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་། ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་སྒྲུང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་

སུམ་ཡང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་འཛིན་ཅིང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་དང་སྟོང་དང་འབུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པའི་གཟུགས་ཉེ་རིང་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གི་ལྷ་འི་རྣམ་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་དང་དེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཉེ་རིང་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དག་བཅོམ་བསེ་རུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲགས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོང་བཅས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆར་ལམ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་ཞིང་། མི་སྟོབ་པ་འདུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མེད་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མཐོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ན་མངོན་ཤེས་འཆར་ལམ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་

༣ ལྷ། སྤྱིར་མངོན་ཤེས་ཡིན་ན། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་གྲུང་བས་མ་གཏན་བསྐྱོམ་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བས་མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ལ།
 མ་ཐོབ་ན་མངོན་ཤེས་སུ་མིང་བཏགས་གྲུང་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་སོ། །འདིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤྱིར་འོང་རྒྱམས་ལ་སྤྱང་བུ་ཅས།
 ལྷ་ལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་ལས། མངོན་ཤེས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྲོལ་སྒོ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མངོན་ཤེས་དུག་ག་སྤྱངས་པ་ལས་འགོལ་པ་འདིར་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལས་དུག་གི་གསལ་པ་ཁམ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་བས་མ་ཚོད་སྤྱིར་མངོན་ཤེས་དུག་གི་བཤད་ཚོད་ཡོད་གྲུང་། ལྷ་ལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་དུ་འབྱུར་བའི་ལྷ་འི་མིག་དང་རྒྱ་བའི་མངོན་ཤེས། སྤྱོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས།
 རྒྱུ་འབྱུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་ལྷ་ཆར་ཟག་པ་བྱད་པའི་མངོན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་སྒྲོམ་པས་ཚོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ལྷ་འི་མིག་གིས་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན།
 ལྷ་ལ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་འི་རྒྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ལ་

ཡང་འགྲོའི་ཞིན། ལྷའི་མིག་དང་རྩ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མིག་དང་རྩ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན། སོ་སྤྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མཐའ་དག་གིས་མ་ངེས་སོ། །ཡང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མངོན་ཤེས་མཐའ་དག་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ངོ་བོ་དགོ་བ་དེའང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་དང་
 མངོན་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཡང་དགའ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མངོན་ཤེས་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིན་ཤེས་རབ་དགོ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བསམ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་ཀྱང་། མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་མངོན་ཤེས་དུག་ཆར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་

ལྷ་། ཁྱད་ལག་ལ་ཏེ། ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རང་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། ཁྱད་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། ཁབ་ག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པའི་སྒོ་བ་པའི་སྒྲུང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས།
 ཀུན་བརྟགས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས། ཉན་ཐོས་མི་སྒོ་བ་པའི་དེས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་དེས་དེའི་སྟེང་དུ་བབུང་བ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྲུང་རྟོགས་པས་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཡང་རྟོགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རྟོགས། སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཀུན་བརྟགས་གྱི་བདག་གི་ངོས་འཛིན་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བྱུང་པར་ལྷ་ལྷན་གྱི་བདག་དང་། ཉན་ཐོས་མང་བསྐྱར་བའི་བརྟགས་པའི་བྱུང་པོ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་བདག་སྟགས་ལ་བྱཞིང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆོད་དུ་འཛིན། རྟོགས་བྱེད་གྱི་ལམ་དེས་སྤངས་པའི་སྤང་བྱམ་ཐོང་སྤང་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞི་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་རྟོགས་ལྷན་སྐྱེས་པས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བབུང་གི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོས་འཛིན་དང་། གང་ཟག་དེ་བདེན་མེད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་གྱི་ལམ་

དེས་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་བསྒྲིམ་སྤང་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྟན་སྒྲིམ་དང་གཞི་བཅས་ཞེས་བྱ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་སྤང་དུ་བབྱུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བབྱུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབས་ཏེ་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པ་སེམས་
 ཅམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་དག་གི་སྤང་དུ་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་བབྱུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབས་ཅིང་། བབྱུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་འདོད་པ་
 སེམས་ཅམ་རྣམ་རྩུན་པའི་སྐབས་བཞིན་མཛད་པ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། རིགས་གཏེར་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་རྣམ་རྩུན་དུ་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་བཞུགས་པ་ན་ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས།
 བདག་མེད་དབྱེ་བ་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་མི་འདོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་སྤྲིང་རྗེ་དང་ཐབས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྒྲིམ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་མཐོང་མི་འདོད་པ་ནི་ཚད་མ་སྒྲིབ་པའི་མདོ་སྒྲེལ་པའི་བཞེད་
 པའི་གཙོ་བོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་མཐོང་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཅེ་སྒྲིབ་པ་འཕགས་པ་ལྟ་སྒྲིབ་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན། རང་རང་གི་གཞུང་དུ་དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་ཡང་།

ལྟོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་མི་བཞེད་པ་འདི་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ནས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ནས་ཇི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་སྤྱངས་པ། །ཕན་
 ཚུན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱུར་པ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་སའི་སྤྱང་བཅས་དང་སྤྱང་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྣམས་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ནི། ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་བས་ཆོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམ་པས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་བས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་བསྟོམ་པས་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་དེའི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན། བྱང་སེམས་བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་ཞིང་
 དབང་པོ་རྟོ་བས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོ་གསུམ་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་

སུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཛོག་པས་སོ། །འདི་ནི། ཆོག་སུམ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་དེ་མཐར་ཕྱིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །པཎ་ཆེན་གྱིས། ཉན་རང་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། བསོད་
 ནམས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཆོག་ས་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། འབྲེལ་པར་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་ཆོག་ས་དང་ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཆམ་ཐུན་གྱི་དགོ་ཅུ་ཀུན་ཆོག་ས་སྤྱི་ཙམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་དང་འབྲེལ་པ་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་
 ནི། ཉན་རང་གིས་རྒྱའི་དུས་སུ་ཐབས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པས། ད་ལྟ་ཐུགས་མི་གསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྦྱངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱའི་དུས་སུ་ཐབས་ལ་ཡུན་རིང་
 གོམས་པས་ད་ལྟ་ཐུགས་གསལ་ཞིང་། བག་ཆགས་དང་བཙས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཐབས་ཞན་པས་ན་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཙད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཐབས་མང་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གིས། །བཙེ་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐབས་སྤྱི་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་

འཇུག་གི་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཆ་རྣམས་ཐབས་དང་། ལྷ་བའི་ཆ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་དཔྱེད་ལྡན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི། བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་ཅིང་། དེ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ངེས་པ་དགོས་ཏེ། ཚད་མར་
 འཛོག་པ་ལ་སྤྱོད་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བོར་བ་དེ་འགོག་པར་བཞེད་ནས། བཅད་ཤེས་དང་ནི་ངེས་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཚད་
 མར་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། བཅད་ཤེས་དང་ངེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲན་
 རུས་མི་རུས་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མར་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་པས་སོ། ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ཚད་མ་དེས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མ་ངེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་སྒྲོབས་དང་གཞན་སྒྲོབས་གང་རུང་གི་སྒྲོ་

ནས་ངེས་པ་དང་ས་ནས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་ཉན་རང་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོབ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ཆེས་
དཔག་སོགས་ཀྱི་ཆོད་མ་མཐའ་དག་སོ་སྐྱེའི་ཆོད་མ་དང་འདྲ་བར་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་ལ། སློན་ནས་ཤེས་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད།
རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཕུག་རྒྱལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཆོད་མ་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོག་བཅད་གསུངས་པ་འདི་ལ་ལུང་ཁྱུང་ས་ཞིག་ཡོད་སྐྱང་བ་སློན་གྱི་མཆན་རྒྱུ་སོགས་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དུས་གསུམ་མཁུའི་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔྱད་པ་ནི། འོན་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདས་མ་
འོངས་མི་མཁུའི་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁུའི་པར་མི་རུང་ལ། མཁུའི་ན་འདས་མ་འོང་གི་རྣམ་པ་སྤང་ནས་མཁུའི་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་ཆེས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དུས་གསུམ་མཁུའི་རྒྱལ་སོགས་སོ་སོ་
སྐྱེ་བའི་སྟོས་དཔག་པར་མི་རུས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྤང་ཆ་འདི་ཀུན་དག་པའི་སྤང་བར་གནས་གྱུར་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྱེད་ལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱབ་ཅས་དང་།

—

ལྷོ་བོ་རྒྱལ་པོ་

༡༡། འདིར་ཡང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དེ་ཡི་མ་ཁྱེན་པ་དཔག་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་སྒྲུབ་པ། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འདས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཚིག་གི་བྱུང་པར་དབྱུད་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་ན་སྟོན་བྱུང་བློན་པའི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་དཔག་པར་རུས་ཏེ། རྟགས་སྒྱུར་དུ་བཀོད་ན། གང་རང་གི་བཟོད་བྱ་སྟོན་པ་ལ་དབྱུད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚིག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་བཟོད་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱུང། དཔེར་ན་གཞུང་འཆད་པ་པོ་ཚད་ལྡན་གྱི་བཤད་པའི་རང་རང་གི་གཞུང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཡང་རང་གི་བཟོད་དོན་སྟོན་པ་ལ་དབྱུད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚིག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་ནི་དབྱོད་པ་པ་སོགས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉིན་པོར་ཡིན་པས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པའོ། འདི་ནི་རྣམས་འབྲེལ་ལས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྒྲུབ་པའི། །སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་རྟོག་གྱུར་ན་འང་། །ཞེས་པ་དེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཞིང་། འདིར་ཚིག་གི་བྱུང་པར་ངེས་གྱུར་ན། སྟོན་བྱུང་བའང་དཔག་པར་རུས། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་མའོངས་པ་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་རྟོན་བརྟན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ན། གོམས་པ་རྫོགས་གོམས་བྱའི་དོན་དེ་ལ་གསལ་སྤྱང་འབྱུང་བས་བྱུང། དཔེར་ན་

≡

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༣། །པ་སྐྱུ་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པ་ཙམ་ཁེགས། རིག་པ་ད་ལྟར་བས་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཙམ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བམི་འཐད་དེ། དེས་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་ཙམ་རིག་པ་སྐྱེད་དང་། འབྲེལ་བ་ཙན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རིག་པས་ཐོག་མ་ཐའ་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་དང་སྐྱོན་མེའང་འདིའི་དཔེ་རུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ་འདས་པ་ཐུག་མེད་དང་མ་འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཆོས་ཙན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྐྱུ་སྐྱོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲས་རྟགས་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར་ཡང་། སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི། རྟགས་གྱིས་སྐྱོན་མ་ཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱབ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཐའ་རྟེན་བརྟེན་པའམ་རྒྱན་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་རང་འབྲེལ་དུ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ས་བཅད་གཉིས་མཛད་ནས། སྐྱར་ས་བཅད་ཕྱི་མ་རང་གི་ཐད་དུ་གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་ཞེས་སྐྱུ་དང་མི་འདྲ་བཞིག་བཤད་སྐྱང་ལ། ཀུན་མ་ཁྱེན་གཡག་པ་དང་། སྟོ་བོ་མ་ཁན་ཆེན་གཉིས་གྱིས། འབྲེལ་པའི་དཔེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཀ་སོར་བཞག་མཛད། པར་ཆེན་དང་ཀུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོ་སོགས་གྱིས་བཅད་ཕྱི་མའི་ཐད་རང་དུ། ཆོག་རང་འབྲེལ་གྱི་དེ་ལས་འདོན་པ་མ་བསྐྱར་ཡང་།

དོན་བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད། རྗེ་བཙུན་མུས་རབ་འབྱམས་པས། གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པར་འདོན་པ་བསྐྱར་རྟེ་སྤྱར་གྱིས་བཅད་གནིས་པ་དེ་དངོས་སུ་བཞེས་པར་མཛད། རང་གི་བསམ་ཚིན་སྤྱར་གྱིས་བཅད་གནིས་པ་བསྐྱབས་པ་གནད་བའི་སྐབས་སུ། གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པ་གནིས་པར་འོས་ཤིས། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་ནི་ཆོག་གྲོགས་སྤྱམ་འའི་འགྲོས་ལས་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱུས་བརྟགས་ཤོར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གནིས་གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྤྱུས་བྱ་འཆི་ཁམ་འི་སེམས་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་ཆོ་ཕྱི་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ངེས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་ཐམ་འི་སྤྱ་བྱ་བཞིན། ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱིས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་ཕྱི་མས་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་གྱི་བར་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི། །རྟགས་གྱིས་ཕྱི་མས་བསྐྱེད་ཐུག་མེད་འགྲུབ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གནིས་པ་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟགས་ཆོས་དང་བྱུང་བསྐྱབ་གནིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་རྟོག་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ལ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་དང་ལུས་སེམས་འཁོར་བའི་རྒྱ། གནིས་པ་སྤངས་ཕྱིར་དག་འཇུག་ཟེར། ཞེས་སོགས་ཆོག་བཅད་གྱིས་བསྐྱན། འདིའི་རྟོགས་སྤྱམ་པར་ཆེན་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་པ་དང་། རྟོག་པམ་ཁན་ཆེན་གྱིས་གཅེར་བྱ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། ལུས་གྱི་

སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པས། ཚ་གྲང་བཞིན་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་འཛིན་སྐུར་དུ་ཡུལ་ཐོན་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། རྟག་མི་རྟག་གམ་ཞེས་པའི་འདམ་ཁ་ཅན་གྱི་དཔེ་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་བདག་དང་བདག་མེད་གྱི་འགལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་
ལས་འོས་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་ཙམ་པ་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ཨེ་རུས་དཔུང་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤངས་ལ། སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། འགལ་བ་སྤང་བ་
སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་འབྲེལ་པར་གསལ། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་པར་གསུང་ཚུལ་བཟོད་ན། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་
བ་མི་ལེན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་རྩོད་ན། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་སམ་གྱུ་ཏེ། མཐོང་ལམ་པས་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་ཀྱང་ལ་ཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལྟན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པ་མ་སྤང་ཕྱིར། །སྤང་ན་ཡང་སྤིད་གལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དགྲ་བཙུག་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་སྤངས་ཡང་སྤིད་མི་ལེན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་སྤིད་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

༡༡། འདིའི་ལན་ལ་རང་འགྲེལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་དག་གི་ལན་འདེབས་བཞིར་བཤད་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྒྲོ་བོ་མ་ཁན་ཆེན་གྱིས། དང་པོ་མངོན་པ་ཀུན་བརྟུལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་དག་དང་། གཉིས་པ་སྤྱོད་འཕུག་ལས།
 སྤྱིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་པའི་དོན། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་ལ། དེ་རང་ངམ་གཞན་གྱིས་སད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཕུག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྒྲུབ།
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་ཉོན་ཐོས་སྤྱོད་འགྲེལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གསུང་བའི་གསལ་ཁ་རེ་མཛད། གཞན་དགོངས་འགྲེལ་ཡལ་ཆེར་ན་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྒྲུབ། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲོ་བོས་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་
 པ་གང་ཡོང་དང་གསལ་ཁ་དགོས་པ་ཕྱོགས་སྤྱོད་འཛིན་དང་ལུང་ལུང་འཛོལ་དགོས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་གསལ་ཁ་ཐོན་པ་རང་ཅག་རྗེས་འབྲང་ཀུན་གྱི་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་
 སྒྲུབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་འཕུག་པ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནོ། ཀྱུ་ཡེ་གྲོགས་དག་དོན་མེད་བྱ་བ་ཀུན་། བཞིམ་དོའི་རྩ་བཞིན་དོར་ལ་ཐོས་བསམ་སྤྱོད་ས། འདྲོད་ལྡན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་
 རུས་པ། བཅིག་ཅུ་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་སྒྲུབ་བར་རུས། ཉིམ་སྒྲིབ་པ་རེ་རེ་ཅུ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིད་བཞིན་ཀུན་ཏུ་གསལ་པར་བྱེད་ལ་སྟོས། ཐོས་དང་བསམ་པའི་བག་ཆགས་གོང་འཕེལ་བས། སྤྱོད་ཀུན་ཏུ་རང་མ་ཁས་པའི་རྒྱལ་ས་ཐོབ། བར་

གྱི་ཆོག་ས་བཅད་དོ། །གཉིན་པོ་ལ་རྩྱེད་སྤང་གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་སྤངས་པས་ཡང་སྤིང་མི་ལོན་ན། བདག་འཇིན་ཅན་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་མི་འགྲུབ་བོའི་ན། ལན་ནི། ས་བོན་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ཡང་། །མེས་བསྐྱེད་ས་པ་ན་ཕྱི་
 མཐའ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། །བདག་མེད་མཐོང་ན་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱི་དཔེ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་གང་ཟག་སྒྲོས་གཅིག་གི་འདྲ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མེ་སྐྱེས་ཏེ་བདག་འཇིན་གྱི་ས་བོན་ཉི་ཤར་བསྐྱེད་ས་པ་ན་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྟེན་བརྟན་པས་ཆོག་མོད། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སྤིང་པ་ཕྱི་མ་ལོན་པའི་རྟེན་བརྟན་ན། གང་ཟག་སོ་སོ་
 བས་ལམ་ཇི་ཅུམ་བསྒྲོམ་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོ་བའི་འཁོར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གསལ་བ་ཅུམ་རྟེན་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གསལ་བ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ཆད་ཞིང་། །གོགས་མེད་ཕྱིར་ན་བསྐྱེད་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟར།
 གང་སེམས་གསལ་བ་ཅུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆད་ཞིང་གོགས་མེད་ན། རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་གོགས་མེད་ཅིང་ཆོག་ས་པ་ཆད་བའི་ས་བོན་བཞིན་སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་མེད་ཅིང་ཆོག་ས་པ་ཆད་བའི་འཆི་ཁའི་སེམས་
 ཀྱང་སེམས་གསལ་བ་ཅུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆོག་ས་ཆད་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །པར་ཆེན་གྱིས། དགྲ་བཅོམ་པ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ།

→

༄༅།

།གསལ་བ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་གསལ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཙམ་ཐམའི་རིག་པ་དེས་གསལ་བ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་གསལ་
 ཚང་བ་དང་། རང་འབྲས་གསལ་རིག་ཕྱིམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས། རི་བོང་གི་རུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་པར་ཆེན་གྱིས། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི། གཞུང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་གྲུང་། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱེ་བ་དུ་མར་གོམ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཚུང་ལན་དུ་སྤྱར་ན་ལེགས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མི་དཔྱད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ་
 བར་སྤྲང་ཡང་། གཞུང་འདིར་རྒྱ་ཚྭ་གསལ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་། །རྟགས་ཀྱིས་ཕྱིམ་ཐམ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཟུར་རྟེན་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ལ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
 སྐྱབ་པ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིམ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྱིར་འཁོར་བར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆེ་འདིའི་སྤྱེ་མ་ཆེད་ལས་ཕྱིམ་འི་སྤྱེ་མ་ཆེད་སྤྱེ་རྒྱལ་དང་བཙམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བས་དེ་ལ་སྤྱོན་གཏོང་ཅི་ཡོད།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཚེས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གཞིར་བཞག་ལ། དོན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱེ་བ་དུ་མར་གོམ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཚུང་ལན་དུ་སྤྱར་རྒྱ་

མི་ཡོང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤིང་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་དུང་བསྐྱབས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་གྲུབ་སྟེ་ནལ་འབྱུར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམ་པ་འགྲུབ་པ་བྱེད་ལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གསལ་བ་སྐྱེད་ལ་རྒྱ་ཚང་ཞིང་སོགས་རྟུང་པ་གཉིས་དང་སྤྱར་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་སོགས་རྟུང་པ་གཉིས། སྤྱི་ཕྱི་བརྗོད་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བས་སྒྲོས་སོ་ཞིན། རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ངམ་དོན་གཞན་གྱི་སྒྲོན་སྤྱང་པར་ཅུང་ཟད་དགོས་པར་སྤྱང་བས། དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་ཐོས་བསམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཅུ་བའི་གཉིས་པ་གོམས་པ་ངང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་དེ་བསྒྲོམ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཅུ་བའི་བྱུང་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། འཛིགས་སོགས་གོམས་ལས་གསལ་སྤྱང་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར། དཔེའི་སྟོང་དུ་བྱུང་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་འདོད་འཛིགས་སོགས་གོམས་པའི་སྟོང་དུ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤྱང་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་། པཎ་ཆེན་གྱིས། དཔེའི་སྟོང་དུ་བྱུང་པ་ཆམ་ཐུན་ཙམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། གོང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་གོམས་པ་རང་གི་ངང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་པ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཆམ་ཐུན་ཙམ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉུགས་མཚན་ཉིད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་སྐྱེ་བ། །རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་སོགས་པ་གིང་དག་དང་། །དདུལ་རྒྱ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན་གསུངས་པ་ཡང་།

འཇམ་དབྱངས་ལ་ཅུང་ཟད་རྒྱུ་འདོད་དུ་སྒྲུང་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དེ་ལ་མ་བྱེན་པའི་སྒྲུན་རས་མ་ཞུགས་པ་ག་ལ་ཡིན། བྱེད་རང་ག་ཞུང་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་བསྟན་གསུངས་པ་འོལ་སྤྱོད་དེ། ག་ཞུང་
 དེས་དཔེ་ཙམ་ལྟག་པོ་མ་གཏོགས་ག་ཞན་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་སྒྲུབ་གཉིས་གྱི་ནི་ཅེ་སོགས་གོ་མས་པ་དང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་ཆོས་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་
 པ་འོག་གི་དཔེ་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ག་ཞན་པའི་རྟགས་བྱུར་པ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་ཐུགས་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞུ་ཞེས་ཐམ་མོ་སྐྱིད་ཀར་སྦྱོར་བ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་མེད་ཕྱིར་འབྱུང་མེད་
 འགྲུབ། ཁྱེས་པ་ལྟར། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་ཆོས་ཙན། མ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བསྟོམ་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཙན། རྟག་པ་དང་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་པ་དང་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུང་བཙས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་དང་། དོན་དམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་གཟིགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུང་མེད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་དུ་གྲུབ་ཅིང་།
 སྒྲུང་བཙས་སྒྲུང་མེད་ཀྱང་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་ཆ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་གནས་ལུགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཙས་མ་བཙས་ནི་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་ཡིན་

ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུང་ས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་དྲ་བ་སྒྲུང་ས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བཤིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཀུན་རྩོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་དོན་དམ་
ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་སྒྲུང་བཅས་དང་། སྒྲུང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པར་གྱུ་བ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྱུ་བ་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་ས་པ་ལུན་ཚོགས་
མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལུན་ཚོགས་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། མི་རུས་མི་ཤེས་མི་བརྟན་ཕྱིར། སྒྲུང་ས་པའི་གྲོལ་བ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་དོན། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ དྲིམ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤྲོད་མི་རུས་པ་
དང་། རུས་ཀྱང་སྤྲོད་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ནས་ལན་གཅིག་སྒྲུང་ས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དྲིམ་ལྟར་སྒྲུར་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་ས་པ་ལུན་ཚོགས་མི་སྤྲོད་དེ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། རང་བཞིན་མིན་ཕྱིར་ཐབས་ཡོད་ཕྱིར། རྒྱ་སྤྲོད་ཕྱིར་ན་རྣམ་གྲོལ་
འཐད། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེམ་བཞིན། དྲིམ་ནི་སྒྲོ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ། སྤྲོད་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུམ་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
བདག་འཛིན་སྒྲུང་ས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲིམ་སྒྲུར་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུང་ས་པ་ལུན་ཚོགས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་པར་ཆེན་གྱིས་སྤྲོད་པ་པ་ལ་སྒྱུར། འགྲེལ་པ་སོགས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ཞེས་པ་ལས་གསལ་ཁ་ཅི་སྒྲུང་། རང་གི་གོ་ཚད་

431

ལས་དེ། ཞེས་པ་ལས་འབྲོས། རྒྱུ་འཕེན་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། ལན་ནི། འབད་ལ་སྟོས་ཕྱིར་མི་བརྟན་ཕྱིར། སྤྱིར་འབྱུང་བ་སྤྱེད་ཕྱིར་དཔེར་མི་རུང་། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བྱས་ཏེ་གཤམ་ཏེ་སྤྱིར་ཡང་ནི། འབད་སྟོས་ལ་ནི་སྟོས་
འགྱུར་རམ། རྟོན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། མཚོངས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་གོམས་ཀྱང་ཚད་ཅན་དང་། ཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་གོམས་ན་ཚད་མེད་པར་འཕེལ་བར་རུས་
ལ། དེས་ན་དཔེ་དོན་དེ་མི་འབྱུར་ཞིང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད། ཡང་རྒྱ་བསྟོས་ཀྱང་མེ་འབར་བའི་སྟོན་དུ་རྒྱུ་ཉི་འོས་ཀྱི་རྟོན་མི་བརྟན་པས་སྒྲམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ནི་གོམས་ན་བརྟེ་སོགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་དཔེ་འདི་ཡང་མི་རུང་ལ། ཡང་གསེར་བལྟ་བའི་རང་རྒྱ་ལས་སྤྱིར་སྤྱི་བར་འབྱུང་བ་བསྤྱེད་ལ། ཅེ་སོགས་གོམས་པས་ནི་སྤྱིར་སྟོག་མི་རུང་དུ་རང་རྒྱས་བསྤྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་དེ་འདིར་མི་རུང་ཞིང་དཔེ་དོན་ལ་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་མི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཏེ་གོམས་པ་ལས། འདི་ཡིང་དུ་འགྱུར་གྱིད་མོད། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། ཀུན་མ་བྱེན་སྤྱི་བ་པ་དག་འཛེས་
ཟེར། ཞེས་ཏེ་རྩོད་པ་པོ་ནི། འགྲེལ་པར་མུ་སྟེགས་འག་འཛིག་ཅེས་བཤད་པ། ལམ་ཆེན་གྱིས་སྟོད་པ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་། སྟོབས་ལན་ཆེན་གྱིས་ཆད་ལྟ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་འཐད་དེ། ཆད་ལྟ་བ་རང་གི་གཞུང་ལས། ཤེས་བྱ་

→

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡། མཐའ་ཡས་ཀུན་ཤེས་མིན། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཐུག་པ་མེད། གཅིག་གི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་མི་རུས། སྦྱོར་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཤེས་གཤམ་སྤྲོད། རིག་བྱེད་
 དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། འདོན་པ་གང་དག་མི་སྤྲོད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་དག་ནི་རྣམས་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མེད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ལ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཙོ་བོ་ལ་ཁོར་
 བར་འདུག་ལྟེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཤེས་ན། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་ཏེ། མི་ཀུན་ཆོགས་སྟོན་ཀུན་ཆང་ཞེས་བཟླ་བ་པ་བཞིན་ནོ། འོན་ཏེ་ཕྱན་དང་སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་སོགས་མི་མཁྱེན་ན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་སོགས་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པས་མཁྱེན་གྲང་རུང་། མི་མཁྱེན་ཡང་རུང་བའི་གཙོ་བོ་བུ་དེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཆོས་ཉན་གིན་འདུག་ཅེས་པ་ལ། བསྐྱེད་མའ་འདུས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མའ་འདུས་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། འདི་ནི་ཅུ་བར། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ། མཁས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅེས་ཟེར། །
 ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཉན་པ་ལ། བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་སྟོན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ཡང་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེས་སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་སོགས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་

༡༣༥
ཐུགས་སྦྱོར་གྱི་

༡༣༥། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བཟོད་རྒྱུ་ཡང་། །མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པ། །མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་ཅིག་གིས་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནོ། །ཡང་དག་དོན་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གསལ་སྒྲུང་གི་ །འཕགས་པའི་སྒྲོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན། །དབྱེན་ཐེག་གསུམ་འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ། །སྒྲོ་བ་དང་མི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་ནས་ཕྱེན་ལ། །དེ་དག་རང་ཡུལ་སྒྲུང་བཅས་སྒྲུང་མེད་གྱིས། །
དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཅུ་རུའང་འགྱུར། །ཐབས་ཤེས་ཉེར་ལོན་རྒྱུ་དང་བྱེད་རྒྱུ་དུ། །ལེགས་སྒྲུངས་ལེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ། །ཐེག་གསུམ་རང་རང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། །ཐེག་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན་
ཆོད། །ཉན་རང་ཐབས་མ་གོ་མ་པས་སྒྲོན་པ་མིན། །ཐབས་ཡུན་གོ་མ་པས་སངས་རྒྱས་སྒྲོན་པར་གྲུབ། །སྤྲུལ་བས་མཁས་འགའ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དག། །བཅད་ཤེས་གཞི་མཐུན་འདོད་ཀྱང་རིགས་པས་གཞོད། །སོ་སྒྲུ་ཀུན་དང་འཕགས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ། །ཆོད་མས་ངས་དྲངས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད། །ཁྱིག་བྲལ་འཕགས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་སྒྲོ་བས་ལས་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་སྒྲོ་འདས་སུ་ཡིས་བཟོད། །ཆོག་གི་བྱུང་པར་ངས་ལས་སྒྲོན་བྱུང་དང་། །ཉན་བཟོན་གོ་མས་པ་རྗེས་པས་
ལས་གསལ་སྒྲུང་གྲོ། །འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་འབྲས་དང་རང་བཞིན་ཡིན། །ཉགས་བྱུར་ཉན་བཟོན་སྒྲུབ་ལ་ཕྱུ་པ་སོགས། །མེ་དང་སྒྲོན་མེ་དཔེར་མཛོད་འདིར་མི་འཐད། །རིག་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཉེར་ལོན་

དག་ཅེས་རིགས་གཞིར་

དང་། མའོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་དང་བཞི་ནི། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གསུམ་དུ་འདུའིང་། གསུམ་གྱི་སྒྲེང་དུ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བསྐྱོན་པས་བཞིར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྣམ་པ་བཞི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་སྒྲུང་གིས་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བཞིར་བྱེད་ས་སོ་སོར་མཛད་པ་ནི། རྟོག་པ་སྒྲུམ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྱུ་བ་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་དུག་ཏུ་བྱེད་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་སྒྱེས་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ། གཉིས་བཤད་འབྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པ་གསུམ་གྱུ་བ་བཟོད་པ་ནི། སྒྲུམ་གཉིས་ཉིད་བསྒྱུ་བ་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་དང་། འདིར་ཡང་། རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་དུག་བཤད་པ། རྟོག་རྟོག་རྟོག་ཕྱིར་བྱེད་སྒྲེལ་གསུངས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། མཚན་གཞི་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དབྱེད་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ཤད་འཛིག་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟུང་སྒྲུང་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་

༡༡། ཤེས་པ་ལྷ་བུ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་ཡིད་ཤེས་ལྷ་བུ་ལོ། །དེ་སྒྲིབ་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཉིད་ལོག་པ་དང་སང་པ་དང་། གསལ་བར་སྒྲིབ་བ་ཅན་སྒྲོག་དང་། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པ་དེ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲིབ་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་སོ། །འབྲུལ་པའི་ཤེས་ཀུན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡིན། དེ་ལ་གཉིས་དབྱེ་དང་པོ་རྟོག་པ་ལ། མངོན་སུམ་དུག་བཤད་རྣམ་འབྲེལ་གསུམ་དུ་བསྟུ། །རྟོག་མེད་དབང་ཡིད་སྒྲོམ་གཉིས་འདི་འཐད། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲིབ་བསྟན་ཟེར་རྟོ། ། །གསུམ་པ་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོད་འབྲས་གང་ལ་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་མངོད། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ཆོད་མ་འོ་མ་ཆོད་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་དུ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆོད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྒྲིབས་སུ། ཆོད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ། གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་བཀོད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོ་ན་ཆོད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་གང་ཞེན། དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་ཚད་འབྲས་བཞི་པོའི་གཞུང་ཚོགས་འདི་དག་བྱུང་། དེ་ལ་ཡང་ནང་སེལ་ཕྱེན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མདོན་སུམ་
 གྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་ཞེས་པ་ནས། །སྟོོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་གཞུང་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མདོན་
 སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ །ཅེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་དང་། ཡང་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་
 གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོན་དཔྱད་པའི་ཆོ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དཔྱད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྟོན་པ་དང་། ཐ་སྐད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོན་དཔྱད་པའི་ཆོར་དང་དོན་རྟོགས་སམ་ཞེན། དེའི་ཆོ་དོན་མ་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཆོ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་
 ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་ཚོགས་འདི་དག་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟུང་འཛིན་རིག་

3

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །གསུམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྟོབ་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚད་འབྲས་བཞི་པའི་གཞུང་ཚོགས་
 འདི་དག་གྱུང་། །གཉིས་པ་དེ་ལས་འབྲེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་སྟེ་རི་རྣམ་གཞག་ ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ ཞེས་གྱུང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་རྩལ་
 གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དག་ག། རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རང་ལུགས་བཞག། རྩལ་གཞན་མིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །བྱུང་པར་གྱི་ནི་སྟོང་དེ་དག་ །ཅེས་
 དང་། དེའི་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། ལྷ་དང་ངེས་པ་ཚད་འབྲས་དང་། །ཤུད་དང་དོན་རྟོགས་ཚད་འབྲས་འདོད། །བྱུང་པར་བྱུང་པར་ཅན་དེར་སྟེ། །ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཚད་འབྲས་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་བས། དོན་དངོས་གཞལ་
 བྱ། དང་པོར་དོན་ལ་ལྷ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་དངོས་ཚོས་དང་། རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཞེན་པའི་སྟོབ་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། རིག་པ་ཅན་པས། དོན་གཞལ་བྱ། དབང་པོ་དང་དོན་འབྲུད་པ་ཚད་མ། དེའི་
 རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོབ་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱེད་བྱ་པས། དོན་གཞལ་བྱ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྟོབ་ཚད་མ། བྱུང་པར་ཅན་རྩལ་འཛིན་པའི་སྟོབ་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱེད་བྱ་སྟེ་བས། དོན་གཞལ་བྱ། རྟོན་

བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དེ་དག་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་ཐུས་གཞན་དང་སྒྲ་ཕྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱུང་ལ་ནི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཞི་པོ་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟར་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་
དུས་མི་མཉམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཚོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཚན་མ་ཚོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དང་པོ་ལ། རྣམ་མ་ཁྱེན་
ཚོས་ཅན། དངོས་ཚོས་དང་རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཚན་མ་ཚོན་བཤག་ མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དང་པོར་དོན་མ་ངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་མེད་

འཕྲིན་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེ།

འཕྲིན་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེ། རྒྱལ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུ་བར་འདོད་ན། ཞེན་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ཕྱི་དོན་འཕྲད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་
ཅན། དབང་དོན་འཕྲད་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་དོན་འཕྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་དོན་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ཕྱི་དོན་འཕྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱུང་ཆོས་ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུ་བར་འདོད་
ན། དེམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། རྟོན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞལ་
འཐད་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་དོན་གཞན་མི་འཐད་པ་དེས་ན་འཐད་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྒྱལ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚད་མ་དང་། རྒྱལ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲས་བུར་འཛོག་པ་ཡིན་དེ། ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་
བུ་ནི་མཚན་བྱུར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞལ་འཐད་ལྡན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྐབས་བྱེད་དང་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་རྒྱལ་པར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་། ཡང་དེ་

འཐད་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱ་བ་དང་མཚོན་བྱ་དང་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཏེ། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ། ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆ་དག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞག་ཁེས་དང་། འདིར། དེས་ན་རྣམ་པར་གཞག་འཛོགས་གི། །རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་རྣམས་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཟེར་བཞིན་ཆམ་ཕྱེད་པ་སྟེ། འོ་ན་ཚད་འབྲས་རྣམས་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ། དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟར་སྒྲུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ཚད་པ་དང་མཚོན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་སྒྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། འདི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཚོད་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་ཚོད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་དོན་ནི་འཐད་ལྷན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་མཚོན་བྱ་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་འཛོགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །

—

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། ཞེས་གསུངས། དམ་ཆེན་གྱིས། འདིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་ལོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་དགོས་པ་ལ་སྐྱབས་འདིའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་
 འཛོགས། སྐབས་འདིའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཐུས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་ནི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དེའི་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
 ནི། ཚད་འབྲས་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱེད་པ་མ་དེས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་པར་བཞག་འཛོགས་གི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་གཞན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་པར་འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་རུས་པ་དེ་ནི་འདིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྣམ་འབྲེལ་
 ལས། གང་ལས་འབྲས། གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྐྱབ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་རྣམ་པར་བཞག་འཛོགས་གི་དེ་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མའི་གྲངས་དེས་ལ། འཕྲོས་ནས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟགས་པ་ཡིས། སྐྱབ་བྱེད་འཆད་ལ་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་བྱུང་། རྟགས་བྱ་ཉིད་ལ་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་དང་། ཞེས་པ་རང་མཚན་གཉིས་ཡིན་དང་པོ་

དེ། རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་འབྲས་དང་པོས་བསྟན། གཉིས་པ་རྟོགས་ཚུལ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་དང་། འཁོལ་ས་བསྟན་ཡིན་ཙམ་བདེན་ཙམ་རྩལ་ལུགས། ཕྱི་དོན་རྟོགས་པ་འད་དཔྱད་ན་བཏགས་པ་བར། སྒྲུབ་ཏེ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་
པའི་དོན། འདི་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་དུ་ཡོད། གཞན་སྡེ་རིགས་པ་ཅན་སོགས་རྣམ་གསུམ་དང་། འད་སྡེ་བྱེ་སྒྲུབ་ཚད་འབྲས་རྣམ་བཞག་ནི། རྩལ་གཞན་འདོད་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་འཐད་ལྡན་མིན། འདིར་ནི་རྣམ་པར་གཞག་འཛིག་
ཚད་འབྲས་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྟགས་ལས་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། ཅེས་སྒྱུར་རོ། གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་རིག་སྒྲུབ་ཚད་འབྲས། རྣམ་རིག་སྒྲུབ་ཚད་འབྲས། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་ནས་
དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱུར་བསྟན་པ། རྣམ་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་ནས་གཞལ་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཚད་འབྲས་དོས་བབྱང་བའོ། འད་པོ་ལ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཇི་
ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མཐའ་དོར། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བམེད་པ་འད་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པས་གཞལ་

ནོ། ཞེས་པ་ལ། འབྲས་བུར་འབྲུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་པར་སྒྲུབ་ནས། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པ་འདམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་དག་གི་དཔེ་ལྟར་
ན། འཛིག་རྟེན་ན་བྱ་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་རང་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས། རང་ཡུལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་
ལ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བཞེད་པས། བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་ལས་འབྲས་
བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་ཚད་འབྲས་བུ་དག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་
འབྲས་བུ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཆེ་མར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཅོམ་དུ་ན། འདྲ་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་རྒྱལ་བྱུང་། དེ་སྐད་དུ། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་འཛིག་རུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། འཛིག་རུ་བྱུང་པར་གཉིས་ལྡན་དགོས། དེས་ན་ཚད་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

ལ་དགོས། འོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས། རང་ལུ་ལ་དུ་གྱུར་པའི་
 ལས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། འདི་ཡི་
 དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དཔེར་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་འཇིག་རྟེན་ན་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། པའི་གཟུགས་འཇིག་ཞེས་བཟོད་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ། རང་གི་བཟུང་དོན་སྒྲོན་པོ་དང་
 འདྲ་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་བཟུང་དོན་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བྱུང་། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ལ་འབྲོས་ནས། ཕྱི་རོལ་པས་ཚད་འབྲས་ཚད་འབྲས་རྒྱས་གཞན་དུ་
 འདོད་པའི་ཚུལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། དེའི་ལན་དགག་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྒྲོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིར་དབང་འབྲེལ་ཞེས་པ་དབང་པོ་དོན་དང་ཐུད་པ་
 ཅུམ་ལ་ཟེར་བས། རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཞེས་པས་བྱེ་སྒྲུབ་འདོད་པ་སྒྲོན་མི་སྒྲོན་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་འདི་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ཕྱི་རོལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

—

༄༅།

ཁས། རང་ལུགས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཁོན་ཚད་མར་སྒྱུབ་ཏེ། མ་ཚད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟའི་འགྲེལ་པར་གསལ་པར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་
 རོས་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན། འཛིན་ན་ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་ན་མེད་པ་ཡང་རྟོགས་མ་གྲུབ་ལ། མི་འཛིན་ན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་དེ་གང་ཡིན་ཡིད་ཆས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་གོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། གཞན་ལུགས་དག་ག། རང་ལུགས་
 བཞག་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོགས་པ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་སྟོན་པོ་ལ་གསལ་རུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་དེ་རོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ། ཞེས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་རང་རོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། འབྲས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱིད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་

452

—

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚུར་མ་ཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྒྲོན་པོ་དེ་བྱོང་གི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་པོ་དེ་བྱོང་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་པོ་ཆོས་ཙན། ཚུར་མ་ཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ བྱིདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྒྲོན་པོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཆོད་མ། སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་དེ་འབྲའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཙན། བྱོང་དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། བྱོང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་སྒྲུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་

འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དོན་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་མཛོན་སུམ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྡོན་པོ་དེ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ སྡོན་པོ་དེའི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་ཚད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་མཁུན་ཚེས་ཅན། སྡོན་པོ་རང་ངོས་
 ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཤག་ རྟོགས་སྒྲ། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སྡོན་པོ་དེ་བྱོད་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདུའི་རྣམ་པ་གཏད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་སྡོན་པོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོན་པོ་དེ་བྱོད་ཀྱི་བཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རྣམ་མཁུན་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བཟུང་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྡོན་པོ་རྟོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། ཟུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་འཛིན་དབང་མཛོན་ལ་སྡོན་པོ་རྟོག་ན་མོས་རང་ངོས་ནས་གཏད་

ཐལ། བྱེད་ཁས་ལེན་གྱི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་གྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། བྱེད་གྱི་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་གྱི་དེ་ཡང་
 ཡོད། བྱེད་གྱི་དེའི་ནང་མ་ཚན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཁས་ལེན་གྱི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བདེན་གྲུབ་གྱི་བྱེད་པར་བྱས་པའི་སྒྲོན་པོ་རྒླུ་གན་
 མོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་གྱི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚེས་ཅན། བྱེད་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀ་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱེད་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱེད་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་པོ་
 རྒླུ་གན་མོ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་པོ་རྒླུ་གན་མོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འཕེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་

འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཡང་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཟེར་ན། མི་འཐད་
 དེ། དང་པོ་ལ། སྒྲུམ་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། སྒྲུམ་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩིས་དཔག་ལ་སྒྲུམ་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། རྩིས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུམ་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩིས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། བཞི་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩིས་དཔག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་མ་གྲུབ་
 ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུམ་རྟག་པ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་མ་

༡༡། ལྷན་པ་ མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དངོས་
 བསྟན་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ལས། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། རིགས་གཏེར་ལས། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བཟུང་དོན་ཅན་གྱི་དབང་
 མཛོན་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་སྟན་མོང་
 མིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་
 གང་ཞེས། བྱིད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་དབང་མཛོན་ཆོས་ཅན། བྱིད་གཞལ་བུ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་

རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲེལ་གནས་པ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པམ་གྱུ་བ་ན། དེ་དེར་
 ཐལ། གཞུང་ས་དོན་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱི་དོན་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དོན་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། ཐ་སྐད་དུ་སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མཛོན་ལ་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲོན་པོའི་རྒྱུ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཀྱི་
 སྒྲོན་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན། དོན་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མཛོན་གྱི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་སྒྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་མཛོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། མཛོད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཛོད་སྤེལ་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཕྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་སེམས་སྒྲུབ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་

3

གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་གང་ཞིག་ བྱོད་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞུག་འཐད་ལྡན་གསུམ་གམ་དོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞུག་འཐད་ལྡན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བྱོད་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཏེ། ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་གཞུག་བྱུ་ཞེས་སྟོགས་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་དེ་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། བཞི་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གང་ཞེས་རེ་རེ་ནས་བྱུང་ཏེ། མདོ་སེམས་སྟུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞུག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས་སྟུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཀུན་མ་ཁྱེན་སྒྲུལ་ས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ན་མ་
 ཞེན། ཚིག་གི་རང་ལྗོངས་ལ་འབྲིས་ན་སྟུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་སྟངས་ལ། ཞིབ་རྒྱུ་བརྟག་པ་དག་གི་སྟངས་དོར་བ་དེ་མོད་ཀྱང་། ཀུན་མ་ཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་དོགས་པ་བཅད་དེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་

ཐོག་མའི་སྟེན་ལྗོངས་ལ་

སྐྱུར་བ་གཅིག་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་ཐ་སྐྱད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་དོགས་པ་བཅད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་སྐྱུར་བ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མདོ་སྤྲེལ་ཁོན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཙམ་པ་ཁོན་ཡང་མ་ཡིན་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་སོ་སོར་སྐྱུར་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བདུན་རབ་གསལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། མདོ་སྤྲེལ་པའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་དོན་རྒྱུ་མེད་གཞལ་བྱ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཐད་པའི་ཚུལ་སྐྱུར་བཤད་ཟིན་པས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་སུ་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ཡང་སྐྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། མདོ་སྤྲེལ་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་མ་བྱུང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་ཞེས་སྐྱུར་ལ། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚེ། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་སྐྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་སུ་བྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ག་ལ་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཚོགས་ན་མདོ་སྤྲེལ་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚེ་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚེ་ཞེས་སོ་སོར་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ལན་ཅིག་སུངས། གཉིས་

→

༡༡།

། ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། མཁས་པ་སྤྲུལ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མི་སྦྱར་བར་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་ལ། སྦྱར་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་མི་སྦྱར་བར་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་
 སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དོགས་དཔྱོད་ལ་སྦྱར་བ་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྤྲེལ་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཞིག་བྱུང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དོགས་གཅོད་ལ་སྦྱར་བ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ནས་སེམས་ཅམ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་དག་དང་གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པའི་སྤྲོད་བ་འདི་དག་ནི། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དབང་ལུག་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་རྒྱུན་
 ལས་བྱུང་བ་རང་གི་སློབ་ཞིབ་ཏུ་འཇགས་པ་རྣམས་བྲིས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྤྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གཞལ་བྱ་ཞེས་པས་གཞལ་བྱ་དང་། རྟོགས་པ་ཞེས་
 པས་འབྲས་བྱ་དང་། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པས་ཚད་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྐབས་དོན་ཚན་གཞི་ནི། སྤྲོན་པོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོན་འཛིན་དབང་མདོན་གཟུང་དོན་སྤྲོན་པོའི་སྦྱབས་ལས་སྤྲོན་པོའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྦྱས་པ་ཚད་
 མ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོན་འཛིན་དབང་མདོན་གྱིས་སྤྲོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ནང་ནས་

མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞན་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་མཆོག་གིས། དོན་གཞལ་བྱ། དོན་དང་འབྲ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་པ་ནི་དང་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་དོན་རྟོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་དངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་གཏན་ཆོག་སུ་བཀོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱི་འཛིན་དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། ཁྱིམ་སྤྱོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་སྤྱོན་པོའི་སྟོབས་ལས་སྤྱོན་པོའི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྦྱོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་བྱེད་ན། སྒྲུབ་ཆོས་དེ་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་སྤྱོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲུབ་རོ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་ན་མོ་སྤྱོན་པོ་བདེན་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་མདོན་ལ་དེས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྒྱུ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེ་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་དབང་མདོན་གྱིས་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞན་འདི་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བ་ཞིའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་པས་སེམས་ཅམ་པ་གཙོ་ན། རྟོག་ན་མོ་ཞེས་པས་བྱེད་བཀའ་ཏུ་སྒྲུབ་གཙོ་ན། བདེན་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་གཙོ་ན་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ན་མོ་བྱེད་སྒྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི། རྟོག་ན་མོའི་དོན་རྒྱུ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པས། རང་འཛིན་

3

ལྷོ་སྐྱེ་སྐྱེ་

༡། རྩུ་མ་ཐོང་གི་དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྩུ་རྩུ་པའི་ཕྱི་དོན་ལ་ཕྱི་དོན་གློག་མོར་འཛིག་རིག་ས་ཞིང་། དེ་བྱེ་སྐྱེས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། བྱེ་སྐྱེས་གློ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་
 པའམ་ཤར་བ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་དོགས་པ་དབྱུད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྱུང་ཏེ། རིག་ས་གཏོར་ལས། རང་ལ་ཤར་ན་རང་ཡུལ་ཡིན། ཁ་ཤར་ན་ནི་དེ་
 ཡུལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ རྩུ་མ་ཐོང་གི་རྩུ་དྲ་གྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱིས་སྔོན་པོ་འཛིན་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོ་འཛིན་ནམ། རང་གི་སྤྲེལ་གས་སུ་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོ་དམིགས་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་རྩུ་ལ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རིག་མཛོན་སུ་མ་གྱིས་ཕྱི་དོན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སྒྲིལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དམིགས་སྒྲིལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་རྩུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་གི་སྤྲེལ་གས་སུ་འབྱུང་བའི་སྔོན་པོ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤྲེལ་གས་སུ་བྱུང་བའི་
 སྔོན་པོ་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤྲེལ་གས་སུ་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། དོན་རྟོགས་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྐད་འབྲས་བུར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟེན། པར་ཆེན་

གྱིས། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོན་དང་འདྲ་བ་དེ་འབྲས་བུ་རང་རིག་གཅིག་པུའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་པ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དོན་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྐྱད་འབྲས་བུ་རང་འཛོག་པ། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའོ། ཞེས་བཏོད་དོ། འདི་དག་ནི་མཁས་པས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་པས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བས་གསལ་ན་ཅིག དང་པོ་ལ་དབང་མཛོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། བྱོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཤར་བ་ཐལ། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ན་དབང་མཛོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་རྣམ་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པ་སོགས་གྲངས་དང་མུ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་གཞལ་བྱའི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་བསྐྱད་པའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་མཛོན་སུམ་ཁོན་དང་། གཉིས་

པ་ནི། རོན་རྟོགས་བརྟགས་པ་བའི་རོན་ལ། སྒྲོ་བོ་མ་ཐན་ཆེན་གྱིས། རོན་རྟོགས་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་བརྟགས་པ་བཞེས་བཤད། ཀུན་མ་ཁྱེན་གཤམ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་གཞལ་བྱ། མ་དཔྱད་ན་རོན་རིག་པར་སྤང་ཡང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་
བུ་ཞེས་བཤད་རང་ལུགས་ཀུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་དང་རོན་གནད་གཅིག་པར་སྤང་བས་སྒྲོ་གས་ལ་དག་གིས་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་པར་བྱ་ལ། དམ་ཆེན་གྱིས་ཕྱི་རོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་མཛད་ནས་རོན་
རྟོགས་བརྟགས་པ་བདེ་སྤྱོད་ལ་ཕྱི་རོན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་གསུངས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། བྱེད་ལྟར་ན་ཁོ་རང་གི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་གིས་ཁོ་
རང་གི་རང་ལུགས་ཀྱི་གནད་འགོག་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོན་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་རྒྱུ་ཆ་ཆད་མ། རོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་ཏེ་རོན་རིག་མདོན་སུ་མ་གྱིས་རོན་རང་མཚན་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པའི་གཅི་བོ་ཡིན་པ་ལས། བྱེད་ཀྱི་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ཕྱི་རོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བྱས་ནས། རོན་རིག་འབྲས་བུར་མི་བྱེད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་རོན་ནི། མཁས་
འཇུག་ལས། ཕྱི་རོལ་དཔྱད་ན་མདོ་སྡེ་པའི། གྲུབ་མཐར་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ན། རོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་རོན་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཤར་བའི་བྱེ་སྒྲུབ་ལུགས་བཀག་ནས། ཕྱི་

—

༄༅།

འོན་ཀྱིས་ན་མོ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇལ་བྱེད་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་གྱིས། གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་རིགས་པ་འདི་དག་བཀོད་པས་ཁས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཕྱི་དོན་
 རྟོགས་ན་མོ་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། མདོར་ན་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལུན་ཡིན་ན། བྱིད་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་མཚན་གྱི་ཚད་མ་དང་
 འབྲས་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་རང་རྒྱ་ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་བྱུང་། དོན་རིག་མཛོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བྱར་བྱེད་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མ་བྱེན་ཆེན་པོས། ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད། ཅེས་རྩ་
 རྩའི་ཆོག་བཀའ་སྤྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བས་སོ། འབྲས་བྱ་དོན་རྟོགས་བྱ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི། ཚད་མ་བྱེད་པོ་གཞལ་བྱ་ལས་ཡིན་པས། ཚད་འབྲས་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི། རྣམ་གཞག་ཀུན་བརྟུས་ཆོགས་བཅད་དེ་ཡིས་
 བསྟན། ཚད་འབྲས་རྩམ་གཞན་འདོད་པུ་སྟེགས་ལུགས། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་སྒྲུབ་མདོ་སེམས་ལུགས། བྱེད་བྱ་སྒྲུབ་པར་རྩམ་གཞན་འདོད་པས་ན། རིགས་གཏེར་གཞུང་དུ་རྩམ་གཞན་ལུགས་བཞི་བཤད། རྣམ་འགྲེལ་གཞུང་དུ་
 ཕྱི་རོལ་པ་ཡི་ལུགས། སྟོན་ཕྱིར་སྟོན་པ་བསོགས་རྣམ་གསུམ་བཤད། འོན་དེ་མ་གོ་བྱེད་སྒྲུབ་པོ་འདོད་པ་ནི། རྒྱ་གཞུང་མེད་ཅེས་གནས་དུག་པ་སོགས་ཚུང་། རང་ལུགས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་གྱིས། རང་དོས་རང་འདུའི་རྣམ་ཤར་ཚད་མ་

དང་། བྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་བསྟན་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ། །ཁ་ཅིག་དོན་སྤང་ཤེས་པ་བྱི་རེ་ལ་དོན། རྟོགས་པར་མི་བཞེད་བྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། རྟོན་རིག་བརྟགས་པ་བཅིང་འབྲས་བུ་ཞེས། མདོ་སྡེ་པ་
 ཡིས་གྲུབ་མཐའི་གནད་བཀག་ནས། མདོ་སྡེའི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ་ལོ། །གསུང་གི་རྒྱ་དབྱེངས་མཐོན་པོ་སྒྲིག་མཛད་གྲུང་། རྟོན་རིག་མདོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ། མདོ་སྡེའི་རང་ལུགས་སྒྲིང་པོར་བཞེད་ན་ལེགས། ཚད་
 འབྲས་དང་པོ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་སྒྲིབ་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ཡང་ན་རང་
 རིག་འབྲས་བུ་སྟེ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་སྟེ། རང་གི་སྤྲང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བའོ། །སྤྲང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་པ་འདིས་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་
 པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པས་རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དང་པོ་བསྟན་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་དེ་ལས་ཡང་ན། བྱི་དོན་བཀག་ནས་
 རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པ་བྱུང་། འོན་རང་རིག་དེའི་གཞལ་བྱ་གང་། ཤེས་པ་གང་རང་རིག་པ་ལ་འདིའི་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱིར་གཞལ་

འཁྲུག་གི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་གི་སྒྲུང་བ་འཛིན་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་གཞན་གྱི་སྒྲུང་བ་གཟུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། རང་གི་སྒྲུང་བ་དང་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལོ། ཞེས་པ་བྱུང་། སྒྲུང་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ལས། གཟུང་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ནི་འདིར་གཞལ་བྱུང་། དེ་རང་གི་རིག་བྱུང་རིག་པ་ནི་སྐྱབས་འདིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་
 རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལོ། ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་སྒྲུང་བ་གང་ཞེས་པས་གཞལ་བྱུང་། རང་རིག་པ་ནི། ཞེས་པས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། ཆོད་མ་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་མ་དོར་འདིའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས་ཞེས་དང་། དེའི་
 འབྲས་བུ་ཡང་། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དེ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་ལས་འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་འདིས། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་
 བྱུང་བའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞལ་བསྟན་པས། རྒྱུ་བདེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་འབྲས་གཉིས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏེ་སྟོན་པར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ཤེས་པ་རང་དུས་སུ་ཡུལ་སྟོན་པོ་སོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྟོན་པོ་སོགས་སུ་
 སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྒྱུ་ཐ་སྙད་དུ་གཞལ་བྱུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། འབྲས་བུ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་པ་བྱུང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞལ་བྱུ་དེ་དང་ཆེས་སུ་

མཐུན་པའི་འཇལ་བྱེད་དོན་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་འདོད་པ་ཐ་སྐད་དུ་མཛེས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། མི་འདོད་པ་ཐ་སྐད་དུ་མི་མཛེས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་དབང་ལས། ཐ་སྐད་དུ་
 འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་ལས་འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་
 པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་ཞེས་པས་གཞལ་བྱུང་། རང་རིག་པ་ལས་ཞེས་པས་ཚད་མ་དང་། འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ལ། དཔྱད་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བུར་བསྟན་པ། ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་དང་ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པས། སྡོར་སྡུང་དབང་ཤེས་པ་སོགས་ལ་རང་དུས་སུ་སྡོར་སོགས་སུ་སྡུང་བ་དེ་སྡོན་པོ་
 སོགས་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། རང་རིག་འབྲས་བུར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ཅེས་པ་ནས། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 འདོད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། ས་བཅད་ལས་གྱུང་། སྡུང་བ་དོན་འབྲས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྟོན་པ་ཅེས་པ་བྱུང་། ཡང་བྱེད་བཀག་སྟེ་པས་སྡོར་སྡུང་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དུས་སུ་སྡོར་སོགས་སུ་

༣

༡༡། ལྷ་བདེ་ཕྱི་དོན་སྤྱོད་པོ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་དེ་བཀག་ནས། བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་ཅེས་པ་བྱུང་། ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤྱོད་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་ཕྱི་དོན་སྤྱོད་པོ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་དེ་བཀག་ནས། བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་གུར་ན། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། སྤྱོད་བཅིང་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ཆོག་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་། སྤྱང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱབས། ཅེས་པ་བྱུང་། བོད་སྤྱུ་མ་དག་སྤྱང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདི་མཛོ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ནས་བཤད་ཀྱང་ཀུན་མཁུའི་ཆེན་པོས་འདི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་ནས། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཕྱི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། རང་རིག་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པ་ཅིང་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱབས་པའི་བཤད་པ་གཉིས་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་མཛོད་གྱི་བཤད་པ་ལུ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། གཞུང་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྱོར་ཏེ། སྤྱུ་མའི་དོན་བསྐྱར་དེས་ན་གཞན་རིགས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་བསྐྱར་སྤྱོད་བཅིང་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པ་འབྱུང་བས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་དོན་དེ་གཉིས་སྐྱོས་པ་ལམ། ཕྱི་མ་དེ་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་མཛོ་སྤྱོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱབས་ཚུལ་ལན་གཉིས་སོང་བས་སོ། །སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་

སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་མཐོང་བ་ཡིན།

མིན། ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཡང་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ངོར་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར། བྱེད་པ་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྤྱིར་སྤྱོད་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤྱོད་པོར་སྤྱོད་བཅུ་དོན་དུ་འདོད་པས། དེའི་ངོར་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། མདོ་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས། མདོ་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། གང་ཆོ་རྒྱམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཆོག་པས་བཅད་གསུམ་བྱུང་། དེ་ཡང་གང་ཆོ་རྒྱམ་རིག་ཞེས་པའི་རྒྱམ་རིག་ནི་བཀ་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྤྱིར་སྤྱོད་དབང་ཤེས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་སྤྱོད་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དམིགས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐ་སྤྱོད་དུ་བྱེད་དོན་དེ་ཡིན་པས། སྤྱིར་སྤྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་དབང་ཤེས་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མདོན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དམིགས་སྤྱོད་ཡིན་ན་དེའི་དམིགས་སྤྱོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་དེ་ནི་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། གཞན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ། དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྱུ་བ་པ། དེ་ནི་ཞེས་པ་ཆོད་མ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆོག་པས་བཅད་དང་པོས་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན། གང་ཆོ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། གཞལ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཆོག་པས་བཅད་གཉིས་པས་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་བྱེད་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བད་ཤེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་བཟུང་རྒྱུ་ལ་དབང་ཤེས་

༣
༤
༥

༡༡

ཀྱིས་བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། ཕྱི་དོན་དུ་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་དུ་བཞག་གུང་། དོན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ། དམིགས་ཏུ་གསུམ་གྱིང་། བད་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། བྱི་
རོལ་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་སྐྱད་དུ། ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དོན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། གཤམ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་པས་གུང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་འདོད་པའི་མ་འདོད་པ་དེས་གུང་ཞེས་པ་དང་། མདོར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་ཞེས་པ་དོན་གནད་གཅིག་པས་ཚད་མ་བསྟན། འདིར་དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཞེས་དང་། མདོར་དོན་དེས་ཞེས་པ་དོན་གནད་གཅིག་པས་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་སྒྲུར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་བྱ་རིགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ལ། ཀུན་ལ་བྱེད་ཆེན་པོས། དོན་དམ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད། །ཐ་སྐྱད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། ཐ་སྐྱད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ། །ཁཅིག་ཤེས་པ་
རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བུ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྒྱུར་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བུ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། སྒྲིང་སྒྲིང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐམས། བྱིད་གཞལ་བྱར་
 བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྒྲིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི། གཉིས་སྒྲིང་སྒྲིང་ས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། བྱིད་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་མེད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་གཉིས་སྒྲིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བྱིད་དང་གཉིས་སྒྲིང་སྒྲིང་ས་པའི་ཤེས་པའི་གཞིམ་ཐུན་
 མེད་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་གཞིམ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐམས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་བཟུང་རྣམ་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐམས། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་ཆོས་

འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱུང་བྱུང་པའི་བཟུང་རྣམ་དེ་ལ་རྟོག་
 པ་སོགས་སེས་པ་གཞན་གྱི་བཟུང་རྣམ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་དང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་སྐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ། སྒྲོམ་སྒྲུང་དབང་སེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུལ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་སྐལ་བ་དང་། རྣམ་བདེན་བཟུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་བདེན་པས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་སྐལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་
 བཟུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། སྐལ་བ་དང་པོ་ལ་འདོད་ན། བྱོད་མདོ་སྒྲེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མདོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུལ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྒྲེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མདོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུང་བྱོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་མེད་པར་སྐལ་ལོ། སྐལ་བ་གཉིས་པ་ལ། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམ་ཐུན་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྒྲོམ་སྒྲུང་དབང་སེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུལ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་དེ། རྣམ་ཐུན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཏེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྒྲོལ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་རྣམ་རྟུན་པས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ དེ་རྣམ་རྟུན་པས་ཁས་ལེན་ན། དེ་གཞལ་བྱུང་བྱེད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་རྣམ་རྟུན་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟུང་བ་
 འཛིན་པ་རིག་པ་དག་ ཁེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་རྣམ་རྟུན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟར་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག་ ཁྲོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱུང་། འཇལ་བྱེད་འབྲས་བྱུར་
 གནས་པ་འདི། རི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བ་ཞིན་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་བཅས་པ་དག་ བཟུང་བར་སྒྲུང་བ་གཞལ་བྱུང་དེ་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ཚད་མ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བྱུར་འདོད་པས། གཞལ་བྱུང་དང་། ཚད་འབྲས་བདེ་སྟུག་
 སྒྲོང་བ་ལྟར་དུས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྒྲོལ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུང་། གཟུང་རྣམ་དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། གཟུང་རྣམ་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་
 རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་ཙམ་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྟུན་གཉིས་ཀས་སྒྲུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་
 དངོས་བསྟན་ཙམ་འདི་རྣམ་རྟུན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོལ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་བརྟུན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྒྲོལ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་

༡༡། །བདེན་རྒྱུན་གང་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚུངས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚུངས་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྱུར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། གུན་མ་ཁྱེན་ཆེན་པོས་རྣམ་པའི་གྱུན་བཟང་ལས་གྱུར། རང་
 རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཐོག་མར་རྣམ་པའི་བདེན་བརྒྱུན་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྒྱུ་རིས་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཀའ་ནས་རྣམ་པའི་ལུགས་བསྒྱུ་བ་པ་སྟེ། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཅེས་པ་ནས། འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་
 བར། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པའི་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་པའི་བདེན་པའི་ལུགས་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། བཀའ་ཆགས་བརྒྱུད་གི་སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་རྣམ་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པའི་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཆགས་བརྒྱུད་གི་སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་
 ཁས་མི་ལེན། རྣམ་པའི་བདེན་པ་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབས་བཟུང་རྣམ་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པའི་བདེན་པའི་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་པོ། དེ་སྐད་དུ། སྤྱོད་པའི་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་འཕྲད་ཀྱི་ལྟའི་འབྲེལ་
 བར། དེ་ལྟར་ན་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་ཉིད་ཀྱི་ལེན་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་མེད་པ་ལ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་མེད་པ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིར་བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱུང་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གྱིས་ཕྱི་དོན་དང་། ཕྱི་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པས། དེ་གཉིས་
 དོན་རིག་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་འཐད། ཁྱིའམ་དན། དོན་རིག་སྒྲུབ་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འཇོག། ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འགལ་ལོ། ཞེན་རྣམ་བདེན་རྟུན་གཉིས་དོན་རིག་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་ཁས་ལེན་
 པས། ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་རིག་སྒྲུབ་རང་རང་གི་ཞེས་སྟོགས་རྩ་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐ་སྐད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་དང་སྟོན་
 པོའི་གཞི་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བག་ཆག་བརྟན་བྱུང་གི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེན། འོན་པས་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དེ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་
 རིག་ཡིན་ནམ། གཞན་རིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐམ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

৬৮

ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་རིག་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འདིར་བསྟན་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གང་ཚེ་
 རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ལྷས་དེས་ན་དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྤྱིང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོ་
 བདུན་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་། མཚན་གཞི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཟུང་བས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་དོགས་པ་འཇུག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་དེ་བཟུང་རྣམ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྷས་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །ཡང་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་
 སྔོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ དེ་འདིར་བསྟན་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་གི་འབྲས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ན་རི་ལྟར་འཕད་མཁས་པས་དཔྱད་པར་བྱ་
 སྟེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྔོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་གཞལ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་རི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཀྱང་། སྔོར་སྔོན་པོ་རི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅུ་ལས་སྒྲུང་ན་སྔོན་ཆེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་

≡

༡།

པས། རོན་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་རོན་དང་འབྲུ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། རོན་དང་འབྲུ་ན་རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པ་གཞི་གྲུབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐ་སྙད་རོན་རིག་གི་
 ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་ཡིན་ན། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་མདོན་དང་ཡིད་མདོན་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བུ་ཡིན་ན། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཡིད་
 གང་རུང་གི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་འཛོག་གཞི་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཡིད་གང་རུང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་བཞག་པའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མ་བྱེན་ཆེན་པོས། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད། །ཅེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ་པས་སོ། བྱི་རོན་འཇལ་བྱེད་རོན་རིག་འབྲས་བུ་ལས། །ཡང་ན་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སྤྱོད་རིག་རིག་ནི། །
 འབྲས་བུར་བྱེད་པའི་རང་རིག་ཚད་འབྲས་དང་། །དབང་ཤེས་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལས། །ཐ་སྙད་རོན་རྟོགས་ཐ་སྙད་རོན་རིག་གི། ཚད་འབྲས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བཤེན་ལུགས། །ཁྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ལེགས་བསྟན་ཆོས་གསལ་གྱི། །ལེགས་
 པར་བཀྲལ་བའི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་ཡིན། །སྒྲུང་བ་རོན་འབྲས་བཀག་ནས་རང་རིག་དང་། །སྒྲུང་བ་ཕྱི་རོན་བཀག་ནས་རང་རིག་ནི། འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་རིམ་བཞིན་མདོ་སྤྱེད་དང་། །བྱེ་སྒྲུབ་ལུགས་སྟོན་འགོག་ཕྱིར་བཤད་ཚུལ་གཉིས། །ཐ་སྙད་རོན་

རིག་ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་ལ། །ཐ་སྐད་ཕྱི་དོན་བཤད་གྲང་གཟུང་རྣམ་ལ། །ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྐད་ཕྱིར། །ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཆ་ལ་དོན་དུ་བརྟགས། །འདི་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས། །གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་བཟུང་རྣམ་ཉིད་ཕྱིར།
 རོ། །སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་རིགས་དཔྱེད་ལྡན་གྱིས། །ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་སྟེལ་བ་རིགས། །ཚད་འབྲས་འདི་དག་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི། །གཟུང་རྣམ་སོགས་དང་དེ་ལ་འཇོག་གཞིའི་ཕྱིར། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་རྣམ་
 རིག་ཚད་འབྲས་ཞེས། །ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུམས་བཀའ་སྟེལ་དེ་ཤིང་ཆོག །ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཚུལ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བཉིད་དེ་ཡི། ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་
 བར་བྱེད། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བན། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུམ་རིག་པའི་ཤེས་པ་དུམ་ཉེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
 ཚད་མ་གཞལ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་སྐབས་གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་གཞལ་བྱར་མ་བྱས་པར། ཕྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་

→

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡། བྱུང་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་དོན་སྐྱེད་གི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་བའི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རྣམ་དེ་དང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་ལྡན་གྱི་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། གང་གི་ཆོ་ཞེས་པ་ནས་འཇལ་བར་གྱེད་
 ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཞལ་བྱུང་ལྡན་གྱི་དུ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཞལ་བྱུང་ཅི་ལྟ་འཇལ་གྱེད་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་སྐྱེད་གི་ཤེས་པ་པོ་ལ་གསལ་བར་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ན། དོན་
 སྐྱེད་གི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་གྱེད་ཀྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ། ཅི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། འཇལ་བར་གྱེད་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འཇལ་བར་གྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་རིག་
 པའི་དོན་སྐྱེད་གི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཉི་བར་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དོན་སྐྱེད་གི་ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་དོན་སོ་སོར་སྐྱེད་བའི་གཟུང་རྣམ་ནི་ཆོད་མ་དང་དོན་སོ་སོ་ནི་གཞལ་བྱུང་ཉིད་དུ་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཉི་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་དང་བྱལ་
 བས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ནི་ངེས་པར་ཐ་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞེས་པ་དང་། དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱི་
 དོན་དང་དཀར་པོ་སོགས་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་ན་ཕྱི་དོན་དངོས་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་ན་ཐ་སྐྱེད་དུ། ཕྱི་དོན་དང་དཀར་པོ་སོགས་ལ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོད་འབྲས་གསུམ་

པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་
 དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་ཐ་སྐད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་འོ་ན་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། གཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མ་ཟད། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་
 རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་འདྲ། །རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དེའི་ཆོན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ཆོན་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱིས། འཛིན་རྣམ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྣམ་དེ་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་ཆོད་ན་སྤྱང་འདི་ཉིད་ན། ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་གྱང་ནི། དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། འཛིན་བདག་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་
 སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་ཚད་མ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་དབྱུད་ན་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ལ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་དུ་

༣ ལེག་ཅིང་། དཔུང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རོན་ལེག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། རང་རིག་ཡིན་ཡང་རོན་རིག་འདོད། རེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པ་འང་མིན། ཞེས་པས་བསྟན། འོན་སྤར་རོན་
 རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། འདིར་དཔུང་པའི་ཆོན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤར་གྱི་རོན་རིག་དེ་ཡང་དཔུང་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རང་གི་རོ་བོ་སྤྱད་པ་ན། རང་
 རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། རོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཕྱི་རོན་གཞལ་བུར་ལེག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྤྱད་དུ་ཕྱི་རོན་རིག་པ་ཅམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཕྱི་རོན་གྱི་རང་
 རོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ། གཞན་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཡིན་ཡིན་ཡང་རུང་། ཕྱི་རོས་རོན་ནི་གཞལ་བུ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་སྤར་གི་ཤེས་པ་ལ་རོན་གྱི་རང་རོས་ནས་རང་འདྲའམ་གཞན་བག་ཆགས་གང་
 རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེའི་རྒྱ་ནི། གཞལ་བུ་ཕྱི་རོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་དང་འདྲའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྤར་བ་ཡིན། རྒྱ་ནི་རོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། རོན་ནི་གཞལ་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་པས་བསྟན། ཆོད་
 འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས་རོན་ཁག་ཆེ་བའི་གཞུང་གི་སྤྱིང་པོ་རྣམས་དེ་ཅམ་དུ་འདུས་པས། དེ་ཅམ་དུ་བཤད་པ་སྟོགས་ལ་དག་གི་སྤྱིང་ལ་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་། རོན་དེས་བཅད་དུ་བྲིས་ན། ཀུན་མ་ཕྱོད་སྤྱུངས། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྤྱབ། །

གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྒྱུབ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བསྒྱུབ་པའོ། ཁྱིམ་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་བསྟན་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྱུས་ཏེ་བཤད་པ་དེ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་པར་རྟོགས་སོ། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་
བསྟན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་གྱི་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པའི་ཚུལ། ཀུན་མཁུན་སྒྲུ་མའི་དགོངས་དོན་བཤད་པ། དགོངས་དོན་གྱི་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་བའོ། འདེམ་ཅི། མཁའ་པའི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་པའི་ཚད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱིས། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཀྱང་ལུགས་མ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་པོ་གང་གིས་
ཀྱང་ལུགས་མ་ཡིན་པར། ཕྱགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མིན་ལ། དཔྱད་ན་རང་རིག་
འབྲས་བུར་བཤད་པས་བྱེད་བྱ་སྒྲུབ་དང་དེ་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་གསུང་བ་དང་། མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་ཐ་སྟོན་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་གཅིད་བྱེད་ཡིན་
པས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འདི་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། བྱེད་བྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་པ་དང་ལྔ་འབྱུང་དོ། གཉིས་པ་ཀུན་མཁུན་སྒྲུ་མའི་དགོངས་དོན་བཤད་པ་

མཐོང་། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ན། འདི་མཛོད་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་དང་པོ་རྫོགས་མཚམས་ཉིད་དུ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེར་མ་བྱུང་། སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་རུ་བཤད་ཅེས་པའི་འོག་རུ་
 འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེར་ཡང་མ་བྱུང་བར། མཛོད་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བྱུང་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་དང་། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་དོན་
 རིག་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འདི་བྱུང་བས། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མཛོད་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་
 བྱུང་བྱས་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་མཛོད་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པས་གསུམ་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་འདི་མཛོད་སེམས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཆེན་དང་
 པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་རྫོགས་མོ་གཞལ་བྱུང་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་འཐད་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀལ་སྤར་བ་ནི་དོན་ཆེན་གཉིས་པ། མཛོད་སྡེ་པ་ལ་སྤར་

བའི་ཆོ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱལ་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་མ་ཟད་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱལ་ཡང་ཞེས་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ་རིགས་པས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་ཡང་སྒྲིའི་རུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་དོན་ཆོན་
 གསུམ་པ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་གློག་ན་མོ་གཞལ་བྱུང་བྱས་པའི་ཆོ་དེས་བཞག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོད་མར་འདོད། རྣམ་རིག་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་བྱས་པའི་ཆོ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་གི་འཛོག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 གཟུང་རྣམ་ཆོད་མར་འདོད་པས། ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་དོན་ཆོན་བཞི་པ། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་བྱས་པའི་ཆོ་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་ཚུལ་གཉིས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་ཡིན་པ་
 དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་མེད་པས་དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་གཉིས་ཀ་སྦྱར་བ་ནི་དོན་ཆོན་ལྔ་པ། དེ་བཞིན་དུ། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྡོན་པོར་སྦྱང་
 བ་སོགས་མ་དབྱུང་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དབྱུང་ན་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པས་དབྱུང་མ་དབྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་དོན་ཆོན་དུག་པ། དེ་བཞིན་དུ། གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲ་འདྲ་
 རུང་། ཞེས་ཕྱི་དོན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲ་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས། གཞན་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲ་བ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྱུ་

༣ ལྟོ། །པཱི་ཏཱ། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་དང་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་བརྟུན་གྱི་ཆོད་འབྲས་བཞི་བཤད་ཟིན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་ལེན་པ་ན་མདོ་སྒྲེ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། ཤེས་བྱ་ནང་
 ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མཐའ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རང་གི་དོ་བོད་ཕྱོད་པན། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྐད་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་མདོ་
 སྒྲེ་པ་ལྟར་དོན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་འཇོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཚུལ་
 གཉིས་བརྩོད་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་དོན་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྒྲོ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་
 ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཙག་གྲུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། །བོད་པ་ལ་ཆེར་བྱེད་གུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་སྒྲོབ་ས་ཞུགས་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཡུང་ལས་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཆོན་བདུན་པའོ། །གཞན་དུ་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཡིན་

པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱེད་པ་ན་ཞེས་སོགས་བྱངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་གཅིག་པ་གང་
 ཞིག་ དེའི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བྱེད་ལྟར་ན་མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་ལས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཚད་འབྲས་
 གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་འབྲས་གསུམ་པར་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་རིག་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་
 པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་པའི་གཞུང་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་དེ། སྦྱབ་པར་མཛད་པ་རང་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བུ་ཡང་། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲ་ལྟ་གཞན་འདྲ་འད་རུང་། ཞེས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚད་མ་རིམ་བཞིན་གསུངས་པས་ན། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུམས་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་སྟེལ་འདི་ནི། ཕྱོགས་གྲང་ཆོས་གྲགས་ས་སྦྱ་པར་ཆོན་གསུམ་ཀ་དགོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ། འགྲན་སྒྲ་ཀུན་བལ་གྱི་ལེགས་བཤད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དང་བཅས་ཏེ་ཚུད་མེད་དུ་

འཇུག་པའི་ཡིན་པས།

༡༡། གཞུང་མཁུ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྐྱབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་ཞུགས་མཐའ་དག་གྱུང་བསྐལ་པ་བཟང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྐྱད་ཀུན་རྩོད་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ཞེས་མདོ་སྡེ་པ་དཔེར་མཛད་པས་སེམས་ཙམ་
པས་ལུགས་སུ་གྱུབ་བཞིན། དེ་ནི་ཆོག་ལ་འབྲིས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་ནར། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་
བྱངས་པས་གྱུང་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་བྱངས་པ་འདི་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་ཕྱོགས་རེ་བ་སྐྱབ་བ་རྣམས་ལ་བྱངས་མ་ཐག་
པའི་རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་དེ་དག་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་འཆད་ཚུལ་གསུང་རྒྱུ་མེད་སྟེ། འདི་མདོ་སེམས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ན་ཞེས་སོགས་གྱུང་མདོ་
སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ནའི་གཞུང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟུར་དོན་རིག་སྐྱབ་པར་རང་རང་གི་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གི་ཆོད་འབྲས་སུ་འདུས་པར་
ཐལ། ཆོད་འབྲས་མདོ་སེམས་གང་རུང་ཕྱོགས་རེ་བ་གཅིག་གི་ལུགས་སུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱེད་པོ་གཉིས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་བཟུན་དང་བཞིའི་ཆོད་འབྲས་བཤད་ཟེན་པས་རྗེས་སུ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཆོད་

དག་ཅེས་རིགས་གཉིས་

འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་དང་སྤྱར་བ་འདི་དག་འབྱུང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པའི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གི་ཚད་འབྲས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཡང་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་དུ་ཡོད་པར་སྤྱབ་
ནས། མཚན་གཞི་སོ་སོར་འཛིན་པས་ན་སྤྱར་བཤད་པའི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གི་ཚད་འབྲས་སུ་འདུས་དགོས་སེཞེན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་འཛིན་ཀྱང་སྤྱར་གྱི་དེར་འདུས་མི་དགོས་ཏེ། འདི་སྤྱར་གྱི་དེ་ལ་སྤྱར་དོགས་པ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱར་གྱི་དེ་ནི་སྤྱར་འབྲས་བྱུ་ལ་དོགས་པ་དཔྱོད་དགོས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། གྲེ་བདུན་རབ་གསལ་ལ་ལས་ཀྱང་། དོན་རིགས་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་གོ་དགོས་ཏེ། དོགས་པ་དཔྱོད་བྱེད་དང་། དོགས་པ་དཔྱོད་པའི་གཞི་གཉིས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་གལ་ཆེ་བས་སོ། །ཁན་དེ་གི་དོན་ནི། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
ལྟན་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གང་རུང་གཞལ་བྱུ་ལ་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྟན་ཡིན་པས་བྱུང་ཏེ། ཀུན་མ་བྱེན་སྒྲུལ་ས། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྤྱབ། །ཅིས་
པའི་དྲི་ཚིའི་ཆོག་བཀའ་སྤྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་དོས་བབྱང་བ་ནི། ཀུན་མ་བྱེན་གྱི་གྲེ་བདུན་ཉི་འོད་གཉིས་ཀ་ལས། འོ་ན་སྤྱབས་འདིའི་ཚད་འབྲས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། སྤྱར་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་

༣ ལྷོ། འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱི་དོན་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་སྟུར་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ན། འབྲས་ཏྲོགས་དང་པོའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བཞག་ལ། འབྲས་བུའི་ཚེ་དཔྱད་ན་རང་རིག་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་དོན་རིག་བསྟན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ན། ཐ་སྐྱད་
 ཏྲོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བཞག་ལ། འབྲས་བུའི་ཚེ་དཔྱད་ན་རང་རིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་དཔེར་བཅོམ་ན། སྟོན་པོ་རྒྱུག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་བཟུང་དོན་སྟོན་པོའི་
 སྐབས་ལས་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྟེས་པ་ཚད་མ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྟོན་པོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྟོར་སྟངས་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྟོན་པོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་
 བདག་ཉིད་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞིང་། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་

ན་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་མི་ལོན་པས་བྱུང་། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་དོས་འཛིན་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་
 འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་པས། རང་རིག་གི་སྟོང་བྱ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ནི་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ད་
 དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དབང་ཕུག་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་གྱི་པར་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་སྤྱང་ཕྱིའི་དོག་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུམ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 མོ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་དག་བག་ཟེན་མཛོད་ཅིག་ དེ་ལྟར་ན་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྟོང་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པས། ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདིར་ཡང་རིགས་པས་ཚུད་པ་
 མོ། །མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞུགས་ནས། དག་ག་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུད་པ་ཚུད་ལན་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་། དེའི་དངོས་བསྟན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། སྤྱིར་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་སྤྱར་ནས་

འཆད་པའི་ལུགས་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱ། ཡང་སེམས་ཙམ་པལ་ཁྱགས་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་
 ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཅེས་སོགས་ཁས་སྐྱེད་མ་འཁུགས་པ་བསྐྱེད་ས་པར་བྱོལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཁོ་རེ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
 ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་
 པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ་བ་དང་། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། རྟགས་སྤར་ལྟར་རིམ་བཞིན་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། འདོད་ན། མདོ་སྟེ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན་ཚད་འབྲས་
 གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་དང་བཞི་པའི་དངོས་བསྟན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་མཚན་གཞི་རྣམས་ཚུད་གཞིར་གཟུང་ནས་འཕེན། ཐལ་བ་གཉིས་པལ་འདོད་ན། མདོ་སེམས་གང་གི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི་རུང་། སྟོན་པོ་གྲོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་

མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དེའི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ཚད་མ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚད་འབྲས་དང་
 དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚད་འབྲས་དང་དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཞིག་ངོས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཚན་གཞི་རྣམས་ཀྱང་ཚུངས་གཞིར་བབྱང་ནས་འཕེན་
 རོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་མཚན་གི་ཞལ་རྒྱུན་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚད་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་རང་རིག་ཁོར་ངེས་སམ་དོན་རིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་སྐབས་འདིར་དཔྱོད་དགོས་པའི་དོགས་
 པར་སྒྲུང་བས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཁོར་ངེས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཅེས་བསྟན་ཀྱང་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་པས་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ལ། ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག་ཡིན་ན། དོན་

১২৭. জাতিসংঘ

499

[illegible]

ལའི་ཕྱིར་རོ། འདིའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གཞལ་བྱ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་འབྲས་བྱ་སྒྱིར་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གྱིང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་རང་གི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྐད་དུ། ས་བཅད་ལས། རྣམ་པ་རྒྱན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་མིན། ཁེས་གསུངས་སོ། །ཡུགས་འདི་ལ་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ཚན་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་རིག་བྱ་རང་དང་
 རྩམ་གཅིག་ཁོ་ན་རིག་པས་མ་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་བདེན་པས་བཟུང་རྣམ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། གཟུང་རྣམ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད། རྣམ་རྒྱན་པས་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པར་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་གཟུང་རྣམ་
 དང་། བཟུང་རྣམ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་དང་། རང་རིག་རྣམས་ཀྱིང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེ་གྱུ་བ་པས་དེ་ལ་བལྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་དང་། རང་
 རིག་ཀྱིང་བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། རྣམ་འཕྱོར་སྒྲིང་གཞུང་རྒྱུ་མཚོ་ཡི། ལའོ་ལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་སྒྲོག། ཅིས་གསུངས་པའི་

དེ་སེམས་ཅམ་རྣམ་ཐུན་པའི་འདོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚད་འབྲས་བྱ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་འདི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་སེམས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཇུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བདག་རིག་ །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་འཇལ་ཆོ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་ཀུན་ལ་རིགས་འབྲེལ་བ་ནི་བྱེད་བྱ་སྒྲུབ་མ་གཏོགས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་མཐུན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །རྣམ་དག་གྲུབ་མཐའ་ཡལ་ཆེར་མཐུན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྤུར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་ལུང་དུ་འབྲེན་པར་མཛད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རང་རིག་ཚད་འབྲས་སེམས་པ་ཀུན་ལ་སྤུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

འཇུག་པས་སྐྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ངོས་འཛིན་ན་གཟུང་རྣམ་དང་དེ་ལ་སྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་གྱུ་བ་པ་གཞལ་བུ། དེ་ཉམས་སུ་
 སྟོང་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རྣམ་དང་དེ་ལ་སྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་བདེན་པས་སྟོང་པས། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་བདེན་པ་གཙོ་བོ། རང་རིག་
 གིས་བྱེད་བྱས་སྒྲུབ་གཙོ་བོ། བདེན་གྱུ་བ་ཅེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་གཙོ་བོ་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཚད་འབྲས་བཞི་པ་འདི། ཐོག་མར་རྣམ་བདེན་རྟུན་སྐྱོང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་
 སྟེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དོན་ལ་ཐད་དུ་མེད་པ་བསྟན་ན། དེ་ནས་རྣམ་བཟུན་པས་བྱུང་པར་བཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཏེ། རྣམ་བདེན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ན། དེ་ནས་རང་རིག་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲུབ་
 ཀུན་མཁུན་པར་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བུ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱུ་བ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག་ །གཞལ་བུ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ལས། རྣམ་པ་རྟུན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲུབ། །ཅེས་དང་། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་

བཅད་ནས་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་དོས་བཟུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ལ། །ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་པའབྲུལ་པའི་དོར། །ཁི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཡིན། །རྟོན་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ། །ཁས་ལེན་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟུན་གཉིས་ཀལ་ཐུན། །གཞན་དུ་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟུན་ལུང་སྒྱུར་དུ། །སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་ཚིགས་བཅད་དྲངས་པ་ཡིས། །འཇམ་དབྱུངས་གསུང་གི་
བདུད་ཕྱིའི་རང་འབྲེལ་འདི། །སྟོན་ཚད་རྣམ་དཔྱེད་ལྷེ་ཡི་མ་སྟོང་ངམ། །སྟོབས་གསུམ་གཞལ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འདིས། །འབྲས་བུ་རང་རིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ། །རང་རིག་མིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་པ། །བསྐྱེད་པ་བ་ཡིན་དོན་ལ་
རང་རིག་སྟེ། །གཞལ་བྱ་དངོས་མེད་ཚད་འབྲས་དངོས་པོ་ཡིས། །གཅིག་པ་གཅིག་པ་དང་གསུངས་པའི་རུས་པ་སྟོང་། །གཞན་དུ་རང་རིག་མིན་ན་སྟོབས་གསུམ་གང་། །རྣམ་རྟུན་གཟུང་རྣམ་རིག་པས་བདེན་བཀའ་མས། །བཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
རང་རིག་རང་གསལ་འདོད། །དེ་ཉིད་གཞལ་བྱ་དེ་ཡི་འཛིན་རྣམ་སོགས། །ཚད་མ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡིན་ཚད་འབྲས་ནི། །གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་རང་རིག་ནི། །བསྐྱེད་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་
གཉིས་སུ་གྱུབ། །རང་རིག་མཚན་ཉིད་ཚད་འབྲས་པ་ལ་ཆེར་མཐུན། །ཚད་འབྲས་བཞི་པ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། ། །གསུམ་པལ་རྒྱུང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། །མདོ་སྟེན་ལྟར་ན་ལ་དང་མེད་ཆོག་སོན་གཞལ་བྱ། །དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་

➤

ཐོ་རྒྱུ་

༡༡། །དང་མེའི་ཚྲིག་སྒྲོ་དོན་རྟོག་སྒྲོ་པའི་ཞེན་རིག་གི་སྒྲོ་ཚད་མ། དེའི་རྟོག་སྒྲོ་ལས་དེ་རྟོག་སྒྲོ་པའི་རྩིས་དཔག་འབྲས་བྱུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། མེའི་རང་མཚན་གཞལ་བྱུ་ལ། །དུ་བ་ལས་བྱུང་གཞན་སེལ་སྒྲོ། །ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་དེ་རྟོག་སྒྲོ་པ། །འབྲས་བྱུ་ཡིན་ཞེས་མ་ཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིར་ལ་དང་མེའི་ཚྲིག་སྒྲོ་དོན་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འབྲས་པ་སྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སོང་ཚད་ལ་དགོངས་པས། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱིས་གཞན་སེལ་གྱིས་གཞན་སེལ་གོ་མི་ཚད། །སོང་ཚད་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། །གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་རྟོག་སྒྲོ་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་སྒྲོ་ཚྲིག་སྒྲོ་དོན་གསུམ་གཡང་སོང་ཚད་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས། །ས་བོན་ལས་སྒྱུ་བྱུང་དང་། མེ་ལས་དུ་བ་སྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་བས་ན་ལར་སྒྲུང་དང་མེར་སྒྲུང་གི་ཚྲིག་སྒྲོ་དོན་གཞལ་བྱུ། དུར་སྒྲུང་གི་རྟོག་སྒྲོ་ལས་ཚྲིག་སྒྲོ་དོན་དེ་རྟོག་སྒྲོ་པའི་ཞེན་རིག་གི་སྒྲོ་ཚད་མ། དེའི་རྟོག་སྒྲོ་ལས་དེ་རྟོག་སྒྲོ་པའི་རྩིས་དཔག་འབྲས་བྱུ། །ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་འད་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་གསལ་དཔ་ཅན། །མེར་སྒྲུང་བ་ཡི་སྒྲོ་ཉིད་ནི། །རྟོག་སྒྲོ་འགྱུར་ཞེས་དང་། །འདིར་ཡང་མེར་སྒྲུང་བག་ཆགས་སྒྲིང་པོ་ལས། །དུ་བར་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་

སྒྲིཊ་ རྟེན་ན་སྒྲིཊ་བུ་མི་བསྐྱུ་བ། རྟེན་དཔག་ཡིན་ཞེས་མ་ཁས་རྒྱལ་ས་བཞེད། རྟེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་གྲོས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་འོད་འཕྲེང་གི། ཁྱད་བྱུང་རིགས་ལམ་བྱེད་བགས་ལ་བྱེད་པའི། མཁའ་ས་པའི་ལེགས་བུས་ཡིད་བཞིན་
 བྱུང་པོ་ནི། འདྲུང་ལྡན་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་སྲིད་ན་མཚན། འཇམ་དབྱངས་དོ་བོ་ཀུན་དག་འཁྱུ་ལ་མཚན་གྱི། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་རིགས་པའི་གཏོར། ཁངས་རིའི་གྲོང་འདིར་ཕྱོགས་གླུང་གྲགས་པའི་གཞུང་། མ་
 རྟོར་འཆད་ལ་གཤེད་རྟེན་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན། རྟེན་སྒྲིཊ་བསྐྱུ་ལ་བར་ལྡན་པའི་མཁའ་ས་པ་ནི། བྱེད་བྱངས་གྱི་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཡིས། འདིར་རྟེན་ཞུགས་ནས་རྟོག་གའི་གནས་ཚུལ་བཞིན། རྟོགས་ནས་བསྐྱུ་པའི་ཁྱུ་ལ་མཚན་ཆེས་མཐོར་
 བཟུང་། བྱུང་པར་གཞུང་འདིའི་དགོངས་དོན་སྒྲུ་མེད་པ། སྒྲོན་བསགས་རྒྱལ་དཔྱེད་བསོད་ནམས་ལུ་ཕྱིན་མ་ཐུས། ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པ་ལ། ཀུན་མ་ཕྱེན་སྒྲུ་མ་ལས་ལྷག་སྲིད་འདིར་སྤྱ། བདག་གྲུང་མགོན་དེའི་
 རྟེན་ཞུགས་གུས་པ་ཡིས། འཇམ་དབྱངས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ལྷ་བ་ལ། བཙུན་པ་གཉིས་གྱིས་སྒྲོག་སྐྱུ་སྒྲིཊ་བུས་པའི། རྒྱལ་དཀར་བུ་བས་དལ་བདོན་ཆེན་ལྷན། རྟེན་ལྷ་མ་རྟོར་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིད། ཆོད་ལྷན་གོང་མའི་ལེགས་
 བཤད་པ་མཐའ་ཡས། རོམ་པར་འཐུང་པའི་དགེ་ལེགས་མཆོད་པའི་སྒྲིཊ། ཀུན་བཟང་རྒྱལ་འཕྲུལ་བྱུང་པོ་བཞིན་བསམ་ནས། ཡབ་གཅིག་ཁྱུ་ལ་བ་ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད། འཇམ་མགོན་མ་ཕྱེན་པའི་རང་གཟུགས་སྒྲུ་མ་རྟེ། བཀའ་རྟོན་ལ་ཁོར་

[illegible]

༡༡། །པའི་ཆོས་ཉིས་གཅིག་གི་ཉིན་ཀྱི་དང་ཕུར་བུ་འཛོམ་པའི་འགྲུབ་སྒྱུར་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བླ་བྱ་བྱང་གི་དབང་ཁང་དུ་ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པའི་དགོ་སྟོང་རིག་པ་འཛིན་པ་ཆོས་འཕེལ་རྒྱུ་མཆོས་མཁྱེགས་
པར་བཁྱིས་པ་ཡུལ་དུས་ཕྱོགས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བཤད་བསྒྲུབ་གྱི་བསྟན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་ཅིག། །སྤྱི་མཆོག་ལོ།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue accrued from this work adorn the Buddha's Pure Land,
Repay the four great kindnesses above, and relieve the suffering of those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts generate Bodhi-mind,
Spend their lives devoted to the Buddha Dharma, and finally be reborn together in the Land of Ultimate Bliss.

NAMO AMITABHA! 南無阿彌陀佛 HOMAGE TO AMITABHA!

《藏文：大堪布昂旺確札的六大函注釋彙編，第一函》

Printed and donated for free distribution by **The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415, Email: overseas@budaedu.org , <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale. Printed in Taiwan, 2000 copies, April 2006

TI301-5832

